
mInarAja shrIvRiddhayavanajAtaka pUrvakhaNDa

మీనరాజ శ్రీవృద్ధయవనజాతక పూర్వఖండా

Document Information

Text title : vridhdhayavanajataka part 1

File name : vridhdhayavanajataka1.itx

Category : jyotisha, sociology_astrology

Location : doc_z_misc_sociology_astrology

Transliterated by : Radu Canahai clradu at yahoo.com

Proofread by : Radu Canahai clradu at yahoo.com

Latest update : August 11, 2020

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 24, 2023

sanskritdocuments.org

మీనరాజ శ్రీవృద్ధయవనజాతక పూర్వఖండ

పూర్వఖండ

౦౧. రాశిప్రభేదాధ్యాయః ౫౦
౦౨. గ్రహయోనిభేదాధ్యాయః ౩౨
౦౩. ఆధానాధ్యాయః ౪౦
౦౪. జన్మాధ్యాయః ౨౬
౦౫. ఆయుర్దయాధ్యాయః ౧౫
౦౬. దశాధ్యాయః ౪౩
౦౭. అస్తర్దశాధ్యాయః ౭౦
౦౮. అష్టక్వర్గఫలాధ్యాయః ౧౨౯
౦౯. సూర్యదర్శనచారఫలాధ్యాయః ౭౨
౧౦. చంద్రదర్శనచారాధ్యాయః ౭౨
౧౧. భౌమదర్శనచారాధ్యాయః ౭౨
౧౨. బుధదర్శనచారాధ్యాయః ౭౨
౧౩. గురుదర్శనచారాధ్యాయః ౭౨
౧౪. శుక్రదర్శనచారాధ్యాయః ౭౨
౧౫. శనైశ్చరదర్శనచారాధ్యాయః ౭౨
౧౬. గ్రహాణాం భావాధ్యాయః ౮౪
౧౭. సూర్యచారాధ్యాయః ౬౮
౧౮. చంద్రచారాధ్యాయః ౬౬
౧౯. భౌష్పారాధ్యాయః ౬౮
౨౦. బుధచారాధ్యాయః ౬౮
౨౧. గురుచారాధ్యాయః ౬౮
౨౨. శుక్రచారాధ్యాయః ౬౮
౨౩. శనైశ్చరచారాధ్యాయః ౬౮
౨౪. తనుస్థానచింతాధ్యాయః ౭౮
- ౨౪అ. తనుస్థానచింతాధ్యాయః ౩౧

౨౫. ధనస్థానచింతాధ్యాయః ౩౧
 ౨౬. సహజస్థానచింతాధ్యాయః ౩౦
 ౨౭. సుఖస్థానచింతాధ్యాయః ౩౦
 ౨౮. సుతస్థానచింతాధ్యాయః ౩౦
 ౨౯. రిపుస్థానచింతాధ్యాయః ౨౯
 ౩౦. కలత్రస్థానచింతాధ్యాయః ౨౯
 ౩౧. మృత్యుస్థానచింతాధ్యాయః ౨౮
 ౩౨. ధర్మస్థానచింతాధ్యాయః ౨౮
 ౩౩. కర్మస్థానచింతాధ్యాయః ౨౮
 ౩౪. లాభస్థానచింతాధ్యాయః ౨౮
 ౩౫. వ్యాయస్థానచింతాధ్యాయః ౨౮
 ౩౬. లగ్నదర్శనచారాధ్యాయః ౭
 ౩౭. అనఘాయోగాధ్యాయః ౩౧
 ౩౮. సునఘాయోగాధ్యాయః ౩౧
 ౩౯. దుర్ధారాయోగాధ్యాయః ౧౮౧

ఉత్తరఖణ్ణ

౪౦. లగ్నాశ్రయోగాధ్యాయః ౧౪౩
 ౪౧. ధనాశ్రయోగాధ్యాయః ౧౨౦
 ౪౨. సహజాశ్రయోగాధ్యాయః ౧౨౦
 ౪౩. సుఖాశ్రయోగాధ్యాయః ౧౨౦
 ౪౪. సుతాశ్రయోగాధ్యాయః ౧౨౦
 ౪౫. శత్రుభవాశ్రయోగాధ్యాయః ౧౨౦
 ౪౬. కామాశ్రయోగాధ్యాయః ౧౨౦
 ౪౭. మృత్యుస్థానాశ్రయోగాధ్యాయః ౭౪
 ౪౮. ధర్మాశ్రయోగాధ్యాయః ౧౨౦
 ౪౯. కర్మాశ్రయోగాధ్యాయః ౧౨౦
 ౫౦. లాభాశ్రయోగాధ్యాయః ౧౨౦
 ౫౧. వ్యయాశ్రయోగాధ్యాయః ౧౨౦
 ౫౨. సజ్ఞ్యాశ్రయోగాధ్యాయః ౬
 ౫౩. వజ్ఞాద్వియోగాధ్యాయః ౫

౫౪. తన్వాదిద్వాదశభావధీశఫలాధ్యాయః ౧౪౪
 ౫౫. ద్వాదశభావధానచిన్తాధ్యాయః ౧౪౫
 ౫౬. రశ్మిచిన్తాధ్యాయః ౫౬
 ౫౭. రాజయోగాధ్యాయః ౬౬
 ౫౮. స్త్రీజాతక లగ్నఫలాధ్యాయః ౧౨
 ౫౯. స్త్రీజాతక చంద్రరాశిగుణాధ్యాయః ౧౨
 ౬౦. స్త్రీజాతక నక్షత్రగుణాధ్యాయః ౨౭
 ౬౧. స్త్రీజాతక భావఫలాధ్యాయః ౮౪
 ౬౨. స్త్రీజాతక రాజయోగాధ్యాయః ౧౪
 ౬౩. నక్షత్రగుణాధ్యాయః ౨౭
 ౬౩౨. లగ్నదర్శనచారాధ్యాయః ౯
 ౬౩౧. లగ్నచారాధ్యాయః ౨౭
 ౬౪. మృత్యుజ్ఞానాధ్యాయః ౪౫
 ౬౫. అనిష్టసూచనాధ్యాయః ౩౧
 ౬౬. శుభస్వప్నాధ్యాయః ౪౧
 ౬౭. మిశ్రికాధ్యాయః ౩౦
 ౬౮. కాకరుతాధ్యాయః ౨౯
 ౬౯. శ్వామచేష్టాధ్యాయః ౮
 ౭౦. శ్వాచేష్టాధ్యాయః ౧౫
 ౭౧. గోచేష్టాధ్యాయః ౫

పూర్వఖణ్ణ

ఆధ్యాయ ౦౧

రాశిప్రభేదాధ్యాయః ౫౦

సృష్టౌ విధాత్రే జగతాం శివాయ

సంహారకాలే స్థితయేఽమ్యనాయ ।

తుభ్యం నమః సర్వగతాయ నీత్యం

త్రయీమయామామలభాస్కరాయ ॥ ౧॥

యదుక్తవాన్ పూర్వమనీస్తు శాస్త్రం

హోరామయ లక్షమీతం మయాయ ।

తస్మీనరాజో నీపుణం స్వబుద్ధా

వీచీన్యః చక్రేఽష్టసహనమాత్రమ్ ॥ ౨॥

యా పూర్వకర్మప్రభవస్య ధాత్రీ
 ధాత్రా లలాటే లీళితా ప్రశస్తిః ।
 తాం శాస్త్రమేతత్ ప్రకటం విధత్తే
 దీమో యథా వస్తుఘనేఽన్ధకారే ॥ ౩॥

ఆద్యః స్మృతో మేషసమానమూర్తిః
 కాలస్య మూర్ధా గతీతః పురాణైః ।
 సోఽజావికాసంధరకన్ధరాద్రీ-
 స్తేనాగ్నీధాత్వాకరరత్నభూమిః ॥ ౪॥

వృషాకృతిస్తూ ప్రథితో దీప్తితీయః
 సావక్త్రకభూయతనం విధాతుః ।
ద్రసాసుద్వయగాకు నానాం
 కృషీబలానాం చ వీదారభూమిః ॥ ౫॥

వీణాగదాభృన్మిథునస్తృతీయః
 ప్రజాపతేః స్కన్ధభుతప్రదేశః ।
 ప్రనర్తకీగాయనశిన్మికస్త్రా
 క్రీడారనిద్యూతవిహారభూమిః ॥ ౬॥

కర్కీ కులీరకృతిరమ్బుసంస్థో
 వక్షఃప్రదేశో
 కేదారవాపీపునినానీ రత్న
 దేవాజ్ఞనానాం న విహార ॥ ౭॥

సింహసు శైలే ద్వదయప్రదేశః
 ప్రజాపతేః పంచమమహురాద్యాః ।
 తస్యాతంచీదగగుహాబనాద్రి-
 బ్రహ్మో వనిభూమివనప్రదేశాః ॥ ౮॥

ప్రదీపకాం గృద్ధ కరేణే కన్యా
 నౌస్థా లలే షష్ఠమీతి బ్రువన్తి ।
 కాన్తార్ధధారా జఠరే విధాతుః
 స శాద్బలస్త్రీరంతిశిల్పభూమిః ॥ ౯॥

వీష్యాం తులాపణ్యధరో మనుష్యః
 స్థితః సనాభీకార్థివస్త్రీదేశః ।
 శుద్ధార్థవీణాపణపన్ననాయ-
 సర్వాసీ వాసోన్నతసస్యభూమిః ॥ ౧౦॥

శ్చభ్రేఽష్టమే వృశ్చికవిగ్నహస్త
 ప్రోక్షః ప్రభోర్మేద్రగుదప్రదేశః ।
 గుహావిలశ్చభ్రవిణాశ్మగుప్తి
 వశ్మీకకీదాజగరాహిభూమిః ॥ ౧౧॥

ధన్వీ మనుష్యో హయపశ్చిమార్థ-
 సమాహురురు భువనప్రణేతుః ।
 సమస్థితవ్యసనమస్తవాజీ-
 కృతాస్త్రాభృద్వజ్జురథాశ్చభూమిః ॥ ౧౨॥

మృగార్థపూర్వో మకరోఽముప్రమధ్యే
 జానుప్రదేశం తముశ్చన్తి ధాతుః ।
 నదీవనారణ్యసరోజరూప-
 శ్చభ్రాధివాసో దశమః ప్రదిష్టః ॥ ౧౩॥

స్కన్ధేఉరిత్కః పురుషస్య కుమోభ
 జంఘారుమేకాదశమాహురాద్యాః ।
ఓదకాధారకుసస్యపక్షీ-
 స్త్రీశౌణిక పూతనివేశదేశాః ॥ ౧౪॥

జతే తు మీనదయమన్యరాశిః
 కాలస్య పాదౌ కథితౌ వరిశ్చైః ।
 స పుణ్యదేవద్విజఆర్థభూమి-
వాసః ॥ ౧౫॥

.....స్యావరజజ్జమాఖ్య
 సర్వం రవిన్ద్రాన్మకమాహురాద్యాః ।
 తస్యోద్వోఽత్రాప.....శ్చ దృష్టో
తదాత్మకం తత్ ॥ ౧౬॥

తస్యార్థమార్కం విదినం మఘాది

సారాది చాన్ద్రం విహితం పరార్థమ్ ।

క్రమేణ సూర్యః ప్రదదౌ గ్రహాణాం

వ్యస్తేన నారాధిపతిస్తైశ్చ ॥ ౧౭॥

బుధస్య శుక్రస్య ధరాసుతస్య

బృహస్పతేర్భాస్కరనన్దనస్య ।

దే.....గృహే తేషు యథానురూపం

ఫలం విధేయం నిపుణం విదగ్ధైః ॥ ౧౮॥

ఏషాం పుమాంసో విషమాః ప్రదిష్టాః

సమా యువత్యః ఫలదాస్తథైవ ।

క్రూరస్వభావాః శుభమూర్తయశ్చ

చరాగమిశ్రాః క్రమశశ్చ సర్వే

క్షేయాః స్వభావేన శుభాశుభేష ॥ ౧౯॥

మేషో హరిః ప్రాగ్ నవమశ్చ నాథా

యామ్యాధిపో గోప్రమదామృగాశ్చ ।

నృయుక్తులాకుమ్భధరాపరాస్యాః

కర్కాలిమీనాస్త్యథ చోత్తరాయాః ॥ ౨౦॥

ఏవాం నవాంశాః ప్రభవన్తి సూర్యాత్

సూర్యాంశకాస్యాశ్చ నిజాలయస్థాత్ ।

ఆద్యేషునన్దాగృహపాలకానాం

ద్రేష్కాణసంశ్చాః క్రమశో విచిన్త్యాః ॥ ౨౧॥

హోరాద్వయం భానునిశాకరాభ్యా-

మోజే సమే వ్యస్తముశన్తి తజ్ఞాః ।

కుజస్య బాణా హషవశ్చ సౌరే-

నష్టా గురోః సప్త శశాఙ్కజస్య ॥ ౨౨॥

భృగోః శరా పుంభవనే ప్రదిష్టా-

స్త్రింశాంశకాః స్త్రీభవనే విలోమమ్ ।

సప్తాంశకాః సప్తమరాశిపూర్వాః

షష్ఠీర్విభాగా భవనస్య మేషాత్ ॥ ౨౩॥

చూడాపదం ద్విస్వరసప్తలిప్త-

మాద్యం పురాణా గృహలిప్తికానామ్ ।
 నృరాశిసంజ్ఞాః పురతో వరిష్టా-
 శ్చతుష్పదాశ్చైవ తు దక్షిణస్థామ్ ॥ ౨౪॥

తథాపస్యాం ప్రభవన్తి కీటా
 జలోద్భవాశ్చైవ తథోత్తరస్యామ్ ।
 సౌమ్యోద్భవాః ప్రాగ్బలవృద్ధిభాజో
 భవన్తి యామ్యాస్త్యథ పశ్చిమస్యామ్ ॥ ౨౫॥

గృహో గ్రహాణాం విషయేణా యోగ్యాః
 ఫలార్థిభిర్దానికరాన్నథాన్యే ।
 ద్యురాత్రిసన్ధౌ ప్రబలాశ్చ కీటా
 దివా పుమాంసః పశువశ్చ రాత్రౌ ॥ ౨౬॥

యః స్వామియుక్తస్త్వథవాది దృష్టః
 సౌమ్యగృహైర్వా స భవేద్వరిష్టః ।
 రాశిం గతో వ.....శుభమధ్యభాగం
 క్రూరైర్వియుక్తో బహుసౌమ్యదృష్టః ॥ ౨౭॥

తనువిలగ్నం సుభగం వరిష్ఠం
 మూర్ధానదోహం సురణం నివాసమ్ ।
 మూర్తిః ఫలం శ్రీఫలమిష్టదం చ
 సంజ్ఞానకం పూర్వగృహం వదన్తి ॥ ౨౮॥

కోశో ధనం దర్భకసిద్ధిమేదం
 ప్రభూషిణం భాసురక్తం ద్వితీయమ్ ॥ ౨౯॥

తృతీయముత్పాతహారం
 వదన్తి ప్రీజాఙ్కరకం తమీడ్యమ్ ॥ ౩౦॥

సుఖం సుగమ్యం హ్యథ బన్ధులీనే
 గృహం సుహృత్తుర్యవీనమారేమ ।
 మిత్రం ప్రశాన్తం గురుణా విశాలం
 నృణాం కనీకం ప్రమరం కుతాలమ్ ॥ ౩౧॥

సన్తానకం దాత్రకరం సుతాస్య
 గృహీతసారం ప్రవరం సుహోప్రమ్ ।

స్యాత్ పంచమం పూర్వకరం కృతాలం
సారాధవరేణకరం కృతీనామ్ || 3౨||

పురావనిం సాన్ధ్యకరం కృతానాం
షష్ఠం ప్రతీపం సురిపుం చ శక్తమ్ |
సంశోషిణం శ్రీదమదం సుబాలం
నిరాహతం వార్షికరం వృథాద్యమ్ || 33||

స్యాదపీనం కూర్దతరం వితానం
ద్యూనం కలత్రం మదనం సుతారమ్ |
ద్యూనం ధ్నునం సన్తతిదం సుకామం
.....ఆమిత్రమాత్రం రతిదం ప్రసిదమ్ || 3౪||

మృత్యుం ఖనం చిద్రమయ ప్రకీర్ణం
పైశానికం దిష్టికమార్తీదం చ |
దశారికం సాఙ్గారికం నరాణాం
స్యాత్తదృకాఖ్యం కృకమాదికాఖ్యమ్ || 3౫||

ధర్మద్యుతిం ధీతికరం విశా.....ం
తృణాతికం గోయరణం గురుత్వమ్ |
ధృతిం వికాంశ ప్రశమం వరిష్ఠం
సుధావిదఙ్గం నవమం వ్యనాకి || 3౬||

నభస్తలం కర్మ గరిష్ఠముక్తం
విభాసీకం సాధకమనికం చ |
హితం విరాత్రం దశమం కిలీకం
కితారవం భారవమాహీమానమ్ || 3౭||

ఆయత్తిగం లాభమితీహ ధారం
వినా కిల సాధికమద్రుతం చ |
సుతారమధ్యం సుతమష్టిపాదం
..... రిషమ్ || 3౮||

వ్యయప్రద దాతికరం చ దణ్ణం
విరాలినం సాదానికం సుబాలమ్ |
భానుం తథా ద్వాదశభం కులాలం
మలీభసం దారిహారం ప్రవీణమ్ || 3౯||

చతుష్టయాస్థం కథినం చ కేస్త్రం
 సర్వైష్టదం కణ్ణకసంజ్ఞితం చ ।
 లగ్నం చతుష్కం దశమం చ కామం
 సర్వాణీ తుస్యాని ఫలేన కృత్వా ॥ ౪౦॥

ద్వితీయలాభాష్టమపంచమాసిం
 పణాఫరాఖ్యాని వదన్తి భాని ।
 తృతీయధర్మారీవ్యయాలయాని
 ఆపోక్లిమాఖ్యాను వదన్తి తజ్ఞాః ॥ ౪౧॥

నభస్త్వైకాదశషట్పృకాణీ
 వృద్ధిప్రదాన్యేవ వదన్తి పుంసామ్ ।
 మృగాజచన్ద్రర్షతులాధరాణాం
 వర్గోత్తమాఖ్యాః ప్రథమా నవాంశాః ॥ ౪౨॥

గోకుమ్భసింహాలివిసంచితానాం
 స్యుః పంచమాశ్చాన్త్యభవాః పరేషామ్ ।
 నృయుకులీరో వృషభోఽజసంజ్ఞ-
 శ్చాపో మృగో రాత్రిబలాః షడేతే ॥ ౪౩॥

పృష్టోదయా ద్వస్త్యవివర్జితాశ్చ
 దివాబలాన్యే శిరసోద్రమన్తి ।
 ఉచ్ఛం రవేరాద్యతమాదశాంశ-
 శ్చన్ద్రస్య సప్తాశ్విసమో వృషాశ్చ ॥ ౪౪॥

మృగోధమో భూమిసుతస్య తజ్ఞై-
 స్త్వాయభాగః పరమః ప్రదిష్టః ।
 గజాశ్విసంఖ్యేస్తుసుతస్య షష్టా-
 జ్జీవస్య కర్కాన్తిచిసంఖ్య ఏవ ॥ ౪౫॥

స్యాత్ పంచమో భార్గవనన్దనస్య
 మీనాత్ స్వరాశ్చిన్తు శనేస్తులస్య ।
 వింశన్మితః పూర్ణవలః ప్రదిష్టః
 అర్వాగతీతే నవమే తు పాతః ॥ ౪౬॥

యః సప్తమస్తుజ్జగృహస్య రాశిః
 స నీచసంశ్చః కవిభిః ప్రదిష్టః ।
 తేనైవ మానేన ఫలం విధతే
 తుణ్ణాద్విలోమం బహుదుఃఖకారి ॥ ౪౭ ॥
 మూలత్రికోణం దినపస్య సింహో
 వృషః శశాఙ్కస్య కుజస్య మేషః ।
 కన్యా తు చాన్ద్రోర్ధిషణస్య చాప-
 స్తు భృగోః సూర్యసుతస్య కుమభుః ॥ ౪౮ ॥
 మేషోఽరుణ్.....శ్చేతతరో ద్వితీయో
 నీలభృతీయోఽరుణితశ్చతుర్థః ।
 ఆపాణ్డర పంచముఖః ప్రదిష్టో
 నారీ విచిత్రా సతతం సరూపా ॥ ౪౯ ॥
 తులాధర కృష్ణారరో అథ విభ్రుః
 కీటః సురక్తో నవమః ప్రదిష్టః ।
 మృగః సుమిశ్రః కపితో ఘటాఖ్యో
 ద్యుతీవిహీనోఽనషసంజ్ఞితశ్చ ॥ ౫౦ ॥
 ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే రాశిప్రభేదః ప్రథమోఽధ్యాయః ॥

ఆధ్యాయ ౦౨

గ్రహయోనిభేదాధ్యాయః
 ఇనః పతజ్జే మిహిరోఽథ హింసో
 మిత్రోఽర్యమాఖ్యో ద్యుమణిః ఖరాంశుః ।
 శూరః స్వగస్తీక్ష్ణమయూఖమాలీ
 దినాధిపో వ్రద్ధహతిం ప్రదిష్టః ॥ ౧ ॥
 శశీ శశాఙ్కః శశభృవిశేషః
 సాముద్రకః శీతకరో దరేజ్యః ।
 నక్షత్రనాథః కుముదావబోధీ
 విధుహిమాంశుః శశలాంఛనశ్చ ॥ ౨ ॥
 వక్రః కుజో భూమిసుతస్తరీయో

రాక్షజ్ఞామిర్లోహితగాత్రకః స్యాత్ |

క్షుధాతురః సీషిధరో మహీజః

కీనాంశకాన్తః కవివల్లభశ్చ || 3 ||

సర్వశబ్దోజీ విషుధో బుధశ్చ

చాస్త్రిః ప్రణేతా ప్రియకృద్విరాగీ |

స్యాద్ధార్మికః కాశజజీయితజ్ఞో

విధానకారీ ప్రణతః సుతాలః || 4 ||

జీవోఽజ్గీరా దేవగురుర్మతిజ్ఞో

వక్తా చ వాచస్పతిప్రమేయః |

పీతామృతః పీతవిధిః సురేష్ఠః

సంసిద్ధికర్మా పురుహూతమస్త్రీ || 5 ||

శుక్రోఽస్ఫుజైత్యగురుః సుధామా

కావ్యో భృగుర్విజనిధిః ప్రణేతా |

మహాశనా సంస్మృతికజ్ఞోఽ కృతజ్ఞః

కలావితానప్రబలః సుజాత్యః || 6 ||

కోణః శనిర్భురితి ప్రసిద్ధః

కృష్ణో యమో మన్ద హతజ్ఞః కాళీ |

సారిః సుతీవస్త్రణకః కరాలః

ప్రతీతకర్మాధ్యయనప్రదిష్ఠః || 7 ||

రక్తో రవిః శీతకరః సితశ్చ

రక్తః కుజః సోమసుతస్తు పీతః |

హరిద్రవర్ణస్త్రిదశాధిపేజ్యః

శుక్రః సితః సూర్యసుతోఽసితశ్చ || 8 ||

సహస్రరశ్మిర్యవనేషు జాతో

విభావరీశస్తు తథా కలిజ్ఞే |

అవన్తిదేశోద్భవ ఏవ భౌమః

కౌశామ్బికేయో హిమరశ్మిపుత్రః || 9 ||

సిన్ధౌ ప్రలాయస్త్రిదవిశేషమస్త్రీ

జనాన్త్యభూరోభజకటే భృగోశ్చ |

సౌరాష్ట్రజస్తిక్షకరస్య పుత్రో
రాహుమేహవర్షరసంభవశ్చ ॥ ౧౦॥

.....సుతోఽథ రాఃఊః
.....శశాజ్కో విబుధః సురేజ్యః ।
ప్రాగాధినాథాః క్రమశో విచిన్త్యా
ద్విద్వారహేన్వర్థమలం విచిన్త్యాః ॥ ౧౧॥

పాపా రవిః సూర్యసుతశ్చ వక్రః
క్షీణాః శశీ తత్సహితో బుధశ్చ ।
సౌమ్యో గురుః సోమసుతః శశాజ్కః
శుక్రశ్చ సర్వే ప్రభవన్తి తుజ్జే ॥ ౧౨॥

శుక్రః శశాజ్కో యువతీ ప్రదిష్టౌ
నపుంసకౌ సూర్యసుతో బుధశ్చ ।
జీవార్కభౌమాః పురుషాః ప్రదిష్టాః
షడ్వర్గశుద్ధాః పురుషాః సమగ్రాః ॥ ౧౩॥

ధృగ్వేదానాథస్త్రీదశాధిపేజ్యో
యజుర్వినేతా భృగునన్దనశ్చ ।
సామ్నాం తథా భూతనయః ప్రసిద్ధో
హ్యధిర్వదేతస్య శశాజ్కపుత్రః ॥ ౧౪॥

శుక్రామరేజ్యో ద్విజులోకనథౌ
దివాకరారౌ పృథివీపతీనామ్ ।
వైశ్యాధిపః శీతకరశ్చ సౌమ్యః
శూద్రాధినాథో రవిజః పరేషామ్ ॥ ౧౫॥

స్వతుజ్గమిత్రయ గృహే నవాంశే
సౌమ్యేక్షీతానాం బలమేకముక్తమ్ ।
స్త్రీసధ్యగాభ్యం శశిభర్గవాభ్యాం
పుంక్షేత్రగానాం చ తథా పరేషామ్ ॥ ౧౬॥

కాష్ఠాబలం స్యాసుచినిర్మలాభ్యాం
సూర్యారయోర్యామ్యదిశాం తదైవ ।
సూర్యాత్మజస్యైవ కలత్రగస్య

శుక్రయ చన్ద్రయ తథోత్తరస్యామ్ || ౧౭||

చేష్టాబలం భాస్కరరాత్రిపాభ్యాం
మృగాదిగాభ్యాం కుటిలే పరేషామ్ |
గర్వర్కశుక్రా దీవనే వరిష్టాః
సదా బుధోఽన్యే ప్రభవన్తి రాత్రౌ || ౧౮||

స్వవర్షమాసోదయవాసరేషు
సౌమ్యాః సితేఽన్యే చ భవన్తి కృష్ణే |
సూర్యస్య శత్రూ భృగుసూర్యపుత్రౌ
సౌమ్యః సమోఽన్యే సుహృదః ప్రదిష్టాః || ౧౯||

మిత్రం దినేశః శశలాంఛనస్య
సమాః సజీవార్కిసితజ్ఞభౌమః |
జీవార్కచన్ద్రాః సుహృదః కుజస్య
జ్ఞోఽరిః సమా భార్గవసూర్యపుత్రౌ || ౨౦||

శుక్రద్యునాథౌ శశీజస్య మిత్రే
చన్ద్రో రిపుర్జీవకుజార్కిమధ్యాః |
బృహస్పతేః శుక్రబుధౌ పరాఖ్యౌ
సమోఽర్కజోఽన్యే సుహృదః ప్రదిష్టాః || ౨౧||

సౌమ్యార్కజౌ భార్గవనన్దనస్య
మిత్రే సమో దేవగురుః కుజశ్చ |
అన్యే పరే భాస్కరనన్దనస్య
మిత్రే సితశ్చౌ రిపవన్తథాన్యే || ౨౨||

గురుః సమో జన్మవిధౌ విచిన్ద్రో
దశాయబన్ధవ్యయవిత్రశోఽన్యైః |
మిత్రం స్వమేషాం ప్రవదన్తి నిత్యం
మిత్రం సుమిత్రం సమమేవ మిత్రం
శత్రుః సమః స్యాత్ క్రమశస్తు తక్ష్ణైః || ౨౩||

దశే తృతీయే నవపంచమే చ
చతుర్థాభిద్రే మదనే తథైవ |
పశ్యన్తి పాదాత్తరపాదవృద్ధా
ఫలాని యచ్ఛన్తి శుభాశుభాని || ౨౪||

పితృధికో రక్తనఖః సురూపః
 కన్యాధిపస్తాభ్రనస్యః సువక్త్రః ।
వరో భాస్కరవీర్యయోగాత్
 తా.....ప్రతాపీ పరహా సదైవ ॥ ౨౫॥

బుద్ధాధికః శస్త్రపరః కృతజ్ఞః
 శ్లేష్మాధికో దీర్ఘతనుః ప్రసన్నః ।
 సులోచనః సత్యరతః సుకాన్తి-
 శ్చన్ద్రస్య వీర్యాన్ మనుజః ప్రదిష్టః ॥ ౨౬॥

పాపః కృతఘ్నుః పురుషః కుశీలో
 హ్వస్యః కునేత్రః కునఖః ప్రదిష్టః ।
 కుప్యప్రియో దుర్విషహః ప్రకామీ
 భౌమస్య వీర్యేణ భవేదసత్త్వః ॥ ౨౭॥

సురూపదేహః సుభగః సుశీలః
 ప్రియంవదః శాస్త్రపరః కృతజ్ఞః ।
 గౌరః సుధామా పృథుగాత్రయష్టి-
 ర్జీవీర్యతః సమ్ప్రవదన్తి మర్త్యః ॥ ౨౮॥

సుచారూగాత్రః ప్రణతః ప్రతాపీ
 సుదీర్ఘగాత్రః కఫవాన్ సదైవ ।
 విద్యాధికః సత్యపరో మనస్వీ
 సురేజ్యవీర్యాత్ సతతం నయజ్ఞః ॥ ౨౯॥

ధర్మీ సుదీప్తిర్మనుజోఽతిదీర్ఘః
 కఫాత్మకః ప్రాప్తయశః సదైవ ।
 నీరోగదేహః ప్రియసాహసశ్చ
 శుక్రస్య వీర్యేణ భవేత్ సుదారః ॥ ౩౦॥

.....కృష్ణదేహః ప్రఖలోఽతిహ్వాస్యో
 హింస్రః సదా ద్రోహపరః ప్రజానామ్ ।
 విద్యావిహీనః సతతం కుచైలో
 వీర్యాచ్ఛనేః సమ్ప్రవదన్తి మర్త్యః ॥ ౩౧॥

సత్వాధికాః సూర్యశశాంజుజీవా-
ఓధికః సూర్యసుతః కుజశ్చ ।
ఓధికౌ భార్గవసోమపుత్రౌ
 సర్వే మనుష్యప్రకృతిం నయన్తి ॥ ౩౨॥
 ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే గ్రహయోనిభేదాధ్యాయః ॥

ఆధ్యాయ ౦౩
 ఆధానాధ్యాయః
 ఆధానపుచ్ఛోద్భవసామ్యముక్తం
 ఫలం యతస్తస్య పరీజ్ఞణార్థమ్ ।
 యోగాన్ విచిత్రాన్ ప్రవదాన్యతోఽహం
 చిహ్నైర్వృథా గ్రన్తువినిశ్చయః స్యాత్ ॥ ౧॥

లగ్నం యదా పశ్యతి సూర్యసూను-
 ర్నీచాశ్రితః సామ్యదృశా విహీనమ్ ।
 తదాన్యజాతః ప్రవదాన్తి మర్త్యం
 సూర్యస్య వీర్యేణ దివా ప్రసంజాత్ ॥ ౨॥

భౌమో యదా వైశ్యసముద్భవేన
 సక్షీణచన్ద్రో నృపసంభవేన ।
 ఆస్తం గతో జ్ఞో ద్విజవర్ణయోగాత్
 సర్వైరథ మ్లేచ్ఛసముద్రభవేన ॥ ౩॥

ఏషాం మృతిర్గాసజనాదినీచై-
 ర్ద్వాభ్యాం వధూభిర్వికృతిర్నరైశ్చ ।
 చతుష్పదే మూర్తిషు
 ఆప్యే ఊతౌ ప్రాన్తరకే నృసంజ్ఞే ॥ ౪॥

కీటే విలోమం ప్రవదన్తి భావం
 వాచ్యం విలగ్నాధిపతేః స్వభావాత్ ।
 కలత్రతః సగ్గవిధిః ప్రదిష్టో
 వికారవైకృత్యసమో గ్రహాశ్చ ॥ ౫॥

యదా రవినేక్షతి జన్మలగ్నం

తదాన్ధకారే సురతప్రయోగః ।
 తస్మిన్నుదక్ష్మే స్వనవాంశభాగే
 దివా ప్రసజ్గః శనినా చ రాత్రౌ ॥ ౬॥

సర్వైరదృష్టే ప్రవదేదరణ్యే
 స్య మధ్యే జలలగ్నసంస్థే ।
 కలత్రగః శీతమయూఖమాశీ
 యదా రవిర్మూర్తిగతస్తదా స్యాత్ ॥ ౭॥

సన్ధ్యా ప్రయోగో వ్యయగేఽథ భౌమే
 ఉర్ధ్వం ప్రశస్తం రవినన్దనేన ।
 సీత్రామిశ్రం సురపూజితేన
 శశ్చత్ క్షతక్రాన్తమురుప్రచణ్డమ ॥ ౮॥

శుక్రేణ లీనం శనినా విదగ్ధం
 స్యాత్ సోమజేనైవ నితాన్తదీర్ఘమ్ ।
 ఆద్యస్య మాసస్య భృగుర్విధాతా
 తస్మిన్ భవేచ్ఛోణితశుక్రసజ్గః ॥ ౯॥

తద్రూపచేష్టాబలహానిదీప్త్యా
 గర్భస్య వాచ్యం స్వఫలం జనన్యాః ।
 ద్వితీయమాసాధిపతిః కుజశ్చ
 తస్మిన్ ధనం తస్య భవేత్ సమన్తాత్ ॥ ౧౦॥

జీవస్తుతీయస్య కరాంఘ్రివక్త్ర-
 గ్రీవాదికం తత్ర భవేత్ సమగ్రమ్ ।
 సూర్యశ్చతుర్థస్య పతిః ప్రదిష్టః
 ఆస్థిని తత్ర ప్రభావన్తి పుంసామ్ ॥ ౧౧॥

మజ్జా చ మేదశ్చ సుమాంసరక్తం
 వ్యక్తిం సమాయాతి విభాగతశ్చ ।
 తస్మిన్ స సౌరిః కిల పంచమస్య
 తస్మిన్ సమన్తాత్ కృతిమాకృణోతి ॥ ౧౨॥

ప్రాప్నోతి పుష్టిం వివిధాం చ గర్భ-
 వ్యక్తిం సమాగచ్ఛతి కాయజాతామ్ ।

షష్ఠస్య చన్ద్రో విభుతాముపైతి
రోమాణీ తత్ర ప్రభవన్తి గాత్రే || ౧౩||

నఖాశ్చ జిహ్వా గుదరన్ధ్రభావే
గుప్తం స్వరం బ్రహ్మభవే హి తత్ర |
.....చన్ద్రనూనుః కిల సప్త
తస్మిన్ స్మృతిః స్యాత్ సతతం నరాణామ్ || ౧౪||

పంచేన్ద్రియత్వం చ వివేకితా చ
కోఽహం కుతోఽత్రాశ్రయమభ్యుపేతః |
లగ్నాధినాథస్త్యథవాప్తప్రస్య
మాసస్య తస్మిన్ ప్రచురా బుభుక్షా || ౧౫||

పక్షేన్ మనుష్యస్య తతః సుతృప్తః
భుంక్తే జనిత్యా రసభావసంకాత్ |
నక్షత్రనాథో నవమస్య నాథ-
స్తస్మిన్ విరక్తిర్వివిధా నరాణామ్ || ౧౬||

గర్భాశ్రయః దుఃఖమనన్తమేక్తం
కృతం స్మృతిః పూర్వశుభాశుభస్య |
దీవాకరస్తన్మరతోఽధినాథ-
స్తమిన్ ప్రదిష్టః ప్రసవో నరాణామ్ || ౧౭||

తస్మిన్ యది స్యాద్ వ్యయగః శశాఙ్కః
స్యాదప్తమో భూతనయః ప్రసూతిః || ౧౮||

యో యస్య మాసస్య భవేద్ధి నాథః
సంభోగమేనం తు యా ప్రయాతి |
అర్వాగ్విధత్తే స తదాస్య జన్మ
వీర్యేణ హీనో యది వాత్మజేన || ౧౯||

యోగో యదాభానగతః సుతారి-
ద్విజీయదుశ్చిక్యగతైః సమస్తైః |
భవేత్ ప్రసూతిర్దశమే పరేణ
తదా నరాణాం న చ యోషితానామ్ || ౨౦||

సూర్యేణ తాసాం ప్రవదన్తి శోషం

యోగం నృణాం వాధ్యమనేకరూపమ్ ।

క్లివోదయే క్లివయుతే నవాంశే

క్లివస్య జన్మ ప్రభవేన్నరాణామ్ ॥ ౨౧॥

ఏవం పుమాంసః ప్రభవన్తి నార్యః

స్త్రీభావయోగాద్భుహుధా విశేషః ॥ ౨౨॥

నవాంశనాథశ్చ యదా విలగ్నం

పశ్యేత్ సుహృత్కేన్ద్రగతః సుదీప్తః ।

తదాత్మవర్గేణ కరోతి జన్మ

ప్రధానభూతం మనసా నరాణామ్ ॥ ౨౩॥

దుశ్చిక్యజామిత్రగతాః ప్రచణ్డాః

సౌమ్యా యదా కోశత్రికోణసంస్థాః ।

పుంజన్మదాస్తత్ర భవన్తి దృష్టా-

శ్చన్ద్రేణ జీవేన శశాంకజేన ॥ ౨౪॥

మన్దారయోః సప్తమరాశిసంస్థయో-

ర్థా నెషేకో మరణం తదా పితుః ।

రవేః శశాంకాత్ త్వథ తజ్జనన్యా

ఏకాన్తరోధః పురుషస్య వాచ్యః ॥ ౨౫॥

యదా హిమాంశుర్వ్యయగో దివాకర-

శ్చిద్రం గతో భూతనయశ్చతుర్థః ।

మృత్యుస్తదా సంభవతే హ్యుభాభ్యాం

శత్రేణ సౌరేణ తు బన్ధనేన ॥ ౨౬॥

మృత్యుకరః శీతకరశ్చ రిషే

.....ఉస్వస్థితః సూర్యసుతః సభౌమః ।

జ్ఞ గర్భసంభూతిరిహ ప్రదిష్టా

యోగైః ససౌమ్యైః ప్రథన్తి కృచ్ఛాత్ ॥ ౨౭॥

మూర్ధ్నిస్థితస్త్రీక్షకరః కుజో వా

సక్షీణమూర్ధ్నివిధుః రిష్యగో వా ।

వృచాఫలః స్యాత్ సురతోపచారో

సీచాశ్చిత్రస్యాదిభిరేవ పుంసామ్ ॥ ౨౮॥

క్లీవస్య లగ్నే బుధససౌరయుక్తే
 సుతస్థితే వా త్వథ రిష్యగే వా ।
 క్లీవస్య జన్మ ప్రవదన్తి పుంసాం
 శుభేక్షితే తత్ర యథా స్వరూపమ్ ॥ ౨౯॥

యదా కుజః సప్తమరాశిమాశ్రితః
 శనైశ్చరో వా రవిణా సమాహితః ।
 న మూర్తిగో దేవగురుః సితో వా
 తదా న గర్భం ప్రవదన్తి యోషితామ్ ॥ ౩౦॥

నభస్తలస్థో యది వాసురార్చిత-
 స్త్రికోణగో దేవగురుః శశితగుః ।
 గర్భస్తదా సంభవతి ప్రజా.....
 నవాంశకో వా హిమరశ్మిజస్య ॥ ౩౧॥

తృతీయజామిత్రగతౌ సితార్కౌ
 శనైశ్చరో లాభగతో యదా స్యాత్ ।
 పుమాంస్తదా గర్భగతః ప్రవాచోఽ
 జీవోఽథవా స్వోచ్ఛగతస్త్రికోణే ॥ ౩౨॥

పుంవర్గగే సూర్యసుతే మహీజే
 దివకరే లగ్నముపశ్రితే వా ।
 గర్భే పుమాన్ శితకరేఽథవామృరే
 స్వతుణ్ణే శుక్రదృశా సమన్వితే ॥ ౩౩॥

కుమ్భే విలగ్నే మిథునేఽథ కన్యే
కే తతుతవర్గగే వా ।
 ప్రవదన్తి గర్భం
 తదా నరాణాం చ నవాంశకే వా ॥ ౩౪॥

సౌమ్యాన్వితే తత్ర యథా స్వరూపం
 నరం స్త్రియం వా తనయైర్విహీనమ్ ।
 పాపాన్వితే చార్థముశన్తి నార్యా
 అర్థం నరస్యైవ భవేధి గర్భే ॥ ౩౫॥

స్త్రీలగ్నగే రత్రికరే చ శుక్రే

సమస్థితే సూర్యసుతే సజీవే ।
 స్త్రీగర్భముక్తం ధరణీసుతేన
 స్వవర్గసంస్థే శశినా చ దృష్టే ॥ ౩౬ ॥

హిమాంశుః సురపూజితోఽథవా
 శుక్రేణ దృష్టః సమరాశిసంస్థితః ।
 తదాబలాం గర్భగతా నృణాం చ
 శనైశ్చరే వా రవిభాగమాశ్రితే ॥ ౩౭ ॥

ద్విదేహాలగ్నే హిమరశ్మియుక్తే
 స్వసంస్థే రవిజే చ లాభే ।
ఉ.....దేల్లగ్నగతం
స్త్రీవత్సం ప్రవదేదుభాభ్యామ్ ॥ ౩౮ ॥

శనైశ్చరే మూర్తిగతే శశాఙ్కే
 షష్ఠే బుధే సప్తమగే చ శుక్రే ।
 సూర్యేఽష్టమే సౌమ్యవివర్జితే చ
 త్రయః పుమాంసః ప్రవదన్తి గర్భే ॥ ౩౯ ॥

ఏవం కుజే సమ్ప్రవదన్తి నార్యో
 నపుంసకాఖ్యాని దివాకరే చ ॥ ౪౦ ॥

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే ఆధానాధ్యాయః ॥

ఆధ్యాయ ౦౪

జన్మాధ్యాయః
పశ్యతి దేవమస్త్రీ
 సీతో అథవా రాత్రీకరః ప్రపూర్ణః ।
 స్వోచ్ఛాశ్రితః కేన్ద్రగతః స్వవర్గే
 సుశుద్ధపీర్యస్య భవేత్ ప్రసూతిః ॥ ౧ ॥

లగ్నాశ్రితే శీతకరే బుధే వా
 నీచాశ్రితే వా గురుణా తు దృష్టే ।
 అన్యేన జాతం ప్రవదన్తి మానవం
 ॥ ౨ ॥

శనైశ్చరే లగ్నగతే చ నీచగే
 పాపాంశకే పపయుతే చ దృష్టే ।
 పాపస్య లగ్నే గురుణా విముక్తే
 పాపాత్ ప్రసూతిం ప్రవదన్తి చన్ద్రే ॥ 3 ॥

స్వమీనసంస్థే రపీణా సమన్వితే
 లగ్నే చరే సూర్యసుతేన వక్త్రే ।
 వ్యయస్థితే వా ధనగే చ చన్ద్రే
 పితుః పరోక్షస్య భవేత్ ప్రసూతిః ॥ ౪ ॥

ద్వారం వదేత్ కేన్ద్రముపగతాశ్చ
 తత్ర గ్రహాభావత ఏవ లగ్నాత్ ।
 దీపోఽర్కతో లగ్నవశేన వర్తిః
 స్నేహం శశాంకాత్ ప్రవదేద్యథావత్ ॥ ౫ ॥

విలగ్నభావోద్భవమూర్తికాః స్యు-
 ర్నానాద్వదేద్వర్ణవిశేషమేషామ్ ।
 శస్యా శ్రీభాగాద్గృహముచ్చసీచాత్
 తేషాం వరజగని తథా పరేషామ్ ॥ ౬ ॥

యదా శనిః పంచమధర్మగోఽథవా
 భౌమోఽథ బన్ధువ్యయగః కచంచన ।
 తదాజ్ఞభక్తిం ప్రవదేత్ సమగ్రం
 కృష్టం బలోనం ప్రవదన్తి కించిత్ ॥ ౭ ॥

హిమాంశుమాలీ స్వనవాంశకాస్థితః
 స్వోచ్చేఽథ కేన్ద్రే సురనాచపూజితః ।
 తుల్యం తదా ధాతువివృదగాత్రం
 శుక్రేణ బధ్నాటీ సమన్వితశ్చ ॥ ౮ ॥

భౌమేఽష్టమే సూర్యసుతే విలగ్నే
 నభస్తలస్థే హిమరాశ్మిజే చ ।
 బనే ప్రసూతిం ప్రవదన్తి యోషితాం
 సూర్యేణ మార్గే మనుజైర్వివర్జితే ॥ ౯ ॥

శనైశ్చరే మూర్తిగతే హిమాంశుజే

వ్యయస్థితే నీవగతే ప్రభాకరే ।
 విలోమజన్మ ప్రవదన్తి భూమిజే
 సభర్గవే నాలవివేస్థితస్య ॥ ౧౦॥

చన్ద్రోఽమృరస్థే శశిజే చ కామే
 బృహస్పతౌ మూర్తిగతే స్తనాన్తరే ।
 గర్భస్య తల్లాంచనముక్తమూర్ధ్వై-
 ర్విపర్యయే పృష్ఠావిభాగతశ్చ ॥ ౧౧॥

జివే విలగ్నే భృగుజే వ్యయస్థే
 శశజ్కజే లాభముపాశ్రితే చ ।
 బామాఙ్గసంస్థస్థిలకః ప్రవాచ్యః
 షడ్వర్గశుద్ధౌ త్వథ దక్షిణస్థః ॥ ౧౨॥

వ్యయే శశి లభగతః ఖరాంశు-
 స్త్రికోణగః సూర్యసుతః సపాపః ।
 హీనాఙ్గతాం తత్ర వదన్తి భూమిజే
 గాత్రాన్ధికత్వం ప్రవదన్తి భాగతః ॥ ౧౩॥

శనైశ్చరే వీర్యయుతే తు నై.....
 సూర్యేణ నామ్నోద్భవమేవ భూషణమ్ ।
 చన్ద్రేణ మాణిక్యభవం హిరణ్యజం
 సౌమ్యేన శుక్రేణ చ రీతిసమ్భవమ్ ॥ ౧౪॥

జీవేన నానావిధమిష్టక్రామదే
 భౌమేన విన్ద్యాద్భహువస్త్రసమ్భవమ్ ॥ ౧౫॥

గృహం శశాజ్కేన సుదారసమ్భవం
 మనోశరూపం వివిధాన్వితం చ ।
 సుసూత్రముక్తం మణికూఙ్ఠమాన్వితం
 షడ్వర్గశుద్ధేన చ తుఙ్గగేన ॥ ౧౬॥

భౌమేతు దగ్ధం స్వనవాంశకస్థే
 పరాంశకస్థే శిథిలస్వభావమ్ ।
 కువస్తుయుక్తం బహుపపదృష్టే
 సౌమ్యేక్షితే వా ధనధాన్యయుక్తమ్ ॥ ౧౭॥

సూర్యేణ చిత్రం బహుగైరికాద్వైః
 ప్రభాసమేతం బహుభూమికం చ ।
 ఏకత్ర రమ్యం త్వపరత్ర శిర్ణం
 పాపేక్షితే వా తపనస్వభావమ్ ॥ ౧౮ ॥

బుధేన రమ్యం వా బహువంశయుక్తం
 పటావృన్ భూరివనాఢ్యమేవ ।
 శుచిప్రగల్భైః పురుషైః సమేతం
 విచిత్రరూపం ప్రభయా సమేతమ్ ॥ ౧౯ ॥

జీవేన నానావిధరత్నయుక్తం
 సుభూరిశాలం బహుమణ్ణలాఢ్యమ్ ।
 వితానచూలాధ్వజసర్వదిక్ష
 ప్రమణ్ణితం ధాతురస్సైర్వశల్తైః ॥ ౨౦ ॥

స్వభావరస్యం సువిదగ్ధలోకం
 మనోరమం స్ఫాటికకాంచనాఢ్యమ్ ।
 తుంగం విశాలం సువిభక్తమార్గం
 విచిత్రకాష్ఠప్రభవం నితాన్తమ్ ॥ ౨౧ ॥

శీర్ణీ కుచేలైః మనుజైః సమేతం
 రక్తాన్వితం స్త్రీరహితం సదైవ ।
 భవేద్గృహం కణ్ణకసంఘయుక్తం
 రౌద్రం కరాలం వికృతప్రతాపమ్ ॥ ౨౨ ॥

శనైశ్చరే కేన్ద్రగతే స్వనీచగే
 సుతస్థితే భూతనయే సభాస్కరే ।
 గృహం తృణైః సర్వత ఏవ యుక్తం
 జిర్ణం నితన్తం తపనస్వభావమ్ ॥ ౨౩ ॥

శనైశ్చరాంశే హిమరశ్మిపుత్రే
 యదా తనుస్థః స్వగృహే శశాఙ్కః ।
 తదా గృహం నూతనవిరుధావృతం
 క్రచిత్ సుకాష్ఠైః పరీతో విపశ్చితామ్ ॥ ౨౪ ॥

జీవో యదా బన్ధుగతః స్వభావగో

నభస్తలస్థో భృగునన్దనస్తదా ।
 చన్ద్రోఽస్తగో మూర్తిగతః శనైశ్చర-
 స్తదావృతం వస్త్రవరైః సుమన్దిరమ్ ॥ ౨౫॥

శనైశ్చరే మూర్తిగతే కుజేఽథవా
 పాపాంశకన్థే బహుపాపవీక్షితే ।
 గృహాగ్నయం జన్మ వదేచ్ఛుభాంశకే
 కుటారకే ఛిరయుతే విరూపకే ॥ ౨౬ ॥

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే జన్మాధ్యాయవతుర్థః ॥

ఆధ్యాయ ౦౫

ఆయుర్దయాధ్యాయః
 ఆయుః పరం మానవవారణానాం
 శతం సవింశం కులసమ్భవానామ్ ।
 ద్వాత్తీంశతిర్జాత్యతురజ్గమాణాం
 ఖరోష్ట్రయోర్వింశతివర్షసంఖ్యా ॥ ౧॥

చతుర్విహీనా చ తథావికానాం
 కాసారగోశూకరర్మకటాణమ్ ।
 చత్వారివింశత్ కథితా శునాం చ
 తదర్థతో వ్యఘ్నహరిద్భృకాణామ్ ॥ ౨॥

త్రిషష్ఠిసంజ్ఞః పరభాజనానాం
 ద్విజిహ్వగృధ్రప్రభవః సహస్రమ్ ।
 సంవత్సరాః షడ్వటటిద్భృభానాం
 యూకాపతజ్ఞాకృమికిటకానాం
 మాసార్థజచైవ పిపీలికానామ్ ॥ ౩॥

[వృక్షోద్భవో వర్షశతం ప్రదిష్ట]
 స్తేషాం పతాశో ద్విగుణేన వాచ్యః ।
 అశ్వత్యన్యగ్రోధశమీసముత్యః
 శని వివృద్ధా ద్విజవృక్షతశ్చ ॥ ౪॥

కేన్ద్రేషు సౌమ్యా యాది పాపహీనాః

సవేషు జాతస్యా మితిర్న వాచ్యా |
చ్చాశ్రితా వా మిపారసేజ్ఞా
 విమిత్రితా వా మనునస్య తక్షణైః || ౫ ||
 సుహృద్గృహస్థైః సకలైస్తు తుఙ్గ-
 మథ ప్రథాతైర్గృహమంశకం వా |
 ఆయుః పరం సూత్రనరస్య వాచ్యం
 సర్వైశ్చ వై వృద్ధిగృహప్రయాతైః || ౬ ||
 అర్థసంస్థా యది పాపఖేటాః
 షడాష్టమస్యా యది వా స్యురేవ |
 షష్ఠ్యాంశకో మృత్యురిహ ప్రదిష్టః
 సౌమ్యైర్దినా ప్రోద్ధతవంశయోగే || ౭ ||
 కేన్ద్రేషు పాపా యది సౌమ్యహీనా
 చ వీక్షతే దేవగురుః సితో వా |
 మృత్యుస్తదా శస్త్రకృతః ప్రవాచ్యో
 వర్షస్య మధ్యే కృతసమ్భవే వా || ౮ ||
 షష్ఠాష్టమస్థా యది సౌమ్యఖేటాః
 పాపా ధనద్వాదశగ యదా స్యుః |
 తదా వినాశో మనజస్య వచ్యో
 మాసద్భవేనైవ చతుష్పటోన్యః || ౯ ||
 షష్ఠేష్టమే వా యది శివరాశ్మిః
 పాపేన దృష్టః సహితోఽథవా స్యాత్ |
 సద్యో విహన్యాన్ మనుజం న దృష్టో
 యదా సురేజ్యేన శుభస్త్రీతేన || ౧౦ ||
 క్షీణః శశి మూర్తిగతః సపాపో
 ద్యూనే చ పాపో న శుభస్తు కేన్ద్రే |
 మృత్యుస్తదా వత్సరమధ్యమః స్యాత్
 నరస్య దృష్టో న యదా శుభేన || ౧౧ ||
 ఏతైర్వీవాహాంశగుణైర్విలగ్నే
 తాడ్యో గ్రహా నాగనభః శశక్కుః |

రాశ్యాదితో దస్త్రశశక్కుభక్తః
శేనాబ్ధపుర్వ ఆయురుక్తః || ౧౨||

ద్రేష్కాణవర్గోత్తమరన్ధ్రభాగ-
స్వక్షేత్రగస్య ద్విగుణః ప్రదిష్టః |
ద్విఘ్నః స్వతుణ్ణే కటిలే చ మార్గే
ద్వయోశ్చ లభ్యో త్రిగణః ప్ర.....ఇ.....ః|| ౧౩||

అర్ధం హరత్యేవ హి నీచసస్యః
అస్తం గతశ్చార్కనుతో నిహన్తి |
శుక్రశ్చ ఆయుఃకలుషోఽస్తగో వా
సర్వే త్రీభాగా రిపుగా భవన్తి || ౧౪||

ఆర్ధార్దిషష్ఠాస్తమపక్రమేణ
త్యేకాదశాదేః ప్రహరన్త్యానిష్ఠాః |
సర్వే వ్యయస్థాశ్చ శుభాస్తటర్ధం
విలోమతో వీర్యయుతశ్చ సౌమ్యః || ౧౫||

ఇతి శ్రీవృద్ధయవన ఆయుర్దాయాధ్యాయః పంచమః ||

ఆధ్యాయ ౧౬

దశాధ్యాయః
ఆయుర్దయా యేన పురా హి దస్తం
తత్సంమితా తస్య దశా ప్రదీప్తా |
శన్తాన్తరా సా చ గణైర్విచిన్త్యా
దోషైశ్చ తక్షణైః ఫలనిర్ణయార్థమ్ || ౧||

నవాంశమిత్రస్వగృహోపగస్య
స్వభావశుభా హి దశా గ్రహస్య |
ఆతోఽన్యగ్రా పాపఫలా ప్రదిష్టా
ద్యాభ్యం ఫలం సమం మునీనామ్ || ౨||

రవేర్దశాయామతిత్క్షణమోజః
ప్రాప్నోతి మానోపచయం మహాన్తమ్ |
ధనాని చామీకరతామ్రశస్త్రం

సంజాయతే బస్సుసుఖం శుభాయామ్ || 3 ||

భయావహస్తేయపరాపవాదాన్
 క్లేశాన్ విచిత్రాన్ కులవైరముగ్రమ్ |
 పాపాత్మకాయాం గుడవక్త్రరోగ-
 మనేకశోక మతివిభ్రమం చ || 4 ||

నిత్యం విభూషామణిమంచలాభం
 మిష్టాన్నపానం ప్రమదానురాగమ్ |
 చాస్త్రి దశా సాధుఫలా నరాణాం
 నరేన్ద్రపూజాం తనుతే సదైవ || 5 ||

ప్రవాసం స్వజన్వైర్వివాద-
 మిష్టైర్వియోగం సతతం రుజం చ |
 అనిష్టరూపాం పరపక్షవృధిం
 చాస్త్రి దశా రోగభయం కరోతి || 6 ||

ప్రాప్నోతి భౌమస్య దశావిపాకే
 ధనాని చౌర్యాహవవిక్రమేభ్యః |
 సౌవర్ణతామ్రక్షీతిపాగ్నితః సదా
 శుభైః ప్రయోగైర్వివిధైరనిష్టైః || 7 ||

తృష్ణాజవరాస్పగ్విషపిత్తర్మాభా-
 గాత్రాజ్జ్ఞాన్ వివిధాంశ్చ రోగాన్ |
 పాపే తు భౌమస్య దశావిపాకే
 క్రోధక్రియోత్సాహమధర్మబుద్ధిమ్ || 8 ||

బౌధీం దశాం ప్రాప్య గుణప్రశంసాం
 ప్రాప్నోతి శశ్వత్ ప్రియతాం నృలోకే |
 సువర్ణముక్తామణీరత్నలాభం
 శుభాం విభూతిం చ జనాతిగాం చ || 9 ||

ప్రమేణ యుక్తః కఫపిత్తభాజీ
 వివర్ణదేహః పురుషః ప్రసన్నః |
 బౌధీం దశాం ప్రాప్య విరూపచేష్టౌ
 భవేన్ మనుష్యః పతితానురక్తః || 10 ||

గురోర్దశాయాం లభతేఽతిమానం
 గుణోదయం బుద్ధవబోధమగ్న్యమ్ ।
 స్థితిప్రతాపద్యుతికాత్తిభోగాన్
 అత్యుచేష్టాఫలముత్తమాయామ్ ॥ ౧౦॥

మూర్ధార్ధచింతా చ విరూపకాయాం
 రోగశ్చ శశ్పత్ ప్రియవిప్రయోగః ।
 గురోర్దశాయాం ముఖరోగపిడా
 సంజాయతే స్త్రీన్యపజం భయం చ ॥ ౧౧॥

భృగోర్దశాయాం లభతే సుఖాని
 స్త్రీపుత్రజాతాని నృపోద్భవాని ।
 ఇష్టాన్నపానామ్బరగర్హమాన్యం
 శుభాశ్రయాయాం పరమాం చ తుష్టిమ్ ॥ ౧౩॥

అసత్ఫలాయాం చ భృగోర్దశాయాం
 నృపైర్విషాది కులవృన్దముఖ్యైః ।
 విరుధ్యతేఽధర్మముపాశ్రీతైః
 సమ్ప్రీయతే దుష్టనితమ్పనీభిః ॥ ౧౪॥

ప్రాప్నోతి సౌరస్య దశావ్రవేశే
 శుభే శుభం భూపతిభూమిసంకతః ।
 కుధాన్యజ్జిరామ్బరగర్హభోష్ట్రైః
 సంయుజ్యతేఽరైర్మహిషాటిభీశ్చ ॥ ౧౫॥

సౌరస్య పాపే తు దశావిపాకే
 కుతుమ్బువైరం ప్రియవిప్రయోగః ।
 సంజాయతే గుహ్యవికారరోగః
 కుమిత్రసంకః పశువిత్తహానిః ॥ ౧౬॥

దశా విలగ్నస్య చరస్య పూర్వే
 భాగే తృతీయే శుభదా నరాణామ్ ।
 మధ్యా ద్వితీయే విఫలా త్వాయే
 శస్తా సమాన్త్యా ద్వితీయే విలోమః ॥ ౧౭॥

స్థిరే ఖలేష్టాన్యతమా నరాణామ్ ॥ ౧౮॥

వర్గాః సదైవ క్రమశో విచిన్త్యాః
 శుభాతిశుభ్రా గ్రహసౌమ్యయుక్తా ।
 మధ్యాఫలా మధ్యఫలా ఖలా చ
 ఖలాఖలాన్యతిఖలా ప్రదిష్టా ॥ ౧౮ ॥

శుభా శుభం యోగఫలం విధత్తే
 హిరణ్యముక్తాఫలరత్నలాభాన్ ।
 ఆరోగ్యమోజః స్వకులస్య పూజాం
 దశా విలగ్నస్య నృణాం ప్రసూతే ॥ ౧౯ ॥

మధ్యా తు మధ్యం ఫలమాతనోతీ
 దశా విలగ్నస్య శుభా నరాణామ్ ।
 కష్టేన లాభం నిధనేన మైత్రీం
 కుపణ్యసేవావికృతిప్రమాదమ్ ॥ ౨౦ ॥

పాపా విలగ్నస్య దశా ప్రయాతా
 భయం సుశోర్క కలహం వివాదమ్ ।
 కరోతి నిత్యం పరదారసङ्గం
 విబుద్ధినాశం సతతం ప్రవాసమ్ ॥ ౨౧ ॥

నిశాకరాదిత్యవిలగ్నభానాం
 తత్కాలయోగాదధికం బలం యః ।
 విధర్తి తస్యాదిదశా ప్రయోజ్యా
 సర్వగ్రహాణాముదయాన్వితానామ్ ॥ ౨౨ ॥

తతస్త తత్రైవ గతస్య చిన్త్యా
 చతుర్థకామామ్బరగస్య పశ్చాత్ ।
 తేషాం ద్వితీయే చ తతస్తృతీయే
 స్థానే స్థితస్య క్రమశో గ్రహస్య ॥ ౨౩ ॥

ఏకర్షగానాం తు బలాధికస్య
 దేయా దశా పూర్వతరం తతోఽన్యా ।
 దశార్థకాలం లభతేఽర్కసంస్థ-
 స్పృతీయభాగం చ త్రికోణగో యః ॥ ౨౪ ॥

భాగం చతుర్థ చతురస్రసంస్థః

సప్తాంశకం సప్తమగో స వాచ్యమ్ ।
 సదా ఫలం వా సురరశ్మియోజ్యం
 మిత్రోచ్ఛనీచస్వగృహత్రికోణజమ్ ॥ ౨౫ ॥

ఫలాని శేషాణి దశావిపాకే
 నిజాని దేయాని నిజగ్రహస్య ।
 అన్నర్దశాస్యేవ విచిన్త్య జన్మ
 తత్కాలజాతానిం యథాతథాని ॥ ౨౬ ॥

షడ్వర్గపీఠ్యేక్షణలగ్నభావజా
 దశాదిపంచోత్తరవృద్ధిసంయుతాః ।
 దశాసు సర్వాసు ఫలాంశకాః స్మృతాః
 శశ్చద్గ్రహాణాం క్రమశో నిసర్గజాః ॥ ౨౭ ॥

గ్రహస్య లిప్తాః స్వఫలాంశతాడితా-
 స్తత్కాలజాతైః ఫలజైర్విభాజితాః ।
 ఫలానీ శేషాణి యథాగతాని
 దశాంశభేక్తుణి నిజాంశసంఖ్యయా ॥ ౨౮ ॥

భనోర్మృగాద్యం శశినో ఘటాదికం
 తులాది భౌమస్య గురోరజాదికమ్ ।
 బుధస్య యుగ్మాది హయాదికం భృగోః
 కర్కాటీ సారేః ప్రవిచిన్తయేత్ ఫలమ్ ॥ ౨౯ ॥

స్వతుజ్గహీనస్య కలా గ్రహస్య
 విభాజితాః పుష్కరసప్తపాణిభిః ।
 వింశాంశకాద్యం ఫలమాప్తమాచ్ఛకం
 నఖాధికం త్యాజ్యమయో నఖేభ్యః ॥ ౩౦ ॥

ఫలం ఫలాంశాభిహతం నఖోద్భృతం
 శేషం ఫలం వింశతిర్భాగసంమీతమ్ ।
 జ్ఞేయం తతో నీచఫలం స్వసప్తమా-
 ద్రాశేర్గ్రహాణాం విధినామునైవ ॥ ౩౧ ॥

లగ్నే తృతియేఽష్టమకే చ లగ్నజం
 ఫలం తథా వింశతిమేవ భావజమ్ ।

స్థానే విచిన్యం కుటిలో
 ణ్యేతాని సౌమ్యాని దశాఫలం చ || 32 ||

నీచేఽస్తగే చార్ధఫలం శుభగ్రహా
 పూర్ణత్వమిష్టైర్విపరితముచ్ఛగ్నేః |
 నీచాస్తగే వక్రగతే సమం ఫలం
 తస్యైవ తుణ్ణే ద్విగుణం ప్రకీర్తితమ్ || 33 ||

పాపా దశా పాపభవాస్తరా వా
 పాపాష్టవర్గే చ యదా న శుభ్రా |
 మృత్యుర్దివనే హి తస్య
 సంజాయతే పాపకృతస్య జన్తోః || 34 ||

దశాప్రవేశేఽష్టమగే తు దృష్టే
 స్వేనారిణా శత్రుగృహస్థితేన |
 తదామమృత్యుం కురుతే దశాయాం
 తస్యైవ పాపౌద్భవపాకమధ్యే || 35 ||

త్రింశాంశకే యస్య గృహస్య సంస్థః
 స్థానేఽష్టమే పాపఫలః శుభో వా |
 తేనైవ దృష్టః కురుతేఽపమృత్యుం
 రేణ తస్యైవ యశోదితే వా || 36 ||

పాకాధిపః సర్వవిరుద్ధవర్గే
 స్థితోఽపమృత్యుం కురుతే నరాణాం
 క్రూరైర్విదృష్టో యది వా న సౌమ్యై-
 ర్నిచాశ్రితో వా ఖలు నిర్జితశ్చ || 37 ||

షష్ట్యబ్జమధ్యే తు యదాయుః సప్త
 విభాజయేత్తేన పరంపరాణామ్ |
 లబ్ధం చ యచ్ఛేదకసంశ్రితం తన్
 ద్వేదాత్ పరం జన్మవదేవ చిన్త్యమ్ || 38 ||

ఛేదోఽపమృత్యుర్మరణం తృతీయం
 భవేన్నరాణాం నియతం సదైవ |
 ధర్మక్రియాభీర్హరతేఽపమృత్యుం

చేదం తు కృచ్చేణ గ్రహప్రభావాత్ || ౩౯ ||

అసాధనం స్థాన మరణం నరాణాం
సర్వైరుపాయైరపి దేవతానామ్ || ౪౦ ||

పాకాధిపః స్యాద్యది సౌమ్యవర్గే
దశాప్రవేశే త్వథ తుజ్జగో వా ।
న చేదకః స్యాన్న తథాపమృత్యు-
స్తస్యాం దశాయామిదమాహ వేధాః || ౪౧ ||

నీచప్రవృత్తా రవిమణ్డలస్థా
గ్రహాణ భగ్నాః ఖలవర్గయుక్తః ।
సర్పాహతా మస్త్రబలేన యద్వత్
తద్వత్ సవర్గాః శుభదా న భేటాః || ౪౨ ||

ఏవాంవిధ ఘ్నత్తి శుభాని సర్వే
ఫలాని పాపాని చ వర్ధయన్తి ।
మిశ్రాశ్చ మిశ్రం పరిపాచయన్తి
నీచాస్తకేన్ద్రే ఫలపాదహానిః || ౪౩ ||

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే దశాధ్యాయః ||

ఆధ్యాయ ౦౭

అస్తర్దశాధ్యాయః

భనోర్దశాయాం యది శీతరశ్మే-
ర్దశావిపాకం కురుతే తదా స్యాత్ ।
క్లేశేన విత్తం స్వధనేన మిత్రం
భోగాంచ నిత్యం హి విడమృనేన || ౧ ||

హృద్రోగమీర్ష్యం స్వజనాపమానం
భయం సుశోకం ప్రియలోకనాశమ్ ।
భానోర్దశాయాం కురుతే ప్రవిష్టా
దశా మహీజస్య క్షతప్రకోపమ్ || ౨ ||

బౌధీ విధత్తే పతితస్య లాభం
కుమిత్రసంఘం పరివారలాభమ్ ।

అపాత్రదానం విచయాతివేగం
భానోర్దశాయాం యది సమ్ప్రవిష్టా || 3||

భానోర్దశాయాం సురపూజితస్య
దశా విధతే కున్యపేణ సఖ్యమ్ |
అసద్దయం పాపవిధానలాభం
దుష్టాబలాసక్తమసత్యమేవ || 4||

శౌక్రీ ఖరాంశోర్యది సమ్ప్రవృత్తా
దశా దశాయాం కురుతే కుపుత్రమ్ |
కావత్తలాకుజనేన సఖ్య
విదేశతః ప్రాప్తియథో నరాణామ్ || 5||

దశావిపాకే దినపస్య సౌరీ
దశా ప్రవిష్టాక్షీరుజం విధతే |
వృచాటనం బన్ధజనేన వైరం
క్షుచ్ఛస్త్రభూపాలకృతం భయం చ || 6||

లాగ్నీ దశా సౌమ్యవిలగ్నజాతా
భానోర్దశాయాం ఖరవేశరాప్తిమ్ |
అశ్రీయమస్తప్రభవం చ లాభం
శాచమర్కటవ్యోమవిచారిణీనామ్ || 7||

పాపోద్భవా పాపమాతిం విధతే
ద్విజామరద్వేషగురుప్రకోపమ్ |
అన్తర్దశా సా దినపస్య నిత్యం
భయం దశాయాం నృపచౌరజాతమ్ || 8||

తృష్ణాషధీనేవనచౌర్యలాభం
సౌఖ్యం తదోధ్యం విటకామినిభిః |
కుపుణ్యాం వివిధైశ్చ దమ్భై
రవిర్దశాయాం కురుత్ హిమాంశోః || 9||

కుభోజనాఛాదనపానలాభం
కుస్తీప్రసక్తం కుధనం విచిత్రమ్ |
దశా మహీజస్య సుధాకరస్య
ప్రాప్తా దశాయాం పరమోచ్ఛణం చ || 10||

.....త్సార్థహస్త్యశ్చసువర్ణలా
 కుతుమ్బవృద్ధిం ప్రియతాం చ లోకే ।
 బౌధీ దశా చన్ద్రదశాప్రవేశే
 కరోతి మర్త్యం బహువిత్తలాభమ్ ॥ ౧౧॥

నరేన్ద్రపూజా ద్విజదేవభక్తి-
 ర్యశః ప్రశంసా స్థిరమిత్రలాభమ్ ।
 పుణ్యాని శుభ్రాణి జయం పరేషాం
 చాన్ద్ర్యాం యదా దేవగురోః ప్రయాతా ॥ ౧౨॥

లాభం పురగ్రామమహాధనానాం
 విహారవిద్యాగమవాజినాం చ ।
 శాక్రీ దశా చన్ద్రదశాం ప్రయాతా
 కరోతి తుష్టిం పరమాం సదైవ ॥ ౧౩॥

శౌరాబలీనధితముగ్రలాభం
 పాపానురాగం వ్యసనేన సిద్ధిమ్ ।
 సౌరేర్దశా చన్ద్రదశాం ప్రయాతా
 వేశ్మానురాగం కురుతే ప్రభూతిమ్ ॥ ౧౪॥

సౌమ్యోదయోత్థా హి దశా హిమాంశో-
 ర్యదా దశాయాం కురుతే ప్రవేశమ్ ।
 ఆర్థలాభం కృషికర్మాసిద్ధిం
 నృణాం విధత్తే వివిధాంశ్చ భోగాన్ ॥ ౧౫॥

ఖలోదయేత్య హిమగోర్దశాయాం
 ఖరోష్ట్రధర్మప్రభవం చ లాభమ్ ।
 కుశాస్త్రసేవాం ప్రణయేన వైరం
 స్వవాన్ధైర్మిత్రసుతైశ్చ నిత్యమ్ ॥ ౧౬॥

దశా ఖరాంశోర్ధరణిసుతస్య
 యదా దశాయాం కురుతే ప్రవేశమ్ ।
 తదా జ్వరశ్లేష్మసుపిత్తవాఇతైః
 పీడాం విధత్తే క్షతజైర్వికారైః ॥ ౧౭॥

భౌమ్యాం హిమాంశోః సహసా ప్రయాతా
దశా దశాయాం కునయేన లాభమ్ ।

ద్యుతానురాగం పరదారసౌఖ్యం
ప్రపోషణం దేవగురుద్విజానామ్ ॥ ౧౮॥

బౌధీ దశా భౌమదశాం ప్రయాతా
కరోతి సౌఖ్యం వనదేశజాతమ్ ।
ఆత్మప్రశంసాజనితం చ తేషం
న్యణాం మహాయాసభవం చ సౌఖ్యమ్ ॥ ౧౯॥

భౌమ్యాం యదా దేవపురోహితం
దశా ప్రయాతా త్వరితం దశాయామ్ ।
కరోతి దైన్యప్రభవం చ లాభం
పరాబలాయాః స్వకలత్రహానిమ్ ॥ ౨౦॥

విధత్తేఽన్యజనేన మైత్రీం
క్వచిద్విషాదం క్రచిదేవ హర్షమ్ ।
పరాపరాధోదవమాశకర్మ
న్యణాం విధత్తేఽల్పఫలాం చ వృద్ధిమ్ ॥ ౨౧॥

గురుప్రకోపం బహుగుహ్యరోగం
పామావిచర్ధిప్రభవాం హి పీడామ్ ।
సారీ దశా వక్రదశావిపాకే
ప్రాప్తా సువైరం నిజబన్ధుదారైః ॥ ౨౨॥

లాగ్నీ దశా భౌమదశాం ప్రయాతా
వాస్యాని ధత్తే పరదారరాగమ్ ।
క్వచిద్భయం పార్థివజం చ లాభం
క్వచిత్ క్వచిద్బన్ధుజనే ప్రహర్షమ్ ॥ ౨౩॥

ఖలోదయోత్థా చ దశా దశాయాం
భౌమస్య ధత్తే స్వరుజాఙ్గపీడామ్ ।
మానాపమానం నిజలోకమధ్యే
మిథ్యా ప్రబుద్ధిం స్వపరైః సదైవ ॥ ౨౪॥

రవేర్దశా సౌమ్యదశా ప్రయాతా

కరోతి మానం ఖలజం సదైవ ।
 లాభం వికృత్యా పరదేశతోఽన్యన్
 మాయాపటుత్వం బహుకామనేవామ్ ॥ ౨౫॥

.....దశా ప్రయాతా
 తదా విధత్తే నృపతేస్తు మానమ్ ।
 ఆరోగ్యతాం సాధుజనేన సఖ్యం
ఓగాన్ విచిత్రాన్ ద్విజదేవనేవామ్ ॥ ౨౬॥

.....చనాసీ
 క్షేణోదయః సంశయ ఏవ పుంసామ్ ।
 యదా దశాయాం శశిజస్య యాతా
 దశా ధరిత్రీతనయస్య నిత్యమ్ ॥ ౨౭॥

విద్యాగమం పార్థివమానమోజ్ఞో
 జయం వివేకం ప్రియతాం చ లోకే ।
 యదా దశా దేవపురోహితస్య
 బౌధ్యాం ప్రయాతా సతతం విధత్తే ॥ ౨౮॥

మానం ప్రశాంసాం నృపలోకసఖ్యం
 విద్యార్జనం ధర్మమతిం సదైవ ।
 శౌక్రీ దశా సౌమ్యదశాం ప్రపనా
 కరోతి ముక్తామణివిత్రలాభన్ ॥ ౨౯॥

వ్రణప్రకోపం కలహ కుబుద్ధిం
 విదేశవాసం మతిసంక్షయం చ ।
 సారీ దశా సౌమ్యదశావిపాకే
 ధత్తే నరాణాం బహువిత్రనాశమ్ ॥ ౩౦॥

యశః ప్రతాపం పరమం చ సౌఖ్యం
 చతుష్పదాధాదనభూమిలాభమ్ ।
 లాగ్నీ దశా సౌమ్యవిలగ్నజాతా
 బౌధ్యాం దశాయాం వివిధం చ భోగమ్ ॥ ౩౧॥

కుతుమ్బువైరం పశవిత్తనాశం
 రోగాన్ విచిత్రాన్ సతతం చ యుద్ధమ్ ।

.....దయోత్యా తు దశా దశాయాం

లాగ్నీ విధత్తే శశినన్దనస్య || 32 ||

దేవద్విజోత్యం కురుతే సులాభం

ప్రపోషణోత్యం వివిధైః ప్రపంచైః |

దశా యదా దేవపురోహితస్య

భానోర్దశాయాం కురుతే విపాకమ్ || 33 ||

నానార్థలాభం పశుపుత్రవృద్ధిం

యశఃప్రమోదం ప్రభుతాం సదైవ |

గురోర్దశా రాశ్రీపతేర్దశాయాం

సౌమ్య్యాని ధత్తే వివిధాని పుంసామ్ || 34 ||

కృచ్ఛేణ సిద్ధిం బహుదైన్యమేవ

స్వపక్షవిద్వేషణతశ్చ లాభమ్ |

వేశ్యానురాగం కపటం నితాన్తం

గురోర్దశాం భౌమదశా ప్రపన్నా || 35 ||

హస్త్యశ్చయానాశనభోజనాని

నానావిమిత్రాణి చ మణ్డనాని |

బౌధీ దశా దేవపురోహితస్య

దదాతి పుత్రాన్ వివిధాంశ్చ భృత్యాన్ || 36 ||

న్యపప్రసాదం బహువిత్తలాభం

ధర్మానురాగం విజయం రిపూణామ్ |

భృగోర్దశా జీవదశావిపాకే

పుంసాం విధత్తే సుబహుప్రశంసామ్ || 37 ||

సీచానురాగం

సీచేన సఖ్యం పరధర్మసేవామ్ |

సౌరేర్దశా జీవదశావిపాకే

న్యూణాం విధత్తే పరవామ్ననాని || 38 ||

లాగ్నీ దశా సద్గ్రహజా ప్రయాతా

గురోర్దశాయాం కురుతే ప్రహర్షమ్ |

హస్త్యశ్చలాభం నృపతేశ్చ మానం

వివేకతాం ధర్మమతిం సదైవ || 39 ||

పాపోద్భవా లగ్నదశా దశాయాం
 జీవస్య ధత్తే కలహేన లాభమ్ ।
 సంసేవయా నీచజనస్య నిత్యం
 విద్వేషణం సాధూజనస్య పుంసామ్ ॥ ౪౦॥

లాభం ఖరోష్ట్రప్రభవం నరాణాం
 కుధాన్యజం చైవ జనాపవాదమ్ ।
 శౌక్రీ దశా సౌర్యదశావిపాకే
 కరోతి బాలస్య తథా ప్రమోహమ్ ॥ ౪౧॥

ధర్మక్రీయారాధనముస్తమానాం
 లాభం పురక్షేత్రవిలాసినీనామ్ ।
 భృగోర్దశా రాత్రిషైర్దశాయాం
 నృణాం విధత్తే బహువిత్తజం చ ॥ ౪౨॥

విదేశవాసం పరపక్షపూజాం
 కుధర్మసేవాం కుజనానురాగమ్ ।
 భృగోర్దశాం భుమదశా ప్రయాతా
 కరోతి వేశ్యాజనసమ్ప్రయోగమ్ ॥ ౪౩॥

విద్యాం వివేకం ప్రభుతో చ కీర్తిం
 సుధర్మలబ్ధం నృపమేశ్చ మానభ ।
 దశా భృగోః సౌమ్యదశావిపకే
 నృణాం విధత్తే గత్తవార్జితలాభమ్ ॥ ౪౪॥

లాభం గృహక్షేత్రపురాస్వజాతం
 సువర్ణస్వనామ్బరయో జనానామ్ ।
 దశా భృగోర్జీవదశావిపకే
 కరోతి లాభం సుతదారసౌఖ్యమ్ ॥ ౪౫॥

ప్రమాదనిద్రాకలహం సువేశ-
 మాలస్యతాం దేహకృతం చ లాభమ్ ।
 ద్రోహం స్వవర్గేణ పరేణ
 ఆతి శౌక్రీ రవిజస్య పాకే ॥ ౪౬॥

శౌక్రీం దశాం లగ్నదశా ప్రయాతా

సౌమ్యోద్భవాయం కురుతేఽర్థసిధిమ్ |
 ప్రతాపవృద్ధిం ప్రభుతాం వివేకం
 || ౪౭||

పాపోద్భవే వంచనతస్తు లాభం
 దైన్యేన పాపం బహుగరితేన |
 కుకర్మణా సూధునిపిడనేన
 భృగోర్దశా లగ్నదశావిపాకే || ౪౮||

మాస్తీ దశా భానుర్దశావిపాకే
 కరోతి నాశం ధనపుత్రసమ్భవమ్ |
 క్లేశం ప్రవాసం భయమిష్టహానిం
 దేవద్విజానాం పరిపీడానం చ || ౪౯||

మాస్తీ దశా చంద్రదశావిపాకే
 ఆలస్యమార్తిం కురుతే సదైవ |
 కుకర్మసిద్ధిం కుజనస్య లాభం
 కుకర్మనేవాం సతతం నరాణామ్ || ౫౦||

హృద్రోగదుఃఖం పరవిత్తహానిం
పోషణం చౌరకృతం సదైవ |
 శనిర్దశా భౌమదశావిపాకే
 కరోతి వైరం నిజబన్ధులోకైః || ౫౧||

బౌధీ దశా సౌరదశాం ప్రయాతా
వృద్ధిం జనయేన్మనుష్యమ్ |
 పితౄనిలక్ష్మేష్మకృతం వికార-
 మాలస్యముద్వేగమహాభయం చ || ౫౨||

దశా శనేర్దేవపురోహితస్య
 యదా దశాయాం పరిపాకమేతి |
 అసద్వయం బాన్ధవబన్ధనం చ
 తదా విధత్తే గుణవిప్రకర్షమ్ || ౫౩||

శౌక్రీ దశా సౌరదశావిపాకే
 కరోతి పుంసాం ప్రభుతాం కువర్తే |

నీచైర్వైవాదం బహునీచలాభం
ధర్మస్య నాశం పరధర్మవృద్ధిమ్ || ౫౪ ||

లాగ్నాం యదా సూర్యసుతో విపాకం
సౌమ్యోద్భవాయాం కురుతేఽతిగర్వమ్ |
ఔద్ధత్యమిష్టైః సహ వంచనాని
నానాపటుత్వం సతతం నితాన్తమ్ || ౫౫ ||

పాపోద్భవాయాం రవిజస్య జాతా
.....ం కురుతే సుహానిమ్ |
శిరోర్దిపిత్తజ్వరవేదనాశ్చ
బహుప్రకారాః పరమం చ శోకమ్ || ౫౬ ||

విలగ్నీ సూర్యదశావిపాకే
కరోతి సౌమ్యాంనియమం కు..... |
అసజ్జనైః సజ్జామథాజ్జతా చ
విద్వేషతాం బన్ధజనేన నిత్యమ్ || ౫౭ ||

చాన్ద్ర్యాం ప్రయాతా ప్రకరోతి సిద్ధిం
దశా విలగ్నస్య తు సౌమ్యరూపా |
మిష్టాన్నపానాని పృథగీధాని
శత్రుక్షయం పార్థివలోకపూజామ్ || ౫౮ ||

సౌమ్యా దశా భూమిసుతస్య పాకే
యదా విలగ్నస్య కరోతి పాకమ్ |
తదాతిరోగం రుధిరోద్భవం స్యా-
ద్విద్వేషతా సర్వజనేన నిత్యమ్ || ౫౯ ||

ప్రతాపం ప్రణయం చ లోకే
వివేకవిద్యాగమమర్థసిద్ధిమ్ |
విలగ్నీ దశా సౌమ్యదశావిపాకే
సౌమ్యా విధత్తే గురుకామసేవామ్ || ౬౦ ||

మత్త్రౌవధీచాదనభోజనాని
విలగ్నీ దశా జీవదశాం ప్రయాతా |
సుధనాని సౌఖ్యం

సౌఖ్యం నరేన్ద్రేణ వివేకతాం చ || ౬౧||

భృగోర్దశాయాం ప్రకరోతి లాగ్నీ
సౌమ్యా దశా మానుసుఖం విధత్తే |
ప్రియాతిథిత్యం ప్రచురాంశ్చ భోగాం
వివేకతాం సాధు నన సఖ్యమ్ || ౬౨||

పాపాదశా లగ్నసముద్భవా చ
శనేర్దశాయాం కురుతే ప్రమాదమ్ |
ఆలస్యముద్వేగగురుప్రకోపం
విమాననాం పార్థివజం భయం చ || ౬౩||

పాపా దశా లగ్నసముద్భవా చ
రవేర్దశాయాం ప్రకరోతి హానిమ్ |
సదా ప్రమాసం ప్రచురాం చ పీడామ్ || ౬౪||
సుహృత్ప్రకోపం కురుతే న సౌఖ్యం

లాగ్నీ దశా చన్ద్రదశాం
పాపా విధత్తే ఖలుబన్ధవం చ || ౬౫||

శిరోర్ధిదాహజ్వరమిష్టనాశం
భయం ప్రకోపం కలహం సదైవ |
లాగ్నీ దశా భౌమదశావిపాకే
కరోతి నాశం నిజబన్ధవానామ్ || ౬౬||

సౌమ్యాం దశాయాం కురుతే ప్రవా
లాగ్నీ దశా పాపరతిం కుపూజామ్ |
పాపాతిపాపాని యథా విధత్తే
గురుద్విజప్రేషణజైర్వికారైః || ౬౭||

గురోర్దశాయామనుసమ్ప్రవిష్టా
దశా విలగ్నస్య యదా చ పాపా |
తదా ధనైరాత్మగృహోద్భవైశ్చ
కరోతి భోగాన్ వివిధాన్ మనుష్యః || ౬౮||

దమ్భేన ధర్మం సభయేన చిన్త్యం

నృణాం విధతే కుథియా చ చారమ్ ।
 లాగ్నీ దశా శుక్రదశావిపాకే
 పాపా సుదైన్యం న కుతుమ్బువృద్ధిమ్ ॥ ౬౯॥

క్లేశాన్ విచిత్రాన్ సుతదారవైరం
 ధనప్రణాశం ప్రచురాం చ వాణీమ్ ।
 లాగ్నీ దశా మన్దదశావిపాకే
 పాపా విధతే వివిధాంశ్చ రోగాన్ ॥ ౭౦॥

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనేఽన్తర్దశాధ్యాయః ॥

ఆధ్యాయ ౦౮

అష్టకర్షణఫలాధ్యాయః
 చన్ద్రేషు సూర్యః స్వగృహాత్ క్రమేణ
 పునస్తథాయాష్టకరాజ్కసంస్థితః ।
 మన్దారయోశ్చాపి తథైవ వాచ్యః
 శుక్రాద్రసాస్తాన్యగతశ్చ నిత్యమ్ ॥ ౧॥

జీవాద్రసైకాదశపంచనస్తై-
 ర్విధిస్థితో రాత్రిపతేః ప్రదిష్టః ।
 బుద్ధజ్కసూర్యేషు శరే చ సౌమ్యాత్
 స్వలగ్నతో వృద్ధియుగవ్యయేషు ॥ ౨॥ <sUryaH>

అర్కాత్ కేన్ద్రవహ్ని శుభవాష్టసంస్థో
 గురోర్వ్యయా..... ఆష్టచతుష్టయథః ।
 ఆభిపంచాజ్కదశాగరుద్రైః
 శుక్రాత్ కుజాల్లాభధనా ॥ ౩॥

.....

.....

.....ష్టకేన్ద్రైః
 స్యాన్మన్దతో వహ్నిరసేపుసూర్యగః ॥ ౪॥ <chandraH>
 గురోర్దశైకాదశాషడన్త్యమః
 రవేస్త్రిషష్ఠాయదశేషుసంస్థితః ।

లగ్నాత్ ప్రవృద్ధా ప్రథమే చ శీతగో-
 రుద్ధా సితాత్ సూర్యరసాష్టలాభగః || ౫||

..... || ౬ || <bhaumaH>

చన్ద్రాద్ ద్విషష్టాయదశాష్టవేదగో
 లగ్నాత్ స్వషష్ఠార్థ శుభదః ప్రకీర్తి
 ఆద్యాబ్దిలాభార్థగజాఙ్కవహ్నిభిః
 శుక్రాచ్చనేశ్వస్త్రియుగాయవిత్తైః || ౭||

వస్వజ్కాదక్రామసుసంస్థితశ్చ
 భాత్ స్వాశ్చ తన్వబ్దిభవార్థ మఙ్గలాత్ |
 రస్థేషు కాసాసుప ఏవ సార్వక్షీ
 గురోశ్చ చన్ద్రాఙ్గ గస్థః శుభదః || ౮ || <budhaH>

జీవః కుజాడస్త్రభవాష్టకేన్ద్రగః
 సూర్యాశ్చ దస్త్రాదిసవాష్ట కీర్తితః |
 స్వశూన్యరామైః స్వగృహాత్ ప్రకీర్తితో
 నవాశకాయార్థశరాఙ్గగః సితాత్ || ౯ ||

చన్ద్రాన్ మదాజ్కేషుధనాయగః సదా
 శనైశ్చరాద్యహ్నిరసేషుభాస్కరైః || ౧౦ ||

వధాన్ నవవ్యోమయుగేస్తుమార్గణ-
 రుద్రతరైః శుభదః ప్రకీర్తితః |
 లగ్నాన్ నవాశాబ్దిపరేషులోచన-
 సూర్యాగరామైః క్రమశో విధేయః || ౧౧ || <jIvaH>

శుక్రో విలగ్నాచ్చశివిత్రవహ్ని
 యుగేషునన్దాయగశ్చ ఇష్టః |
 చన్ద్రాత్ ససూర్యః సదిశాః స్వసద్యత-
 స్త్రివేదపంచాష్టదిగఙ్కలాభగః || ౧౨ ||

శనే రవేరష్టదివాకరామై-
 ర్గురోర్నవవ్యోమభవాష్టపంచగః |
 బుధాద్ గుణేష్వఙ్కదశాఙ్కసంస్థితో
 భౌమాద భవేష్వగ్నిరసాఙ్కసూర్యగః || ౧౩ || <shukraH>

స్యాత్ సూర్యజో వహ్నిరసేషుసంగతః

ససూర్యదిగ్గో ధరణిసుతస్య ।
 సూర్యాద్ ధనయాష్టచతుష్టయే చ
 శుక్రాద్రసార్కాయగతః సుభద్రః ॥ ౧౪॥

త్రిషష్టలాభేషు నిశాధినాథా-
 ల్లగ్నాత్ సవృద్ధీన్దదశాబ్ధిభిశ్చ ।
 జీవాచ్ఛరాజ్యవ్యయలాభసంస్థో
 బుధాద్ వ్యయాఙ్కాఙ్గదిశాఙ్గనాగతః ॥ ౧౫॥ <shaniH>

.....
 విన్దూని రేఖశ్చ విమిశ్రయిత్వా ।
 సప్తావశేషేణ మితో గ్రహశ్చ
 స్వాష్టాంశసంజ్ఞం ఫలమాదధాతి ॥ ౧౬॥

ఇన్యాత్ ఫలే సోష్ణకవర్గనాచజం
 ఫలం బలిష్ఠో యది తస్య పార్శ్వగః ।
 అతోఽన్యథా తస్య ఫలం నిహన్యతే
 తేనైవ సామ్యే ఫలయోర్నిసర్గజమ్ ॥ ౧౭॥

రేఖాశ్రితస్తీక్షణకరః ప్రగల్భం
 కరోతి మర్త్యం గజవాజియుక్తమ్ ।
 మిత్రాఙ్గసాధుం జనసమ్ప్రయుక్తం
 స్థానేఽద్యకే రోగవివర్జితం చ ॥ ౧౮॥

ద్వితీయసంస్థః ప్రచురప్రతాపం
 ప్రభూతవిత్తిం జితశత్రుపక్షమ్ ।
 విద్యానురక్తం నృపతేరభీష్టం
 ప్రశాన్తచిన్తం కురుతే సదైవ ॥ ౧౯॥

తృతీయగః సత్యపరం ప్రశాన్తం
 వ్యచేతపాపం సుజనైః సుపూజ్యమ్ ।
 హిరణ్యపుజార్థవివే.....
 నరం ప్రసూతే సతతం సుశీలమ్ ॥ ౨౦॥

చతుర్థగః సర్వజనస్య పూజ్యం
 కరోతి మర్త్యం సుదృఢం సుశీలమ్ ।
పూజ్యం సుభగం ప్రశస్తం

ధర్మాన్వితం దానపరం ప్రసూతే || ౨౧||

కరోతి మర్త్యం ఖలు పంచమస్యో
నరం రవిర్గోమహిషోష్ట్రయుక్తమ్ |
కులప్రధాన నృపతేరభీష్టం
సుసంయతం బ్రహ్మణదేవభక్తమ్ || ౨౨||

హతారిపక్షం ప్రకరోతి షష్ఠే
స్థితో వివస్వాన్ ప్రథితం నృలోకే |
స్త్రీణామభీష్టం గురుదేవభక్తం
..... || ౨౩||

స్త్రీలాభయుక్తం ఖలు సప్తమస్థో
నరం విధత్తే ఖలు తీక్షణశ్శ్మిః |
ఉదారచింతం ప్రభుతాసమేతం
మిజ్ఞానశీలం సమరప్రచణ్డమ్ || ౨౪||

స్థానేఽష్టమే పుత్రధన్వైః సమేతం
సురక్తపితౄధికమప్రమేయమ్ |
విఖ్యాతకీర్తిం సతతం సుదాన్తం
హతారిపక్షం ప్రకరోతి భానుః || ౨౫||

బిన్దుస్థితోఽర్కః ప్రకరోతి పాపం
స్థానేఽద్యకే దుర్జనముగ్రరోగమ్ |
కృశం కృతఘ్నం పరదారరక్తం
వివేకహీనం ప్రియసాహసం చ || ౨౬||

మూర్ఖం నికృష్టం తు తథా ద్వితీయే
కుమీత్రరక్తం ధనధాన్యహీనమ్ |
శిరోతిదాహజతరపిత్తముఖ్యైః
ప్రపీడితం వక్త్రభవైశ్చ రోగైః || ౨౭||

తయేన హీనం పురుషం తృతీయే
సుతార్థధాన్యైః పరివర్జితం చ |
సుదాభిభూతం బహుశత్రుపక్షం
క్రియావిహీనం విఫలం ప్రసూతే || ౨౮||

నిన్ద్యం కృతఘ్నం పరదేశరక్తం
కరోతి మర్త్యం నియతం చతుర్థే ।
ఇష్టైర్వియుక్తం పరదారరక్తం
పరాజితం సర్వజనైః సదైవ ॥ ౨౯॥

కరోతి భానుః ఖలు పంచమస్థితో
సుగ్వైరదారిద్యభయేన పీడితమ్ ।
దౌర్భాగ్యవస్తం పరదారభాషణం
నరం భయాక్లివమలం సునీష్ఠరమ్ ॥ ౩౦॥

షష్ఠే స్థితః శత్రుగణైః పరాజితం
నరం ప్రసూతేఽధమకర్మసేవకమ్ ।
మాయాసమేతం మలినం మలీల్లవం
చ్యుతం స్వధర్మాద్గతసత్త్వమాతురమ్ ॥ ౩౧॥

శ్రియా విహీనం వికృతం గతత్రపం
పరాన్నవస్త్రార్థసమీడకం సదా ।
కరోతి భానుః ఖలు సప్తమస్థితః
ప్రపంచశీలం కుబలం సునిష్ఠరమ్ ॥ ౩౨॥

స్థానేఽష్టమే తీక్షణమయుఖమాలీ
నరం విధత్తే బహుపాపచేష్టమ్ ।
ఇష్టైర్వియుక్తం పరదారరక్తం
పాపాత్మకం దుఃఖయుక్తం కరోతి ॥ ౩౩॥

ఇతి రవేరష్టకవర్గఫలమ్ ॥

రేఖాథితోఽడ్యే హిమరశ్మిమాలీ
స్థానే విధత్తే సుభగం మనుష్యమ్ ।
ప్రియం నృపాణాం గురువిప్రభక్తం
తీర్థాశ్రయం సర్వజనోపసేవ్యమ్ ॥ ౩౪॥

హస్త్యశ్చయానైః సహితం ద్వివీయే
వైడూర్యముక్తామణిభిస్తథైవ ।
నరం సుసౌఖ్యైః సహితం ప్రగల్భం
ప్రశాంతచింతం ప్రణయాన్వితం చ ॥ ౩౫॥

చన్ద్రస్త్పతీయే కురుతే సనాథం
 నరం వినీతం బహుధర్మభాజమ్ |
 శ్రియా యుతం సర్వగుణోపపన్నం
 ధత్తే సదా బన్ధజనస్య పూజ్యమ్ || 3౬ ||

స్థానే చతుర్థే ప్రకరోతి మాన్యం
 నరం ప్రసిద్ధం వివిధార్థయుక్తమ్ |
 తడాగకూపాశ్రయరక్షచిన్తం
 మహామనుష్యం సుతసౌఖ్యయుక్తమ్ || 3౭ ||

విద్యావినీతం సువివేకయుక్తం
 నరం ప్రసూతే బహుభాగభాజమ్ |
 క్షపాధినాథః ఖలు పంచమస్థః
 ప్రియాతిథిం సర్వసహం సువిజ్ఞమ్ || 3౮ ||

షష్ఠే సురూపం సుభగం మనోజ్ఞం
 కరోతి చన్ద్రః సుతదారయుక్తమ్ |
 ధమాశ్రయం శాస్త్రరతం వినీతం
 నరేన్ద్రపూజ్యం బహుమానభాజమ్ || 3౯ ||

కరోతి చన్ద్రః ఖలు సప్తమస్థః
 ప్రభాసమేతం సచివం సుశీలమ్ |
 వ్రతోపవాసాదిరతం విధిజ్ఞం
 మనోజ్ఞనారిదయితం సదైవ || ౪౦ ||

స్థానే౭ష్ఠమే సౌఖ్యహిరణ్యయుక్తం
 విద్యాన్వితం సత్యపరం ప్రగల్భమ్ |
 కరోతి చన్ద్రో౭పతితం మనుష్యం
 ప్రియాతిథిం బ్రాహ్మణవల్లభం చ || ౪౧ ||

స్థానే౮ద్యకే విన్దుగతః శశాఙ్కః
 సరోగదేహం కురుతే మనుష్యమ్ |
 పపాసురక్తం స్వజన్వైర్విముక్తం
 దీమం కృశం సత్యవిహీనమేవ || ౪౨ ||

కరోతి చన్ద్రో నియతం ద్వితీయే

నరం కృతఘ్నం సుకృతం సుదీనమ్ ।

అభూతశత్రుం ప్రభయా విహీనం

వివర్జితం బంధజనేన నిత్యమ్ ॥ ౪౩॥

సాంపీడితం భూపతినా సదైవ

మహావ్యయైః సంయుతముగ్రరోగమ్ ।

కఫానిలాభ్యాం పరిపీడితం చ

చన్ద్రస్తుతీయే కురుతే మనుష్యమ్ ॥ ౪౪॥

లుసజ్గతం సత్యవిహీనమేవ

సౌఖ్యేన హీనం బహురోగయుక్తమ్ ।

సుదుర్భగం పానరతం సదైవ

చన్ద్రచతుర్థే కురుతే మనుష్యమ్ ॥ ౪౫॥

ప్రణష్టశీలం ప్రచురారిపక్షం

నిశాధినాథః ఖలు పంచమే చ ।

కరోతి దీనం వ్యయ్యునైః సమేతం

వివర్జితం భూపతిమానదానైః ॥ ౪౬॥

విదేశసేవావిరతం కృతఘ్నం

షష్ఠేఽరివర్ధైర్విజితం వృతాన్తమ్ ।

నిత్యం మనుష్యం నృపపీడితం చ

కలత్రయానాదిభిర్విప్రముక్తమ్ ॥ ౪౭॥

స్యాత్ సప్తమే వైరమనల్పముగ్రం

చన్ద్రే రుజం భూపమల్లిఘ్నచోత్థమ్ ।

రోగం నరాణాం జఠరే ప్రభూతం

ధనస్య నాశం ప్రియవిప్రయోగమ్ ॥ ౪౮॥

చన్ద్రోఽష్టమేఽనిష్టఫలం విధత్తే

శోకం ధనార్తిం వివిధం చ దుఃఖమ్ ।

శీలచ్యుతం వాసనవిత్తనాశం

మహాభయం దైన్యమనర్థముగ్రమ్ ॥ ౪౯॥

ఇతి చన్ద్రాష్టకవర్గఫలమ్ ॥

రేఖాస్థితోఽద్యే ఊతివిత్తలాభం

కరోతి భౌమః పశువృద్ధిమేవ ।
 సౌఖ్యం చ భోగం వివిధాశ్చ పూజా
 మహాజనోత్థం సతతం సఖాని ॥ ౫౦ ॥

ఆరోగ్యతాం
 మనోవికాశం ప్రియతాం చ లోకే ।
 సముజ్జతిం శత్రువినాశమేవ
 కరోతి భౌమో నియతం ద్వివీయే ॥ ౫౧ ॥

ఖరోష్ట్రయానాని పృథగ్విధాని
 నృణాం విధత్తే క్షితిజస్త్రీయే ।
 విభూతిప్రభ్యువ్రతిమిష్టలాభం
 భూపప్రషాదం వివిధం చ నిత్యమ్ ॥ ౫౨ ॥

భౌమశ్చతుర్థే కురుతే ప్రతాపం
 సౌభాగ్యసౌఖ్యాభ్యుదయ నితాన్తమ్ ।
 ప్రియాతిథిత్వం సురవిప్రభక్తిం
 నరేన్ద్రమానం వివిధం చ లాభమ్ ॥ ౫౩ ॥

సుతీర్థలాభం ఖలు పంచమస్థః
 ఙ్గోణీసుతో యచ్ఛతి మానవానామ్ ।
 హిరణ్యలాభం బహుమానసౌఖ్యం
 వ్యాధేర్వినాశం ఖలు ఉన్నతిం చ ॥ ౫౪ ॥

షష్ఠేఽరినాశం కురుతే మహీజః
 సమాగమం బన్ధుజనేన నిత్యమ్ ।
 వస్త్రాణి శయ్యాసనభాజనాని
 ధర్మార్థసిద్ధిం సతతం నరాణామ్ ॥ ౫౫ ॥

ఙ్గోణీసుతో యచ్ఛతి సప్తమస్థో
 విశ్వానవిద్యాగమమిష్టలాభమ్ ।
 శయ్యాసనాఛాదనభోజనాని
 రతోపలబ్ధిం జగతీసులాభమ్ ॥ ౫౬ ॥

భౌమోఽష్టమే భూతిమథోన్నతిం చ
 నృణాం విధత్తే మహిమామనన్తామ్ ।

వాణిజ్యలాభం కృషికర్మసిద్ధిం
ప్రియాప్తిమత్యుజ్జతిమేవ పుంసామ్ || ౫౭||

బిన్దుస్థితో భూతనయో యదాద్యే
స్థానే దశాం యచ్ఛతి మానవానామ్ ।
తదార్థహానిం గదప్యష్టరోగాన్
మతేర్విదాశం కుజనేన సౌఖ్యమ్ || ౫౮||

శిరోర్తిదాహం జ్వరతాపముగ్రం
ప్రమోషణం చౌరకృతం సదైవ ।
ప్రియావ్యోగం మతిమిత్రనాశం
భౌమో ద్వితీయే కురుతే నరాణామ్ || ౫౯||

భౌమస్తృతీయే వినయార్థలౌల్యం
ధత్తే నరాణాం చ తథాపనాదమ్ ।
కుబుద్ధిభిః సజ్గముగ్రవైరం
పరాజయం ప్రాణభృతాం సదైవ || ౬౦||

వివాదవైరాణి పృ.....మిస్వధాని
భౌమచతుర్థే కురుతే నరాణామ్ ।
ద్యూతం చ వేశ్మావ్యసనం మహాస్తం
పరాజయం సాధ్వసమేసం హానిమ్ || ౬౧||

అసౌఖ్యమోజః క్షయవిత్రనాశం
పుత్రార్థహానిం సుతరాం వియోగమ్ ।
కరోతి భౌమః ఖలు పంచమస్థః
ప్రతాపహానిం సతతం నరాణామ్ || ౬౨||

చతుష్పదవ్యాలసరీస్సపోత్తం
భయం విధత్తే క్షితిజ్ఞో నరాణామ్ ।
సదావిధానం ఖలు షష్ఠసంస్థో
నరేన్ద్రపీడాం ఖలసజ్గమం చ || ౬౩||

వ్యయం విరాగం భయమిష్టవైరం
భౌమో విధత్తే ఖలు సప్తమస్థః ।
జిహ్వక్షిరోగోద్భవమేవ దుఃఖం

సదా నరాణాం విషయప్రతౌల్యమ్ || ౬౪ ||

పరాభవం మృత్యుసమాంశ్చ రోగాన్
కలత్రహానిం పరవంచనాని ।
భౌమాఽష్టమస్థః కురుతే నరాణాం
శస్త్రాభిఘాతం పరతః స్వతో వా || ౬౫ ||

ఇతి భౌమాష్టకవర్గఫలమ్ ||
రేఖాస్థితః సోమసుతో యదాద్యే
స్థానే తదా శీలధనం విధత్తే ।
విద్యావివేకాదిభిః సమ్ప్రయుక్తం
ప్రభూతమిత్రం విగతారిపక్షమ్ || ౬౬ ||

స్థానస్థితం దేవగురుప్రసక్తం
విజ్ఞానశీలం బహుఖానపానమ్ ।
స్థానే ద్వితీయే శశిణో విధత్తే
నరం సురూపం సుభగం సుకాంతమ్ || ౬౭ ||

తృతీయగః సోమసుతః కరోతి
ప్రసన్నవాక్యం నృపతోకపూజ్యమ్ ।
నరం విధిజ్ఞం సుభగం మనోజ్ఞం
హతారిపక్షం బహుధర్మభాజమ్ || ౬౮ ||

బుధశ్చతుర్థే కురుతే సురూపం
ప్రియాతిథిం బన్ధుజనస్య మాన్యమ్ ।
మేధావినం శాస్త్రరతిం విధిజ్ఞం
వ్రతోపాసాదిరతం సదైవ || ౬౯ ||

కరోతి సౌమ్యః ఖలు పంచమస్థో
నరం నితాంతం నృపతేరభీష్టమ్ ।
ఆరామవిప్రాదివిహారభాజం
చింతాన్వితం భక్తిపరం ద్విజానామ్ || ౭౦ ||

షష్ఠేఽరినాశం ప్రకరోతి సౌమ్యో
నృణాం పురగ్రామకృతం చ లాభమ్ ।
దేశాధిపత్యం ప్రచురాన్నపానం

యశఃప్రతాపం విజయం సదైవ ॥ ౭౧॥

కలత్రలాభం రతిభోగసౌఖ్యం
కలత్రసంస్థః ప్రకరోతి సౌమ్యః ।
తీర్థాశ్రయం సౌఖ్యసమృద్ధియుక్తం
ప్రసన్నమూర్తిం సతతం సుశీలమ్ ॥ ౭౨॥

చతుష్పదాఛాదనవినయుక్తం
నరం ప్రసూతే శశిజోఽష్టమస్థః ।
కలత్రపుత్రోద్భవసౌఖ్యయుక్తం
సర్వత్ర పూజ్యం మహిమాసమేతమ్ ॥ ౭౩॥

విష్ణుస్థితః సోమసుతోఽతిపాపం
కరోతి మర్త్యం ప్రథమే ఖలం చ ।
మామాన్వితం బాన్ధవవిప్రయుక్తం
సదా కుశీలం వినయేన హీనమ్ ॥ ౭౪॥

ప్రభూతదుఃఖం సుజనైర్విహీనం
పరాభిభూతం కఠినం కృతఘ్నమ్ ।
ద్వితీయసంస్థో హినరశ్మిపుత్రో
నరం ప్రసూతే బహుపాపయుక్తమ్ ॥ ౭౫॥

తృతీయగః పుత్రకలత్రనాశం
కరోతి సౌమ్యః సతతం కుచైలమ్ ।
తేజోవిహీనం మలదగ్ధదేహం
సమ్ప్రీడితం భూపతినా సదైవ ॥ ౭౬॥

చతుర్థగః శీతకరస్య పుత్రః
ప్రభూతదుఃఖం కురుతే మనుష్యమ్ ।
శీలేన హీనం వినయేన హీనం
సత్త్వాత్మికం చైవ వివర్జితం చ ॥ ౭౭॥

నష్టాత్మజం నష్టధనం కుచైలం
రోగాభిభూతం పరతర్కకం చ ।
పరైర్జ్ఞితం దేవగురుప్రముక్తం
కరోతి సౌమ్యః ఖలు పంచమస్థః ॥ ౭౮॥

షష్ఠస్థితః శీతకరస్య పుత్రో
 నరం ప్రసూతే ధనవర్జితం చ ।
 పరాజితం శత్రుజనేన నిత్యం
 విద్యావిహీనం వినయేన ముక్తమ్ ॥ ౭౯ ॥

సౌమ్యో నరం సప్తమగో విధత్తే
 భోగేన హీనం పరదారరక్తమ్ ।
 జనాపవాదేన యుతం సుదీనం
 కుబుద్ధిభాజం సుభయం సదైవ ॥ ౮౦ ॥

ద్యూతప్రసక్తం గణికాసు రక్తం
 రజోధికం సత్యధనేన హీనమ్ ।
 సౌమ్యోఽష్టమస్థః సభయం విహీనం
 కరోతి మర్త్యం సతతం నృశంసమ్ ॥ ౮౧ ॥

ఇతి బుధాష్టకవృషలమ్ ॥

రేఖాగతో దేవగురుః ప్రసూతే
 నరం విదగ్ధం వినయోపయుక్తమ్ ।
 ఆద్యే మహాబుద్ధిధనాన్వితం చ
 ధర్మధ్వజం బ్రౌహ్మణవల్లభం చ ॥ ౮౨ ॥

ద్వితీయగః సౌమ్యయుతం ప్రసూతే
 నరం సురేజ్యః సుభగం మనోజ్ఞమ్ ।
 హస్త్యగ్వయానాదిధియా సమేతం
 నరేన్ద్రపూజ్యం ప్రథితం నృలోకే ॥ ౮౩ ॥

తృతీయసంస్థః కురుతే ప్రధానం
 సురేజ్యమస్త్రీ బహుపుత్రపౌత్రమ్ ।
 దయాన్వితం జన్తుహితేషు యుక్తం
 కులప్రధానం సతతం సుశీలమ్ ॥ ౮౪ ॥

హిరణ్యవిత్తార్థసుబుద్ధియుక్తం
 కరోతి మర్త్యం త్రిదశేన్ద్రమస్త్రీ ।
 చతుర్థసంస్థశ్చతురం ధనాఢ్యం
 వివేకినం బాన్ధవసంమతం చ ॥ ౮౫ ॥

కరోతి జీవః ఖలు పంచమస్థో
 నరం నితాంతం నృపతేరభీష్టమ్ |
 పుత్రాన్వితం ప్రీతికరం నరాణాం
 సదా సుశీలం బహుధర్మయుక్తమ్ || ౮౬ ||

హతారిపక్షం నియతం ప్రసూతే
 నరం సురేజ్యః ఖలు షష్ఠసంస్థః |
 హృష్టం సుపుష్టం ప్రణతం గురూణాం
 ప్రశాన్తవైరం ప్రథితం ప్రీయం చ || ౮౭ ||

అభీష్టనారిరతసమ్ప్రహృష్టం
 కరోతి మర్త్యం సతతం సురేజ్యః |
 శ్రియాన్వితం దేవగురుప్రసక్తం
 సుభాశితజ్ఞం సుజనైః సమేతమ్ || ౮౮ ||

జీవోఽష్టమస్థః కురుతే విదగ్ధం
 ప్రీయాతిథిం సర్వకలాఞ్చ దక్షమ్ |
 నరం నృపేజ్యం బహుశాస్త్రలుబ్ధం
 పరాక్రమప్రాణసమన్వితం చ || ౮౯ ||

బిన్దుస్థితో దేవగురుః ప్రసూతే
 నరం నృశంసం బహుదుఃఖయుక్తమ్ |
 లుబ్ధం కృత్స్నం మలినస్వభావం
 విహీనసత్త్వం బహుసాహసం చ || ౯౦ ||

ద్వితీయగో భూమిమతస్కరోత్యం
 భ్యం సురేజ్యః కురుతే నరాణామ్ |
 నృశంసతాం రోగమనిష్ఠసంస్థం
 ప్రభూతదుఃఖం దయితావధం చ || ౯౧ ||

తృతీయసంస్థే త్రిదశేశపూజ్యే
 విహీనవిత్తః సరుజో మనుష్యః |
 భవేత్ కుమిత్రః పరదారరక్తో
 దౌరాభ్యగ్యయుక్తో హ్యలసః కృతఘ్నుః || ౯౨ ||

చతుర్థగో దేవగురుః ప్రసూతే

విహీనవిత్తం బహుశత్రుగమ్యమ్ |
 విచర్దికాద్యైః పరిపీడితం చ
 నరం సుమాయం కుదిలం ఖలం చ || ౯౩||

పామాజ్వరార్తం పర్ధారరక్తం
 నరం ప్రసూతే సురరాజపూజ్యః |
 ప్రభూతశోకం సతతం సుపాపం
 చౌరం మహాకష్టసమన్వితం చ || ౯౪||

షష్ఠే సురేజ్యః కురుతేఽక్షిరోగైః
 సమ్పీడితం మ్లేచ్ఛసమానరూపమ్ |
 ప్రపంచశీలం సుతదారహీనం
 ధర్మక్రియాహీనమనన్తశోకమ్ || ౯౫||

కరోతి జీవః ఖలు సప్తస్థో
 నరం కఫాదిప్రచురం సదైవ |
 హిక్మాజ్వరార్తిం పృథుమానహీనం
 దీనం జవైర్నిన్దితమల్పసౌఖ్యమ్ || ౯౬||

స్థానేఽష్టమే దేవగురుః ప్రసూతే
 సదాతిగర్వం కుటిలం మనుష్యమ్ |
 ద్వేష్యం నృపాణాం స్వకులస్య మధ్యే
 గతప్రతాపం వికృతం సదైవ || ౯౭||

ఇతి జీవాష్టక్వర్గఫలమ్ ||

రేఖాశ్రితో దైత్యగురుః ప్రసూతే
 నరం మనోజ్ఞం సుభగం సుశీలమ్ |
 జితేన్రియం దానపరం మనోగ్ం
 ధర్మానురక్తం ప్రచురాన్నపానమ్ || ౯౮||

ద్వితీయగః కావ్యసుతః ప్రసూతే
 నరం విధిజ్ఞం ధనికం చ |
 స్వధర్మశీలం వినయేన యుక్తం
 ప్రభాసమేతం జనవల్లభం చ || ౯౯||

తృతీయసంస్థో బహుభూషణాఢ్యం

నరం ప్రసూతే సతతం ప్రగల్భమ్ ।

మేధావినం ధర్మపరం విసీతం

దేవద్విజానామనువల్లభం చ ॥ ౧౦౦॥

శుక్రవరుధే కురుతే ధనాఢ్యం

సద్భోజనాచాదనపానయుక్తమ్ ।

వైడూర్యముక్తాఫలరత్నలాభైః

సంతుష్టచిన్తం సతతం మనుష్యమ్ ॥ ౧౦౧॥

సుతీర్థయానాదికపుత్రలాభై-

ర్యుక్తం నరం దైత్యగురుర్విధత్తే ।

చతుష్పదాఢ్యం ఖలు పంచమస్థః

ప్రియం నృలోకే పరమం ప్రధానమ్ ॥ ౧౦౨॥

శుక్రస్తు షష్ఠే కురుతే మనుష్యం

విద్యాసు నిష్ఠం బహుమన్త్రభాజమ్ ।

స్త్రీవిత్తలాభః సహితం సురూపం

విపక్షణం సర్వఫలాసు దక్షమ్ ॥ ౧౦౩॥

శుక్రో విధత్తే ఖలు సప్తమస్థో

నరం నిప్తాన్తం సురతప్రగల్భమ్ ।

సకుంజుమాచాదనభోగభాజం

నరేన్ద్రపూజాసహితం సదైవ ॥ ౧౦౪॥

స్థానేఽష్టమే దైత్యగురుః ప్రసూతే

నరం నితాన్తం సునయేన యుక్తమ్ ।

ప్రభాసమేతం బహుకీర్తిభాజం

సుకర్మిణం ధర్మసమన్వితం చ ॥ ౧౦౫॥

విన్దుస్థితో దైత్యగురుః ప్రసూతే

నరం సుపాపం బహురోగయుక్తమ్ ।

నృపాభిభూతం సుతవిత్తహీనం

వివర్జితం బాన్ధవసజ్జనైశ్చ ॥ ౧౦౬॥

శుక్రో ద్వితీయే సరుజం విధత్తే

ప్రతాపహీనం బహుపాపయుక్తమ్ ।

సదా విరక్తం స్వకుతుమ్భవర్గే
శోకాభిభూతం రతిలాలసం చ ॥ ౧౦౭॥

తృతీయసంస్థః కురుతే నృశంసం
శుక్రః సదా రోగవిధర్మికైశ్చ ।
నరాభిభూతం ఆతతం కువైలం
జ్వరార్ద్రతం మానధనేన హీనమ్ ॥ ౧౦౮॥

చతుర్థగః శోకయుతం ప్రసూతే
నరం మహావ్యాధియుతం దరిద్రమ్ ।
చతుష్పదాఛాదనవర్జితం చ
ప్రేష్యం ఖలం పార్థివమానహీనమ్ ॥ ౧౦౯॥

కరోతి శుక్రః ఖలు పంచమస్థః
సదా దరిద్రం వికృతం మనుష్యమ్ ।
సుతార్థహీనం వ్యసనైః సమేతం
కుమిత్రసజ్జేన యుతం నితాన్తమ్ ॥ ౧౧౦॥

షష్ఠే సితః సర్వజనాభిభూతం
నరం ప్రసూతే ప్రణయేన హీనమ్ ।
వివర్జితం సత్యసుఖేన నిత్యం
విదేశరక్తం పరతర్కకం చ ॥ ౧౧౧॥

కరోతి శుక్రః ఖలు సప్తమస్థో
వాతాదిదోషైః సహితం మనుష్యమ్ ।
నృశంసచేష్టం వ్యసనాభిభూతం
సదా కృతఘ్నం మతివర్జితం చ ॥ ౧౧౨॥

శుక్రోఽష్టమస్యః కురుతే విశీలం
నరం మహావ్యాధియుతం కృతఘ్నమ్ ।
నిత్యం విహీనం బహుపాపరక్తం
చిన్తాన్వితం వైరయుతం సదైవ ॥ ౧౧౩॥

ఇతి శుక్రాష్టకవర్గఫలమ్ ॥

రేఖాస్థితః సూర్యసుతః ప్రసూతే
స్థిరస్వభావం సుభగం మనుష్యమ్ ।

ప్రియాన్వితం సర్వజనైః ప్రధానం
విసీతవేషాభరణం సదైవ ॥ ౧౧౪ ॥

ద్వితీయసంస్థో రవిజః ప్రసూతే
నరం నితాన్తం బహుమానభాజమ్ ।
పరాక్రమోత్సాహాధనేన యుక్తం
తీర్థానురక్తం లరయాతనాం చ ॥ ౧౧౫ ॥

సౌరస్త్వతీయః కురుతే ప్రధానం
నరం సువిద్యాగమశాస్త్రులుభమ్ ।
ఖరోష్ట్రలోహాఢ్యమనల్పపుత్రం
నరం సదా శాన్తమతిప్రభవమ్ ॥ ౧౧౬ ॥

చతుర్థగః సూర్యసుతః ప్రసూత
నరం సుతాఢ్యం బహుఖానపానమ్ ।
స్నగ్గన్ధపాపాదిసుభోగభాజం
ప్రభూతసఖ్యర్చవరాశ్చయుక్తమ్ ॥ ౧౧౭ ॥

కరోతి మన్యః ఖలు పంచమస్థో
నరం కులీనం సుఖినం చ నిత్యమ్ ।
శ్రియా సమేతం విగతారిపక్షం
నృపాశ్రితం శ్రీదయితం సదైవ ॥ ౧౧౮ ॥

షష్ఠేఽర్కజః శీలధనం ప్రసూతే
నరం విధిజ్ఞం సురవిప్రయుక్తమ్ ।
పశ్చాత్ ప్రతిజ్ఞం కనకార్థలాభం
మహాప్రభావం నరనాథపూజ్యమ్ ॥ ౧౧౯ ॥

శనైశ్చరః సప్తమగో విధత్తే
నరం ధనాఢ్యం ప్రమదాప్రధానమ్ ।
విచక్షణం కీర్తికరం మనోజ్ఞం
కలాసు దక్షం ప్రథితం నృలోకే ॥ ౧౨౦ ॥

స్థితేఽష్టమే సూర్యసుతః ప్రసూతే
విచిత్రమాల్యాభరణం మనుష్యమ్ ।
హిరణ్య.....

విద్యావినీతం ద్విజదేవభక్తమ్ || ౧౨౧||

విన్దుస్థితః సూర్యసుతశ్చ సూతే
 వృథాశ్రమం పాపరతం మనుష్యమ్ |
 స్వబాన్ధవైస్యత్కమనల్పదుఃఖం
 దీనం నృశంసం నృపపీడితం చ || ౧౨౨||

ద్వితీయసంస్థః కురుతేఽర్కపుత్రః
 పాపాత్మకం పాపసుఖం మనుష్యమ్ |
 కుక్షిస్యరోగైః పరిపీడితాఙ్గం
 చలన్వభావం సుమహాకర్దయమ్ || ౧౨౩||

తృతీయసంస్థోఽర్కసుతః ప్రసూతే
 నరం నృశంసం వితథక్రియం చ |
 బహ్వశినం సత్యవిహీనముగ్రం
 చౌరం ఖలం సర్వజనాభిభూతమ్ || ౧౨౪||

చతుర్థగః సూర్యసుతః ప్రసూతే
 పరూజం మనుష్యమ్ |
 విహీనవర్ణం గతబుద్ధివీర్యం
 ప్రేష్యం ఖలం దీనమనర్థయుక్తమ్ || ౧౨౫||

సౌరః సదా పంచమగః ప్రసూతే
 విరక్తపౌరం మలినవభావమ్ |
 ద్వేషాం కుబుద్ధిం హతకర్మసిద్ధిం
 క్షుద్రోగశస్త్రోపహతం నృశంసమ్ || ౧౨౬||

షష్ఠే శనిః పాపయుతం
 ప్రభావహీనం పరదారరక్తమ్ |
 గుదాక్షిరోగోపహతం సశోకం
 ప్రభూతవైరం ప్రియసాధ్వసం చ || ౧౨౭||

సౌరో విధత్తే ఖలు సప్తమస్థో
 నరం క్రియాహీనమనల్పవైరమ్ |
 సదా సరోగం నిజబన్ధుహీనం
 వివర్జితం చ || ౧౨౮||

సౌరోఽష్టమస్థః కురుతే దరిద్రం
 నరం సరోగం బహునీచరక్తమ్ ।
 పిత్రోద్భవైః పీడితముగ్రరోగం
 విదేశభాజం పరతర్కకం చ ॥ ౧౨౯ ॥

ఇతి శనేరష్టకవర్గఫలం
 ఇతి శ్రీవృద్ధయవనేఽష్టకవర్గఫలాని ॥

ఆధ్యాయ ౦౯

సూర్యదర్శనచారఫలాధ్యాయః
 మేషం గతోఽర్కః శశినా చ దృష్టః
 కరోతి మర్త్యం సుజనస్వభావమ్ ।
 ప్రసజమూర్తిం ప్రచురాజ్ఞపానం
 నరేన్ద్రపూజ్యం విగతారిపక్షమ్ ॥ ౧ ॥

భౌమేన దృష్టో రవిరేవ మేషే
 నరం విధతే గజవజ్జిభాజమ్ ।
 ప్రియాతిథిం దేవగురుప్రసక్తం
 ప్రతాపినం బ్రహ్మణసంమతం చ ॥ ౨ ॥

యదా రవిః సోమసుతేన దృష్టో
 మేషే తదా సౌఖ్యధనేన యుక్తమ్ ।
 కరోతి మర్త్య బహురోగభాజం
 వినితవేషం నృపపుజితం చ ॥ ౩ ॥

జీవేన దృష్టః సుతసౌఖ్యలాభం
 కరోతి సూర్యః పరమం చ తేషమ్ ।
 మేషే సదా భన్దజనారుపూజో
 వివేకవిద్యాగసత్యతాం చ ॥ ౪ ॥

..... ॥ ౫ ॥

కరోతి పూంసాం ఖలు మేషసంఖ్యో
 మహావిధాతం స్వసుతేన దృష్టః ॥ ౬ ॥

వృషే గతో వాసరపః ప్రసూతే

చంద్రేణ దృష్టః ప్రచురప్రతాపమ్ |
 ధర్మానురాగం పరలోకలాభం
 విద్యజ్ఞనైః సజ్జమమాస్యదం చ || ౭||

సూర్యో వృషే భూమిసుతేన దృష్టః
 పుంసాం విధత్తే బహుమానహానిమ్ |
 ఉద్వేగమానం పశవిత్తహానిం
 కుమిత్రసంఘ వివిధం చ కామమ్ || ౮||

సౌమ్యేన దృష్టో వృషగః ఖరాంశః
 కరోతి మర్త్యం సుతంపః సమేతమ్ |
 ధర్మక్రియారాధనతత్మరం చ
 ప్రియాతిథిం పార్థివవల్లభం చ || ౯||

జివేన దృష్టః ప్రచురాచపానం
 రవిర్విధత్తే ప్రచురాశ్చ నాయ..... |
 సూర్యో వృషస్యః ప్రకరోతి పుంసాం
 హేమామ్బరాశ్చప్రభవం చ లాభమ్ || ౧౦||

గుణానురాగం పరపక్షనాశం
 హిరణ్యముక్తామణివక్త్రలాభమ్ |
 సూర్యో వృషస్యః ప్రదిదాతి పుంసాం
 శుక్రేణ దృష్టః ప్రదిదాతి వృద్ధిమ్ || ౧౧||

సౌరేణ దృష్టః ప్రమదావిఘాతం
 విత్తప్రణాశం గుదపాదరోగమ్ |
 వృషస్థితో భాస్కర ఏవ ధత్తే
 హింసావిఘాతం బహుధర్మవృద్ధిమ్ | ౧౨||

నృయుగ్మసంఖ్యో దినపో నరాణాం
 చంద్రేణ దృష్టః సతతం కరోతి |
 జ్వరప్రకోపం ముఖగుహ్యరోగం
 వివాదమాయాసు గురుప్రకోపమ్ || ౧౩||

సూర్యో నృయుగ్మే మనుజస్య ధత్తే
 భౌమేన దృష్టః ఖలతాం సదైవ |
 మతిప్రకాశం విభవం వివేకం

కలత్రపుత్రప్రభవం చ సౌఖ్యమ్ ॥ ౧౪ ॥

నృయుగ్మసంస్థోఽపి జయం విధత్తే
సౌమ్యేన దృష్టో నృపతేః ప్రియత్వమ్ ।
తథా నరాణాం బహువిత్తలాభం
నృపైః సహ సజ్జమనం కరోతి ॥ ౧౫ ॥

తృతియరాశౌ దినపః ప్రసూతే
జీవేన దృష్టః ప్రభుతాం విచిత్రామ్ ।
సన్మృత్యుమారోగ్యకలత్రభాజం
సుసాధునా సాధుజనేన సఖ్యమ్ ॥ ౧౬ ॥

నృయుగ్మసంస్థో విధృతం దినేశః
శుక్రేణ దృష్టః కురుతే మనుష్యమ్ ।
విద్యార్థభోగం ప్రణయేన యుక్తం
హితం సపక్షం ద్విజదేవభక్తమ్ ॥ ౧౭ ॥

మన్దేన దృష్టః పురుషం సుసీచం
గతప్రభావం సవితా విధత్తే ।
నృయుగ్మసంస్థోఽర్థదయావిహినం
కృతఘ్నముగ్రం పరపక్షరక్తమ్ ॥ ౧౮ ॥

కర్కశ్లితో అర్కః శశినా చ దృష్టో
హిమార్థభోగంప్రభవం విధత్తే ।
సౌఖ్యం సుసౌభాగ్యంమథ ప్రతాపం
చన్ద్రేణ దృష్టః సుతరాం గురుత్వమ్ ॥ ౧౯ ॥

భౌమేన దృష్టో వదనక్షిరోగం
కరోతి సూర్యః ఖలు కర్కటస్థః ।
ప్రియావియోగం వినయార్థనాశం
విగర్హణం సూనుకృతం సదైవ ॥ ౨౦ ॥

బుధేన దృష్టః ఖలు కర్కటస్థః
సూర్యో విధత్తే నియతం మనుష్యమ్ ।
గతారిపక్షం విభవైః సమేతం
ప్రియాతిథిం బాన్ధవవల్లభం చ ॥ ౨౧ ॥

దృష్టః సురేజ్యేన దినాధినాథో
 నరం విధత్తే సుభగం మనోజ్ఞమ్ ।
 ముఖ్యం ప్రసిద్ధిం సుతదారయుక్తం
 వివేకినం బ్రహ్మణసంమతం చ ॥ ౨౨॥

విద్యాప్రతాపార్థధనైః సమేతం
 నరం విధత్తే భృగుజేన దృష్టః ।
 కర్కశ్రితో వాసరపః ప్రతాపం
 సదానుకూలం నిజబాన్ధవానామ్ ॥ ౨౩॥

మన్దేన దృష్టః సవితా ప్రసూతే
 నరం నితాన్తం కలహప్రధానమ్ ।
 ఆలస్యనిద్రాక్షీరుజానమేతం
 సదాతిహృష్టం పరతర్కకం చ ॥ ౨౪॥

సింహస్థితో వాసరపః ప్రసూతే
 చంద్రేణ దృష్టః సుభగం మనుష్యమ్ ।
 భూక్షేత్రవిత్తప్రభయా సమేతం
 సఖ్యం గురుణాం వినయేన యుక్తమ్ ॥ ౨౫॥

భౌమేన దృష్టః ఖల సింహసంస్థో
 భానవిధత్తేఽక్షీరుజా సమేతమ్ ।
 నరం విహినం సుతమిత్రదారైః
 సదా కువైలం వినయేన హీనమ్ ॥ ౨౬॥

బుధేన దృష్టో దినపః ప్రసూతే
 సింహశ్రితః సౌమ్యతరం మనుష్యమ్ ।
 ప్రియంవదం ధర్మవిధానదక్షం
 స్వపక్షపూజ్యం సురకార్యదక్షమ్ ॥ ౨౭॥

జీవేన దృష్టః సవితా ప్రసూతే
 నరం విదగ్ధం ప్రచురప్రతాపమ్ ।
 సింహశ్రితః పుణ్యపరం కృతజ్ఞం
 విహీనపాపం ప్రణతారిపక్షమ్ ॥ ౨౮॥

సింహశ్రితో భార్గవజేన దృష్టః

సూర్యః ప్రసూతే స్వగృహం ప్రయతః ।

.....శ్చర్యబుద్ధర్థవివేకయుక్తం

నరం ప్రధానం ప్రభయా సమేతమ్ ॥ ౨౯ ॥

మన్దేన దృష్టో బహుమన్దభాజ

నరం ప్రసూతే దినపః స్వరాశౌ ।

వ్యయాసుఖకేళభయైః సమేతం

దుష్టస్వభావం గతసౌహృదం చ ॥ ౩౦ ॥

కన్యాశ్రితో వాసరపః ప్రసూతే

నరం సురూపం సుభగం మనోజ్ఞమ్ ।

చన్ద్రేణ దృష్టో నృపమానభాజం

మహాధనైః సంయుతముగ్రలాభమ్ ॥ ౩౧ ॥

కరోతి భానుర్బహురక్తభాజం

కన్యాశ్రితో ధాన్యధనేన యుక్తమ్ ।

చన్ద్రేణ దృష్టో మణిముత్కృతాఢ్యం

ప్రియవదం మానధనైః సదైవ ॥ ౩౧౮ ॥

హృద్రోగమామాజ్వరపిత్తవాతైః

సమ్పిడితం వాసరపః ప్రసూతే ।

కన్యాశ్రితో భూమిసుతేన దృష్టో

నరం కువిద్యాగమసంశ్రితం చ ॥ ౩౨ ॥

బుధేన దృష్టో దీనపచ కన్యే

కరోతి శయ్యాసనవాహనార్ద్రమ్ ।

సదా సుముఖ్యం సుభగం మనుష్యం

ప్రియాగమం బన్ధువిశారదం చ ॥ ౩౩ ॥

దృష్టః సురేజ్యన రవిః ప్రసూతే

కన్యే నరం ధర్మపరం ప్రధానమ్ ।

ద్విజాపురక్తం విగతారిపక్షం

సుపూజితం భూమితలే నర్తనైః ॥ ౩౪ ॥

శుక్రేణ దృష్టః సవితా ప్రసూతే

ప్రఖ్యాతవీర్యం సుభగం మనుష్యమ్ ।

వివేకవిద్యాగమశస్త్రలబ్ధం
మహాధనం శౌర్యపరం సదైవ ॥ 3౫॥

సౌరేణ దృష్టః ప్రకరోతి భానుః
కన్యాశితో రోగభయేన యుక్తమ్ ।
విదేశభాజం పరపక్షరక్తం
పౌరం పరుషం ప్రభయా విహీనమ్ ॥ 3౬॥

సూర్యస్తులాస్థో హిమరశ్మిదృష్టః
కరోతి జాడ్యం బహుశోకయుక్తమ్ ।
నిస్త్రీశభావం ధనలాభినశం
నృణాం తథా చౌరవిమోషణం చ ॥ 3౭॥

భౌమేన దృష్టః సవితా ప్రసూతే
రక్తానిలశ్లేష్మజమేడరోగమ్ ।
భయం ప్రవాసం కలహం చ వైరం
స్వధర్మహీనం నీకృతం సదైవ ॥ 3౮॥

బుధేన దృష్టః సవితా ప్రసూతే
తులాశితో కామరతం మనుష్యమ్ ।
లజ్జావిహీనం కున్యపప్రసక్తం
నీచానురక్తం ప్రియసాహసం చ ॥ 3౯॥

జీవేన దృష్టః ప్రకరోతి భాను-
ర్నరం తులాస్యః ప్రణయేన హీనమ్ ।
నీచాప్తమానం పరధర్మరక్తం
సుగన్ధయుక్తం నర్వర్జితం చ ॥ ౪౦॥

శుక్రేణ దృష్టః సవితా ప్రసూతే
నరం నితాన్తం గణికాసు రక్తమ్ ।
తులాశితః సత్యధనం కుధర్మం
పాషణ్డినామిష్టంమనిష్టమిత్రమ్ ॥ ౪౧॥

సౌరేణ దృష్టః ప్రభయా విహీనం
నరం ప్రసూతే సవితా తులాస్యః ।
కుచైలినం బన్ధవలోకయుక్తం

సునిష్ఠురం నూనమనిష్ఠబుద్ధిమ్ ॥ ౪౨ ॥

చన్ద్రేణ దృష్టః సవితాలిసంస్థః
కరోతి నానవిధయుక్తమేవ ।
పరం ప్రగల్భం ప్రభయా సమేతం
హతారిపక్షం గతసాధ్యసం చ ॥ ౪౩ ॥

భౌమేన దృష్టోఽతికరోరవాక్యం
రవిర్విధత్తేఽలిగతో మనుష్యమ్ ।
ధనైర్విముక్తమ్ సతతం కుశిలం
మహాభయైః సజ్జమనేన నిత్యమ్ ॥ ౪౪ ॥

బుధేన దృష్టోఽష్టమరశిసంస్థో
రవిర్విధత్తే సుభగం మనోజ్ఞమ్ ।
నరం నయజ్ఞం ధనధాన్యభాజం
సంశ్రామితం సాధుజనేన నిత్యమ్ ॥ ౪౫ ॥

జీవేన దృష్టోఽలిగతో ద్యునాథః
కరోతి పణ్యైర్వివిధైః సమేతమ్ ।
ప్రియంవదం సర్వజనైః సమేత-
మలోలుపం పూజితమన్యలోక్తైః ॥ ౪౬ ॥

సదా సుశిలం చ సుమిత్రభాజం
నానారవాఢ్యం సుభగం సురూపమ్ ।
కరోతి భానుః ఖలు వృచికస్యః
శుక్రేణ దృష్టః ప్రవరం మనుష్యమ్ ॥ ౪౭ ॥

సౌరేణ దృష్టోఽష్టమగో వివస్వాన్
పాపానురక్తం కురుతే మనుష్యమ్ ।
సదా విలోమం నిజబన్ధవర్తై-
స్త్రాసాధికం నిష్ఠతమోజసార్తమ్ ॥ ౪౮ ॥

చాపాశ్రితస్త్రీక్షకరోఽతిసౌర
చన్ద్రేణ దృష్టో జనయేన్మనుష్య
శాస్త్రానురక్తం ప్రణతారిపక్షం
ధనాధికం బ్రహ్మణసంమతం చ ॥ ౪౯ ॥

వివర్ణదేహం హతమానవర్ణం
 ప్రశాన్తపీర్యం వినయేన హీనమ్ ।
 చాపాశ్రితో వాసరపః ప్రసూతే
 భౌమేన దృష్టోఽతిఖలం మనుష్యమ్ ॥ ౫౦॥

సౌమ్యేన దృష్టః సుతసౌఖ్యయుక్తం
 భానుః ప్రసూతో హయగో మనుష్యమ్ ।
 ప్రియాతిథిం దేవగురుప్రసక్తం
 నయాధికం బన్ధవవల్లభం చ ॥ ౫౧॥

స్వవర్ణముఖ్యం పరవర్ణమాన్యం
 పాపైర్విముక్తం పశుపుత్రలాభమ్ ।
 భానుర్దయస్యః సురపూజ్యదృష్టో
 ధర్మాధికం సంజేనయేన్మనుష్యమ్ ॥ ౫౨॥

శుక్రేణ దృష్టః సవితా ప్రసూతే
 హయాశ్రితః సత్పథయా సమేతమ్ ।
 నరం సుశీలం బహురత్నభాజం
 గుణానురక్తం విభుతాసమేతమ్ ॥ ౫౩॥

హయాశ్రితో వాసరపః ప్రసూతే
 పాపానురక్తం చ ఖలం మనుష్యమ్ ।
 రోగాతురం పుణ్యధనైర్వ యుక్తం
 సునిష్ఠరం స్నేహవివర్జితం చ ॥ ౫౪॥

మృగాశ్రితో రాత్రికరేణ దృష్టః
 కరోతి భానుః సుభగం మనుష్యమ్ ।
 దానానురక్తం సువిశాలరక్తం కీర్తిం
 సుసమ్ప్రసక్తం వినయోపపన్నమ్ ॥ ౫౫॥

భౌమేన దృష్టః సమరోగభాజం
 కరోతి సూర్యో మృగగః సదైవ ।
 ప్రియాటనం పార్థివచౌరముష్టం
 దయావిహీనం విధనం ఖలం చ ॥ ౫౬॥

బుధేన దృష్టః సవితా ప్రసూతే
 మృగాశ్రితః ప్రాణయశః ప్రగల్భమ్ ।

సౌఖ్యాధికం ధర్మపరం ప్రధానం
గతారివర్గం సుధనం మనోజ్ఞమ్ || ౫౭||

జీవేన దృష్టో దశమస్య ఏవ
నరం ప్రసూతే దినపః సుపక్షమ్ |
రతానుకులం హతపాపవర్గం
విభూషితం పూణ్యవిలేపనాద్వ్యైః || ౫౮||

శుక్రేణ దృష్టః సవితా ప్రసూతే
నరం విదగ్ధం మకరాశ్రితశ్చ |
సదేశ్వరం ప్రానభృతాం వరిష్ఠం
విశం ప్రియాతత్మరధర్మరక్షమ్ || ౫౯||

విహీనవేషం గతపుత్రదారం
జన్వైర్విముక్తం సతతం కువైలమ్ |
భానుర్మృగస్థో జనయేన్మనుష్యం
వివర్జితం మనిచప్తైః సదైవ || ౬౦||

కుంభం గతోఽర్కః శశినా చ దృష్టో
నరం ప్రసూతే బహులాభభాజమ్ |
ప్రియంవదం సత్యరతం సుశీలం
హతారిపక్షం ప్రణషం ద్విజానామ్ || ౬౧||

భౌమేన దృష్టః సవితా ప్రసూతే
కుమ్భాశ్రితః పాపరతం మనుష్యమ్ |
దుష్టస్వభావం పరవిత్తలుబ్ధం
దీనం కృశం బుద్ధివివర్జితం చ || ౬౨||

సూర్యో ఘటస్థః శశిజేన దృష్టః
కరోతి సౌమ్యం సుభగం మనుష్యమ్ |
విర్యోనదుఃఖం బహుశాస్త్రదృష్టం
..... కీర్తిభాజమ్ || ౬౩||

సూర్యో ఘటస్థః ప్రకరోతి వృద్ధిం
జీవేన దృష్టః ప్రథితం మనుష్యమ్ |
సదా మనోజ్ఞం గుణసారరక్షం

ప్రభావిన దానపరం ప్రధానమ్ || ౬౪ ||

శుక్రేణ దృష్టః సవితా ప్రసూతే
కుమ్భాజ్గితః ప్రీతికరం మనుష్యమ్ |
ఆరోగ్యదేహం పరుషార్థము.....

వినీతవేషం బహులాభభాజమ్ || ౬౫ ||

మన్దేన దృష్టః ప్రకరోతి భానుః
కుమ్భాజ్గితః క్లేశభవేన యుక్తమ్ |
జడస్వభావం కుటీలం కృతఘ్నం
సంత్యక్తశీలం భయవిహ్నలం చ || ౬౬ ||

మీనాశ్రితో వాసరపః ప్రసూతే
చంద్రేణ దృష్టః ప్రచుర్ప్రభావమ్ |
సువర్ణతమ్రాయసరౌప్యభాజం
నతం ద్విజానాం సతతం విధిజ్ఞమ్ || ౬౭ ||

భౌమేన దృష్టః ప్రకరోతి భాను-
రీనాశ్రితః క్లేశకదర్థితాజ్ఞమ్ |
నరం సురక్తం నృపతేరనిష్ఠం
లజ్జావిహీనం సునిరాశ్రయం చ || ౬౮ ||

బుధేన దృష్టో దినపః ప్రసూతే
మీనాశ్రితః సత్యపరం మనుష్యమ్ |
బుద్ధా సమేతం ప్రియమీష్టధర్మం
ప్రియాతిథిం శౌచసమన్వితం చ || ౬౯ ||

సురేజ్యదృష్టో హ్యుషరాశిసంస్థో
భానుః ప్రసూతే బహువిత్తయుక్తమ్ |
నరం విధత్తే వివిధాన్నపానం
తీర్థాపురక్తం వరవస్త్రలాభమ్ || ౭౦ ||

శుక్రేణ దృష్టః సవితా ప్రసూతే
మీనాజ్గితస్యాగపరం మనుష్యమ్ |
మానార్థశయ్యాసదానయుక్తం
దాసానుకూలం ప్రమదజనస్య || ౭౧ ||

ఉద్వేగశోకాకులమిష్టపాపం
మన్దేన దృష్టః సవితా విధత్తే
మీనాశ్రితో వంచనచౌరరక్తం
సదాతురం మిత్రవివర్జితం చ ॥ ౭౨॥

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే సూర్యదర్శనచారఫలాని ॥

ఆధ్యాయ ౧౦

చన్ద్రదర్శనచారాధ్యాయః
మేషే గతో రాత్రిచరః ప్రసూతే
సూర్యేణ దృష్టః కథితప్రభావమ్ ।
నరం నితాన్తం వ్యసప్తైః సమేతం
గతప్రభం భక్తివివర్జితం చ ॥ ౧॥

మేషాశ్రితః శీతకరః ప్రదృష్టో
భౌమేన మర్త్యం సరుజం కరోతి ।
బహుప్రకోపం వినయేన హీనం
సదా దరిద్రం గతసౌహృదం చ ॥ ౨॥

బుధేన దృష్టః ప్రకరోతి చన్ద్రో
నరం వినీతం సురశీలభాజమ్ ।
మేషాశ్రితో వాహనభోజనాద్యం
ప్రియంవదం బ్రహ్మణవల్లభం చ ॥ ౩॥

జీవేన దృష్టః ఖలు మేషసంస్థ-
చన్ద్రః ప్రసూతే గుణకీర్తియుక్తమ్ ।
నయాధికం ధర్మపరం కృతజ్ఞం
దయాన్వితం సత్యయుతం సదైవ ॥ ౪॥

మేషాశ్రితో భార్గవదృష్టియుక్త-
చన్ద్రః ప్రసూతే విధనం మనుష్యమ్ ।
హతారిరోగం వినయప్రయుక్తం
మహాప్రభం పార్థివసంమతం చ ॥ ౫॥

దృష్టః శశాజ్కౌఽజగతోఽసితేన
పాపం విధత్తే సహృజం మనుష్యమ్ ।

విహీనవిత్తం కలహశ్రమార్తం
వివర్జితం సాధుసమగమేన || ౬ ||

వృషాశ్రితో రాత్రికరః ప్రగల్భం
నరం ప్రసూతే రవీణా చ దృష్టః |
మాయాధికం విత్తహరం ప్రజానా-
ముగ్రస్వభావం గతధర్మవృద్ధిమ్ || ౭ ||

చంద్రో వృషస్థః ఊతిజేన దృష్టో
నరం సువాతే క్షతపీడితజ్గమ్ |
వ్యయాధికం కణ్ణురుజాసమేతం
సునిష్ఠురం పుణ్యవివర్జితం చ || ౮ ||

సౌమ్యేన దృష్టో వృషగః శశాఙ్కః
కరోతి మర్త్యం నృపతుల్యభాగమ్ |
విద్యానురక్తం ప్రభయా సమేతం
యుతం మహాబన్ధిగణైః సదైవ || ౯ ||

జీవేన దృష్టో హిమగుర్వృషస్థో
నరం ప్రసూతే ద్విజదేవభక్తమ్ |
సువస్త్రశయ్యాసనభోజనాక్షైః
సమన్వితం తస్య గుణప్రభావమ్ || ౧౦ ||

గోసంశ్రితో రాత్రికరః సువాతే
శుక్రేణ దృష్టః సుభగం మనుష్యమ్ |
యజ్ఞోద్యతం కూపతహాగరక్త-
ముద్యానవాపీకృతమానసం చ || ౧౧ ||

మన్దేన దృష్టో గవిగః శశాఙ్కో
నరం సువాతే వ్యసనైరుపేతమ్ |
గతప్రభావం బహుదైన్యభాజం
వివర్జితం పుత్రధనార్థదారైః || ౧౨ ||

నృయుగ్మగః శీతకరః ప్రసూతే
సూర్యేణ దృష్టో బహుమన్దవృద్ధిమ్ |
సర్పదిభిః పీడితముగ్రరోగై-

ర్విచర్చికాక్షైచ తథా సదైవ ॥ ౧౩॥

దృష్టః శశాఙ్కో మిథునాశ్రితశ్చ
భౌమేన భీతం జనయేన్మనుష్యమ్ ।
దీనం కృశం వాతవికారయుక్తం
సదాతివృద్ధిం నయవర్జితం చ ॥ ౧౪॥

సౌమ్యేన దృష్టో మిథునే శశాఙ్కః
కరోతి సౌఖ్యం సుభగం మనుష్యమ్ ।
మనోచదేహం సుహృదా చ యుక్తం
కులప్రధానం ప్రణతం ద్విజానామ్ ॥ ౧౫॥

జీవేన దృష్టో మిథునస్థ ఏవ
చన్ద్రః ప్రసూతే విభవైః సమేతమ్ ।
మహాధనం సౌర్యకృతం మనోజ్ఞం
శుచిం సదా ధర్మసమన్వితం చ ॥ ౧౬॥

శుక్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి చన్ద్ర-
స్త్వతీయరాశౌ గజవాజిభాజమ్ ।
నరం బహుస్త్రిరతిలబ్ధసౌఖ్యం
మహాధనం పార్థివమానజుష్టమ్ ॥ ౧౭॥

సౌరేణ దృష్టోఽతిఖలం సువాతే
చన్ద్రో నృయుగ్మస్థిత ఏవ మర్త్యమ్ ।
చౌరావనీశైః పరిపీడితాఙ్గం
సవృద్ధభావం వినయేన హీనమ్ ॥ ౧౮॥

కర్కాశ్రితో రాత్రిపతిః సువాతే
సూర్యేణ దృష్టోఽల్పధనం మనుష్యమ్ ।
తీవ్రస్వభవం ఖలసన్గరక్తం
ధర్మార్థకామైః పరివర్జితం చ ॥ ౧౯॥

భౌమేన దృష్టః ప్రకరోతి చన్ద్రః
కర్కాశ్రితస్త్యాగదయావిహీనమ్ ।
నితాన్తదష్టం పరపుత్రహీనం
వివర్జితం ధర్మపరైర్మనుష్యైః ॥ ౨౦॥

బుధేన దృష్టః స్వగృహే శశాఙ్కో-
 నరం సువాతో తనయార్థయుక్తమ్ |
 విదగ్ధబుద్ధిం బహుమిత్రపూజ్యం
 శ్రద్ధాన్వితం సత్యదయాసమేతమ్ || ౨౧||

దృష్టః సురేజ్యేన నిశాధినాథ-
 శ్చతుర్థరాశౌ వ్రతినం విధత్తే |
 తీర్థానురక్తం గతదుష్టభావం
 సుధర్మిణం దేవగురుప్రసక్తమ్ || ౨౨||

శుక్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి చన్ద్ర-
 శ్చతుర్థరాశౌ గృహభూమిభాజమ్ |
 సదానురక్తం గురుబాన్ధవానాం
 మనస్వినం శీలధనప్రగల్భమ్ || ౨౩||

సౌరేణ దృష్టః ప్రకరోతి చన్ద్రః
 కర్కాశ్రితః పాపమతిం మనుష్యమ్ |
 విహీనవితం పరదారరక్తం
 సదా కృతఘ్నం భయసంయుతం చ || ౨౪||

సింహాశ్రితః శితకరః ప్రనూతే
 సూర్యేణ దృష్టః ప్రచురం విదగ్ధం
 సత్యాశ్రితం బన్ధజనేన పూజ్యం
 సభూమిలభం గతరోగదుఃఖమ్ || ౨౫||

భౌమేన దృష్టః కురుతే శశాఙ్కః
 సింహాశ్రితః పాపరతం మనుష్యమ్ |
 చానురక్తం పరదేశభాజం
 మహావ్యయం పార్థివపీడితం చ || ౨౬||

బుధేన దృష్టః ప్రకరోతి చన్ద్రః
 సింహస్థితః కృచ్ఛ్రధనాప్తసౌఖ్యమ్ |
 పుణ్యభాజం కుకలత్రయుక్తం
 యుక్తంవిచిత్రైః పశుపుత్రవిత్తైః || ౨౭||

జీవేన దృష్టః ప్రభుతాసమేతం

సింహశ్రితః శీతకరో విధత్తే
 నరం మహాధర్మపరం ప్రధానం
 ప్రజ్ఞాన్వితం మాన్యతమం ప్రియం చ ॥ ౨౮॥

శుక్రేణ దృష్టః సుభగం మనోజ్ఞం
 హరౌ స్థితః శీతకరో విధత్తే ।
 యంవదం ధర్మకథానురక్తం
 హితం ద్విజానాం నృపపూజితాఙ్గమ్ ॥ ౨౯॥

మన్దేన దృష్టో బహుమన్దయుక్తం
 చన్ద్రో విధత్తే ఖలు సింహసంస్థః ।
 శిరోర్దిదాహజ్వరకామలాద్యైః
 సమ్ప్రీడితాఙ్గం మనుజం విధత్తే ॥ ౩౦॥

కన్యాశ్రితః శీతకరోఽర్కదృష్టో
 నరం సువాతే తనయేన యుక్తమ్ ।
 శ్రద్ధాపరం సాత్త్వికమిష్టధర్మం
 తీర్థానురక్తం భయవర్జితం చ ॥ ౩౧॥

భౌమేన దృష్టః పరదారరక్తం
 కన్యాశ్రితః శీతకరః కరోతి ।
 క్షతార్థితాఙ్గం గురురోగయుక్తం
 మహాభయైః సంయుతమిష్టపాపమ్ ॥ ౩౨॥

బుధేన దృష్టః ఖలు శీతరశ్మిః
 కన్యాశ్రితః సీతసహితం మనుష్యమ్ ।
 కరోతి భూపాలసులబ్ధమానం
 జనప్రియం పుణ్యకథానురక్తమ్ ॥ ౩౩॥

సదా సుశీలం ద్విజదేవభక్తం
 భూపలమాన్యం ద్విజబన్ధపూజ్యమ్ ।
 కన్యాశ్రితో రాత్రిపతిః సువాతే
 జీవేన దృష్టః ప్రచురప్రతాపమ్ ॥ ౩౪॥

శుక్రేణ దృష్టః సతతం విధిత్రం
 చన్ద్రః ప్రసూతే ఖలు షష్ఠరాశౌ ।

సద్భూమివస్త్రాచవరౌషధీనాం
సంసేవకం పీనతనుం మదార్తమ్ || 3x||

సౌరేణ దృష్టః విధనం మనుష్యం
నయేన హీనం పరదారరక్తమ్ |
సదాలసం మన్దగతిం విధత్తే
నీచాశ్రితం పాపరతం సదైవ || 3౬||

తులాశ్రితో రాత్రిపతిర్యదా స్యాత్
సూర్యేణ దృష్టః ప్రకరోతిం మర్త్యమ్ |
కీర్త్యాధికం విత్తయుతం కృతజ్ఞం
శౌర్యస్వభావం సతతం సుఖాఢ్యమ్ || 3౭||

భౌమేన దృష్టః హిమగుః ప్రసూతే
తులాశ్రితః పాపరతం కుశీలమ్ |
లజ్జావి హీనం వ్యసనైరూపేతం
మిత్రైర్విహీనం వికృతస్వభావమ్ || 3౮||

సౌమ్యేన దృష్టః సుభగం ప్రసూతే
తులాశ్రితః శితకరో మనుష్యమ్ |
సత్యానురక్తం పశుపుత్రయుక్తం
నానా గమైర్వధితబుద్ధివృద్ధిమ్ || 3౯||

దేవేజ్యదృష్టో హిమగుః ప్రసూతే
తులాశ్రితః సత్యపరం మనుష్యమ్ |
గుణానురక్తం ప్రమరాన్నపానం
మన్దం శుశీలం ప్రమదాప్రియం చ || ౪౦||

శుక్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి చన్ద్రో
నరం వివేకాగమశాస్త్రలుభమ్ |
హస్త్యశ్చవస్త్రాన్నసుఖోజనాని
నృపప్రియం బంధవపూజితం చ || ౪౧||

సౌరేణ దృష్టో హిమగుః ప్రసూతే
తులాశ్రితో ధర్మదయావిహీనమ్ |
కుమిత్రరక్తం బహుశోకభాజం
విరక్తపౌరం పరతకర్కం చ || ౪౨||

చన్ద్రోఽలిసంస్థో మనుజుః ప్రసూతే
 సూర్యేణ దృష్టో ప్రభయా విహీనమ్ ।
 నరం నికృష్టాస్థయముగ్రకర్మం
 ప్రతాపహీనం వికృతం సదైవ ॥ ౪౩॥

చన్ద్రోఽలిసంస్థః క్షితిజేన దృష్టో
 నరం సువాతే కృతికీర్తిదేహమ్ ।
 నిత్యం కృతఘ్నం భయశోకతప్తం
 వ్యయాధికం కామపరం కుచైలమ్ ॥ ౪౪॥

కరోతి చన్ద్రోఽలిగతో మనుష్యం
 సౌమ్యేన దృష్టః సుభగం మనోజ్ఞమ్ ।
 గతారిపక్షం ద్విజదేవభక్తం
 ప్రశాన్తచిన్తమ్ వ్యసనేన హీనమ్ ॥ ౪౫॥

జీవేన దృష్టోఽలిగతోఽతిధర్మం
 నరం ప్రసూతే హిమగుః ప్రసిద్ధమ్ ।
 సదా సుశిలం నృపతేరభీష్టం
 ప్రియం నరం దానరతం సదైవ ॥ ౪౬॥

శుక్రేణ దృష్టః ఖలు శీతరశ్మి-
 ర్నరం సువాతేఽతిగతో ధనాఢ్యమ్ ।
 విముక్తరోగం గతపౌరశోకం
 హీనం సదా బన్ధజనస్య లోకే ॥ ౪౭॥

సౌరేణ దృష్టః ఖలు శీతరశ్మి-
 ర్నరం ప్రసూతే గతమానలాభమ్ ।
 చిన్తాధికం బుద్ధివివేకహీనం
 కృతఘ్నకర్మాణమురుప్రకోపమ్ ॥ ౪౮॥

చాపాశ్రితో శీతకరః ప్రసూతే
 సూర్యేణ దృష్టః ప్రచురప్రకోపమ్ ।
 విహీనలజ్జం నృపమానహీనం
 వివర్జితం సాధుజనైః సదైవ ॥ ౪౯॥

చాపాశ్రితః శితకరో విధత్తే
 భౌమేన దృష్టః కలహేన యుక్తమ్ |
 నరం ద్విజద్వేషపరం కుధర్మం
 త్యక్తం స్వధమేణ మహాక్షిరోగమ్ || ౫౦||

హయే శశీ లబ్ధధనం ప్రసూతే
 బుధేన దృష్టః ప్రణతారిపక్షమ్ |
 ప్రియంవదం సర్వజనప్రధానం
 సుసంయుతం వేదవిశారదం చ || ౫౧||

జీవేన దృష్టో హయగః శశాజ్కే
 జితేస్త్రియం సత్యపరం ప్రసూతే |
 వేశ్యానురక్తం బహుభృత్యబర్గం
 సుసంయుతం దేవగురుర్జితానామ్ || ౫౨||

శుక్రేణ దృష్టా హయగః శశాజ్కే
 నరం విధత్తే బహువాజియుక్తమ్ |
 దానోద్యతం యుక్తభయేన యుక్తం
 లాభో యథా సజ్జతమిష్టసత్యమ్ || ౫౩||

సౌరేణ దృష్టో హయగః శశాజ్కః
 కరోతి రోగైర్వివిధైః సమేతమ్ |
 నరం ప్రభూతాగమమవ్యయాధ్యం
 కఫప్రయుక్తం వివిధప్రియం చ || ౫౪||

మృగాశ్రితః శితకరః ప్రసూతే
 సూర్యేణ దృష్టో గతమానవిత్తమ్ |
 ప్రభావిహీనం పరపాకరక్తం
 ప్రభావదృష్టం హతబన్ధవం చ || ౫౫||

భౌమేన దృష్టో మకరే శశాజ్కే
 నరం విధత్తే ప్రణయేన హీనమ్ |
 ఆశం పరపక్షరక్తం
 దుష్టస్వభావం హతబాన్ధవం చ || ౫౬||

పితానితైః పీడితముగ్రరోగం

సదా రతం నీచకథాప్రసజ్ఞైః ।
 బుధేన దృష్టో బహుబుద్ధియుక్తం
 నరం సువతే మృగగః శశాఙ్కః ॥ ౫౭ ॥

సురూపదేహం సుభగం వినీతం
 నివేశితం సాధుజనేన నిత్యమ్ ।
 జీవేన దృష్టః ఖలు శీతరశ్మి-
 ర్మృగాశ్రితో ధర్మపరం మనుష్యమ్ ॥ ౫౮ ॥

కరోతి రత్నాగమలబద్ధుష్టిం
 తీర్థాశ్రయం శత్రుజనైః సమేతమ్ ।
 శుక్రేణ దృష్టో మకరే శశాఙ్కః
 కరోతి పుణ్యైర్వివిధైః సమేతమ్ ॥ ౫౯ ॥

జీతారిపక్షం నిబన్ధమాన్యం
 కులప్రధానం సుభగం సదైవ ।
 సౌరేణ దృష్టో మకరే శశాఙ్కః
 కరోతి మర్త్యం బహుదోషభాజమ్ ॥ ౬౦ ॥

విచర్చికణ్డవాదీరుజాసమేతం
 సమ్పిడితం కామలవాతదోషైః ।
 కుమ్భే శశీ వాసరపేణ దృష్టో
 నరం ప్రసూతే నయనార్థభీతమ్ ॥ ౬౧ ॥

ముఖాక్షిరోగప్రమఖైర్వికారైః
 సమ్పిడితం పార్థివతస్కరైశ్చ ।
 ఘటాశ్రితః శితకరః ప్రదృష్టో
 భౌమేన నిత్యం కురుతే కృతఘ్నమ్ ॥ ౬౨ ॥

క్రోధాధికం వంచనకం పరేషాం
 విశారదం సర్వకలసు దక్షమ్ ।
 చన్ద్రో ఘటస్థ స్వసుతేన దృష్టః
 కరోతి మర్త్యం సుతదారభృత్యైః ॥ ౬౩ ॥

హితం విధత్తే ద్విజదేవభక్తం
 సదా సుశీలం బహుమానభాజమ్ ।

జీవేన దృష్టో ఘటగః శశాఙ్కః

..... || ౬౪ ||

శుక్రేణ దృష్టో ఘటగః శశాఙ్కః

కరోతి సర్వస్వధనైః సమేతమ్ |

నరేన్ద్రసేవాస రతం నయజ్ఞం

ప్రశంసితం సాధుజనేన నిత్యమ్ || ౬౫ ||

గుల్మాతిసారాప్రభవైశ్చ రోగైః

సమ్ప్రీడితః కర్ణసముద్భవైశ్చ |

ఘటాశ్రితే సూర్యసుతేన దృష్టో

చన్ద్రో నరః కీర్తివివర్జితశ్చ || ౬౬ ||

మీనాశ్రితః శీతకరః ప్రసూతే

సూర్యేణ దృష్టో వికృతం మనుష్యమ్ |

త్యక్తం స్వమిత్రైః పరమిత్రరక్తం

బుద్ధా విహీనం సతతం విరుద్ధమ్ || ౬౭ ||

భౌమేన దృష్టో హ్యషగః శశాఙ్కః

కరోతి రక్తప్రభవైశ్చ దోషైః |

సమ్ప్రీడితాఙ్గం గురుదోషభాజం

విహీనవిత्तం పరదేశరక్తమ్ || ౬౮ ||

బుధేన దృష్టో హ్యషగః శశాఙ్కః

కరోతి నానావిధరోగభాజమ్ |

నరం సురూపం బహుశాస్త్రరక్తం

సదానశీలం సతతం సులాభమ్ || ౬౯ ||

జీవేన దృష్టో హ్యషరాశిసంస్థో

నరం సువాతే సుభగం శశాఙ్కః |

చతుష్పదాఛానభూరిలాభైః

సన్తుష్టచిన్తం నృపమానభాజమ్ || ౭౦ ||

శుక్రేణ దృష్టః ప్రచురాన్నపానైః

సంయోజయేచ్ఛీతకరో హ్యషస్థః |

శాఖానురక్తం వివిధాన్నపానం

సురంజితం పార్థివసద్గురూణామ్ || ౭౧||

చన్ద్రో హ్యషన్దే రవిపుత్రదృష్టే
 నరో భవేత్ పాపమతిః సదైవ ।
 గుణైర్విహీనః ప్రచురప్రకోపో
 భయానురక్తః స్వసమన్వితశ్చ || ౭౨||
 ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే చన్ద్రదర్శనచారః ||

ఆధ్యాయ ౧౧

భౌమదర్శనచారాధ్యాయః
 మేషే గతో భూమిసుతః ప్రసూతే
 సూర్యేణ దృష్టో విధనం మనుష్యమ్ ।
 విహినబుద్ధిం కృపణస్వభావం
 వివర్జితం సత్యదయానయద్యైః || ౧||

మేషాశ్రితో భూమిసుతేఽఽ ప్రసూతే
 చన్ద్రేణ దృష్టః ప్రియమిష్టధర్మమ్ ।
 దయానురక్తం పితృమాతృభక్తం
 ముఖ్యం స్వవర్గే నియతం సదైవ || ౨||

భౌమోఽజసంస్థో బుధదృష్టియుక్తః
 కరోతి సత్యం వనితాసు దక్షమ్ ।
 పుశిక్షితం శాస్త్రకథాసు దక్షం
 యజ్ఞోద్యతం పౌష్టికమేవ నిత్యమ్ || ౩||

జీవేన దృష్టః క్షితిజోఽజసంస్థో
 నరం సువాతే బహుశాస్త్రలుభమ్ ।
 హిరణ్యవస్త్రైశ్చ చతుష్పదాద్యం
 వివర్జితం వాపకథానుషజ్ఞైః || ౪||

శుక్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి భౌమో
 మేషాశ్రితస్తీర్థకథానురక్తమ్ ।
 శౌచాధికం దేవగురుప్రసక్తం
 స్వధర్మనంస్థం సురతప్రగల్భమ్ || ౫||

నయాతిగం బాన్ధవవైరభాజం
సౌరేణ దృష్టః ఊతిజః ప్రసూతే ।
మేషే మనుష్యం పరదేశరక్తం
విహీనకోపం భయసంయుతం చ ॥ ౬ ॥

వృషాశ్రితో భూతనయః ప్రసూతే
సూర్యేణ దృష్టో రతిదఃసితాఙ్గమ్ ।
విహీనధర్మం జరయా సమేతం
త్యక్తం జనైః పీడితముగ్రశోకైః ॥ ౭ ॥

చంద్రేణ దృష్టః ఊతిజో గవిస్థో
నరం సువాతే సతతం నయఙ్జమ్ ।
ప్రియం ప్రసవం సతతం సుకాన్తం
మనోఙ్జవేశం భయవర్జితం చ ॥ ౮ ॥

బుధేన దృష్టః ఊతిజో గవిస్థః
కరోతి కీర్త్యా సహితం మనుష్యమ్ ।
నానాధనైః సంయుతమిష్టసత్యం
గురుప్రసక్తం వినయాధికం చ ॥ ౯ ॥

దృష్టో గవిస్థః ఊతిజః ప్రశాన్తం
జీవేన నిత్యం జనయేన్మనుష్యమ్ ।
పథ్యాశినం సర్వకలాసు దక్షం
విచిత్రరత్నం పశుసంయుతం చ ॥ ౧౦ ॥

శుక్రేణ దృష్టో గవి భూమిపుత్రో
గోభూహిరణ్యైః సహితం ప్రసూతే ।
నరం నిధిగ్రామపురైః సమేతం
సూసంయుతం ధర్మ పరం సదైవ ॥ ౧౧ ॥

మన్దేన దృష్టో బహుమానభాజం
వృషే విధత్తే ఊతిజో మనుష్యమ్ ।
సుదీర్ఘసూత్రం వినయేన హీనం
ప్రేష్యం ఖలం పాపధనం కృతఘ్నమ్ ॥ ౧౨ ॥

నృయుగ్మసంస్థః ఊతిజః ప్రసూతే

సూర్యేన దృష్టః పరతర్కుకం చ ।
 నరం విహీనం సుతమిత్రదారైః
 పరాజితం నీచరతం సుదుష్టమ్ ॥ ౧౩॥

చంద్రేణ దృష్టః క్షితిజస్తృతీయే
 రాశౌ ప్రసూతే నృపపూజితాఙ్గమ్ ।
 ఖరోదృష్టగోవిత్తవయేన యుక్తం
 ప్రభావినం బ్రాహ్మణసంమతం చ ॥ ౧౪॥

బుధేన దృష్టః క్షితిజో నృయుగ్మే
 స్థితః ప్రియం బన్ధుజనస్య నిత్యమ్ ।
 స్త్రీభోగశయ్యాననయానయుక్తం
 హితం హి సర్వస్య జనస్య నిత్యమ్ ॥ ౧౫॥

జీవేన దృష్టో మిథునే దయాఢ్యం
 కుజః ప్రసూతే బహుశాస్త్రరక్తమ్ ।
 నరం సైదా తీర్థవప్రసక్తం
 శ్రద్ధాన్వితం శౌచసమన్వితం చ ॥ ౧౬॥

శుక్రేణ దృష్టో మిథునే ప్రసూతే
 భౌమః ప్రగల్భం సుభగం మనుష్యమ్ ।
 వినీతవేషం పరవీతభజం
 సుసంజితం సాధుజనస్య నిత్యమ్ ॥ ౧౭॥

సౌరేణ దృష్టః క్షితిజః సపపం
 రాశౌ తృతీయే జనయేన్మనుష్యమ్ ।
 రోగాకులం ఛిద్రపరం పరేషాం
 స్వభావదుష్టం గతసౌహృదం చ ॥ ౧౮॥

కర్కశ్చితో భూతనయఃప్రసూతే
 సూర్యేణ దృష్టః పరసాహసాధ్యమ్ ।
 విహీనవీత్తం గురురోగభాజం
 సదా విహీనం నిజబన్ధవర్తైః ॥ ౧౯॥

చంద్రేణ దృష్టో ధనధాన్యయుక్తం
 భౌమః ప్రసూతే ఖలు కర్కటస్థః

దయాసమేతం గతపాపమిష్టం
సర్వస్య లోకే విభవేన యుక్తమ్ || ౨౦||

కర్మస్థితో భూతనయః ప్రసూతే
బుధేన దృష్టో బహుబుద్ధియుక్తమ్ |
ద్విజాతియుక్తం ప్రచురతాపం
న్యపసాదాత్ పరమప్రహృష్టమ్ || ౨౧||

జీవేన దృష్టః ఖలు కర్కటస్థో
భౌమః ప్రసూతే సుతసౌఖ్యయుక్తమ్ |
నయప్రసక్తం చ సుపూజితఙ్గం
న్యపప్రియం సాధుజనేన యుక్తమ్ || ౨౨||

శుక్రేణ దృష్టః క్షితిజచతుర్థే
రాశౌ సుశీలం జనయేన్మనుష్యమ్ |
ప్రియాతిథిం విత్తశుభైః సమేతం
నానాపశుప్రాప్తిసుఖం చ శాన్తమ్ || ౨౩||

కర్మస్థితో భూతనయః ప్రసూతే
సౌరేణ దృష్టః పృథుశోకభాజమ్ |
సుదీర్ఘరోగం విగతప్రతాపం
సదాతిదీనం న్యపపీడితం చ || ౨౪||

స్థితః క్షితీసూనుధరః ప్రతాపం
సింహా విద్దృష్టో దిననాయకేన |
వినాశితారిం జనయేన్మనుష్యం
సువేషవిద్యాధనధాన్యయుక్తమ్ || ౨౫||

సింహస్థితో భూతనయః ప్రశస్తం
చంద్రేణ దృష్టః కురుతే మనుష్యమ్ |
సుగన్ధధూపామ్బరభోజ్యభాజం
శాసానుగం ధర్మనయేన యుక్తమ్ || ౨౬||

బుధేన దృష్టః ఖలు సింహసంస్థో
భౌమః సువతే బహుబుద్ధిభాజమ్ |
పుష్పామ్బరద్రవ్యవిలేపనాదయం

మిష్టాన్నపానైః సతతం సుపూజ్యమ్ || ౨౭ ||

భౌమో హరిస్థో గురుణా చ దృష్టో
గురుప్రసాదం జనయేన్మనుష్యమ్ |
సుతీర్థయానాసనహేమయుక్తం
సుఖాధికామం ఫలదం ప్రగల్భమ్ || ౨౮ ||

శుక్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి భౌమో
హరిస్థితస్త్రాసకరం పరేషామ్ |
శౌర్యాన్వితం బాన్ధవమానభాజ-
ముత్సాహయుక్తం రతలాలసం చ || ౨౯ ||

దృష్టోఽర్కపుత్రేణ కుజో హరిస్థః
కరోతి పామాగుదరోగభాజమ్ |
సదా మనుష్యం కఫవాతపిత్తైః
సమ్పిడితాజ్ఞ గురులోకహీనమ్ || ౩౦ ||

కన్యాశ్రీతో భూతనయః ప్రసూతే
సూర్యేణ దృష్టః కుగతిం మనుష్యమ్ |
కుమిత్రనేవాసు సదానురక్తం
వివర్జితం మానధనైః సదైవ || ౩౧ ||

చంద్రేణ దృష్టః క్షితిజః ప్రసూతే
కన్యాశ్రితః సత్యపరం మనుష్యమ్ |
మేధావినం నిత్యముదారచేష్టం
సుసంస్కృతం భూపతినా చ నిత్యమ్ || ౩౨ ||

బుధేన దృష్టః ఖలు కన్యరాశౌ
జకః ప్రసూతే సుభగం మతిజ్ఞమ్ |
నరం నతం సాధజనద్విజానాం
మహాప్రతాపం జనసౌహృదం చ || ౩౩ ||

జీవేన దృష్టః క్షితిజః ప్రసూతే
నరం ప్రసిద్ధిం నయనాభిరామమ్ |
మనోజ్ఞవేషం శుభవర్తితాజ్ఞం
కన్యే గురుణాం ప్రణయం ప్రధానమ్ || ౩౪ ||

శుక్రేణ దృష్టః ఖలు కన్యకస్థో
 భౌమః ప్రసూతే సుతరాం ప్రసిద్ధమ్ ।
 కుటుంబసౌఖ్యాన్వితసాధభాజం
 దయాన్వితం మాతృపితృప్రభక్తమ్ ॥ 3౫॥

దృష్టోఽఙ్గనాయాం శనినా చ భౌమో
 నరం ప్రసూతే వికృతం కుచైలమ్ ।
 వ్యయాధికం కామనిపీడితం చ
 సదాక్షిరోగైః సహితం నితాన్తమ్ ॥ 3౬॥

తులాశ్రితో భూతనయః ప్రసూతే
 సూర్యేణ దృష్టః కురుతేఽతిహానిమ్ ।
 వివేకహానిం సుజనైర్వియోగం
 వైరం స్వపక్షేణ సదా నరస్య ॥ 3౭॥

తులాశ్రితో భూతనయః ప్రసూతే
 చంద్రేణ దృష్టః సుభగం మనుష్యమ్ ।
 సుభోగదేహం గతశత్రుపక్షం
 సదా హితం దేవగురుద్విజానామ్ ॥ 3౮॥

దృష్టస్తులాస్థః శశిజేన
 భోగాన్వితం శిలధనం మనుష్యమ్ ।
 ప్రదానశీలం ప్రభయా సమేతం
 సుసంస్కృతం పార్థివమానవైశ్చ ॥ 3౯॥

జీవేన దృష్టః క్షితిజస్తులాస్థో
 నరం ప్రసూతే బహుధర్మభాజమ్ ।
 ద్విజానుకూలం పశుపుత్రయుక్తం
 విద్యాన్వితం శంసితమేవ నిత్యమ్ ॥ ౪౦॥

శుక్రేణ దృష్టః కురుతే మహీజ-
 స్తులాశ్రితః సత్యపరం మనుష్యమ్ ।
 మహాధనం దీప్తియుతం ప్రగల్భం
 సదా హితం బాన్ధవసంధిజానామ్ ॥ ౪౧॥

సౌరేణ దృష్టః క్షితిజస్తులాస్థః

కరోతి మర్త్యం బహుపాపరక్షమ్ ।
 రోగైః సమేతం సతతం కుశిలం
 పరాన్నరక్షం సతతం సుచైలమ్ ॥ ౪౨॥

భౌమోఽలిసంస్థ కురుతే మనుష్యం
 సూర్యేణ దృష్టో బహురోగయుక్తమ్ ।
 నయేన హీనం బహుశత్రుపక్షం
 విరుదచేష్టం వికృతానుకారమ్ ॥ ౪౩॥

చన్ద్రేణ దృష్టోఽతిలగతః ప్రసూతే
 భౌమోఽతినీత్యా సహితం మనుష్యమ్ ।
 ప్రియాతిథిం సర్వసమృద్ధియుక్తం
 ధర్మప్రధానం బహుల్లభం చ ॥ ౪౪॥

బుధేన దృష్టః ప్రకరోతి భౌమః
 స్థితోఽలిరాశౌ ప్రచురప్రతాపమ్ ।
 సుధర్మశిలం బహుత్థిర్ధర్మం
 వివర్జితం పాపజనేన నిత్యమ్ ॥ ౪౫॥

జీవేన దృష్టః ప్రకరోతి భౌమః
 సదాలిసంస్థః స్తుతిభిః సమేతమ్ ।
 నితాన్తధర్మానురతే ప్రశస్తం
 సుపూజితం వన్దిజనైః సదైవ ॥ ౪౬॥

శుక్రేణ దృష్టోఽలిగతః ప్రసూతే
 భౌమః సురూపం సుభ ।
 శూరం కృతఘ్నం ధనధాన్యయుక్తం
 మేధావినం సత్త్వప నుశీలమ్ ॥ ౪౭॥

సౌరేణ దృష్టోఽతిలగతస్తు భౌమో
 వరం ప్రసూతే విజయ సమేతమ్ ।
 పాపానురక్షం విషయాతిగం చ
 వ్యమేతశీలం సతతం కృతఘ్నమ్ ॥ ౪౮॥

చాపాశ్రితో భూతనయః ప్రసూతే
 సూర్యేణ దృష్టో జ్వరపితృభజమ్ ।

శ్లేష్మాతిసారోతియుతం సుభిక్షం
గతప్రభావం వినయేన హీనమ్ || ౪౯||

భౌమో హయస్థః శశినా చ దృష్టో
కరోతి శయ్యాసనచస్త్రభానమ్ |
నరం సుయత్రం బహుశాస్త్రరక్తం
..... అనం సత్యపరం ప్రధానమ్ || ౫౦||

చాపాశ్రితో భూతనయః సువాతే
బుధేన దృష్టః సుభగమనుష్యమ్ |
సుతిర్ధరక్తం నృపకార్యదక్షం
దయాప్రం సర్వకలాసు దక్షమ్ || ౫౧||

జీవేన దృష్టః క్షితిజ్ఞో హయస్థో
నరం ప్రసూతే బహుధా ధనాద్యమ్ |
సువర్ణరత్నామ్బరసౌఖ్యయుక్తం
విహీనశత్రుం ప్రమదాప్రియం చ || ౫౨||

శుక్రేణ దృష్టః క్షితిజ్ఞో హయస్థో
నరం సువాతే వినయప్రధానమ్ |
సదా వినీతం హయయానయుక్తం
విభూషితం పార్థివభూషణేన || ౫౩||

షౌరేణ దృష్టః క్షితిజ్ఞో హ్యస్థ
కరోతి పామాకులమేవ నిత్యమ్ |
శిరోర్తిదోషాకులితం నృశంసం
నిపీడితం మానసజైశ్చ దుఃఖైః || ౫౪||

భౌమో మృగస్థో రవిణా చ దృష్టో
నరం సువాతే వికృతం కృతఘ్నమ్ |
..... బన్ధవధాభితప్తం
విదేశభాజం ప్రభయా విహీనమ్ || ౫౫||

భౌమో మృగస్థః శశినా చ దృష్టః
కరోతి సౌమ్యం రతిసౌఖ్యపుష్టం
వినీత్వేషం ప్రచురన్నపానం

నరాధిపాద్యైః సహితం సగర్వమ్ || ౫౬ ||

బుధేన దృష్టో మకరే క్షితీజం
కరోతి నిత్యం వినయప్రధానమ్ ।
నరం కృతఘ్నం నిరుజం విధిజ్ఞం
పరాక్రమాపైః సుధనైః సమేతమ్ || ౫౭ ||

కరోతి భౌమః ఖలు జీవదృష్టో
మృగాశ్రితః పుణ్యధనైర్మనుష్యమ్ ।
ప్రసవమాకర్షణలభాభం
హతప్రతాపం నియమఃః సమేతమ్ || ౫౮ ||

శుక్రేణ దృష్టో మృగగోఽపి భౌమః
కరోతి భోగైః సతతం సమేతమ్ ।
మిత్రానురక్తం కృశికర్మదక్షం
ప్రజానుకూలం భయవర్జితం చ || ౫౯ ||

భౌమో మృగ్గుః శనినా చ దృష్టో
నరం సువాతే బహుసారమేవ ।
మిత్రైర్విహీన బహుశోకయుక్తం
సదా నితాన్తం పరపక్షజానామ్ || ౬౦ ||

భౌమో ఘటస్థో రవిణా చ దృష్టః
కరోతి మర్త్యం సుకృతప్రభావమ్ ।
వ్యపేతలజ్ఞం సుతబద్ధహీనం
కృష్యాధికం సౌహృదవర్జితమ్ చ || ౬౧ ||

చంద్రేణ దృష్టః క్షితీజో ఘటస్థో
నరం సువతే బహుసభ్యజం చ ।
ద్విజాతితీర్థామరభక్తియుక్తం
నయాధికం కామఫలః సమేతమ్ || ౬౨ ||

బుధేన దృష్టో ఘటసంస్థభౌమో
నయేన యుక్తం జనయేన్మనుష్యమ్ ।
ప్రియాతిథిం పార్థివలబ్ధమానం
సదా సుశిలం బహుధర్మభాజమ్ || ౬౩ ||

జీవేన దృష్టో ఘటగోఽథ వక్రః
 దానం వివేకం చ వివేకభాజమ్ |
 నరం ధనాదయం బహుధర్మయుక్తం
 గతారిపక్షం సురవిప్రభక్తమ్ || ౬౪||

శుక్రేణ దృష్టో ఘటగశ్చ భౌమః

.....
 || ౬౫||

సౌరేణ దృష్టః క్షితిజో ఘటస్థః
 కరోతి నానావిధదుఃఖభాజమ్ |
 హతప్రతాపం సుజనైః సమేతం
 ప్రియతిథిం బ్రాహ్మణవల్లభం చ || ౬౬||

మీనస్థితో భూతనయోఽర్కదృష్టః
 కరోతి నిత్యం కలహైః సమేతమ్ |
 నరం సుదీనం వయసా సమేతం
 కృశం వివర్ణం నృపపీడితం చ || ౬౭
 చంద్రేణ దృష్టో హ్యషగోఽథ భౌమో
 నరం సువాతే వరయానభాజమ్ |
 చతుష్పదాదయం వనితాస్వభీష్టం
 జితేన్ద్రియం భోగసమన్వితం చ || ౬౮||

బుధేన దృష్టః ప్రకరోతి భౌమో
 హ్యషస్థితః శౌచపరం మనుష్యమ్ |
 వాపీతహాగామరజేషు రక్తం
 హితం స్వపక్షే పరవర్జితం చ || ౬౯||

జీవేనదృష్టః కురుతే తు భౌమో
 హ్యషాశ్రితో బుధవివర్ధనం చ |
 మనోజ్ఞదేహం శుభవస్త్రభాజం
 భోగాధికం పుణ్యవివృద్ధిభాజమ్ || ౭౦||

శుక్రేణ దృష్టః క్షితిజో హ్యషస్థో
 నరం సువాతే బహుసౌఖ్యయుక్తమ్ |

విజ్ఞం సురూపం గలితరిపక్షం
సదా వినీతం నృపతేరభీష్టమ్ || ౧౦||

సౌరేణ దృష్టో బహుమన్దభాజం
మీనాశ్రితో భూతనయః ప్రనూతే |
సదాతుర శోకపరం కృతఘ్నం
సుదిర్ఘసూత్రం వ్యసనైః సమేతమ్ || ౧౧||
ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే భౌమదర్శనచారః ||

ఆధ్యాయ ౧౨

బుధదర్శనచారధ్యాయః
మేషం గతో జ్ఞో రవిణా చ దృష్టః
కరోతి మర్త్యం కృపణస్వభావమ్ |
దుష్టాశయం బన్ధజనేన యుక్తం
భయాకులం మిత్యముదారదుఃఖమ్ || ౧||

బుధోఽజసంస్థః సుజనం చ దృష్టః
కరోతి మర్త్యం సుజనం సువిజ్ఞమ్ |
శాస్త్రానురక్తం కృషికర్మదక్షం
సురద్విజానాం ప్రణతం సదైవ || ౨||

భౌమేన దృష్టః శశిజోఽజసంస్థో
హర్షాధకారైః కురుతే ప్రపీడామ్ |
నరం తథా సర్వజనైర్విముక్తం
పరాజితం వైరిభిరేవ నిత్యమ్ || ౩||

జీవేన దృష్టోఽజగతస్త సౌమ్యో
నరం విధత్తేఽతిధనప్రగల్భమ్ |
హితం ద్విజానాం సతతం కృతజ్ఞం
నశాన్వితం పార్థివపూజితం చ || ౪||

శుక్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి సౌమ్యో
మేషాశ్రితో యానధనైః సమేతమ్ |
నరం మహాధాన్యహయైః సమేతం

విముల్లపాపం బహుధర్మయుక్తమ్ || ౫||

సౌరేణ దృష్టః శశిజః ప్రసూతే
 మేషాశ్రితః కీర్తివివర్జితం చ |
 ప్రభూతరోగం గతంసౌఖ్యమిష్టం
 ప్రపీడితం చౌరనరేచరాద్యైః || ౬||

వృషస్థితః సోమసుతోఽర్కదృష్టో
 నరం ప్రసూతే ఉతజైః సమేతమ్ |
 వక్షోగుదాంధ్రప్రభైశ్చ రోగైః
 సమ్పీడితం ధాన్యకలత్రహీనమ్ || ౭||

బుధో వృషథః శశినా చ దృష్టః
 కరోతి మర్త్యం ప్రథితం నృలోకే |
 సత్యాధికం సౌఖ్యవివేకయుక్తం
 శ్రియాధికం పుణ్యవిధౌ ప్రగల్భమ్ || ౮||

భౌమేన దృష్టః శశిణో వృషస్థో
 నరం ప్రసూతే వికృతస్వభావమ్ |
 ప్రభూతవైరం వ్యసనాభిభూతం
 పాషణ్ణిభిః సజ్గతమేవ నిత్యమ్ || ౯||

వృషశ్రితః సోమసుతః ప్రసూతే
 జీవేన దృష్టః ఊతివస్త్రభాజమ్ |
 దేవాతిథీశ్రేష్ఠజనానురక్తం
 స్వధర్మముఖ్యం ప్రణతం ప్రజానామ్ || ౧౦||

శుక్రేణ దృష్టః ప్రణతారిపక్షం
 నరం ప్రసూతే శశిణో వృషథః |
 నరేన్ద్రపూజ్యం విబుధైః సమేతం
 ప్రధానకర్మణమభిష్టలాభమ్ || ౧౧||

సౌరేణ దృష్టః శశిజః ప్రసూతే
 వృష గతః పాపధనం మనుష్యమ్ |
 సుతిర్థయానాసనవస్త్రలాభై-
 ర్వివర్జితం నీచజనప్రసేవ్యమ్ || ౧౨||

సూర్యేణ దృష్టో మిథునే చ సౌమ్యే
 నరం సువాతే సుతవిప్రయుక్తమ్ ।
 కుచైలదేహం వికృతానురకారం
 వివర్జితం సత్యధనేన నిత్యమ్ ॥ ౧౩॥

చంద్రేణ దృష్టః శశిజ్ఞో నృయుగ్మే
 కరోతి నానావిధలాభభాజమ్ ।
 నితాన్తసౌఖ్యైః సహితం ప్రగల్భం
 తీర్థానురక్తం సుభగం మనోజ్ఞమ్ ॥ ౧౪॥

భౌమేన దృష్టో మిథునే బుధస్తు
 ప్రియం ప్రసూతే నృపసజ్జనానామ్ ।
 నరం పరైర్వర్జితమిష్టధర్మ
 సరక్షితం బనజనైః సదైవ ॥ ౧౫॥

జీవేన దృష్టో తు సౌమ్యః
 కరోతి నానావిధమప్రగల్భమ్ ।
 కలత్రపుత్రాప్తిసుఖం సురూపం
 ప్రియంవదం దానవిచక్షణం చ ॥ ౧౬॥

శుక్రేణ దృష్టో మిథునే ప్రసూతే
 బుధో వివాహార్థపరం ముష్యమ్ ।
 స్త్రీవల్లభం భూతియశో.....యభాజం
 ప్రసన్నచింతమ్ ద్విజువల్లభం చ ॥ ౧౭॥

సౌరేణ దృష్టః శశిజ్ఞో విధత్తే
 క్షుచ్ఛస్త్రపీడాసహితం నృయుగ్మే ।
 నరం ప్రశంసార్థవివేకహీనం
 కృతఘ్నమిష్టైః పరివర్జితం చ ॥ ౧౮॥

కర్కాశ్రితః సోముతోఽర్కదృష్టో
 నరం ప్రసూతే వ్యసనాభిభూతమ్ ।
 అధర్మచేష్టం వికృతస్వభావం
 మదాతిగం దుఃకృతసేవనేన ॥ ౧౯॥

కర్కాశ్రితః సోమసుతో విధత్తే

చంద్రేణః దృష్టః సుతదారయుక్తమ్ ।

త్రిణామభీష్టం సురతానురక్తం

ప్రసన్నైత్తం గతసాధ్వసం చ ॥ ౨౦ ॥

కర్కాశ్రితః సోమసుతో విధత్తే

భౌమేన దృష్టః పరదారరక్తమ్ ।

చలస్వభావం విపరీతచేష్టం

పరాఙ్ముఖం దేవురుద్విజానామ్ ॥ ౨౧ ॥

జీవేణ దృష్టః శశిజో విధత్తే

కర్కాశ్రితః పుణ్యవరం మనుష్యమ్ ।

చతుష్పదాశుద్ధిజభోజనాద్యం

సుపూజితం సాహుజినేన నిత్యమ్ ॥ ౨౨ ॥

శుక్రేణ దృష్టః శశిజః ప్రసూతే

కర్కాశ్రితో వాజిధనామృరాఢ్యమ్ ।

స్త్రీపుత్రవస్త్రప్రణయేన యుక్తం

సుసంస్కృతం పార్థివసాధులోకైః ॥ ౨౩ ॥

సౌరేణ దృష్టః శశిజస్థు కర్కే

దారిద్ర్యనిద్రాలసనేవితాఙ్గమ్ ।

ఉత్సాహహీనం బహుభిద్రయుక్తం

వివర్జితం మానధనైః సదైవ ॥ ౨౪ ॥

సింహస్థితః సోమసుతో విధత్తే

సూర్యేణ దృష్టః కృపణస్వభావమ్ ।

సుదీర్ఘయుక్తం గురురోగయుక్త

వినాకృతం సత్యదమవ్రతైశ్చ ॥ ౨౫ ॥

చంద్రేణ దృష్టః శశిజశ్చ సింహే

కరోతి మర్త్యం గుణగౌరవాద్యమ్ ।

సుతీర్థసౌఖ్యామలల్పయుక్తం

విశుద్ధబుద్ధిం సతతం నయజ్ఞమ్ ॥ ౨౬ ॥

భౌమేన దృష్టః ఖలు సింహసంస్థో

బుధో విధత్తే బహుశోకభాజమ్ ।

విచర్చికాపామీనపీడితాఙ్గం
సదాతురం పుణ్యధవైర్విహీనన్ || ౨౭||

జీవేన దృష్టః ఖలు సింహసంస్థః
కరోతి సౌమ్యః సుతదాసభాజమ్ |
సుధామనత్యం ప్రభయా సమేతం
నతం నరైః సర్వాఖైః సమేతమ్ || ౨౮||

శుక్రేన దృష్టః ప్రణతం సురాణాం
బుధో విధత్తే ఖలు సింహరాశౌ |
బుద్ధాన్వితం శీలధనం సురూపం
వ్యపేతదుఃఖం గతసాధ్వసం చ || ౨౯||

సౌరేణ దృష్టః శశిజ్ఞో హరిస్థః
కరోతి మర్త్యం కృపణం సుదీనమ్ |
వ్యయాధికం కామయుతం విశీలం
త్యక్తం నయేనార్థవివర్జితం చ || ౩౦||

కన్యాశ్రితః సోమసుతో విధత్తే
సూర్యేణ దృష్టః ప్రభయా విహీనమ్ |
సేవాతురం క్లేశయుతైః కుభృత్యైః-
ర్విరక్తపురం సతతం సుదుఃఖమ్ || ౩౧||

చంద్రేణ దృష్టః శశిజ్ఞో విధత్తే
కన్యాశ్రితః సత్యపరం మనుష్యమ్ |
దేవానురక్తం సకలైర్వియుక్తం
ప్రభూతమిత్రం నృపవల్లభం చ || ౩౨||

భౌమేన దృష్టః ఖలు కన్యకస్థో
నరం విధత్తే సరుజం చ సౌమ్యః |
కోపాధికం కామసూతప్తదేహం
భయాన్వితం వంధితమాకులం చ || ౩౩||

జీవేన దృష్టః ప్రకరోతి సౌమ్యో
నరం సుశిలం సతతం గతారిమ్ |
ప్రభూతసౌమ్యం ప్రణతారిపక్షం

నితాన్తమోజఃసహితం ప్రగల్భమ్ || 3౪ ||

శుక్రేణ దృష్టః ఖలు కన్యకస్థో
బుధో విధత్తే బహుధర్మభాజమ్ |
విధానవిద్యాపశుపుత్రయుక్తం
సుసంజతం సాధుజనేన నిత్యమ్ || 3౫ ||

మన్దేన దృష్టః శశిజః సమన్దం
కన్యాశ్రితః సంజనయేన్మనుష్యమ్ |
విరక్తచేష్టం గతధర్మసౌఖ్యం
భయాధికం పాపమతిం సదైవ || 3౬ ||

తులాశ్రితః సోమసుతో విధత్తే
సూర్యేణ దృష్టః ప్రభయా విహీనమ్ |
ప్రభూతదుఃఖం వ్యసనైః సమేతం
కామాతురం నిన్ద్యతమం నృతోకే || 3౭ ||

చన్ద్రేణ దృష్టః శశిజః ప్రసూతే
తులాశ్రితః సత్యధనం మనుష్యమ్ |
ప్రియాతిథిం దేవగురుప్రసక్తం
నయాధికం బ్రాహ్మణసంమతం చ || 3౮ ||

భౌమేన దృష్టః శశిజః ప్రసూతే
తులాశ్రితః పాపరతం మనుష్యమ్ |
విషాదభాజం గతసాధుభాజం
మహావ్యయం సాధువివర్జితం చ || 3౯ ||

జీవేన దృష్టః శశిజః ప్రసూతే
తులాశ్రితః సత్యపరం మనుష్యమ్ |
పాపైర్న యుక్తం సుతసౌఖ్యభాజం
నయప్రధానం బహుసంశ్రితం చ || ౪౦ ||

శుక్రేణ దృష్టః సువివేకయుక్తం
కరోతి సౌమ్యస్తులగో మనుష్యమ్ |
చతుష్పదాద్యం సుతవిత్తయుక్తం
గుణానురక్తం ప్రియబంధవం చ || ౪౧ ||

సౌరేణ దృష్టః శశిజ ప్రసూతే
 నరం నితాస్తం కలహేన యుక్తమ్ ।
 తులాశ్రితః కృత్రిమధర్మభాజం
 పాషణ్ణసక్ణానురతం సదైవ ॥ ౪౨॥

బుధోఽలిసంస్థో రవిణా చ దృష్టో
 నరం ప్రసూతే సుఖవిత్తహీనమ్ ।
 సుతీబ్రశోకం గతమానభోగం
 ప్రభూతవైరం ప్రియసాహసం చ ॥ ౪౩॥

చన్ద్రేణ దృష్టోఽలిగతః ప్రసూతే
 బుధో నరం బుద్ధివివేకయుక్తమ్ ।
 సుర్విజానాం ప్రణతం ప్రగల్భం
 సదాశ్రుతం మానధనం నయజ్ఞమ్ ॥ ౪౪॥

భౌమేన దృష్టోఽలిగతః ప్రసూతే
 బుధో నరం బుద్ధివివేకహీనమ్ ।
 సదానురం సాధుజనప్రముక్తం
 భయాకులం నిన్దితమానసత్త్వమ్ ॥ ౪౫॥

జీవేన దృష్టః ఖలు సోమపుత్రో
 నరం ప్రసూతేఽలిగతః సుశిలమ్ ।
 విచక్షణం నీతిపరం ప్రధానం
 సుతార్థయుక్తం సతతం సుశిలమ్ ॥ ౪౬॥

శుక్రేణ దృష్టోఽలిగతో బుధస్తు
 నరం ప్రసూతేఽతిధనైః సమృద్ధమ్ ।
 ప్రసన్నచిన్తం ప్రణతం గతారిం
 ప్రియాతిథిం ప్రస్తుమిష్టధర్మమ్ ॥ ౪౭॥

సౌరేణ దృష్టోఽలిగతః ప్రసూతే
 బుధో ప్రవృద్ధిం శుభదం మనుష్యమ్ ।
 కుకర్మరక్తం మునినా విరక్తం
 మహాప్రతాపం ప్రణతం రిపూనామ్ ॥ ౪౮॥

సూర్యేణ దృష్టః శశిజః ప్రసూతే

హయాశ్రితః క్లేశవిధర్మయుక్తమ్ ।
 నరం కుమిత్రైః సహీతం గతారిం
 విహీనకోశం భయసంయుతం చ ॥ ౪౯ ॥

చన్ద్రేణ దృష్టో హయగః ప్రసూతే
 బుధః ప్రసన్నం సుధనం మనుష్యమ్ ।
 సుధర్మయుక్తం కృతసాధుసంజం
 సదానురక్తం పతిసజ్జనానామ్ ॥ ౫౦ ॥

భౌమేన దృష్టో ప్రసూతే
 బుధో ధనాధ్యం ప్రథితం మనుష్యమ్ ।
 హితం స్వవర్గే ప్రచురప్రతాపం
 విద్యానురక్తం భయవర్జితం చ ॥ ౫౧ ॥

జీవేన దృష్టో హయగః ప్రసూతే
 బుధః ప్రభూతార్థనయేన యుక్తమ్ ।
 నరం సువర్ణమృరరత్నభాజం
 జితేన్ద్రయం స్నానపరం సదైవ ॥ ౫౨ ॥

శుక్రేణ దృష్టో హయగః ప్రసూతే
 బుధోఽతిమాన్యం నృపమానాజమ్ ।
 నరం విధిచం ప్రణతారిపక్షం
 సుసంమతం దేవగురుద్విజానామ్ ॥ ౫౩ ॥

సౌరేణ దృష్టః శశిజ్ఞో హయస్థో
 గతప్రభావం జనయేన్మనుష్యమ్ ।
 పరాన్నరక్తం బహుదానభాజం
 ప్రజ్ఞావిహీనం గతబాన్ధవం చ ॥ ౫౪ ॥

మృగాశ్రితః సోమసుతోఽర్కదృష్టః
 కరోతి మర్త్యం ప్రభుదుఃఖభాజమ్ ।
 వ్యపేతశీలం సతతం కృతఘ్నం
 వివర్జితం సత్యదయానయైశ్చ ॥ ౫౫ ॥

బుద్ధో మృగస్థః శశినా చ దృష్టః
 కరోతి మర్త్యం సుఖసమ్ప్రగల్భమ్ ।

ప్రియాన్తచిన్తమ్ తీర్థకథానురక్తం
ప్రశాన్తచిన్తమ్ వినయేన యుక్తమ్ || ౫౬ ||

భౌమేన దృష్టో మృగగః ప్రసూతే
సౌమ్యో న సౌమ్యం శుభవిత్తహీనమ్ ।
సుగుహ్యరోగార్దితమేవ నిత్యం
ప్రియావిహీనం భయసంయుతం చ || ౫౭ ||

జీవేన దృష్టో మృగగో బుధశ్చ
నరం ప్రసూతే బహుపుత్రయుక్తమ్ ।
సన్తుష్టచిన్తం వ్యసనేన హీనం
నృపప్రియం బంధుహితం సదైవ || ౫౮ ||

శుక్రేణ దృష్టో మకరే బుధస్తు
కరోతి మర్త్యం విజితారిపక్షమ్ ।
జితేన్ద్రియం వృత్తికరం ద్విజానాం
సదానుకూలం విభవైః సమేతమ్ || ౫౯ ||

సౌరేణ దృష్టః ప్రకరోతి సౌమ్యో
మృగాశ్రితః పాపరతం మనుష్యమ్ ।
శిరోక్షిరోగైః సహితం సుదుష్టం
విహీనవిత్తం భయసంయుతం చ || ౬౦ ||

ఘటాశ్రితః సోమసుతోఽర్కదృష్టః
కరోతి మర్త్యం బహునీచరక్తమ్ ।
శ్రియా విహీనం సుజనైర్వయుక్తం
వివర్జితం పుణ్యసుఖేన నిత్యమ్ || ౬౧ ||

ఘటాశ్రితః సోమసుతః ప్రదృష్ట-
శ్చన్ద్రేణ ధత్తే సుభగం మనుష్యమ్ ।
సురక్షితం పుణ్యధనైః సమేతం
నయానురక్తం ప్రవరం సుదారమ్ || ౬౨ ||

భౌమేన దృష్టో ఘటగః ప్రసూతే
బుధః సుబుద్ధిం చ సుఖార్థహీనమ్ ।
సదారుజం క్రూరమతిం మనుష్యం

సమ్పీడితం శ్లేష్మకృత్తైర్వికారైః ॥ ౬౩॥

జీవేన దృష్టః శశిజః ప్రసూతే
ఘటాశ్రితః శ్రీసహితం మనుష్యమ్ ।
స్త్రీణామభీష్టం సురతానురక్తం
ధర్మాశ్రితం శాస్త్రసులాలసం చ ॥ ౬౪॥

శుక్రేణ దృష్టః శశిజః ప్రసూతే
నరం ప్రశాన్తం పరమప్రభావమ్ ।
నరేన్ద్రపూజ్యం ప్రణతం ద్విజానాం
సుల్లాఘితం బన్ధిజనేన నిత్యమ్ ॥ ౬౫॥

మన్దేన దృష్టః శశిజో ఘటస్థః
కరోతి మర్త్యం బహుమన్దభాజమ్ ।
ప్రభూతదుఃఖం ధనధాన్యహీనం
పరాఙ్ముఖం దేవగురుద్విజాననామ్ ॥ ౬౬॥

సూర్యేణ దృష్టో హ్యషగో బుధస్తు
కరోతి మర్త్యం వికృతస్వభావమ్ ।
అతీవ పితృజ్వరవాతరోగైః
సమ్పీడితాఙ్గం ప్రభయా విహీనమ్ ॥ ౬౭॥

చంద్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి సౌమ్యో
మీనాశ్రితః సత్యపరం మనుష్యమ్ ।
సుబన్ధపూజాసురకార్యదక్షం
దయాన్వితం ప్రీతికరం జనానామ్ ॥ ౬౮॥

భౌమేన దృష్టో హ్యషగస్తు సౌమ్యః
కరోతి నానావిధరోగభాజమ్ ।
విహీనవర్ణం కఫరక్తరోగైః
సమ్పీడితం మానవివర్జితం చ ॥ ౬౯॥

దేవేజ్యదృష్టః శశిజః ప్రసూతే
మీనాశ్రితః సర్వకలాసు దక్షమ్ ।
నరం సుపుణ్యాశ్రితమిష్టచిన్తం
సదానురక్తం నృపబాన్ధవానామ్ ॥ ౭౦॥

..... || ౭౧ ||

సారేణ దృష్టః శశిజో హ్యుషస్థః
 కరోతి సమ్పిడితముగ్రరోగైః ।
 శిరోక్షిహస్తాంఘ్రిరుజావికారైః
 సమ్పిడితం నష్టధనం విరూపమ్ ॥ ౭౨ ॥
 ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే బుధదర్శనచారః ॥

ఆధ్యాయ ౧౩

గురుదర్శనచారధ్యాయః
 మేషం గతో దేవగురుః ప్రసూతే
 సూర్యేణ దృష్టః పశుపుత్రహీనమ్ ।
 నరం భయార్తం ఘృణయా విహీనం
 వివర్జితం సత్యసుఖేన నిత్యమ్ ॥ ౧ ॥

జీవోఽజనంస్థః శశినా చ దృష్టః
 కరోతి సాత్యాన్వితమిష్టధర్మమ్ ।
 నరం ప్రగల్భం బహుశాస్త్రరక్షం
 నృపప్రసాదైః సాహితం సదైవ ॥ ౨ ॥

మేషం గతో దేవగురుః ప్రసూతే
 భౌమేన దృష్టో బహుశోకయుక్తమ్ ।
 నరం ధనైర్వర్జితమిష్టపాపం
 పాషణ్డినాం భక్తమనల్పదుఃఖమ్ ॥ ౩ ॥

సౌమ్యేణ దృష్టోఽజగతః సురేజ్యో
 నరం ప్రసూతే సుతదారసౌఖ్యైః ।
 సమృద్ధిమన్తం గతశోకమోహం
 హితం స్వవర్గే ఘృణయా సమేతమ్ ॥ ౪ ॥

శుక్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి జీవో
 మేషాశ్రిత పుణ్యధనైర్విహీనమ్ ।
 ప్రణష్టదారం గతబన్ధవర్గం
 ప్రణష్టమేధావనినాభచౌరైః ॥ ౫ ॥

మేషాశ్రితో దేవగురుర్విధతే
 సారేణ దృష్టో బహుధాన్యయుక్తమ్ ।
 విజ్ఞాధనం పుత్రయుతం కృశాఙ్గం
 స్త్రీలంపదం పానరతం నరం చ ॥ ౬ ॥

వృషాశ్రితో దేవగురుః ప్రసూతే
 సూర్యేణ దృష్టో విధనం మనుష్యమ్ ।
 క్రియావిహీనం కుజనానురక్తం
 కుమిత్రభాజం కుధనాకులం చ ॥ ౭ ॥

వృషాశ్రితో దేవగురుః ప్రసూతే
 చంద్రేణ దృష్టః సురకర్మదక్షమ్ ।
 నరం నయచం సుధనేన యుక్తం
 వివర్జితం రోగపరం సదైవ ॥ ౮ ॥

భౌమేన దృష్టో సురేజ్యః
 కరోతి భీతం కృపణం మనుష్యమ్ ।
 బహుప్రమాదం నియమైర్విహీనం
 సదా భృతం జ్ఞాతివివర్జితం చ ॥ ౯ ॥

బుధేన దృష్టో వృషగః సురేజ్యః
 కరోతి మర్త్యం సుతసౌఖ్యశుక్తమ్ ।
 విభాసమేతం నియమప్రసక్తం
 నితాస్తమున్మృష్టధనైః సమేతమ్ ॥ ౧౦ ॥

శుక్రేణ దృష్టో వృషగః సురేజ్యః
 కరోతి మర్త్యం వ్రతసంయతం చ ।
 మహాధనం దానరతం ప్రప్న్.....
 వివేకినం ప్రాణభృతాం వరిష్టమ్ ॥ ౧౧ ॥

సారేణ దృష్టో వృషగః సురేజ్యః
 కరోతి దీనం విధతం మనుష్యమ్ ।
 వ్యపేతలజ్ఞం ధృతిసత్యవర్ణం
 నిసర్గదుష్టం ప్రియమాధ్వసమ్ ॥ ౧౨ ॥

నృయుగ్మసంస్థః ప్రకరోతి జీవః
 సూర్యేణ దృష్టః ప్రణయేన హీనమ్ ।

వివర్జితం శౌచదయాభిమానైః
సమ్ప్రీడితం దుర్గతిమేవ నిత్యమ్ || ౧౩||

చన్ద్రేణ దృష్టో మిథునే సురేజ్యుః
కరోతి విద్యావినయేన యుక్తమ్ |
నరం ప్రసిద్ధం ప్రచురాన్నపానం
విహీనదోషం సురభక్తిచిన్తమ్ || ౧౪||

భౌమేన దృష్టో మిథునే సురేజ్యుః
కరోతి మర్త్యం వ్యథితం నృశంసమ్ |
రోగావృతం పుణ్యయశోవిహీనం
గతప్రభం హానియుతం సదైవ || ౧౫||

బుధేన దృష్టో మిథునే సురేజ్యుః
కరోతి మర్త్యం బహుబుద్ధిభాజమ్ |
విప్రాసురక్తం ప్రణతం విహీన
సత్యాధికం పూజితమేవ భూపైః || ౧౬||

శుక్రేణ దృష్టో మిథునే సురేజ్యుః
కరోతి నానావిధవిత్తయుక్తమ్ |
నరం నితాంతం బహుశీలయుక్తం
గుణాసురక్తం పృథుమేవ లోకే || ౧౭||

సౌరేణ దృష్టః ప్రకరోతి జీవో
దుఃఖేన యుక్తం వ్యసనాభిభూతమ్ |
దయావిహీనం పతితాసురక్తం
విహీనవర్ణం జ్వరపిత్తభాజమ్ || ౧౮||

సురేజ్యుమస్త్రీ రవిణా చ దృష్టః
కర్కాశ్రితస్తీప్రకరం మనుష్యమ్ |
విముక్తలజ్జం వినయేన హీనం
సదాతురం బాన్ధవవర్జితం చ || ౧౯||

చన్ద్రేణ దృష్టః ఖలు కర్కసంస్థః
కరోతి జీవో విభవం మనుష్యమ్ |
మనోశ్చదేహం సురవిద్విభక్తం

కృపాపరం సాధుసమన్వితం చ ॥ ౨౦॥

భౌమేన దృష్టో గురురేవ కర్క
నరం ప్రసూతే బహుపాపభాజమ్ ।
జలోదరల్లహగుదాక్షిరోగైః
సమ్ప్రీడితాఙ్గం గుణవర్జితం చ ॥ ౨౧॥

బుధేన దృష్టః ఖలు కర్కసంస్థో
గురుప్రసక్తం నృపలోకభాజమ్ ।
హిరణ్యవస్త్రామణిముక్తలాభైః
సమన్వితం సత్యపరం సదైవ ॥ ౨౨॥

శుక్రేణ దృష్టః సురరాజమస్త్రీ
కర్కాశ్రితః స్ఫీతివతం మనుష్యమ్ ।
కరోతి పుష్టం సురభోజనానాం
సురక్తపారం ప్రథితం నృలోకే ॥ ౨౩॥

సౌరేణ దృష్టః ఖలు కర్కరాశౌ
జీవః సువతే బహుతర్కకం చ ।
సుదీర్ఘప్లూరైర్నృపచౌరదుష్టైః
ప్రపీడితం నిన్దితమేవ నిత్యమ్ ॥ ౨౪॥

సింహస్థితో దేవగురుః ప్రసూతే
సూర్యేణ దృష్టః పతితస్వభావమ్ ।
విహీనధర్మం ప్రకరోతి వైరం
మానాన్త్యయుక్తం ప్రణతం చ నీచే ॥ ౨౫॥

చంద్రేణ దృష్టో హరిగః సురేజ్యః
కరోతి మర్త్యం సుఖవర్ధితాఙ్గమ్ ।
సౌభాగ్యయుక్తం బహుమానభాజం
సుసంమతం సాధుజనస్య నిత్యమ్ ॥ ౨౬॥

సింహస్థితో దేవగురుః ప్రసూతే
కుజేన దృష్టః ప్రచురప్రతాపమ్ ।
విహీనవర్ణం నయవిప్రయుక్తం
వివర్జితం సాధుసమాగమేన ॥ ౨౭॥

బుధేన దృష్టః కురుతే సురేజ్యః
 సింహస్థితః సత్యపరం మనుష్యమ్ |
 విశాలకీర్తిం కృతధర్మకార్యం
 నరేన్ద్రపూజ్యం సుహృదప్రయుక్తమ్ || ౨౮ ||

శుక్రేణ దృష్టో హరిగః సురేజ్యో
 నరం విధత్తే మణిరత్నభాజమ్ |
 శయ్యానురక్తం బహుమిత్రపక్షం
 విపాదితారిం ప్రభుతాసమేతమ్ || ౨౯ ||

సౌరేణ దృష్టో హరిగః సురేజ్యః
 కరోతి మర్త్యం విధిహీనకృత్యమ్ |
 కౌలప్రభావం సుజన్వైర్విముక్తం
 విద్వేషశీలం నిజబాన్ధవానామ్ || ౩౦ ||

కన్యాశ్రితః సూర్యనిరీక్షితశ్చ
 కరోతి జీవః సతతం కుశీలమ్ |
 నరం ప్రసూతే కుజ్జలైః సమేతం
 విపన్నశీలం పరుషస్వభావమ్ || ౩౧ ||

చన్ద్రేణ దృష్టః ఖలు కన్యకాయాం
 జీవో విధత్తే జయసమ్ప్ర.....
 సుసాధుపూజ్యం నృపతేరభిష్టం
 వివర్జితం పాపజనేన నిత్యమ్ || ౩౨ ||

భౌమేన దృష్టః సురరాజమస్త్రీ
 కన్యాశ్రితస్తీవరుజాసమేతమ్ |
 నరం ప్రసూతే నయధర్మహీనం
 విపన్నశీలం నృపపీడితం చ || ౩౩ ||

బుధేన దృష్టః ప్రకరోతి జీవో
 నరం ప్రగల్భం సుతదారయుక్తమ్ |
 స్వబన్ధముఖ్యం బహుకీర్తిభాజం
 సదా హితం బాన్ధవసజ్జనానామ్ || ౩౪ ||

శుక్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి జీవః
 కన్యాశ్రితః సర్వజన్వైః ప్రశస్తమ్ |

నరం సుశాస్త్రానురతం ప్రగల్భం
వ్యపేతదుఃఖం కపదేన హీనమ్ || 3౫||

కన్యాశ్రితో దేవగురుః ప్రసూతే
సౌరేణ దృష్టః ప్రచురార్తియుక్తమ్ |
వ్యాపచలజ్ఞం విగతప్రతాపం
కలిప్రియం దుష్టమతిం నృశంసమ్ || 3౬||

తులాశ్రితో దేవగురుః సువాతే
సూర్యేణ దృష్టః కువిభః ప్రదుఃఖమ్ |
నరం సుశోకైః సహితం సపాపం
మాయాధికం కృత్రిమసౌహృదం చ || 3౭||

చంద్రేణ దృష్టస్తులగస్తు జీవో
నరం ప్రసూతే విభవైః సమేతమ్ |
వ్యథావిహీనం నతశత్రుపక్షం
మహాధనం సత్యపరం సదైవ || 3౮||

భౌమేన దృష్టస్తులగస్తు జీవో
నరం ప్రసూతే కలహైః సమేతమ్ |
నిస్వ్యం కృశం పుణ్యయశోవిహీనం
సుసంస్కృతం నీచజనైః సదైవ || 3౯||

బుధేన దృష్టస్తులగః సురేజ్యో
నరం ప్రసక్తం వినయే ప్రసూతే |
సుతీర్థభాజం బహుమిత్రవర్గం
శాస్త్రానురక్తం బహుబాన్ధవం చ || ౪౦||

శుక్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి జీవ-
స్తులాశ్రితః సత్యధనం ప్రసూతే |
గుణానురక్తం వివిధానపానైః
సంవర్ధితాఙ్గం గురుదేవభక్తమ్ || ౪౧||

సౌరేణ దృష్టః ప్రకరోతి జీవ-
స్తులాశ్రితః క్లేశభువా సమేతమ్ |
విహీనపక్షం సుతదారహీనం
సదా నరం రోగసమన్వితం చ || ౪౨||

జీవోఽలినంస్థః ప్రకరోతి మ్.....
 సూర్యేణ దృష్టః కృపణం మనుష్యః ।
 వాతామయక్లేశసుపీడితాఙ్గం
 గతప్రధానం మలినం కువైలమ్ ॥ ౪౩॥

చంద్రేణ దృష్టోఽలిగతః సురేజ్యః
 కరోతి మర్త్యం గతపాపసఙ్గమ్ ।
 సౌభాగ్యయుక్తం వినయైః సమేతం
 ప్రభూతమిత్రం గతశోకమోహమ్ ॥ ౪౪॥

భౌమేన దృష్టోఽలిగతః ప్రసూతే
 జీవో జితం స్త్రీతనయైశ్చ నిత్యమ్ ।
 వివేకహీనం గతమానలాభం
 విరూపచేష్టం పిశునస్త్వభావమ్ ॥ ౪౫॥

బుధేన దృష్టోఽలిగత ప్రసూతే
 జీవో యుతం బన్ధిజనేన నిత్యమ్ ।
 విరుద్ధకర్మం పరుషప్రతాపం
 సమృద్ధితం సర్వకలాసు దక్షమ్ ॥ ౪౬॥

శుక్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి జీవో
 జితేన్ద్రియం జీవదయాసమేతమ్ ।
 ప్రభూతలాభం వికృతైర్వియుక్తం
 చతుష్పదగ్రామధనైః సమేతమ్ ॥ ౪౭॥

మనోన దృష్టః సురరాజమస్త్రీ
 కరోతో మర్త్యం జ్వరపీడితాఙ్గమ్ ।
 మన్దాలినంస్థః ప్రభయా సమేతం
 బహువ్యయం శాస్త్రవివర్జితం చ ॥ ౪౮॥

చాపాశ్రితో దేవగురుః ప్రసూతే
 సూర్యేణ దృష్టో గతమానభాజమ్ ।
 స్వధర్మహీనం పరధర్మరక్తం
 నానావిధైః కర్మసుఖైర్విహీనమ్ ॥ ౪౯॥

చన్ద్రేణ దృష్టో హయగః ప్రసూతే
 జీవో జనాఢ్యం నియమైః సమేతమ్ |
 యతిద్విజప్రవ్రజితనురక్తం
 మధ్యే సదా తీర్థరతం ప్రసిద్ధమ్ || ౫౦||

జీవో హయస్థః ఊతిజేన దృష్టో
 నరం ప్రసూతేఽతిఖలం సపాపమ్ |
 ప్రపంచమాయాసహితం నితాంతం
 కృతాపరాధనం నృపసాధులోకైః || ౫౧||

బుధేన దృష్టో హయగః సురేజ్యః
 కరోతి మర్త్యం బహుసౌఖ్యయుక్తమ్ |
 వినీతమత్మద్భుతలాభభాజన్
 ప్రభూతమూర్తిం సదయం చ నిత్యమ్ || ౫౨||

శుక్రేణ దృష్టో హయగోఽథ జీవో
 నరం సువాతే శుచిమన్తలాభమ్ |
 సత్యానురక్తం సుఖవృత్తగాత్రం
 సురదీప్యజేన్దైః ప్రణతం చ తేషామ్ || ౫౩||

చాపాశ్రితో దేవగురుః ప్రసూతే
 సౌరేణ దృష్టః పరదారరక్తమ్ |
 విహీనసత్యం మతివిప్రయుక్త-
 మృణాధికం వ్యాధియుతం తదన్తమ్ || ౫౪||

[మృగేణసంస్థిత సురరాజమస్త్రి
 సూర్యేణ దృష్టః చపలస్వభావం
 వాతాదిపిడాభయముగ్రతా చ
 స్వబాన్ధవైర్మిత్రవిరక్తతా చ || ౫౫||

చన్ద్రేణ దృష్టో మృగరాశితాంగవైః
 గురుర్ః ప్రయుక్తో ధన్లాభతా చ |
 మానం వివేకం స్వజనం సుఖం చ
 శత్రుక్షయం దేవగురోశ్చ భక్తిమ్ || ౫౬||

జీవః ప్రసూతే మృగలగ్నగే చ

భౌమేన దృష్టః కురుతే భయం చ ।
 శత్రుం వివాదం నిజబన్ధవైరం
 వేశ్యానురక్తం మతివిభ్రమం చ ॥ ౫౭॥

బుధేన దృష్టః ప్రభుతాసమేతం
 చ సంస్థో మృగరాశికశ్చ ।
 వాణిజ్యదక్షం వివిధం విలాసం
 క్షేత్రాధిలాభం ధనవల్లభం చ ॥ ౫౮॥

శుక్రేణ దృష్టః సురరాజమస్త్రీ
 మృగేణసంస్థః ద్విజదేవభక్తమ్ ।
 వల్లభకామినీనాం
 పుత్రైః మిత్ర.....చ రాజ్యలాభమ్ ॥ ౫౯॥

మృగేణసంస్థః సురరాజమస్త్రీ
 శౌరేణ దృష్టః భయముగ్రతా చ ।
 జనాపవాదం నృపచౌరకాగ్ని
 స్త్రీణాం వివాదే ధనధాన్యనాశమ్ ॥ ౬౦॥]
 ఘటస్థితో దేవగురుః ప్రసూతే
 సూర్యేణ దృష్టః సుతదారదుఃఖైః ।
 సమ్ప్రీడితాఙ్గం గతబుద్ధిచింతం
 విరక్తపౌరం నిజబన్ధహీనమ్ ॥ ౬౧॥

చంద్రేణ దృష్టో ఘటగః ప్రసూతే
 సురేజ్యమస్త్రీ నయనాభిరామమ్ ।
 అకల్పషం శాస్త్రకథానురక్తం
 ప్రియవదం సాధుజనస్య నిత్యమ్ ॥ ౬౨॥

భౌమేన దృష్టో ఘటగః
 కరోతి మర్త్యం బహుదానముగ్రమ్ ।
వేతవిఘ్నం కృపయా విహీనం
 విలజ్జమత్యుద్ధతకామసక్తన ॥ ౬౩॥

బుధేన దృష్టో ఘటగః సురేజ్యః
 కరోతి సిద్ధా సహితం సనాచమ్ ।
 నరం విశిష్టార్థపరం సురూపం

సదానుకంపాసహితం విధిజ్ఞమ్ || ౬౪ ||

శుక్రేణ దృష్టో ఘటగ సురేజ్యుః
కరోతి మేధావినమల్పభగమ్ |
నరం నిరీహం సతతం సుదాత్తం
మనస్వినం పార్థివకార్యదక్షమ్ || ౬౫ ||

సౌరేణ దృష్టో ఘటగోఽథ జీవః
కరోతి రోగైర్వివిధైః సమేతమ్ |
సుకర్మతప్తం ప్రభుతావిహీనం
వివర్జితం భోగనయైః సదైవ || ౬౬ ||

జీవో హ్యషస్థో రవిణా చ దృష్టః
కరోతి నానావిధముగ్రతాపమ్ |
ఛర్దిప్రకోపం జ్వరదాహ్మగ్రం
మహాభయం పార్థివజం సదైవ || ౬౭ ||

చంద్రేణ దృష్టః సురపూజితాజ్ఞో
హ్యషస్థితః సంజనయేన్మనుష్యమ్ |
ప్రియంవదం సత్యసుఖార్థయుక్తం
స్త్రీణామ్భిష్టం రతిలాలనం చ || ౬౮ ||

భౌమేన దృష్టో హ్యషగః ప్రసూతే
సురేజ్యమస్త్రీ జ్వరయా సమేతమ్ |
మహాతిసారజ్వరమీహితాఙ్గం
మిత్రేన యుక్తం నయవర్జితం చ || ౬౯ ||

బుధేన దృష్టః ప్రకరోతి జీవో
మీనస్థితః శౌచపరం మనుష్యమ్ |
ప్రియాతిథిం మానధవైః సమేతం
విరాగచింతం సురవిప్రభక్తమ్ || ౭౦ ||

శుక్రేణ దృష్టో హ్యషగః ఉరేజ్యో
నరం ప్రసూతే వివిధార్థయుక్తమ్ |
గుణాధికం ప్రాణాదయాసమేతం
సదానుకూలం పితృమాతృభక్తమ్ || ౭౧ ||

జీవో హ్యషస్థో రవిపుత్రదృష్టో
 నరం సువాతే వికృతస్వభావమ్ ।
 వివర్జితం దారసుఖేన నిత్యం
 విధావిహీనం సతతం నృలోకే ॥ ౭౨॥
 ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే గురుదర్శనచారః ॥

ఆధ్యాయ ౧౪

శుక్రదర్శనచారధ్యాయః
 మేషస్థితో దైత్యగురుః ప్రసూతే
 సూర్యేణ దృష్టః కృపణస్వభావమ్ ।
 నరం నితాన్తం బహుకోపయుక్తం
 వివాదశీలం గురుతల్పగం చ ॥ ౧॥

చంద్రేణ దృష్టో భృగుజోఽజనంస్థో
 నరం ప్రసూతే వినయార్థయుక్తమ్ ।
 బహుప్రసాదం రహితాపవాదం
 నరేన్ద్రకర్మోధతమేవ నిత్యమ్ ॥ ౨॥

భౌమేన దృష్టః ఖలు మేషసంస్థః
 శుక్రః ప్రసూతే విధనం మనుష్యమ్ ।
 సమ్ప్రీడితం రక్తవికారశోకై
 ర్విరాజితం నీచజనేన నిత్యమ్ ॥ ౩॥

మేషాశ్రితః సోమసుతేన దృష్టః
 శుక్రః ప్రసూతే సతతం సుశీలమ్ ।
 నరం నయజ్ఞం నిజబన్ధుపూజ్యం
 మనోజ్ఞరూపం ప్రథితం విలోకే ॥ ౪॥

జీవేన దృష్టో భృగుజః ప్రసూతే
 మేషం గతః సహ్యాముదారచిన్తమ్ ।
 మహాప్రభావం విజితారిపక్షం
 కృతచమోజస్వినమిష్టధర్మమ్ ॥ ౫॥

సౌరేణ దృష్టః ఖలు మేషసంస్థో

నరం ప్రసూతే భృగుజః సకోపమ్ |
 విరుద్ధచేష్టం ఖలు శ.....ఉ.....
 క్షీణం కృశం బన్ధజనేన సక్తమ్ || ౬ ||
 వృషస్థితో భాస్కరదృష్ట ఏవ
 కరోతి శుక్రః ప్రణతం సు..... |
 నరం ప్రజాపూజితమద్భార్గం
 ప్రియంకరం సాధుజనేన నిత్యమ్ || ౭ ||
 చన్ద్రేణ దృష్టో భృగుజః ప్రసూతే
 వృషం గతః కీర్తిధన్వైః సమేతమ్ |
 నరం ప్రగల్భం ప్రణతారిపచం
 శ్రియాధికం బాన్ధవవల్లభం చ || ౮ ||
 భౌమేన దృష్టో భృగుజో వృషస్థః
 కరోతి హీనం పశువిత్తదారైః |
 నరం సదా స్త్రీజితముగ్రవైరం
 వివర్జితం భూమిపదాతిలాభైః || ౯ ||
 బుధేన దృష్టో భృగుజో వృషస్థః
 కరోతి బుద్ధా సహితం సుసత్యమ్ |
 నరం సుదేహం బహువిత్తభాజం
 పరాక్రమప్రాప్తయశోర్థమానమ్ || ౧౦ ||
 జీవేన దృష్టో భృగుజః ప్రసూతే
 వృషం గతః కీర్తిధన్వైః సమేతమ్ |
 నరం ప్రగల్భం ప్రణతారిపక్షం
 శ్రియాధికం బాన్ధవవల్లభం చ || ౧౧ ||
 సౌరేణ దృష్టో భృగుజో వృషస్థో
 నరం సువాతే గతపౌరుషం చ |
 వృద్ధా విహీనం వికృతస్వభావం
 వివర్జితాఙ్గం విభవోత్థభోగైః || ౧౨ ||
 తృతీయరాశౌ భృగుజః ప్రసూతే
 సూర్యేణ దృష్టో జ్వరపీడితాఙ్గమ్ |

గతానురాగం మలినస్వభావం
ప్రమాదితం నీచజనైః సదైవ ॥ ౧౩॥

చన్ద్రేణ దృష్టో మిథునేఽథ శుక్రో
నరం ప్రసూతే బహుభోగభాజమ్ ।
స్వభావశుద్ధిం వినిఘ్నష్టరోగం
జితేన్ద్రియం నీతివిశారదం చ ॥ ౧౪॥

భౌమేన దృష్టః ప్రకరోతి శుక్రో
రాశౌ తృతీయే పురూషం విరూపమ్ ।
రోగాభిభూతం బహుదైన్యభాజం
వివర్జితం మానధనే..... నిత్యమ్ ॥ ౧౫॥

బుధేన దృష్టో భృగుజః ప్రసూతే
తృతీయరాశౌ సుభగం మనోజ్ఞమ్ ।
ప్రసిద్ధవీర్యం గుణసత్యయుక్తం
ప్రభాషీనం సౌఖ్యయుతం సదైవ ॥ ౧౬॥

జీవేన దృష్టః ప్రకరోతి శుక్రో
రాశౌ తృతీయే ధనవస్త్రలభమ్ ।
నరం కృతనం ప్రచురప్రభావం
సుసంయతం సర్వసుఖైః సమేత ॥ ౧౭॥

మన్దేన దృష్టో భృగుజస్తృతీయే
రాశౌ సురోగాభిహతం మనుష్యమ్ ।
సదాతురం బాన్ధవపక్షతుష్టం
సదా విహీనం పతితస్వభావమ్ ॥ ౧౮॥

కర్కశ్శితో భార్గవజోఽర్కదృష్టః
కుర్యాత్ కుశీలం కృపణస్వభావమ్ ।
వివర్జితాఙ్గం సుఖభోగవస్త్రైః
ప్రపీడితం బన్ధుభిరేవ నిత్యమ్ ॥ ౧౯॥

చన్ద్రేణ దృష్టో భృగుజస్త్తు కర్క
కరోతి మర్త్యం ధనవాజియుక్తమ్ ।
సుసాధుసఙ్గం ప్రవరాన్నపానం

హితం ద్విజానాం పరమం ప్రహృష్టమ్ || ౨౦ ||

భౌమేన దృష్టః ప్రకరోతి శుక్రః
కర్మఫితః పుష్టియుతం మనుష్యమ్ |
స్త్రీణామభీష్టం సురదేవభక్తం
సురాక్షితాఙ్గం వివిధైశ్చ భృత్యైః || ౨౧ ||

శిరోక్షిజిహ్వాగుదరోగయుక్తం
స్వభావపాపం వినయేన హీనమ్ |
బుధేన దృష్టః ప్రకరోతి శుక్రః
కర్మస్థితః సత్యవివర్జితం చ || ౨౨ ||

జీవేన దృష్టః ప్రకరోతి శుక్రః
కర్మాశ్రితో సత్యధనం ప్రసూతే |
నరం విశిష్టాన్వితసాధుచేష్టం
సదాసురక్తం యజనార్థదానైః || ౨౩ ||

మన్దేన దృష్టః ప్రకరోతి శుక్రః
కర్మాశ్రితస్తీవ్రరుజాసమేతమ్ |
మహారిపక్షం క్షుధయార్తదేహం
నిసర్గమ్నం విగతప్రవంచమ్ || ౨౪ ||

సింహశ్రితః సత్యవిహీనమేవ
శుక్రః ప్రసూతే రవిణా చ దృష్టః |
హద్వేగశోకజ్వరపీడితాఙ్గం
నరం మహాదోషసమన్వితం చ || ౨౫ ||

సింహశ్రితో దానవపూజితాఙ్గో
దృష్టోఽథ చంద్రేణ నరం ప్రసూతే |
సుతీర్థసేవానిరతం మనుష్యం
దత్తం పితృణాం చ సుధావిహీనమ్ || ౨౬ ||

భౌమేన దృష్టః ప్రకరోతి శుక్రః
సింహశ్రితః శత్రునిపీడితాఙ్గమ్ |
నరం దరిద్రం పిశునాభిభూతం
నిస్తేజసం పాపవివర్జితాఙ్గమ్ || ౨౭ ||

బుధేన దృష్టః ప్రకరోతి శుక్రః
 సింహే సుఖార్థం విజితారిపక్షమ్ ।
 కులస్వధర్మై పరమం ప్రహృష్టం
 వివాదయుక్తం నృపవల్లభం చ ॥ ౨౮ ॥

జీవేన దృష్టో భృగుజో విధత్తే
 సింహశ్రితః సత్యనేన యుక్తమ్ ।
 నరం ప్రగల్భం విభుతాసమేతం
 కృషిప్రభావాదృహుసౌఖ్యయుక్తమ్ ॥ ౨౯ ॥

మన్దేన దృష్టో భృగుజస్తు సింహే
 నరం ప్రసూతే సుఖపుత్రహీనమ్ ।
 వివర్జితం ధర్మధనైశ్చ సత్యై-
 ర్గతప్రభావం సరుజం సదైవ ॥ ౩౦ ॥

కన్యాశ్రితో భాస్కరదృష్టదేహో
 నరం ప్రసూతే భృగుజః సుతీవ్రమ్ ।
 నయన హీనం గతమానసత్యం
 స్వబంధుమార్గేణ బహిష్కృతం చ ॥ ౩౧ ॥

కన్యాశ్రితో భర్గావ ఇన్దుదృష్టో
 నరం సువాతం సహితం సుతార్జైః ।
 పరాక్రమాప్తైర్విధవైః సమేతం
 సుపూజితం సాధుజనేన నిత్యమ్ ॥ ౩౨ ॥

భౌమేన దృష్టో భృగుజస్తు కన్యే
 కరోతి మర్త్యం సరుజం సకామమ్ ।
 సదా విరక్తం నిజబంధవర్తి-
 ర్విహీనవిత్తం బహువైరయుక్తమ్ ॥ ౩౩ ॥

కన్యాశ్రితో దైత్యగురుస్తు సౌమ్య-
 దృష్టః ప్రసూతే సదయం సధర్మమ్ ।
 మనోవదేహం బహుశాస్త్రరక్తం
 సదా సుశీలం యుక్తమ్ ॥ ౩౪ ॥

జీవేన దృష్టో భృగుజః ప్రసూతే

కన్యాశ్రితః సత్యముదారచేష్టమ్ |
 నరం నితాస్తం నృపమానభాజం
 గతారిపక్షం నిజవర్గసఖ్యమ్ || 3౫||

మన్దేన దృష్టో భృగుజః ప్రసూతే
 కన్యాశ్రితః కాన్తివివర్జితాఙ్గమ్ |
 నరం సునీచం ప్రణతం కృతఘ్నం
 వివర్జితం భూమిపమానదానైః || 3౬||

తులాశ్రితో దైత్యగురుః ప్రసూతే
 సూర్యేణ దృష్టోఽడిభుజాసమేతమ్ |
 కరోతి మర్త్యం బహుదైన్యయుక్తం
 నయేన హీనం సతతం కురక్తమ్ || 3౭||

చంద్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి శుక్ర-
 స్తులాశ్రితః ప్రీతమలోలుపం చ |
 నరం ప్రభాసత్యవివేకయుక్తం
 సుశిక్షితం సర్వకలాసు నిత్యమ్ || 3౮||

భౌమేన దృష్టో భృగుజస్తులాయాం
 కరోతి నీచైర్విజితం విశూలమ్ |
 నయేన హీనం విక్రీపాసమేతం
 నరం నిరస్తం సుజనైః సదైవ || 3౯||

బుధేన దృష్టః ప్రకరోతి శుక్ర-
 స్తులాశ్రితః సౌఖ్యనయేన యుక్తమ్ |
 నరం ప్రగల్భం ప్రచురప్రతాపం
 విపన్నరోగం ప్రియదర్శనం చ || ౪౦||

జీవేన దృష్టో భృగుజః ప్రసూతే
 నరం సుసత్యం నృపకార్యదక్షమ్ |
 ప్రభూతలాభం విజితారిపక్షం
 జితేన్ద్రియం బాన్ధవవల్లభం చ || ౪౧||

సౌరేణ దృష్టో భృగుజః ప్రసూతే
 నరం సుదుష్టం కృపణస్వభావమ్ |
 మాయాధికం దమ్భుపరం విహీనం

ధర్మేణ సత్యేన చ పౌరుషేణ ॥ ౪౨॥

శుక్రోఽలిసంస్థో రవిణా చ దృష్టో
నరం ప్రసూతే మదనాతిదేహమ్ ।
వ్యయాన్వితం పాపరతం కృతఘ్నం
వ్యపేతలాభం గతపౌరుషం చ ॥ ౪౩॥

చన్ద్రేణ దృష్టోఽలిగతస్తు శుక్రో
నరం విధత్తే పరమప్రభావమ్ ।
సదానురక్తం ద్విజదేవతానాం
తపస్వినం శీలహనైః సమేతమ్ ॥ ౪౪॥

భౌమేన దృష్టహా ప్రకరోతి శుక్రో
నరం కృతార్థాభిహతం నృశంసమ్ ।
సదా కృతఘ్నం కృతదోషసం
వ్యపేతలజ్జం సతతం చ రుద్ధమ్ ॥ ౪౫॥

బుధేన దృష్టహా ప్రకరోతి శుక్రః
కరోతి మర్త్యం ఖలు వృశ్చికస్థః
బుద్ధాన్వితం ప్రీతికరం ప్రసవం
సుతీర్థయుక్తం మహిమాధికం చ ॥ ౪౬॥

జీవేన దృష్టోఽలిగతః ప్రసూతే
శుక్రః సుర్కం నివబన్ధవరైః ।
నరం నిరీహం హతపాపసం
గుణాశ్రయం భూతిసమన్వితం చ ॥ ౪౭॥

శుక్రోఽలిగః సూర్యసుతేన దృష్టో
మర్త్యం ప్రసూతేఽతిధనైః సమేతమ్ ।
ప్రభూతకోశం విగతార్తిపాపం
తీర్థానురక్తం ద్విజవల్లభం చ ॥ ౪౮॥

చాపాశ్రితో దైన్యగురుః ప్రసూతే
సూర్యేణ దృష్టః పరదారరక్తమ్ ।
నరం వ్యయైః పీడితముగ్రరోగం
సదా జితం దారన్మపాత్మజైశ్చ ॥ ౪౯॥

చంద్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి శుక్ర-
 శ్చాపాశ్రితో వస్త్రధనైః సమేతమ్ |
 నరం సుదేహం గతపాపదేహం
 విచలణం ధర్మకథాసు నిత్యమ్ || ౫౦ ||

భౌమేన దృష్టో హయగః ప్రసూతే
 శుక్రః కృతఘ్నం విగతప్రభావమ్ |
 శిరోర్ధివర్ధిజ్వరదాహరోగైః
 సమ్ప్రీడితం త్రాసకరం నరాణామ్ || ౫౧ ||

బుధేన దృష్టః ప్రకరోతి శుక్రో
 ధనుర్ధరస్థః ప్రకరోతి మర్త్యమ్ |
 ప్రభూతలాభం సుధియా సమేతం
 ధర్మాధికం సాధుజనానురక్తమ్ || ౫౨ ||

సురేజ్యదృష్టో హయగః ప్రసూతే
 శుక్రః ప్రసజ్గ ప్రణతప్రగల్భమ్ |
 ద్విజానరార్థం కృతకర్మసంఘం
 శాస్త్రం మహాశాస్త్రరతం సదైవ || ౫౩ ||

మన్దేన దృష్టో భృగుజః ప్రసూతే
 చాపాశ్రితో హాని

నరం ఉతారై రహితం కురూపం
 ప్రధానవైరం మతివర్జితం చ || ౫౪ ||

మృగాశ్రితో దైత్యగురుః ప్రసూతే
 సూర్యేణ దృష్టో భృణరోగయుక్తమ్ |
 నరం సుదోషాన్వితమిష్టశత్రుం
 వివేకహీనం గతసాధ్వసం చ || ౫౫ ||

చంద్రేణ దృష్టో భృగుజః ప్రసూతే
 మృగాశ్రితో మాతృపితృప్రభుక్తమ్ |
 నరం సదా స్త్రీదయితం మనోజ్ఞం
 మేధావినం విద్యరతం సదైవ || ౫౬ ||

భౌమేన దృష్టో భృగుజః ప్రసూతే

మృగాశ్రితోఽతివ్యసనైః సమేతమ్ |
 గతారిం గతమానశౌర్యం
 మహావిపక్షం హతవత్సలం చ || ౫౭ ||

బుధేన దృష్టః ప్రకరోతి శుక్రో
 మృగాశ్రితః సాధుజనే సురక్తమ్ |
 ధర్మస్వభావం బహుబుధిభాజం
 నయాధికం పార్థివవా.....అం చ || ౫౮ ||

జీవేన దృష్టః ప్రకరోతి శుక్రో
 మృగాశ్రితో దారసుతార్థయుక్తమ్ |
 అనష్టదేహం విగతోద్యమం చ
 దయాధికం పుణ్యపరం నితాన్తమ్ || ౫౯ ||

మన్దేన దృష్టః ప్రకరోతి శుక్రో
 నరం హసప్రాప్యమనల్పదుఃఖమ్ |
 విహీనధర్మార్థయశోసురాగం
 ప్రద్వేషశీలం సతతం ద్విజానామ్ || ౬౦ ||

ఘటశ్రితో దైత్యగురుః ప్రసూతే
 సూర్యేణ దృష్టో భయశోకయుక్తమ్ |
 నరం నిరాహారతయాణుదేహం
 శ్లేష్మాధికం కీర్తివివర్జితం చ || ౬౧ ||

చంద్రేణ దృష్టో ఘటగస్తు శుక్రో
 నరం ప్రసూతే నయనాభిరామమ్ |
 నరం హితం సాధుజనస్య నిత్యం
 నరేన్ద్రపూజ్యం సతతం సుఖార్థమ్ || ౬౨ ||

భౌమేన దృష్టో ఘటగశ్చ శుక్రో
 నరం భయార్తం గతవిత్తభోగమ్ |
 విహీనకోశం దయితావిహీనం
 సుగుహ్యరోగాభిహితం కరోతి || ౬౩ ||

బుధేన దృష్టో ఘటగోఽథ శుక్రః
 కరోతి సత్యాధికమీష్టధర్మమ్ |

ప్రభూతమిత్రం ప్రమరాన్నపానం
నరం వినితం సుతసౌఖ్యయుక్తమ్ || ౬౪ ||

జీవేణ దృష్టః ప్రకరోతి శుక్రో
నరం ప్రియైః సంయుతమేవ నిత్యమ్ |
ఘటస్యధాన్యప్రవరైః సమేతం
విశుద్ధిభాజం గతపాపస్థమ్ || ౬౫ ||

మన్దేన దృష్టో ఘటగః ప్రసూతే
శుక్రః క్రియాహీనమనల్పశోకమ్ |
వివర్జితం ధర్మధనార్థసౌఖ్యైః
సుదుష్టభావం సదయం సదైవ || ౬౬ ||

మీనాశ్రితో దైత్యగురుః ప్రసూతే
సూర్యేణ దృష్టః ప్రణమేన హీనమ్ |
సునిష్ఠురం కోపపరం సుదుష్టం
ధర్మాతిగం ధర్మగురుప్రభావమ్ || ౬౭ ||

చన్ద్రేణ దృష్టో హ్యషగ్ః ప్రసూతే
శుక్రః సురూపం సుభగం మనుష్యమ్ |
దేవేజ్యసక్తం సుతమిత్రహీనం
దయాధికం పుణ్యపరం సదైవ || ౬౮ ||

భౌమేన దృష్టః ప్రకరోతి మీనే
శుక్రో విహీనం పశుపుత్రదారైః |
విగర్హితం ధర్మక్రియావిరక్తం
సరోగదేహం సతతం కుచైలమ్ || ౬౯ ||

బుధేన దృష్టో హ్యషగో విధత్తే
శుక్రః సురూపం వినయప్రధానమ్ |
సదానురక్తం ద్విజలిజ్ఞినాం చ
ధర్మార్థభాజం గురుభక్తియుక్తమ్ || ౭౦ ||

జీవేన దృష్టో భృగుజః ప్రసూతే
నరం ప్రియం పుణ్యధన్వైః సమేతమ్ |
సుతార్థవిధావిభవైః సమేతం

ప్రజాధికం సత్యపరం మనోజ్ఞమ్ ॥ ౭౧॥

సౌరేణ దృష్టః ప్రకరోతి శుక్రో
 నరం హ్యషస్థః సుతసత్యహీనమ్ ।
 చౌరావనీశ్చైర్వృతవిత్తసారం
 రోగాతురం బుద్ధివివర్జితం చ ॥ ౭౨॥
 ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే శుక్రదర్శనచారః ॥

ఆధ్యాయ ౧౫

శనైశ్చరదర్శనచారధ్యాయః
 మేషం గతః సూర్యసుతో విధత్తే
 సూర్యేణ దృష్టో వికృతానురూపమ్ ।
 ప్రవాసశీలం విజితం స్వదారై-
 ర్వ్యవేతలజ్ఞం బహుసాధ్వసం చ ॥ ౧॥

మేషం గతః సూర్యసుతో విధత్తే
 చన్ద్రేణ దృష్టః సునయం విహీనమ్ ।
 నరం సురూపం బహులాభభాజం
 గుణానురక్తం బహుసాధుమిత్రమ్ ॥ ౨॥

మన్దోఽథ మేషే ఊతిజేన దృష్టో
 నరం ప్రసూతే జ్వరపీడితాజ్ఞమ్ ।
 ఛర్దిప్రకోపప్రభవైశ్చ రోగైః
 సమన్వితం ద్వేషకరం గురుణామ్ ॥ ౩॥

బుధేన దృష్టో రవిజ్ఞోఽజనంస్థః
 కరోతి బుద్ధా సహితం మనుష్యమ్ ।
 ప్రసన్నదేహం నృపతేరభీష్టం
 కృతశ్చమోజోధికమేవ నిత్యమ్ ॥ ౪॥

శనైశ్చరో మేషగతః ప్రసూతే
 జీవేన దృష్టః ప్రబరం ప్రగల్భమ్ ।
 నరం సుసత్యం సుభగం ప్రశాన్తం
 సదానుకూలం ద్విజబాన్ధవానామ్ ॥ ౫॥

శుక్రేణ దృష్టో రవిజః ప్రసూతే
 మేషం గతః శాస్త్రపథానురక్తమ్ ।
 ప్రభూతమిత్రం విజితారిపక్షం
 సదానుగం సాధుతపస్వినాం చ ॥ ౬ ॥

వృషం గతోఽర్కి దినపేన దృష్టో
 నరం ప్రసూతే కఠినస్వభావమ్ ।
 పరానరక్తం విషయార్తదేహం
 ప్రపంచశీలం కుటిలస్వభావమ్ ॥ ౭ ॥

వృషం గతః సూర్యసుతోఽర్థదుష్టం
 కరోతి మర్త్యం శశినా చ దృష్టః ।
 సద్వస్త్రమన్నాశనభోజనం చ
 శ్లాఘ్యం సతాం దమభివివర్జితమ్ చ ॥ ౮ ॥

భౌమేన దృష్టో గవి సూర్యసూనుః
 కరోతి కీర్త్యా రహితం మనుష్యమ్ ।
 సుదుష్టభావం విధినా విహీనం
 పరాన్నయోషిద్ధనలాలసం చ ॥ ౯ ॥

బుధేన దృష్టో గవి సూర్యపుత్రో
 నరం ప్రసూతే కృషివిత్తభాజమ్ ।
 నానాసుపుణ్యైః సహితం సుదానం
 సతామభీష్టం సురతైః సమేతమ్ ॥ ౧౦ ॥

జీవేన దృష్టో వృషగోఽథ సౌరిః
 కరోతి ధర్మాధికమద్భుతర్థమ్ ।
 నరం గురుణాం వినయప్రసక్తం
 సదాతిథిం దానపరప్రసక్తమ్ ॥ ౧౧ ॥

శుక్రేణ దృష్టో రవిజః ప్రసూతే
 హతారిపక్షం పితృమాతృభక్తమ్ ।
 మనోజ్ఞవస్త్రం సుతసౌఖ్యభాజం
 వివర్జితం పాపజనేన మిత్యమ్ ॥ ౧౨ ॥

మన్దోఽర్కదృష్టో మిథునే ప్రసూతే

నరం కలత్రాకులితం సదైవ ।
 వి.....గినం క్లేశరుజాసమేతం
 భయాన్వితం బాన్ధవవర్జితం చ ॥ ౧౩॥

చన్ద్రేణ దృష్టో రవిజో మృయుగ్మే
 సతామభీష్టం జనయేన్మనుష్యమ్ ।
 వి.....ప్రతాపార్థసిఘ్నేః సమేతం
 నిసర్గవిచానపరం సదైవ ॥ ౧౪॥

భౌమేన దృష్టో రవిజో నృయుగ్మే
 నరం ప్రసూతే విభవేన హీనమ్ ।
 ప్రభూతకోపం గురురోగభాజం
 సదా కుశీలం విభవైర్విహీనమ్ ॥ ౧౫॥

బుధేన దృష్టో రవిజో నృయుగ్మే
 కరోతి సత్యం సుధియా సమేతమ్ ।
 నరం నిధిగ్రామపురార్థభాజం
 సురూపదేహం నృపకార్యదక్షమ్ ॥ ౧౬॥

జీవేన దృష్టో రవిజో నృయుగ్మే
 నరం ప్రసూతే మణివిద్రుమాధైః ।
 సమన్వితం ధర్మకథానురక్తం
 ప్రియాతిథిం శంసితమేవ లోకే ॥ ౧౭॥

శుక్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి సౌర-
 స్పృతీయరాశౌ సతతం ధనాఢ్యమ్ ।
 నరం నిలామం సుఖసిద్ధియుక్తం
 మహానుకంపం ప్రణయప్రపన్నమ్ ॥ ౧౮॥

కర్కాశ్రితః సూర్యసుతో విధత్తే
 సూర్యేణ దృష్టః క్షతపీడితాఙ్గమ్ ।
 జ్వరాతిసారాకులమేవ నిత్యం
 ప్రద్వేషశీలం గతధర్మకృత్యమ్ ॥ ౧౯॥

చన్ద్రేణ దృష్టో రవిజః ప్రసూతే
 కర్కాశ్రితః కీర్తిధనైరుపేతమ్ ।
 నరం సుధర్మాతిరతం ప్రధానం

వివర్జితం నీచజనప్రసజ్ఞైః ॥ ౨౦॥

భౌమేన దృష్టో రవిజః సువాతే
కర్కాశ్రితో ఘాతపరం మనుష్యమ్ ।
దేవాదశీలం సతతం వృథాధ్యం
మిథ్యాధికం కామపరం కృతఘ్నమ్ ॥ ౨౦॥

బుధేన దృష్టో రవిజస్తు కర్కం
హిరణ్యరత్నైశ్చ యుతం కరోతి ।
నరం నిరీహం సురలోకపూజ్యం
మహాజనైః సేవితమత్యుదారమ్ ॥ ౨౧॥

జీవేన దృష్టో రవిజః సువాతే
కర్కం గతః సర్వసుతైః సుమేతమ్ ।
విధానబుధిం పశుసంక్లయ్యుక్తం
సదానురక్తం ద్విజబాన్ధవానామ్ ॥ ౨౩॥

శుక్రేణ దృష్టో రవిజః ప్రసూతే
కర్కాశ్రితో నితిపరం మనుష్యమ్ ।
సురూపదారం హతపాపవర్గం
జితేన్ద్రియం సత్యకథానురక్తమ్ ॥ ౨౪॥

సింహశ్రితో భాస్కరిరర్కదృష్టః
కరోతి కామాధికమల్పధర్మమ్ ।
నరం వివేకాకృతివర్జితాఙ్గః
గుణైర్విహీనం పరభక్తికం చ ॥ ౨౫॥

చన్ద్రేణ దృష్టో హరిభేఽర్కసూనుః
కరోతి మర్త్యం పరమార్థసఖ్యమ్ ।
నరం ప్రధానం స్వకులస్య మధ్యే
మాయావిహీనం శుభకర్మదక్షమ్ ॥ ౨౬॥

భౌమేన దృష్టః ప్రకరోతి మర్త్యుః
సింహస్థితోఽర్కిస్తు రుజాసమేతమ్ ।
విహీనవర్ణం ప్రచురామయాధ్యం
నరం సదాకారవివర్జితాఙ్గమ్ ॥ ౨౭॥

బుధేన దృష్టో రవిజః సువాతే
 నరం సుదక్షం ప్రియవిప్రదేవమ్ ।
 స్వబన్ధసౌఖ్యం బహుదానభాజం
 విషక్రియవ్యాకులితం ప్రధానమ్ ॥ ౨౮ ॥

జీవేన దృష్టో రవిజః సువాతే
 సింహశ్రీతస్త్రాణపరం ద్విజానామ్ ।
 క్రియాసమేతం వరతీర్థయుక్తం
 వివర్జితం దుష్టసమాగమేన ॥ ౨౯ ॥

శుక్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి సౌరః
 సింహస్థితో ధాన్యధనప్రధానమ్ ।
 నరం సువిక్షం గురుదానరక్తం
 సుపూజితాఙ్గం నృపసాధువాదైః ॥ ౩౦ ॥

కన్యాశ్రితః సూర్యసుతః ప్రసూతే
 సూర్యేణ దృష్టః కఫపిత్తభాజమ్ ।
 విధావిహీనమృణవృత్తిభాజం
 విహీనధర్మం చ ఖలం మనుష్యమ్ ॥ ౩౧ ॥

కన్యాశ్రితః సూర్యసుతః ప్రసూతే
 చంద్రేణ దృష్టః ప్రభయా సమేతమ్ ।
 నరం సుధర్మానురతం నితాన్తం
 స్వధర్మరక్తం ప్రియసన్గయుక్తమ్ ॥ ౩౨ ॥

కన్యాశ్రితః సూర్యసుతః సువాతే
 భౌమేన దృష్టోఽతిశ్శ్రీణం ప్రసూతే ।
 నరం ప్రధానైః పరిహీనమానం
 సునిష్ఠరం పాపరతం కుబుద్ధిమ్ ॥ ౩౩ ॥

బుధేన దృష్టో రవిజః సువాతే
 నరం ప్రశంసాభ్యధికం సురూపమ్ ।
 జనేషు పూజ్యం సుధియా సమేతం
 కులప్రధానం బహుబుద్ధియుక్తమ్ ॥ ౩౪ ॥

జీవేన దృష్టః ప్రకరోతి సౌరిః

సదా సుశీలం భయవర్జితాఙ్గమ్ ।
 గుణానుగం చైవ తు శాస్త్రరక్తం
 ప్రభూతలాభం జనవల్లభం చ ॥ ౩౫॥

శుక్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి సౌరః
 కన్యాం గతః కాన్తిధియా సమేతమ్ ।
 నరం హిరణ్యార్థసమృద్ధియుక్తం
 ప్రియం రతం పాపజనానుషఙ్గమ్ ॥ ౩౬॥

తులాస్థితో ధర్మసుఖం సువాతే
 ప్రభూతమిత్రం ప్రచురాన్నపానమ్ ।
 సురప్రియం బ్రాహ్మణదేవరక్తం
 మహాజనేః నేవితమిష్టభక్తమ్ ॥ ౩౭॥

చంద్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి సౌర-
 స్తులాశ్రితః సత్యదయాసమేతమ్ ।
 ప్రభూతవిత్తం ప్రచురప్రభావం
 హతద్విషం భృత్యయుతం సురక్తమ్ ॥ ౩౮॥

భౌమేన దృష్టః ప్రకరోతి మన్దః
 సరోగయుక్తం వికృతానుకారమ్ ।
 పితృజ్వరశ్లేష్మభయార్తియుక్తం
 దయావిహీనం గతమానలాభమ్ ॥ ౩౯॥

బుధేన దృష్టో రవిజః సువాతే
 తులాశ్రితో హస్తిహయార్థభాజమ్ ।
 నరం విదగ్ధం నుతమేవ లోకైః
 సతామభీష్ట గుణవృద్ధిరక్తమ్ ॥ ౪౦॥

జీవేన దృష్టః ప్రకరోతి మన్ద-
 స్తులాశ్రితో దానపరం మనుష్యమ్ ।
 స్వభావసౌఖ్యం క్షమయా సమేతం
 పతిప్రియం ధర్మవిశారదం చ ॥ ౪౧॥

శుక్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి మన్ద-
 స్తులాశ్రితః పార్థివలాభభజన్

స్వవర్గపూజ్యం పరవర్గహీనం
దయాశ్రితం శంసితమేవ ధీరైః ॥ ౪౨॥

మన్దోఽలిసంస్థో రవిణా చ దృష్టో
నరం ప్రసూతే కుటిలప్రభావమ్ ।
విరక్తపౌరం పరసేవయాఢ్యం
నృశంసకర్మాణమధర్మశీలమ్ ॥ ౪౩॥

చంద్రేణ దృష్టః రవిజోఽలిసంస్థః
సువీర్యవిప్రైశ్చ ధియా సమేతమ్ ।
ద్విజానురక్తం వివిధాన్నపానం
సురక్షితాఙ్గం ద్విజదేవకృత్యైః ॥ ౪౪॥

భౌమేన దృష్టో రవిజుః ప్రసూతే
నరం సుతిక్షణం ఖలు వృశ్చికస్థః ।
సదాతురం రుద్రవపుర్నితాన్త
విదేశరక్తం సురుజాసమేతమ్ ॥ ౪౫॥

..... ॥ ౪౬॥

జీవేన దృష్టః ఖలు వృశ్చికస్థో
మన్దో విధత్తే గుణమానయుక్తమ్ ।
నరం నిరీహం సుతదారసౌఖ్యైః
సమన్వితం యజ్ఞవిధానరక్తమ్ ॥ ౪౭॥

శుక్రేణ దృష్టోఽలిగతశ్చ మన్దః
కరోతి లాభైః ప్రచురైః సమేతమ్ ।
ప్రియాతిథిం వస్త్రవిహీనభాజం
భయాధికం కీర్తిధీయా సమేతమ్ ॥ ౪౮॥

చాపాశ్రితః సూర్యసుతః ప్రసూతే
సూర్యేణ దృష్టః పరిహీనసత్యమ్ ।
నరం క్రియాహీనమురుప్రోగం
రుగ్వాక్యకులం శాస్త్రమతేన హీనమ్ ॥ ౪౯॥

చంద్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి మన్దో
నరం విశేషాచరితానురక్తమ్ ।

సుధర్మశీలం బహుశాస్త్రరక్తం
సుసంస్కృతం బాన్ధవభూమిపాలైః || ౫౦ ||

చాపాశ్రితః సూర్యయుతో విధత్తే
భౌమేన దృష్టః సుధియా సమేతమ్ |
సునీతిరక్తం చతురం ప్రగల్భం
ధనిప్రియం కాన్తివివర్జితం చ || ౫౧ ||

బుధేన దృష్టో రవిజః ప్రసూతే
చాపాశ్రితస్తీర్థకరానురక్తమ్ |
నరం వినీతం సుధియా సమేతం
నృపప్రియం బ్రాహ్మణసంమతం చ || ౫౨ ||

జీవేన దృష్టో రవిణో విధత్తే
ధనుర్ధరస్థః సుతమిత్రయుక్తమ్ |
నరం ధనాశ్చప్రధనైః సమేతం
సదా విహీనం కుజనాగమేన || ౫౩ ||

శుక్రేణ దృష్టో హయగః ప్రసూతే
శనిః సుదాతారమలోలుపం చ |
నరం ప్రతాపప్రధనం ప్రసహ్యం
ప్రభూతవిత్రం సతతం నిరీహమ్ || ౫౪ ||

చన్ద్రో మృగస్థో రవిణా చ దృష్టో
నరం ప్రసూతే తనయార్తియుక్తమ్ |
విషాదభాజం విజితం ఖలార్దై-
ర్వీర్యేణ హీనం సతతం భయార్తమ్ || ౫౫ ||

చన్ద్రేణ దృష్టః ప్రకరోతి మన్దో
మృగాశ్రితః ప్రాణయుతం మనుష్యమ్ |
సుతార్థయుక్తం మహీమాసమేతం
విధానురక్తం బహువిత్తభాజమ్ || ౫౬ ||

భౌమేన దృష్టోఽర్కసుతో మృగస్థో
నరం విధత్తే ధృణరోగభాజమ్ |
విహీనపక్షం క్షతజార్తదేహం

ప్రపంచశీలం భయసంయుతం చ ॥ ౫౭ ॥

బుధేన దృష్టో మకరే ప్రసూతే
మన్తో విధిజ్ఞం పరమం ప్రదక్షమ్ ।
గుణాధికం కీర్తిసుఖైః సమేతం
సదానురక్తం ద్విజబాన్ధవానామ్ ॥ ౫౮ ॥

మన్తః సురేజ్యేన మృగేఽపి దృష్టః
ప్రభూతవిస్తం జనయేన్మనుష్యమ్ ।
నరేన్ద్రపూజ్యం సుతసౌఖ్యయుక్తం
సతాం ప్రియం శీలధన్వైః సదైవ ॥ ౫౯ ॥

శుక్రేణ దృష్టో మకరేఽర్కసూనుః
కరోతి మర్త్యం ధనసౌఖ్యయుక్తమ్ ।
తేజోధికం సత్యముదారదానం
చిన్తప్రసన్నం ప్రణతం ద్విజానామ్ ॥ ౬౦ ॥

ఘటాశ్రితో భాస్కరజః ప్రసూతే
సూర్యేణ దృష్టోఽథవిహీనసత్యమ్ ।
వివర్జితం మానధన్వైః సుకృష్టైః
స్త్రీణాం స్వభావం సుహృదప్రయుక్తమ్ ॥ ౬౧ ॥

చంద్రేణ దృష్టో ఘటగః ప్రసూతే
మన్తో విహీనం రిపుభిర్మనుష్యమ్ ।
ధర్మహ్వాజం దానపరం గతారిం
సదానురక్తం కృషివిత్తవర్హైః ॥ ౬౨ ॥

భౌమేన దృష్టో ఘటగోఽర్కసూను-
ర్నరం ప్రసూతేఽర్థధనం సదైవ ।
శిరోర్ధిపిత్తజ్వరజైర్వికారైః
క్రుద్ధం విఉద్ధం గతసౌహృదం చ ॥ ౬౩ ॥

బుధేన దృష్టో ఘటగోఽథ మన్తో
నరం విధత్తే విధనం మనుష్యమ్ ।
సత్యాధికం విశ్చవిధానదక్షం
సురక్షకం దేవగురుద్విజానామ్ ॥ ౬౪ ॥

జీవేన దృష్టో ఘటగోఽథ మన్దో
 నరం సువాతేఽర్థయశోనురక్తమ్ |
 హితం గురుణాం నిరుజం సదైవ
 ప్రధానయుక్తం నృపకార్యదక్షమ్ || ౬౫ ||

శుక్రేణ దృష్టో ఘటగోఽర్కసూనుః
 కరోతి విత్తార్థయుతం మనుష్యమ్ |
 నరం గతార్థం ధృణయా సమేతం
 చరిత్రశీలం సతతం చ దుష్టమ్ || ౬౬ ||

మీనస్థితః సూర్యసుతోఽర్కదృష్టో
 నరం ప్రసూతే కఠినం కృతఘ్నమ్ |
 వివేకహీనం గతబన్ధవర్గం
 సుదీర్ఘసూత్రం గతమిష్ట..... || ౬౭ ||

చన్ద్రేణ దృష్టో హ్యషగోఽర్కసూను-
 ర్నరం ప్రసూతే విభవైః ప్రధానైః
 ముఖ్యం ప్రగల్భం ధనధాన్యభాజం
 విధాధికం ప్రీతికరం జనానామ్ || ౬౮ ||

భౌమేన దృష్టో రవిజః ప్రసూతే
 మానాశ్రితః శస్త్రభయార్తదేహమ్ |
 సరోగయుక్తం కృపణస్వభావం
 పరాజితం నీచజనేన నిత్యమ్ || ౬౯ ||

బుధేన దృష్టః కురుతేఽర్కసూను-
 ర్మీనస్థితస్తీర్థవ్రతైరుపేతమ్ |
 నరం ప్రధానం స్వకులస్య మధ్యే
 స్థిరస్వభావం గతపాపరూపమ్ || ౭౦ ||

జీవేన దృష్టః ప్రకరోతి మన్దో
 నరం సువీర్యాధికమిష్టసత్యమ్ |
 లాభైః సమేతం వివిధప్రధానం
 పురోగవం బాన్ధవసజ్జనానామ్ || ౭౧ ||

శుక్రేణ దృష్టః హ్యషగః ప్రసూతే

మన్దోఽధిమన్దం సతతం మనుష్యమ్ ।
 సుధర్మశీలం విజితారిపక్షం
 చ్యుతం త్రిలోకే వివిధప్రతాపమ్ ॥ ౭౨॥
 ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే శనైశ్చరదర్శనవారః ॥

ఆధ్యాయ ౧౬

గ్రహాణాం భావాధ్యాయః
 మూర్తిస్థితః సంజనయేహినేశో
 నరం సరోగం వికలం మహేర్ష్యమ్ ।
 ప్రభూతకోపం జడుశత్రుపక్షం
 ప్రభావిహీనం పరతర్కకం చ ॥ ౧॥
 ద్వితీయసంస్థః కురుతేఽర్థహీనం
 సూర్యః ప్రసిద్ధా రహితం కృతఘ్నమ్ ।
 శ్రద్ధావిహీనం విగతస్వభావం
 కుమిత్రయుక్తం పరవాచకం చ ॥ ౨॥
 సూర్యస్తృతీయః కురుతే మనుష్యం
 నిరోగదేహం సుతబన్ధుహీనమ్ ।
 పరోపకారం ప్రణతం ప్రసిద్ధిం
 వివేకవిధాభ్యుధికం సదైవ ॥ ౩॥
 చతుర్థగః సంజనయేత్ కృతఘ్నం
 హింస్రం సదా శీలవివర్జితాఙ్గమ్ ।
 స్త్రీభిర్జితం యుద్ధపరం కుదేహం
 వివర్జితం సత్యధనేన నిత్యమ్ ॥ ౪॥
 సుతస్థితః స్వల్పసుత ప్రసూతే
 దివాధినాథః ప్రణయేన హీనమ్ ।
 కుకృత్యరక్తం వ్యసనాభిభూతం
 పితౌధికం భూరివిపక్షయుక్తమ్ ॥ ౫॥
 రిపుస్థితో వాసరపః ప్రసూతే
 హతారిపక్షం పురుషం సురూపమ్ ।

వినీతవేషం సుజనైః సమేతం
ప్రియాతిథిం బాన్ధవసంమతం చ ॥ ౬ ॥

కలత్రగస్తిక్షకరః ప్రసూతే
కురూపదేహం కుకలత్రభాజమ్ ।
కఫానిలాభ్యాం పరిపీడితాం
కామార్తదేహం గతసౌహృదం చ ॥ ౭ ॥

..... సూర్యః ఖలు
విదేశరక్షం పురుషం ప్రహీనమ్ ।
ప్రపీడితం ఊత్ప్రభవైశ్చ రోగై-
ర్జనానురాగేణ వివర్జితం చ ॥ ౮ ॥

ధర్మాశ్రితస్తీక్షకరః ప్రసీద్ధం
కరోతి మర్త్యం నృపతేరభీష్టమ్ ।
పరోత్థవిత్తేన సదా సమేతం
నిరస్తధర్మం మతివర్జితం చ ॥ ౯ ॥

కర్మాశ్రితో వాసరపః ప్రసూతే
సుకర్మభాజం వినయైః సమేతమ్ ।
ప్రభూతమిత్రం సుభగం సుకాన్తం
నయాధికం దేవగురుప్రభక్తమ్ ॥ ౧౦ ॥

లాభాశ్రితః సంజనయేదినేశః
ప్రభూతలాభం సుభగం నిరీహమ్ ।
సుభోజనాఛాదనవాహనాఢ్యం
ప్రియంవదం కామవిచక్షణం చ ॥ ౧౧ ॥

వ్యయాశ్రితః సంజనయేహినేశో
వ్యయైః సమేతం కుజనోద్భవైశ్చ ।
ప్రపీడితం వైరిభిరేవ నిత్యం
కుకర్మరక్షం కుజనం తథైవ ॥ ౧౨ ॥

మూర్తిస్థితో రాత్రిపతిః ప్రసూతే
సమ్పూర్ణరింశః సుభగం సుకాన్తమ్ ।
తీక్షణ్యయాజ్ఞం బహుపాపయుక్తం
విహీనపక్షం గతసౌహృదం చ ॥ ౧౩ ॥

ద్వితీయసంస్థః కురుతే శశాఙ్కః
 కోశాన్వితం సర్వసమృద్ధియుక్తమ్ ।
 ప్రియంవదం బ్రాహ్మణదేవభక్తం
 మహాప్రభావం బహుసౌహృదం చ ॥ ౧౪॥

తారాధిపః సంజనయేత్ప్రతీయః
 సురూపదేహం సుభగం మనోజ్ఞమ్ ।
 స్త్రీవల్లభం సర్వకలాసు దక్షం
 ప్రజాస్వభీష్టం బహుపుత్రపౌత్రమ్ ॥ ౧౫॥

సుఖస్థితః సంజనయేచ్ఛశాఙ్కః
 ప్రభూతసౌఖ్యం పురూషం ప్రధానమ్ ।
 స్త్రీణామభీష్టం గురుదేవభక్తం
 నయప్రధానం గతవైరరోగమ్ ॥ ౧౬॥

చన్ద్రః సుతస్థః సతతం ప్రసూతే
 విద్యాధికం బ్రాహ్మణదేవభక్తమ్ ।
 శుద్ధస్వభావం విజితారిపక్షం
 ప్రియంవదం పార్థివవల్లభం చ ॥ ౧౭॥

షష్ఠః శశాఙ్కః కురుతేఽల్పజీవం
 రోగాధికం శత్రునిపీడితాఙ్గమ్ ।
 కురూపదేహం కుఢియా సమేతం
 సౌఖ్యైర్విహీనం పరవాంచకం చ ॥ ౧౮॥

కలత్రగః సంజనయేచ్ఛశాఙ్కో
 ధర్మధ్వజం భూరిదయాసమేతమ్ ।
 ప్రసన్నమూర్తిం విభవాన్వితం చ
 ప్రఖ్యాతకీర్తిం సుధియా సమేతమ్ ॥ ౧౯॥

చన్ద్రోఽష్టమస్థః కురూతేఽల్పవీర్యం
 స్వల్పాయుషం సత్యదయావిహీనమ్ ।
 స్నేహైర్విహీనం పరదారరక్తం
 వృథాటనం బాన్ధవవర్జితం చ ॥ ౨౦॥

ధర్మాశ్రితః సంజన్యేచ్ఛశాఙ్కః
 ప్రభూతమిత్రం ప్రచురాన్నపానమ్ |
 ప్రసిద్ధియుక్తం ప్రణతారిపక్షం
 ప్రశంసితం సాధుజనేన నిత్యమ్ || ౨౦||

ఆకాశసంస్థః కురుతే శశాఙ్కో
 భూపప్రియం బాన్ధవమానపుష్టమ్ |
 ప్రియాతిథిం ప్రీతికరం గురుణాం
 సదైవ భక్తం వరదేవతానామ్ || ౨౧||

లాభాశ్రితః సంనయయేద్ధిమాంశుః
 ప్రభూతలాభం ఖలు శీతరశ్మిః |
 సరూపదేహం సుజనానురక్త-
 ముదారచిన్తం హతశత్రుపక్షమ్ || ౨౨||

వ్యయాశ్రితః శీతకరః ప్రసూతే
 వ్యయైరనిష్టైః సహితం కృతఘ్నమ్ |
 వైరప్రధానం బహుశత్రుపక్షం
 స్వల్పాయుషం సత్యవిహీనవేషమ్ || ౨౩||

హోరాశ్రితో భూతనయః ప్రసూతే
 రక్తోత్థరోగైః పరిపీడితాఙ్గమ్ |
 పితౄనిలాభ్యాం సహితం కురూపం
 విహీనశక్తిం మతివర్జితం చ || ౨౪||

ధనస్థితో భూతనయః ప్రసూతే
 ధనైర్విహీనం జనతావిరుద్ధమ్ |
 కరోరవాచానిరతం కుయుద్ధిం
 ప్రభావిహీనం గతసౌహృదం చ || ౨౫||

కరోతి భౌమః సహజాశ్రితశ్చ
 నిరోగదేహం విజయప్రధానమ్ |
 నరేన్ద్రమానాన్వితమిష్టధర్మం
 ప్రభూతకోపం సతతం సుదాన్తమ్ || ౨౬||

సుఖస్థితః సంజనయేశ్చ వక్రః

సుఖైర్విహీనం హతవీర్యమేవ ।
 సుబుద్ధిహీనం గతబన్ధవర్గం
 వ్యయాశ్రితం కామపరం మనుష్యమ్ ॥ ౨౮॥

సుతథితః సంజనయేశ్చ వక్రః
 సుత్తైర్విహీనం పురుషం సదైవ ।
 పాపైః సమేతం పరతర్కకం చ
 విద్యావిహీనం గతసౌహృదం చ ॥ ౨౯॥

రిపుస్థితః సంజనయేధతారిం
 కులప్రధానం ప్రియదర్శనం చ ।
 సంశ్లాఘితం సాధుజనేన నిత్యం
 వినీతవేషం సతతం సుశీలమ్ ॥ ౩౦॥

కలత్రసంస్థః క్షితిజః ప్రసూతే
 విదేశభాజం కుకలత్రయుక్తమ్ ।
 వివాదశీలం బహుశత్రుపక్షం
 నీచానురక్తం ప్రియసాహసం చ ॥ ౩౧॥

మృత్యుస్థితః సంజనయేత్ క్షితిజః
 శస్త్రార్తదేహం ప్రభయా సమేతమ్ ।
 కుపార్థివాస.....మమిత్రచేష్ఠం
 కృపావిహీనం గతసౌహృదం చ ॥ ౩౨॥

ధర్మాశ్రితః సంజనయేత్ కుధర్మం
 భౌమం కుమిత్రం గతబన్ధవర్గమ్ ।
 భాగ్యైర్విహీనం విగతాభిమానం
 ప్రతప్త మతివర్జితం చ ॥ ౩౩॥

కర్మాశ్రితో భూతనయః ప్రసూతే
 కుకర్మరక్తం కుధియా సమేతమ్ ।
 జనాప్వాదే నిరతం కృతఘ్నం
 వృథాశ్రమం బాన్ధవనిన్దితం చ ॥ ౩౪॥

లాభాశ్రితః పార్థివలాభపుష్టం
 నరం ప్రసూతే క్షితిపం సదైవ ।

హతారిపక్షం నిజబన్ధమాన్యం
ప్రశస్యశీలం ప్రథితాభిమానమ్ || 3౫||

వ్యయాశ్రితః సంజనయేత్ ఊతిజో
వ్యయాధికం భూరిరిపుప్రయుక్తమ్ |
ప్రభూతపాపవ్యసనైః సమేతం
మర్షాధికం ధర్మవివర్జితం చ || 3౬||

తనుస్థితః సోమసుతః సువాతే
ప్రాజ్ఞాధికం మానినమిష్టధర్మమ్ |
మహాప్రభావం వృజ్జినైర్విహీనం
గుణోత్కృటం పార్థివసంమతం చ || 3౭||

ధనస్థితః సంజ్ఞయేచ్ఛశాఙ్కం
ప్రభూతకోశం స్వజనానురక్తమ్ |
ప్రియంవదం బ్రాహ్మణదేవభక్తం
మనస్వినం కీర్తికర సదైవ || 3౮||

తృతీయగః సోమసుతః ప్రసిద్ధం
నరం ప్రసూతే ప్రణతం వినీతమ్ |
ప్రభూతమిత్రం ప్రమదాన్వభీష్టం
మాయాప్రపంచైః రహితం నిరీహమ్ || 3౯||

బుధో విధత్తే బహుబుద్ధియుక్తం
పాతాలగః పుష్టశరీరిణం చ |
కృషిప్రియాలాభసుఖం

స్వల్పాత్మజం సంజనయే
సుతస్థితః సోమసుతోఽల్పవీర్యమ్ |
కీనాశమర్త్యం బహుపాపసక్తం
క్షుధాలిమిష్టైః పరివర్జితం చ || ౪౦||

రిపుస్థితో భూరిరిపుం ప్రసూతే
బుద్ధాం విరుద్ధం కలహప్రయుక్తమ్ |
ప్రియామిషం బ్రాహ్మణభక్తిహీనం

సదాతురం కామనిపీడితం చ ॥ ౪౨॥

కలత్రగః సోమసుతః సుసత్యం
నరం ప్రసూతే లఘుభోగభాజమ్ ।
పతివ్రతాకాన్తమభీష్టహీనం
పరోపకారం ప్రణతం సదైవ ॥ ౪౩॥

రన్ధ్రాన్వితో రన్ధ్రయుతం నితాన్తం
బుధః ప్రసూతే సరుజం మనుష్యమ్ ।
కఫానిలాభ్యం పరిపీడితాఙ్గం
కృశంవివర్ణం కులఘాతకం చ ॥ ౪౪॥

భాగ్యాశ్రితః సత్యగుణైః సమేతం
చన్ద్రాత్మజః ప్రీతికరం మనుష్యమ్ ।
జితేన్ద్రియం సాధుజనానురక్తం
కృషిప్రధానం చ ప్రగల్భమేవ ॥ ౪౫॥

నభస్తలస్థః కురుతేఽథ చన్ద్రః
సురూపదేహం సుభగం సుశీలమ్ ।
శయ్యాసనాఛాదనవాహనాఢ్యం
స్త్రీణామభీష్టం సునయాన్వితం చ ॥ ౪౬॥

ఆయస్థితః సంజనయేనమనుష్యం
బుధో వివేకాఢ్యమతీవకాన్తమ్ ।
రోగప్రముక్తం ప్రథితాభిమానం
నృపక్రియాకృత్యవిచక్షణం చ ॥ ౪౭॥

వ్యయాశ్రితో భూరిదరిద్రభాజం
బుధః ప్రసూతే విషయప్రసక్తమ్ ।
పరాభిభూతం నిజబన్ధవర్తైః
కురూపదేహం కుఢియా యుతం చ ॥ ౪౮॥

జీవః ప్రసూతే తనుగః సుకాన్తం
సౌభాగ్యోపచితం దయాలుమ్ ।
ప్రసిద్ధియుక్తం హతశత్రుపక్షం
సుకీర్తికర్తారమతీవ హృష్టమ్ ॥ ౪౯॥

కోశాశ్రితః స్యాత్ సురరాజమస్త్రీ
 సువిత్తదాతా చ సుఖప్రదశ్చ |
 నాశాయ పాపస్య చ శత్రురాశేః
 పరోపజాతస్య చ దూషణాయ || ౫౦ ||

తృతీయగో దేవపతిప్రహజ్యో
 మేధాన్వితం సంజనయేత్ సువిశ్చమ్ |
 కులప్రధానం ప్రమదానుమాన్యం
 ప్రసిద్ధముర్వితలమణ్డనం చ || ౫౧ ||

సుఖాశ్రితః సంజనయేత్ సుసౌ.....ం
 దేవేశమస్త్రీ నృపతేరభీష్టమ్ |
 ప్రియాతిథిం బాన్ధవలోకమాన్యం
 ప్రభూతయానాసనభోజనం చ || ౫౨ ||

..... సురరాజ్మస్త్రీ
 సుతస్థితః సంజనయేన్మనుష్యమ్ |
 ప్రఖ్యాతియుక్తం ప్రభయా సమేతం
 ప్రియంవదం బ్రాహ్మణసంమతం చ || ౫౩ ||

షష్ఠాశ్రితో భూరిరిపుప్రయుక్తం
 కరోతి మర్త్యం బహురోగయుక్తమ్ |
 విదేశసేవానిరతం కృతఘ్నం
 సదైవ సూతే జడతాసమేతమ్ || ౫౪ ||

సురూపదారం సుమతిం సుశీలం
 కామాశ్రితో దేవగురుః ప్రసూతే |
 ప్రఖ్యాతకీర్తిం వృజినేన హీనం
 సత్యాశ్రితం దేవగురుప్రభక్తమ్ || ౫౫ ||

మృత్యుస్థితో దేవగురుః ప్రసూతే
 ఖలం సుబుద్ధా రహితం మనుష్యమ్ |
 విద్యావివేకాగమద్భ్రష్కం చ
 ప్రభావిహీనం పరవంచనోక్తమ్ || ౫౬ ||

ధర్మాశ్రితో దేవగురుః సువాతే

ధర్మమిణం సత్యదయాసమేతమ్ ।
నానాధణైః సంయుతమిష్టబ్ధ్నమ్
ప్రతాపీనం సాధుజనప్రసక్తమ్ ॥ ౫౭॥

కర్మాశ్రితో దేవగురుః ప్రసూతే
సుకర్మభాజం జనతాప్రధానమ్ ।
నరేన్ద్రమాన్యం ప్రభుతాసమేతం
దేవద్విజానాం నిరతం నిరీహమ్ ॥ ౫౮॥

లాభాశ్రితో లాభపరం ప్రసక్తం
సదైవ సూతో సురరానమస్త్రీ ।
ప్రభూతయానాసనవిత్తశంసా-
సుపూర్ణహర్మ్యం ప్రమదాప్రియం చ ॥ ౫౯॥

గురుః ప్రసూతే వ్యయగో మనుష్యం
విద్వేశశీలం పరవిత్తలుబ్ధమ్ ।
ఇర్ష్యాధికంపాపజనానురక్తం
కృశం కృతఘ్నం పరవంచకం చ ॥ ౬౦॥

శుక్రస్తనుస్థః సుతను ప్రసూతే
శాస్త్రానురక్తం ప్రచితప్రభావమ్ ।
ప్రియంవదం సర్వకలాసు
క్షతారిపక్షం వినయాన్వితం చ ॥ ౬౧॥

ద్వితీయగో భార్గవ ఏవ ధత్తే
ధనం విచిత్రం సుజననానురాగమ్ ।
సర్వణముక్తామణివస్త్రలాభం
విముక్తరోగం హతపాపచేష్టమ్ ॥ ౬౨॥

శుక్రమృతీయః ప్రణతారిపక్షం
నరం ప్రసూతే సుసుతం సుదాన్తమ్ ।
తేజవినం భూరిదయాసమేతం
సురూపగాత్రం వినయాన్వితం చ ॥ ౬౩॥

సుఖాశ్రితో భార్గవనన్దనశ్చ
సుఖాని సర్వాణి కరోతి నిత్యమ్ ।
రోగక్షయం సాధుజనేన సుఖ్య

సదానురక్తం గురుదేవతానామ్ || ౬౪||

కరోతి శుక్రః ఖలు పంచమస్థః
 సుతాన్ విచిత్రాన్ ప్రచురప్రధానమ్ |
 వచాతిముఖ్యాన్ న చ సర్వకాలం
 ప్రభూతమగ్నాన్ ప్రచురప్రభావాన్ || ౬౫||

షష్ఠో భృగుః సంజనయేత్ కురూపం
 ప్రజ్ఞావిహీనం జహతాప్రధానమ్ |
 స్వల్పాయుషం స్వల్పధీయా సమేతం
 సత్సక్తశౌచం నిజభృత్యయుక్తమ్ || ౬౬||

కామాశ్రితః సంజనయేత్ ప్రసిద్ధం
 శుక్రః సుమూర్తిం సుకలత్రభాజమ్ |
 సత్యాధికం భూరిదయాసమేతం
 ప్రశంసితం సాధుజనైః సదైవ || ౬౭||

శుక్రోఽష్టమస్థః కురుతేఽల్పసత్యం
 విదేశరక్తం వ్యసనాభిభూతమ్ |
 స్వల్పాయుషం బన్ధజనైర్విముక్తం
 సదారియుక్తం గురుదేవకృత్యమ్ || ౬౮||

భాగ్యస్థితః సంజనయేన్మనుష్యం
 భాగ్యైః సమేతం వివిధైః సదైవ |
 ప్రభూతలాభం ప్రచురాభిమానం
 ప్రసిద్ధియుక్తం ప్రణతారిపక్షమ్ || ౬౯||

శుక్రః ప్రసూతే ఖలు కర్మసంస్థః
 సుకర్మభాజం సుధనం మనుష్యమ్ |
 సుశీలమాఢ్యం సుసుతం సుతాతం
 సదైవ సిద్ధాన్వితమిష్టధర్మమ్ || ౭౦||

ఆయస్థితో దైత్యగురుః ప్రసూతే
 ప్రభూతమాయుష్యముదారచేష్టమ్ |
 కన్యాప్రజం పార్థివమానయుక్తం
 భుప్రసిద్ధం ప్రభుతాసమేతమ్ || ౭౧||

కరోతి శుక్రో వ్యయగే మనుష్యం
 వ్యయాధికం వీర్యవిహీనచేష్టమ్ ।
 కన్యాప్రజం విత్తవిహీనముగ్రం
 వివర్జిత శీలతనయా చ నిత్యమ్ ॥ ౭౨॥

మన్దతనుస్థః కురుతే సుమన్దం
 నీచాశ్రయం పాపకానురక్తమ్ ।
 రౌద్రాకృతిం రోగనిపీడితాఙ్గం
 విహీనసత్యం కుమతిం సదైవ ॥ ౭౩॥

ధనస్థితః సూర్యసుతః ప్రసూతే
 ధన్వైర్విహీనం బహుశత్రుభాజమ్ ।
 నానాప్రకారైర్వ్యసనైః సమేతం
 కృశం వివర్ణం గతివర్జితం చ ॥ ౭౪॥

దీర్ఘాయుషం సర్వకలాస దక్షం
 ప్రసన్నచిన్త ।
 సౌరస్పృతీయః కురుతే సుకర్యం
 విత్తాన్వితోవివర్జితం చ ॥ ౭౫॥

చతుర్థగః సంజనయేన్మనుష్యం
 శనైశ్చరః సౌఖ్యవివర్జితాఙ్గమ్ ।
 విదేశవాసం చ పరాభిభూతం
 సుదీనవృత్తిం నిజబన్ధుహీనమ్ ॥ ౭౬॥

కరోతి సౌరః ఖలు పంచమస్థః
 కుమిత్రభాజం చ కుమిత్రయుక్తమ్ ।
 విహీనకోశం విగతప్రతాపం
 వివర్జితం సర్వసుఖేన నిత్యమ్ ॥ ౭౭॥

సౌరో రిపుస్థో విగతారిపక్షం
 కరోతి మర్త్యం నృపతేరభీష్టమ్ ।
 సద్భోజనాఛాదనయానయుక్త
 స్వధర్మరక్తం సుధియా సమేతమ్ ॥ ౭౮॥

కలత్రగః సూర్యసుతో విధతే

కుదారరక్తం కుధియా సమేతమ్ ।
 పాపానురక్తం వినయేన హీనం
 కుసङ्గతిం శాస్త్రవివర్జితం చ ॥ ౧౯ ॥
 మన్తోఽష్టమస్థో బహుమత్తయుక్తం
 సదా ప్రసూతే విగతప్రభావమ్ ।
 రక్తప్రకోపవేన నిపీడితాఙ్గం
 ధియా విహీనం పరతర్కకం చ ॥ ౨౦ ॥

ధర్మాశ్రితః సంజనయేత్ సదార్కిః
 సత్యక్షధర్మం జనతావిరుధమ్ ।
 ఇర్ష్యాధికం విత్తధియా విహీనం
 ప్రభూతకోపం సుఖవర్జితాఙ్గమ్ ॥ ౨౧ ॥

శనైశ్చరః కర్మగతః ప్రసూతే
 సుకర్మభాజం సుకలత్రయుక్తమ్ ।
 స్థిరస్వభావం సునయప్రధానం
 నరేన్ద్రపూజ్యం ప్రచురప్రతాపమ్ ॥ ౨౨ ॥

శనైశ్చరో లాభగతః ప్రసూతే
 విచిత్రలాభైః సహితం నిరీహమ్ ।
 శాస్త్రానురక్తం విజితారిపక్షం
 ప్రశాంసితం సాధుజనైః సదైవ ॥ ౨౩ ॥

కరోతి సౌరి వ్యయగో వికోశ-
 మసద్యయం పాపరతం కుమిత్రమ్ ।
 సదైవ దీనం పరపీడితాఙ్గం
 సాధుప్రచారైః సకలైర్విహీనమ్ ॥ ౨౪ ॥

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే గ్రహాణాం భావాధ్యాయః ॥

ఆధ్యాయ ౧౭

సూర్యచారాధ్యాయః
 మేషం గతోఽర్కః సమరప్రచణ్ణం
 నరం ప్రసూతే ధనవీర్యయుక్తమ్ ।

శాస్త్రార్థవాక్కర్మసు లబ్ధశబ్దం
జయైషిణం సాధితముచ్చచేష్టమ్ || ౧||

వృషం గతోఽర్కః ప్రియగన్ధమాల్యం
మిష్టాశనాహాదనలబ్ధసౌఖ్యమ్ |
సజ్జితవిద్యాభిరతం రతిజ్ఞం
నరం సువాతే బహుమిత్రయుక్తమ్ || ౨||

బన్ధుప్రియం సాహసకర్మశిలం
ముఖాక్షిరోగోపహతం సపాపమ్ |
తిష్ఠన్ తృతీయే దినకృత్ ప్రసూతే
నరం శుభాచారగుణైః సమేతమ్ || ౩||

మేధావినం వాహ్మధురే వినీతం
నైపుణ్యవాక్సత్యగుణైరుపేతమ్ |
తిష్ఠన్ రవిః కర్కటకే మనుష్యం
కరోతి నానావిధసౌఖ్యభాజమ్ || ౪||

సింహే తు సూర్యో జనయత్యరిఘ్నం
నరం భృశక్రోధసుదారచేష్టమ్ |
సత్యాధికం శౌర్యవిలబ్ధకీర్తి-
ముత్సాహయుక్తం సతతం బలాఢ్యమ్ || ౫||

కన్యాశ్రితో దుర్బలమల్పసత్యం
రవిః ప్రసూతే మృదుదీనసత్త్వమ్ |
స్త్రీతుల్యవీర్యం కృపణస్వభావం
నిన్దానురక్తం సతతం గురూణామ్ || ౬||

భృత్యక్షయార్తిం వ్యయశోకతప్తం
ప్రకృష్టనీచోపహతం ప్రతీష్టమ్ |
తులాధరస్థో దినకృన్మనుష్యం
కరోతి నీచం వ్యసనాభిఘాతమ్ || ౭||

నిత్యం ప్రసూతే మృతిధర్మశిలం
సూర్యోఽష్టమస్థో వనితాస్వభీష్టమ్ |
నానార్థయుక్తం సుభగం మనుష్యం

నృపప్రసాదస్తసుఖం జితారిమ్ || ౮ ||

ధనుర్ధరస్యో జనయేన్ముష్యం
 సూర్యో నరేన్ద్రాభిమతం మహాన్తమ్ |
 శస్త్రార్థశిక్షానిపుణం నిఘ్నష్టం
 ప్రాజ్ఞం సునీతివ్యనహారదక్షమ్ || ౯ ||

మృగాభిధానే సవితా నివిష్టో
 విపన్నశీలం జనయేన్ముష్యమ్ |
 ఆనీష్టకార్యేషు సదానురక్తం
 మనోజ్ఞవిద్వేషిణమల్మసత్త్వమ్ || ౧౦ ||

తిష్ఠన్ రవిః కుమ్భధరే ప్రసూతే
 నరం దృఢద్వేషవిరోధరోధమ్ |
 అనిశ్చితం కర్మసు దుఃప్రలాపం
 వ్యయాన్వితం పాపపరం కృతఘ్నమ్ || ౧౧ ||

మీనాభిధానే సవితా సుపుణ్యం
 కర్యాన్మనుష్యం హతశత్రుపక్షమ్ |
 సుహృద్గురుప్రీతికరం సువాక్యం
 ప్రసన్నశీలం బహుధర్మవిత్తమ్ || ౧౨ ||

హారం గతోఽర్కః ప్రకరోతి తీక్షణం
 స్వపిత్రరోగం స్వజనాపమానమ్ |
 ఇష్టైర్వియోగం కలహం చ దుఃఖం
 ధనక్షయం వైరవశం ప్రసూతమ్ || ౧౩ ||

హారాం గతో రాత్రిపతేర్దినేశో
 నరం విధత్తే సతతం సుశీలమ్ |
 రోగైర్విముక్తం విగతారిపక్షం
 ప్రియాతిథిం బన్ధుజనప్రధానమ్ || ౧౪ ||

రోగాభిభూతం సవితా కరోతి
 నరం త్రిభాగే ప్రచరం స్వకీయే |
 హద్విగ్నుచిన్తం పరదేశభాజం
 గతప్రతాపం ప్రబలం నితార్తమ్ || ౧౫ ||

త్ర్యంశే నిధోర్వాసరపః ప్రసూతే
 ధర్మిష్ఠమిష్టం స్వజనైర్విషాపమ్ ।
 గీతప్రియం వాగ్మినమృద్ధదారం
 ప్రభూతకోశం దయితం నరాణామ్ ॥ ౧౬ ॥

దృకాణగోఽర్కో ధరణీసుతస్య
 యదా ప్రయాతః ప్రకరోత్యయారీన్ ।
 ఆస్సగ్వ్యథానీచసమాగమం చ
 పుత్రార్థహానిం సతతం నరాణామ్ ॥ ౧౭ ॥

త్ర్యంశం గతః సోమసుతస్య భానుః
 స్వధర్మశిలం ప్రకరోతి మర్త్యమ్ ।
 బిలాసిసీకామపరం సదైవ
 విచిత్రవాక్యం ద్విజదేవభక్తమ్ ॥ ౧౮ ॥

బృహస్పతేస్త్ర్యంశభనుప్రయాతో
 భానుర్విధత్తే మనుజం విహీనమ్ ।
 ప్రియాతిథిం సర్వగుణైః సమేతం
 మేధావినం వాక్యవిశారదం చ ॥ ౧౯ ॥

త్ర్యంశస్థితో దైత్యపురోహితస్య
 భానుర్విధత్తే సుఖినం మనుష్యమ్ ।
 స్త్రీవల్లభం దేవగురుప్రసక్త-
 మారోగ్ద్యేహం బహుసత్యయుక్తమ్ ॥ ౨౦ ॥

దృకాణమర్కః ప్రగతోఽర్కజస్య
 పాపం ప్రసూతే సరుజం కృతఘ్నమ్ ।
 నరం సుతాపవ్యసనోపతప్తం
 సుశీలినం బన్ధుజనైర్విముక్తమ్ ॥ ౨౧ ॥

నవామ్నకే స్వే సవితా ప్రసూతే
 నరం పరాభూతమనాసౌఖ్యమ్ ।
 కలిప్రియం బహ్వాణమధ్వశీలం
 గతప్రభావం బహురోగాజమ్ ॥ ౨౨ ॥

నవాంశకే రాత్రిపతేర్వివస్వాం

కరోతి మర్త్యం స్థిత ఏవ దక్షమ్ ।
 సుతాన్వితం శానయశోధనాధ్యం
 నృపప్రియం ముఖ్యతమం స్వపక్షే ॥ ౨౩॥

కుజస్య భానుర్నవభాగసంస్థో
 దరిధ్రరోగాభిహతం ప్రసూతే ।
 నిరాకృతం దీనసుహృప్రకోపం
 పాపానురక్తం క్షతజాతిర్భాజమ్ ॥ ౨౪॥

తిష్ఠన్ రవిః సోమసుతస్య భాంశే
ఆకే వాతభయం కరోతి ।
 జితారిపక్షం సుతయానురక్త
 నరం సదా భోగసుఖైః సమేతమ్ ॥ ౨౫॥

నవాంశకే దేవపురోహితస్య
 తిష్ఠన్ రవిః సత్యధనం ప్రసూతే ।
 తపోనురక్తం కృతినామభిష్టం
 జన్తేన్ద్రియం సర్వసుఖాధివాసమ్ ॥ ౨౬॥

ఇజ్యాన్వితం బన్ధజనప్రధానం
 వివేకినం ధర్మపరం జితారిమ్ ।
 నవాంశకే దైత్యపురోహితస్య
 నరం ప్రసూతే సవితా ప్రగల్భమ్ ॥ ౨౭॥

పరాజితం నిర్ధనసత్యవీర్యం
 కామాన్వితం బన్ధజనైర్విముక్తమ్ ।
 శనేర్నవంశే సవితా ప్రసూతే
 నరం ఖలం దుర్గతిరోగభాజమ్ ॥ ౨౮॥

సూర్యాంశకే స్వే సవితా ప్రసూతే
 నరం సుతీక్ష్ణం పరిభీతచిన్తమ్ ।
 ప్రభూతనేవం గతవీర్యర్పం
 పరైః సుదక్షం మతిభృద్విహీనమ్ ॥ ౨౯॥

సూర్యాంశకే రాత్రిపతేర్వివస్వాన్
 కరోతి సౌమ్యం శుభక్రృదక్షమ్ ।

విజ్ఞావినీతం సతతం సుఖాఢ్యం
ప్రసన్నచిన్త విభవైః సమేతమ్ || 30 ||

ప్రియైర్విముక్తం వధబన్ధయుక్తం
పాపసురక్తం పురుషం ప్రసూతే |
సూర్యాంశకే భూతనయస్య భాను-
ర్విహీనసత్యం పరతర్కకం చ || 30 ||

సత్యాధికం సర్వసుఖైః సమేతం
ప్రియాతిథిం బ్రాహ్మణసంమతం చ |
సూర్యాంశకే సోమసుతస్య భాను-
స్త్రిషన్ ప్రసూతే మనుజం సనాథమ్ || 31 ||

స్త్రీవల్లభః గీతకలాసు దక్షం
భోగాన్వితం వస్త్రవిలేపనాఢ్యమ్ |
సూర్యాంశకే దేవగుర్వోర్విసస్వాన్
కరోతి సత్యం వినయప్రధానమ్ || 33 ||

సుశిల్పినం ధర్మరతం సుదాన్తం
ప్రియాతిథిం సర్వసంహా సుపుత్రమ్ |
సూర్యాంశకే దైత్యగురోః సువాతే
భానుర్నరం పార్థివమానయుక్తమ్ || 34 ||

క్లీబం కృశం పాపరతం కృతఘ్నం
శ్రియాం విహీనం సతతం కుచైలమ్ |
కరోతి భానుర్బహుదుఃఖయుక్తం
సూర్యాంశకస్యస్తు శనైశ్చరస్య || 35 ||

త్ర్యంశల్లవస్థో ధరణిసుతస్య
భానుర్విధత్తే ధమల్పపుణ్యమ్ |
విత్తాధివాసే భృతకం కుశీల్ం
రోగాధికం సహ్యాజ్జనైః సమేతమ్ || 36 ||

త్ర్యంశల్లవే సూర్యసుతస్య భాను-
ర్నరం విధత్తే వృజినాసురక్తమ్ |
విహీనవితం పరుషం కృతఘ్నం

విదేశశీలం గతసౌహృదం చ || 3౭||

త్స్యంశల్లవే దేవపురోహితస్య
కరోతి భానుః ప్రణయప్రధానమ్ |
యశస్కరం శౌర్యగుణైః సమేతం
మహాధనం శాస్త్రరతం మనుష్యమ్ || ౩౮||

హిరణ్యముక్తామణివస్త్రభాజం
స్త్రీణామభీష్టం సురభక్తియుక్తమ్ |
త్స్యంశల్లవస్థః శశిజన్యో భానుః
కరోతి మర్త్యం విగతారిపక్షమ్ || ౩౯||

త్స్యంశల్లవే దైత్యురోహితస్య
కరోతి సూర్యం సుభగం మనుష్యమ్ |
నానార్థయుక్తం వరవాజిభాజం
నిరోగకాయం వ్రతినామభీష్టమ్ || ౪౦||

కరోతి భనుః సుహృదస్య వీర్యత్
ప్రభూతమిత్రం విజితారిపక్షమ్ |
స్వబంధపూజ్యం ధనధాన్యయుక్తం
పుత్రాన్వితం బ్రాహ్మనసంమేతం చ || ౪౧||

ధీరం గురుం సుప్రజమప్రభృష్యం
ప్రభూతకోశం గజవాజిపుష్పమ్ |
స్వక్షేత్రవీర్యః ప్రకరోతి భాను-
ర్నరం సదా సత్యగుణైః సమేతమ్ || ౪౨||

స్వతుఙ్గపీర్యాత్ కురుతే దినేశో
నరం ప్రసిదం విజితారిపక్షమ్ |
ప్రియాతిథిం పార్థివమానయుక్తం
మహాధనం నీతిపరప్రధానమ్ || ౪౩||

నవాంశవీర్యప్రబలో వివస్వాన్
నరం ప్రసూతే సతతం మనోజ్ఞమ్ |
విచిత్రమాల్యాభరణం సుఖాఢ్యం
ప్రశస్తచింతం నిరుజం సుశీలమ్ || ౪౪||

శుభగ్రహలోకనవీర్యయుక్తో
 భానుః ప్రసూతే నిరుజం మనుష్యమ్ ।
 సౌభాగ్యయుక్తం సుతలాభభాజం
 నరేన్ద్రపూజ్యం ద్విజదేవభక్తమ్ ॥ ౪౫॥

పుంరశిత్థిర్థప్రబలో వివస్వాన్
 కరోతి భక్తం గురుసడ్విజానామ్ ।
 నరం వినీతం సుభగం మనుష్యం
 ధర్మాన్వితం ప్రీతికరం శుశీలమ్ ॥ ౪౬॥

ఆశాబలాధ్యః సవితా ప్రసూతే
 నానార్థయుక్తం సతతం మనుష్యమ్ ।
 హస్త్యవమాల్యమృరరత్నయుక్తం
 యశోన్వితం పార్థివమానయుక్తమ్ ॥ ౪౭॥

చేష్టాబలాధ్యః ప్రకరోతి భాను-
 ర్నరం సుచేష్టానుగతిం గతారిమ్ ।
 ప్రభూతమిత్రం గతసవేదుఃఖం
 సుఖాన్వితం బాన్ధుసౌఖ్యయుక్తమ్ ॥ ౪౮॥

కరోతి భానుర్దినవీర్యయుక్తో
 నరం ప్రసిద్ధం వినయేన యుక్తమ్ ।
 ధర్మసురక్తం ప్రియ్యుక్కువాక్యం
 సదానుకూలం దాయేతం జనానామ్ ॥ ౪౯॥

కరోతి భానుః స్వదీనస్యః వీర్యాణ్
 నరం ప్రగల్భం సుభగం సుకాన్తమ్ ।
 ప్రభూతవిత్రం ప్రియమప్రధృష్యం
 విద్వేషణాం కీర్తిహారం నితాన్తమ్ ॥ ౫౦॥

హోరావతాధ్యః ప్రకరోతి భానుః
 ప్రసిద్ధేమత్యున్నతవీర్యయుక్తమ్ ।
 నరం నృణామిష్టతమం సువాక్యం
 స్తుత్యం సదా బన్దిజనస్య మర్త్యమ్ ॥ ౫౧॥

దినాహిపః పక్షలేన పుష్టః
 ప్రభూతపక్షం పురుషం ప్రధానమ్ ।

సుచారువాక్యం బహుకోశయుక్తం
విజ్ఞావిసీతం సుభగం మనోజ్ఞమ్ || ౫౨||

మాసాబలాధ్యః ప్రకరోతి భాను-
ర్నరం విదగ్ధం ధనవాజియుక్తమ్ |
ప్రభూతమిత్రం రణలబ్ధశబ్ద
మహావిసీతం రతలాలసం చ || ౫౩||

దినాధిపో వర్షబలేన యుక్తః
కరోతి కృత్యేష శుభేశు సక్తమ్ |
నరం గతారిం గతదుఃఖశోకం
నిత్యం సుపుష్టం ద్విజదేవభక్తమ్ || ౫౪||

నిస్త్రింశచేష్టం పిశునవభావం
పరాన్నరక్త కట్ఃశనం దరిద్రమ్ |
భానుర్యదా మిత్రబలేన హీన-
స్తదా నరం కామపరం ప్రసూతే || ౫౫||

..... || ౫౬ ||

..... || ౫౭ ||

సూర్యో నవాంశాన్మకవీర్యహీనః
కరోతి మర్త్యం ప్రియవిగ్నహం చ |
విషామిశస్త్రజ్వరపిత్తభాజం
పితుర్నన్యో వికృతోపచారమ్ || ౫౮||

శుభగ్రహలోకనవీర్యనః
కరోతి భానుః సుకృశం విరూపమ్ |
హృద్రోగీణం బహ్వాటనం చ మూర్ఖం
కృతాపరాధం సతతం సభీతమ్ || ౫౯||

భానుర్విధత్తే నరవీర్యహీనః
శౌర్యేణ హీనం బహుభిః సమేతమ్ |
పరాజితం సర్వజ్ఞనైః ప్రహీన
సతార్థయానైర్ధనధాన్యవస్తైః || ౬౦||

ఆశాబలప్రోర్ఘ్యత ఏవ సూర్యః

సర్వాసు దిక్ష ప్రకరోతి హానిమ్ ।
 మిథ్యాప్రలపం విదధాతి బుద్ధి-
 పరాజ్ముఖం సద్విజయదేవభక్తమ్ ॥ ౬౧॥

చేష్టాబలేన ప్రవివర్జితోఽర్కః
 కరోతి చేష్టాం సతతం సునిన్ద్యామ్ ।
 నృణాం తథా బుద్ధివిపర్యయం చ
 విభూషితం సాధుజనేన వైరమ్ ॥ ౬౨॥

దీవాబలేన ప్రవివర్జితోఽర్కః
 కరోతి మర్త్యం మనుష్యమ్ ।
 హతప్రతాపం స్వజన్వైర్విహీనం
 పరాజ్ఞనానేవకభ్యుపేతమ్ ॥ ౬౩॥

స్వవారవీర్యేణ వివర్జితోఽర్కః
 కరోతి మర్త్యం సతతం కుచైలమ్ ।
 విధర్మరక్తం బహుకూటభాజం
 సుహృదిగురూణాం ప్రసభం సుదుష్టమ్ ॥ ౬౪॥

హారబలేనైవ వివర్జితోఽర్కః
 కరోతి మూర్ఖం ప్రణయేన హీనమ్ ।
 విద్యేషియుక్తం పరతర్కకం చ
 ప్రజ్ఞావిహీనం ప్రఖలం మనుష్యమ్ ॥ ౬౫॥

దీనాధిపః పక్షబలేన హీనః
 కరోతి మర్త్యం సతతం సుదుఃఖమ్ ।
 స్వపక్షహీనం విగతప్రతాపం
 మాయావినం నిష్ఠరవాక్యక్తమ్ ॥ ౬౬॥

సూర్యో యదా మాసబలేన హీన-
 స్తదా ప్రసూతే వికృతం మనుష్యమ్ ।
 ద్యూతక్రియానశితభూరివిత్తం
 వేశ్యానురక్తం సుజనేన హీనమ్ ॥ ౬౭॥

బహ్విశినం వ్యాధిభిరర్థితాఙ్గం
 చౌరావనీశైః పరిభూతమేవ ।

దినాధిపో వర్షబలేన హీనో
 దారిద్ర్యయుక్తం కురుతే మనుష్యమ్ || ౬౮||
 ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే సూర్యచారః ||

ఆధ్యాయ ౧౮

చన్ద్రాచారాధ్యాయః
 మేషే తు చన్ద్రః పురుషం ప్రసూతే
 శురం ముదాసత్త్వబలైరుపేతమ్ |
 ఖ్యాతం బహుస్త్రీయుతభృత్యవర్గం
 ప్రభావిణం త్యాగినమూర్జితం చ || ౧||

వృషే శశి గర్వితమిష్టదారం
 స్మితాల్పభాషం సుభగం ప్రసూతే |
 నిజస్వినం బహ్వాశినం సుఖేషం
 మహాజనద్రవ్యపరిగ్రహం చ || ౨||

చన్ద్రస్త్రుతీయే మధురాభిధానం
 కార్యాభిచారం నిపుణం ప్రసూతే |

.....

..... || 3||

తిష్ఠన్ శశి కర్కణీ కార్యధీరం
 సుమేధసం వాగ్విశదం ప్రసూతే |
 ప్రియప్రదానం ప్రియదర్శనం చ
 ప్రాజ్ఞం బహుశ్చాన్వికీర్ణబుద్ధిమ్ || ౪||

సింహా శశీ సత్త్వబలోపపన్నం
 నరం ప్రసూతే నరబద్ధమానమ్ |
 సింహాననాస్యం పృథుపీనకాయం
 మాంస.....ఇయం దుఃప్రసహం క్షుధాలుమ్ || ౫||

కన్యాం సమాశ్రిత్య శశీ ప్రసూతే
 నరం సువాక్యం మధురం వినీతమ్ |
 స్త్రీలాలలితైః సుకుమారమూర్తిం
 సుమేధసం సాధనాభిరామమ్ || ౬||

తులాధస్థో జనయత్యుదార
నరం శశీ వాగ్మతీసత్త్వయుక్తమ్ ।
మనస్వినం సాత్త్వికమస్త్రేత్రశీలం
శుచిం వినీతం సుభగం సురూపమ్ ॥ ౭॥

నిశకరో వృశ్చికగః సమృద్ధం
శూరం నరం సాహసికం ప్రసూతే ।
ఖ్యాతం సతామీశ్వరలబ్ధమానం
కూరం పరాధాతరుచిం ప్రచణ్డమ్ ॥ ౮॥

ధనుర్ధరస్థో నృపలబ్ధమానం
చన్ద్రః ప్రసూతే నరముచ్చవృత్తిమ్ ।
శూరం శుచిం సత్యపరం వినీతం
శ్రీమన్తమాఢ్యం గురుదేవభక్తమ్ ॥ ౯॥

తిష్ఠన్ ప్రసూతే మకరే శశాజ్కే
నరం వనారణ్యజ్ఞాభిరామమ్ ।
సజ్జీతహాస్యభీరతం సువేషం
ఖ్యాతం పరస్తీరతిలోలుపం చ ॥ ౧౦॥

కుమ్భే శశీ రోషిణమల్పసౌఖ్యం
సూతే కృశం దుర్భరమల్పవిత్తమ్ ।
బహుక్రియారమ్భమజాతమిష్టం
ప్రద్విష్టబంధుం గురువంచకం చ ॥ ౧౧॥

మీనద్వయే ప్రత్యధీనమ్ సుసత్యం
పాణ్డిత్యసామర్థ్యవరార్థయుక్తమ్ ।
హ్నిదానదాక్షిణ్యపరం వినీతం
నరం శశీ వాహ్మధురం ప్రసూతే ॥ ౧౨॥

హోరాం గతోఽర్కస్య కరోతి చన్ద్రో
నరం సకామం వనితాజితం చ ।
దోషాత్మకం బన్ధుజన్వైర్విముక్తం
సవ్యాధిదేహం రిపువర్గగమ్యమ్ ॥ ౧౩॥

హోరాం గతో రాత్రిపతిర్యదా స్వాం
తదా నరం శీలతరం కరోతి ।
స్వధర్మరక్తం నృపమానయుక్త
కృతశముత్సాహినమప్రహృష్యమ్ ॥ ౧౪ ॥

త్ర్యంశే శశీ వాసరపస్య నిత్యం
కరోతి పాపం బహుశత్రుయుక్తమ్ ।
అల్పర్థసత్త్వం విగుణం హృతస్వం
దౌర్భాగ్యదేహం పరదారలుబ్ధమ్ ॥ ౧౫ ॥

కరోతి విశం బహుమిత్రవిన్దం
పుత్రాన్వితం బన్ధుజనైః సమేతమ్ ।
త్ర్యాంశే స్వకీయే సుఖినమ్ సుకాన్తం
నిశాహిపో మర్త్యమలంధితాశమ్ ॥ ౧౬ ॥

త్ర్యంశే శశాంశ్కే విచరన్ కుజస్య
నరం ప్రసూతే విగతప్రతాపమ్ ।
హీనక్రియం దుఃఖశతిరుపేతం
పరార్థలుబ్ధం గతసౌహృదం చ ॥ ౧౭ ॥

ద్రేష్కాణమాప్తః ప్రకరోతి చన్ద్రః
సౌమ్యస్య సౌమ్యం సుభగం మనుష్యమ్ ।
మేధావినం సర్వగుణైః సమేతం
విధావినం సర్వకలాసు దక్షమ్ ॥ ౧౮ ॥

త్ర్యంశే గురో రాత్రిపతిః ప్రసూతే
శాస్త్రానురక్తం మనుజం సుశీలమ్ ।
నానాసుహృతస్సంస్తుతమల్పకోపం
ప్రియాతిథిం దేవగురుప్రభక్తమ్ ॥ ౧౯ ॥

సితస్య చన్ద్రో విచరన్ త్రిభాగే
కరోతి మర్త్యం వరయానయుక్తమ్ ।
స్త్రీవల్లభం సత్యముదారచేష్టం
కులాధికం పూజ్యతమమ్ నృపాణామ్ ॥ ౨౦ ॥

శనేర్యదా త్ర్యంశముప్రయాత-

శ్చన్ద్రస్తదా రోగిపమేవ ధత్తే ।
 దీనం దరిద్రం వికృతం సపాపం
 మహాపదం నిష్ఠురమవ మర్త్యమ్ ॥ ౨౧॥

నవాంశకే రాత్రిపతిర్యదా స్యాత్
 సూర్యస్య దుష్టం మనుజుం ప్రసూతే ।
 స్త్రీచంచిన్ద్రం పాపమతిం సదైవ
 ప్రణష్టవృద్ధిం విజితం పరైశ్చ ॥ ౨౨॥

నవామ్నకే స్వే ప్రకరోతి చన్ద్రో
 నరం సురూపం సుభగం సుశీలమ్ ।
 స్త్రీసంమతం సర్వగుణైః సమేతం
 విధావినీతం జనవల్లభం చ ॥ ౨౩॥

నవాంశకే భూమిసుతస్య చన్ద్ర-
 స్త్వస్యగుగూర్తం ప్రకరోతి మర్త్యమ్ ।
 క్లీతం కృశం వ్యాధితమల్పనత్త్వం
 శ్రీదుర్భగం కామపరం సదైవ ॥ ౨౪॥

సౌమ్యయ భాగే నవమే శశాఙ్కః
 కరోతి సౌమ్యం సతతం సుఖాఢ్యమ్ ।
 నిత్యం సుహృదేవగురుప్రసక్తం
 మహాధనం మణ్ణితమప్రమేయమ్ ॥ ౨౫॥

గురోనవాంశ విచరన్ శశాఙ్కే
 నరం ప్రసూతే బహువిత్తయుక్తమ్ ।
 పుత్రాన్వితం పుణ్యధనిరుపేతం
 ప్రియాత్థిం సర్వజనాభిరామమ్ ॥ ౨౬॥

కరోతి మర్త్యం నయసత్యసారం
 విధావినీతం సుహృదాం వరిష్టమ్ ।
 ద్విజప్రియం రోగభయవ్యోపేతం
 శుక్రస్య భాగే నవమే శశాఙ్కః ॥ ౨౭॥

చన్ద్రః శనేర్భాగమనుప్రయాతో
 నవాఖ్యమ్స్త్యన్దరుక్తవాచమ్ ।
 నరం ప్రసూతే వికృతస్వభావం

పరార్థలుబ్ధం వ్యసనైః సమేతమ్ || ౨౮ ||

సూర్యాంశకేఽర్కస్య నిశాధినాథో
.....నకం ఉఃఖయుతం మ్నుష్యమ్ |

ప్రమాదినం మిత్రజనైర్విహీనం
సుదీర్ఘసూత్రం సతతం కృతఘ్నమ్ || ౨౯ ||

సూర్యాంశకే స్వే ప్రకరోతి చన్ద్రో
ధనాన్వితం వాహ్మీనమల్పశత్రుమ్ |
నరం నితాన్తం శుభపుత్రయుక్తం
సువాహనాఢ్యం పరపక్షహీనమ్ || ౩౦ ||

సూర్యాంశకే భూమిసుతస్య చన్ద్రః
కరోతి నిత్యం బహుసౌఖ్యయుక్తమ్ |
విచక్షణం భోగయుతం సువేషం
సుధర్మశీలం సతతం సుశీలమ్ || ౩౧ ||

సూర్యాంశకే సోమసుతస్య సోమః
సౌమ్యం ప్రసూతే సుఖినం మనుష్యమ్ |
శిల్పజ్ఞమత్యద్భుతకర్మయుక్తం
ప్రియతిథిం విశ్రుతమేవ నిత్యమ్ || ౩౨ ||

సూర్యాంశకే దేవపురోహితస్య
నరం సువేషం ప్రకరోతి చన్ద్రః |
నృపప్రసాదం వినయైః సమేతం
సుచిత్రపానం బహుమిత్రయుక్తమ్ || ౩౩ ||

సూర్యాంశకే భార్గవనన్దనస్య
నరం వినీతం స్కరోతి చన్ద్రః |
నృపప్రసాదైః ప్రచురైః సమృధం
హస్త్యశ్చయుక్తం ప్రచురాన్నపానమ్ || ౩౪ ||

శనైశ్చరస్యార్కవిభాగసంస్థో
విధుర్విధత్తే చ సపత్నయుక్తమ్ |
కీనాశమాలస్యతమం నితాన్తం
స్వబన్ధవరైః పరిపీడితం చ || ౩౫ ||

త్రిశల్లవే భూమిసుతస్య చన్ద్రః
 శ్రద్ధావిహీనం కురుతేఽతికౌలమ్ |
 మల్లిముచం నీచజనానురక్తం
 రక్తార్ధితం కోపపరం సుజిహ్వామ్ || ౩౬||

త్రిశద్విభాగేఽకసుతస్య చన్ద్రో
 విరూపదేహం ముఖరం కరోతి |
 బ్రహ్మశణం స్థూలచం సుజిహ్వాం
 పరాపవాదే నిరతం సదైవ || ౩౭||

త్రిశల్లవే రాత్రిపతిర్యదా స్యా-
 న్మేధావినం చైవ తదా ప్రసూతే |
 జీవస్య మర్త్యం భువి లబ్ధకీర్తిం
 శ్రియాధికం పార్థివవల్లభం చ || ౩౮||

త్రిశాంశకే సోమసుతస్య మర్త్యం
 చన్ద్రః ప్రసూతే శుచిమప్రమన్తమ్ |
 స్త్రీవల్లభ గీతకలాస్య
 ప్రీయాతిథిం నిత్యముదారచేష్టమ్ || ౩౯||

త్రిశాంశకస్థో విధురాధత్తే
 శుక్రస్య మర్త్యం బహువీర్యయుక్తమ్ |
 సుపుణ్యయుక్త హయయానయుక్త.....
 దయాధికం సత్సు సదానురక్తమ్ || ౪౦||

సుహృద్బలాచ్ఛీతమయూఖమాలీ
 నరం విధత్తే బహుమిత్రయుక్తమ్ |
 సుహృత్ప్రియం పార్థివమానపుష్టం
 సుధాధికం సాధుతరం సలజ్జమ్ || ౪౧||

స్వస్థానవీర్యేణ యుతః శశాజ్ఞో-
 నరం విధత్తే వనితాసమృద్ధమ్ |
 స్వధానపూజ్యం పతిసక్గరక్తం
 నిత్యం ప్రశాన్తం త్వౌతవాక్యమేవ || ౪౨||

స్వతుజ్గసారేణ యుతః శశాజ్ఞః

ప్రోత్తుజ్గకర్మాణమహీనసత్త్వమ్ |
 నరం ప్రసూతే విజదేవభక్తం
 బహ్వశ్చయుక్తం సతతం సమృద్ధమ్ || ౪౩||

నవాంశపుష్టః ప్రబలః శశాజ్కోక్ర
 నరం విధత్తే సుతయానయుక్తమ్ |
 రోగైర్విముక్తం సుకుమారదేహం
 భోగాధికం సర్వకలాసు దక్షమ్ || ౪౪||

శుభగ్రహలోకనసారయుక్త-
 చన్ద్రో భయైర్వర్జితముత్తమమ్ చ |
 హస్త్యశ్చయుక్తం పురుషం ప్రసూతే
 శూరం మహోత్సాహినమృధిమన్తమ్ || ౪౫||

స్త్రీక్షేత్రవీర్యాత్ ప్రబలాచ్ఛశాఙ్కః
 కుర్యాజ్జితరాతిగణం గుణాఢ్యమ్ |
 బహ్వన్నవిత్తం ప్రమదాస్వభీష్టం
 మర్త్యం మహాలోకయుతం కరోతి || ౪౬||

ఆశాబలాద్రాత్రిపత్తిరీతారిం
 స్వబన్ధమాన్యం సుధృతం సులజ్జమ్ |
 మహాధన సర్వగుణాధివాస
 స్త్రీవల్లభం మానధనం కరోతి || ౪౭||

చేష్టాబలాఢ్యో బహుమిత్రకోశం
 చన్ద్రో విధత్తే నిరుజం మనుష్యమ్ |
 భృత్యాధిల సత్యరతం
 నిత్యం సురారాధనతత్పరం చ || ౪౮||

నిశాబలాఢ్యః ప్రబలః శశాజ్కోక్ర
 నరం ప్రసూతే ధుతితేజయుక్తమ్ |
 వస్త్రాన్నపావైర్వివిధైరుపేతం
 సౌభాగ్యవన్తం బహుదానశీలమ్ || ౪౯||

కరోతి చన్ద్రః స్వదినోద్భవేన
 యుక్తః ప్రసక్తం సతతం మనుష్యమ్ |
 మిత్రాధికం సౌమ్యవపుః ప్రసిద్ధం

నానార్థవృద్ధ్యా పరిపుష్టవిత్తమ్ || ౫౦||

హోరాబలాఢ్యో విషమార్గదక్షం
గురుప్రియం గీతరతం సుకాన్తమ్ |
మహాసహిష్ణుం కృషికర్మయుక్తం
చన్ద్రః ప్రసూతే సుతకన్యకాఢ్యమ్ || ౫౧||

హిమద్యుతిర్మాసబలేన కుర్యాత్
క్రియాన్వితం కల్పతరుం సమృద్ధమ్ |
శిల్పాధికం కీర్తికరం సుదారం
ప్రియాతిథిం తుష్టిపరం నయజ్ఞమ్ || ౫౨||

బన్ధిస్తుతం వర్షబలాచ్ఛాజ్కో
నరం ప్రసూతే శుభకర్మరక్తమ్ |
దివ్యాఙ్గనాభోగరసానురక్తం
సత్త్వాధికం పాపజనైర్విముక్తమ్ || ౫౩||

చన్ద్రః సుహృద్వీర్యవిహీనముర్తిః
కరోతి దీనం పరతర్కకం చ |
సుదీర్ఘసూత్రం వ్యసనైరుపేతం
హితార్థశక్తిం పురుషం సదైవ || ౫౪||

స్వస్థానవీర్యేణ విహీనమూర్తి-
.....ఈనరతం సువాతే |
పరాభవాఢ్యం నృప్మానహీనం
కృశం వివేర్ణం కుసుహృత్సమేతమ్ || ౫౫||

తుఙ్గవీర్యేణ వివర్జితస్తు
చన్ద్రః ప్రసూతే కృపణం మనుష్యమ్ |
నీచానురక్తం పరహీనసత్త్వం
ప్రకీర్ణకామం బహుశోకభాజమ్ || ౫౬||

నవాంశవీర్యేణ వివర్జితస్తు
నయేనహీనం పురుషం శశాఙ్కః |
కరోతి దుష్టం చ తథా కృతఘ్నం
భీరుం రుజూర్తం నృపపీడితం చ || ౫౭||

శుభగ్రహలోకనహీనమూర్తిః
 కరోతి చన్ద్రః సతతం కురూపమ్ |
 కుచలసుగ్ర కృపణస్వం
 పాపానురక్తం సుభుజం సదైవ || ౫౮ ||

స్త్రీషేత్రవీర్యేణ యదో విహీన-
 స్తదా శశాఙ్కః ప్రకరోతి పాపమ్ |
 దౌర్భాగ్యక్తం ద్విజభక్తిహీనం
 విహీనశక్తి పరిపీడితం చ || ౫౯ ||

చన్ద్రో దిశావీర్యవివర్జితశ్చ
 విదేశరక్తం ప్రకరోతి మర్త్యమ్ |
 వృథాటనం దుర్భగమల్పకృత్యం
 కృపావిహీనం సుతమిత్రహీనమ్ || ౬౦ ||

చేష్టాబలేనైవ వివర్జితస్తు
 చన్ద్రః ప్రసూతే సతతం కుచేష్టమ్ |
 విద్వేషభాజం పరదారరక్తం
 నిత్యం ఖలం పార్థివమానహీనమ్ || ౬౧ ||

చన్ద్రో నిశావీర్యబలేన హీనః
 కరోతి నేత్రోద్భవరోగయుక్తమ్ |
 చౌరప్రమృష్టార్థచతుష్పదాఢ్యం
 స్త్రీలోకనిన్ధ వికలం ఖలం చ || ౬౨ ||

స్వవారవీర్యేణ వివర్జితస్తు
 కరోతి చన్ద్రో బహుహానియుక్తమ్ |
 సేవారతం ధర్మసుఖైర్విహీనం
 పరాన్నభోక్తారమన్లుదోషమ్ || ౬౩ ||

హోరాబలేనైవ విహీనమూర్తి-
 శ్చన్ద్రస్తు మూర్ఖం మనుజం ప్రసూతే |
 సజ్గుష్టభాజం సువిహీనకోశ
 సుహృజ్జనైస్త్వక్తమరిప్రధానమ్ || ౬౪ ||

చన్ద్రో యదా మాసబలేన హీన-
 స్తదా ప్రసూతే వికృతం మనుష్యమ్ |

సుమన్దభాగ్యం విజితం పరైశ్చ
ప్రమాదినం మన్దగతిం కృతఘ్నమ్ || ౬౫||

చన్ద్రో యదా వర్షబలేన హీన-
స్తదా సువాతే ధనధాన్యహీనమ్ |
మర్త్యం సుభీరుం విజితం గతార్థం
పరాభవైకాస్పదమేవ నిత్యమ్ || ౬౬||

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే చన్ద్రవారః ||

ఆధ్యాయ ౧౯

భౌమచారాధ్యాయః

మేషే తు భౌమో రభసం ప్రచణ్డం
శురం నరం సాహసకర్మశీలమ్ |
తేజస్వినం సాత్త్వికముగ్రధృష్యం
దుర్మషణం దినపరం ప్రసూతే || ౧||

వృషే స్వబ్ధుప్రతిబుద్ధవైరం
భౌమః పుత్రోత్సాహకరం ప్రసూతే |
సుదుష్టశీలం బహుదుఃప్రలాపం
ప్రభక్షణే మన్దధనాత్మజం చ || ౨||

సన్తుప్తమానో మిథునే ప్రసూతే
భౌమో మనుష్యం బహులప్రవాసమ్ |
నానార్థశిల్పాసు కలాసు దక్షం
బహుశ్రుతం వాక్యతిశారదం చ || ౩||

స్థితః కుజః కర్కతకే కృశార్థం
కురీష్వత వైకల్పరుగార్దినం చ |
పునః పునర్వర్ధితనిఃకృతాథ
నరం పరావేశనవిశ్రుతం చ || ౪||

అఙ్గారకః సింహముపేత్య సూతే
నరం వపుష్మన్తముదగ్రసత్త్వమ్ |
అమర్షిణం శూరమతిప్రచణ్డం

పరప్రహరారమసంశయం చ ॥ ౫॥

కన్యాం గతో లోహితమూర్తిరా
పూజ్యం సతామార్జవమల్పశౌర్యమ్ ।
ప్రియప్రతాపం పరగీతదక్షం
నరం ప్రసూతేవివిధవ్యయం చ ॥ ౬॥

తులాధరస్యస్తు కుజోఽధ్వశీలం
ప్రసక్తవాక్యం జనయత్యనిష్ఠమ్ ।
వికత్తనం బహ్వానృతం కుపుణ్య
హీనాఙ్గముత్సాదితపూర్వమిశ్రమ్ ॥ ౭॥

భౌమోఽప్తమే పాపమతిం కువృత్తం
కర్యాన్నర్ం బహ్వాపరాధవైరమ్ ।
శతం వధద్రోహకృతానుబన్ధ-
మాచారసత్యం భృతధర్మశీలమ్ ॥ ౮॥

హోరాం గతో ధన్విని లోహితాఙ్గో
బహుక్షతం క్షీణతనుం ప్రసూతే ।
శతం నరం నిష్ఠరవాక్యశీలం
విపన్నదారాత్మజమస్వతన్త్రమ్ ॥ ౯॥

మృగే తు భౌమః సుఖినం సుకాన్తం
నిరన్తరం శ్రేష్ఠతమమ్ ప్రసూతే ।
ధన్యం ధనోపార్జణతో రమాధ్యం
చమూపతిం వా మనుజేశ్వరం వా ॥ ౧౦॥

కుమేభి తు భౌమో వికృతం మనుష్యం
సూతే నరం దుర్భగదర్శనం చ ।
పైశున్యవాదానృతవంచనాది-
దోషైరజస్రోపహతం మనుష్యమ్ ॥ ౧౧॥

తిష్ఠన్ కుజో మీనగతో రుజార్తం
ప్రవాసినం మన్దసుతం ప్రసూతే ।
బహుద్విజాభ్యర్థనవంచనాది-
విపన్నసర్వస్వమతిక్షరాగమ్ ॥ ౧౨॥

హోరాశ్రితో వాసపస్య భౌమో
 వధప్రియం సాహసకర్మశీలమ్ ।
 నరం సువాతే బహురోగయుక్తం
 పితౄశ్రితం తప్తతనుం నితాన్తమ్ ॥ ౧౩ ॥

హోరాశ్రితో రాత్రిపతేర్మహీజః
 కరోతి మర్త్యం వినయేన యుక్తమ్ ।
 భోక్తారమాఢ్యం వ్యవహారశీలం
 గతప్రసూతం విగతారిపక్షమ్ ॥ ౧౪ ॥

ముఖాశిరోగౌపహతం సుశీలం
 స్వల్పాత్మజం క్లేశపరం ఖలం చ ।
 త్ర్యాంశే కుజో వాసరపస్య తిష్ఠన్
 కరోతి మర్త్యం విగతప్రతాపమ్ ॥ ౧౫ ॥

కూరం ఖలం ద్వేషిణమిష్టధర్మం
 ఖ్యాతం నృపాణాం స్వగుణైరుదారైః ।
 త్ర్యంశే చరన్ రాత్రిపతేర్మహీజో
 నరం ప్రసూతే విగతారిపక్షమ్ ॥ ౧౬ ॥

స్వత్స్యంశభాగే విచరన్ మహీజో
 దుఃఖం ప్రసూతే వికృతం మనుష్యమ్ ।
 సరహ్యారాగాతమసశ్చ సఖ్యం
 విద్వేషిణం సాధుజనస్య నిత్యమ్ ॥ ౧౭ ॥

ద్రేష్కాణకే స్వే విచరన్ మహీజః
 కరోతి మర్త్యం బహురోగయుక్తమ్ ।
 పరాన్నరక్త ప్రచురప్రకోపం
 గతప్రతాప సతతం కుశీలమ్ ॥ ౧౮ ॥

త్ర్యంశే కుజః సోమసుతస్య తిష్ఠన్
 గమ్భీరసత్త్వస్థితిమృద్ధిమన్తమ్ ।
 నరం ప్రసూతే బహు ఉ
 నరేష్ట్రసన్మానసమన్వితం చ ॥ ౧౯ ॥

త్ర్యంశే గురోర్భూమిసుతః ప్రసూతే

నరం విదగ్ధం ప్రథితం కువేషమ్ ।
 సుశ్రూషకం దేవగురుద్విజానాం
 చింతం మతిమంతమేవ ॥ ౧౯ ॥

త్ర్యంశే కుజో భార్గవ
 నరం ప్రసూతే వనితాస్వభీష్టమ్ ।
 హిరణ్యలోహప్రధనం ప్రసిద్ధిం
 క్రియాసు చాభిప్రయతం ప్రగల్భమ్ ॥ ౨౦ ॥

నవాంశకే వాసరపస్య భౌమో
 లుబ్ధం కుయోషిద్గతసజ్గవిత్తమ్ ।
 తిష్ఠన్ విధత్తేఽల్పసుఖం మనుష్యం
 హృద్రోగిణం బహ్వశనం శరం చ ॥ ౨౧ ॥

నవాంశకస్యః ప్రకరోతి భౌమ-
 శ్చన్ద్రస్య కాంతాసుఖమానయుక్తమ్ ।
 సుహృద్విజాతిచ్యపరం ప్రశాంతం
 పూజ్యం సతాం బన్ధుహితే రతం చ ॥ ౨౩ ॥

నవాంశకే స్వే విచరన్ మహీజః
 కరోతి మర్త్యం బహురోగయుక్తమ్ ।
 పరాన్నరక్త ప్రచురప్రకోప
 గతప్రతాపం సతతం కుశీలమ్ ॥ ౨౪ ॥

బుధస్య భౌమః ప్రచరన్నవాంశే
 కరోతి మర్త్యం ప్రణతం ద్విజానామ్ ।
 ద్రవ్యాన్వితం ధీరముదారసత్త్వం
 విస్తీర్ణసత్త్వం సుభగం సుఖాఢ్యమ్ ॥ ౨౫ ॥

గురోనవాంశే విచరన్ మహీజః
 కరోతి మర్త్యం వివిధాన్నపానమ్ ।
 శూరం ప్రచణ్డం రణరణ్డరక్తం
 గతద్విషం యానవరైః సమేతమ్ ॥ ౨౬ ॥

శుక్రస్య భాగే నవమే తు భౌమః
 కరోతి మర్త్యం రతిలుబ్ధసౌఖ్యమ్ ।

సుహృద్గురుప్రీతికరం సువాక్యం
సుసాధరక్తం బహుభృత్యయుక్తమ్ || ౨౭||

శనేర్నవాంశే విగతో మహిజే
నరం సువాతే బహుపాపయుక్తమ్ |
గుహ్యశిరోగోపహతం సుదుష్టం
ప్రియావిహీనం పరతర్కకం చ || ౨౮||

పతిప్రియం కూటరతం కుశిలం
చరస్థిత బహ్వుణబన్ధనం చ |
సూర్యాంశకే వాసరపస్యం భౌమో
నరం ప్రసూతే విదేధూర్తచేష్టమ్ || ౨౯||

సూర్యాంశకే రాత్రిచరస్య భౌమో
నరం ప్రసూతే సువపుః సుకాన్తమ్ |
ప్రాచం బహుబ్రాతరమూరితం చ
..... || ౩౦||

ద్వాదశాంశే విచరన్ మహిజః
స్త్రీదుర్భగం ప్రేష్యకమస్వతన్త్రమ్ |
స్త్రీరూపతుల్యకృతికర్మయుక్త-
మస్పృగుగార్తం వ్యసనైః సమేతమ్ || ౩౧||

వ్యాయామశ్యామృబ్ధరభూషణాఢ్యం
ఖ్యాతం స్థిరస్థితవరాజనం చ |
సూర్యాంశకే సోమసుతస్య భౌమో
నరం ప్రసూతే నృపపీడితస్యమ్ || ౩౨||

ప్రఖ్యాతబుద్ధిం సుఖినం స్వతన్త్రం
కవిం వివాదేఽప్యనివారితం చ |
సూర్యాంశకే దేవగురోః కుజశ్చ
ప్రభూతవిత్తం సుభగం ప్రసూతే || ౩౩||

స్త్రీణామభీష్టం మధురం వినీతం
దానోపచారాదరమానయుక్తమ్ |
సూర్యాంశకే భూమిసుతో భృగోశ్చ

కరోతి నిత్యం ప్రణతారిపక్షమ్ || 34 ||

స్వబంధవిద్వేషవివాదశీలం
 బహుప్రలాప చపల కుశాలమ్ |
 సూర్యాంశకస్థో రవిజస్య భౌమః
 కరోతి మర్త్యం కలహానురక్తమ్ || 34 ||

అనేకదిక్పద్మనవేశ్యచేష్టం
 బహువ్యయానర్థపరం సదైవ |
 త్రింశల్లవే స్వే ప్రకరోతి భౌమో
 నరం కురూపం వ్యసనైః సమేతమ్ || 35 ||

లుబ్ధం పరస్త్రినిరతం సదైవ
 విద్వేషిణం దుర్వనితాపతిం చ |
 త్రింశాంశకే సూర్యసుతస్య భౌమ-
 స్త్రిష్ఠన్ విధత్తే వికృతం మనుష్యమ్ || 36 ||

యశన్త్రతాధ్యాయనదానశీలం
 పురోహిత పార్థివమన్త్రిణం చ |
 త్రింశాంశకే దేవగురోర్మహిజః
 కరోతి మర్త్యం బహుధర్మయుక్తమ్ || 37 ||

దాతారమిష్టామ్బరగంధమాల్యం
 బహుప్రజం బంధిహితం సదైవ |
 త్రింశల్లవ సోమసుతస్య త్రిష్ఠన్
 కుజో విధత్తే సుఖదం ప్రసూతే || 38 ||

అలోఖ్యవిధానిపుణం సుశీలం
 వాధప్రియం గీతవిశారదం చ |
 త్రింశల్లవే వై భృగుజస్య భౌమో
 నరం ప్రసూతే బహుపుత్రయుక్తమ్ || 39 ||

భౌమో యదా మిత్రబలేన యుక్తః
 కరోతి మర్త్యం సుహృదైః సమేతమ్ |
 ప్రభూతసౌఖ్యేన యుతం సురూపం
 గురుద్విజాచార్యపరాయణం చ || 40 ||

స్వక్షేత్రవిర్యేణ యుతో మహిజ
కరోతి మర్త్యం సుతమానయుక్తమ్ ।
స్త్రీభూషణశ్చం రతిభూరిదక్షం
కలాలిపిజ్జం మధురం గతారిమ్ ॥ ౪౨ ॥

విధాగమాఢ్యం సుతవిత్తయుక్తం
సుపుణ్యశీలం నిపుణప్రయోగమ్ ।
స్వతుఙ్గవీర్యేణ యుతస్తు భౌమః
కరోతి మర్త్యం ప్రణతం ద్విజానామ్ ॥ ౪౩ ॥

దేవద్విజాభ్యర్థనలబ్ధకీర్తిం
శూరం సతామాశ్రయమాప్తవిధమ్ ।
భౌమః స్వనవాంశకవీర్యయుక్తః
కరోతి మర్త్యం నృపమానయుక్తమ్ ॥ ౪౪ ॥

సువృత్తదార గతశత్రుక్ష.....
కవిం నృపామాత్యమహత్తరం వా ।
శుభగ్రహలోకనవీర్యయుక్తో
భౌమః ప్రసూతే సుభగం మనుష్యమ్ ॥ ౪౫ ॥

పుంక్షేత్రవీర్యేణ యుతస్తు భౌమో
నరం ప్రసూతే ద్విజదేవభక్తమ్ ।
ప్రభూతగోజాతహిరణ్యధాన్యం
బహ్వాఙ్గనానన్దనమద్భుతార్థమ్ ॥ ౪౬ ॥

దిగీర్వర్యయుక్తః ప్రకరోతి భౌమో
నరం ప్రసూతే సతతం సుశీలమ్ ।
కాత్తాశ్రమం క్షేత్రసహం విసీతం
.....ఆన్వితం ధర్మపరాయణం చ ॥ ౪౭ ॥

చేష్టాబలాఢ్యః ప్రకరోతి భౌమో
నరం ప్రసూతే సతతం కుమేష్ఠమ్ ।
హితానుకూలం సుహృదాం సతం చ
నైపుణ్యయుక్తం నిపుణం క్రీయాసు ॥ ౪౮ ॥

భౌమో యదా రాత్రిబలేన యుక్త-
స్తదా ప్రసూతే సుభగం మనుష్యమ్ ।

ఆరామవాపీకరణానురక్తం

స్త్రీలాభయక్తం ప్రచురాన్నయుక్తమ్ || ౪౯ ||

స్వవారవీర్యప్రబలో మహీజః

స్మృతిశ్రుతాచారమతిం సుశీలమ్ |

నరం సువాతే బహుభోగభాజం

కాంతం ప్రియం స్థానవిలోపనం చ || ౫౦ ||

హోరాబలాధ్యః ప్రకరోతి భౌమో

నరం నితాంతం స్మృతిశాస్త్రవిచమ్ |

ప్రభూతగోభూమిసుతాఙ్గాధ్యం

ప్రియం వదం సర్వసహం మనుష్యమ్ || ౫౧ ||

ప్రఖ్యారమత్యస్తసుఖాపభోగం

జితారిమారక్షకసాధుదారమ్ |

స్వమాసవీర్యేణ యుతో మహీజో

నరం విధత్తే దయితం నృపాణామ్ || ౫౨ ||

ఆరో యదా వర్షబలేన యుక్తః

కరోతి మర్త్యం ధనధాన్యయుక్తమ్ |

హతత్విషం తుష్టిపరం సహీష్ణం

ప్రియంవదం సర్వజనానుకూలమ్ || ౫౩ ||

భౌమో యదా పక్షబలేన పుష్ట-

స్తదా ప్రసూతే విగతారిపక్షమ్ |

ప్రభుం ప్రసిద్ధం క్షుతిమానయుక్తం

శూరం ధనాధ్యం స్వకులప్రధానమ్ || ౫౪ ||

భౌమో యదా మిత్రబలేన హీన-

స్తదా కుమిత్రం జనయ్మనుష్యమ్ |

ఖలం కురూపం ధనధాన్యహీనం

దేవద్యజానాం చ తథా విరక్తమ్ || ౫౫ ||

స్వక్షేత్రవీర్యేణ వివర్జితస్తు

భౌమోఽతికష్టం విదధాతి మర్త్యమ్ |

స్త్రీవల్లభం బన్ధుజనవ్యవేతం

గతాథశాక్తం విజితం విపక్షైః || ౫౬ ||

స్త్రీపానదోషప్రభవైరనథ-
 ర్వ్యయాదిదోషైః కలహైర్విచిత్రైః ।
 సమ్పిడ్యతే సర్వజవైర్మనుష్యోః
 భౌమో యదా తుజ్జబలేన హీనః ॥ ౫౭॥

వింశవీర్యేణ వివర్జితస్తు
 భౌమః ప్రసూతే సుహృజం మనుష్యమ్ ।
 ప్రపీడితం శత్రుకృత్తైర్వికారః
 పరాభవైర్మిత్రకృత్తైస్తథైవ ॥ ౫౮॥

శుభగ్రహలోకనవీర్యహీనః
 కరోతి మర్త్యం వికృతాఙ్గమేవ ।
 విముక్తధర్మం సహజాపరక్తం
 విగర్హితం శీలపరిచ్యుతం చ ॥ ౫౯॥

స్వక్షేత్రవీర్యప్రవివర్జితస్తు.....
 భౌమః ప్రసూతే
 హింసాపరం బహ్వృణశూన్యకోశం
 శ్రియా విముక్తం రతిహీనసౌఖ్యమ్ ॥ ౬౦॥

ఆశాబలేనైవ వివర్జితస్తు
 భౌమః ప్రసూతే హ్యధనం మనుష్యమ్ ।
 వృద్ధాఙ్గనాసేవనమధ్యశీలం
 పరార్థచేష్టాస్వతికష్టభాజమ్ ॥ ౬౧॥

హృద్రోగిణం దుర్బలదేహయన్త్రం
 మూర్ఛాస్మృతిం నీచర్షావరగ్రహం చ ।
బలేన ప్రవివర్జితస్తు
 భౌమః ప్రసూతే విగతాభిమానమ్ ॥ ౬౨॥

విముక్తధర్మం విగతప్రభావం
 ద్యూతప్రియం పాపరతం కుశీలమ్ ।
 సదా విహీనః ప్రకరోతి మర్త్యం
 భౌమః సదా శత్రువిమర్దితం చ ॥ ౬౩॥

స్వవారవీర్యప్రవివృత్తస్తు
 భౌమః ప్రసూతే వికృతం మనుష్యమ్ |
 సానోపభోగాభరణాఇబాహ్యం
 పరాజ్ఞోపాసనకర్మశీలమ్ || ౬౪ ||

..... రాజ్ఞానసక్లమసక్తభాష్యం
 వీవ్రతఘ్నం వసుదారణ చ |
 హోరాబల్లైరీన.....ఉశ్చ భౌమః
 కరోతి మర్త్యం వ్యసనైః సమేతమ్ || ౬౫ ||

ద్వేష్యం జగత్స్యద్భుతవేషచేష్టం
 విహీనసత్యం సుఖలం కృతఘ్నమ్ |
 భౌమో యదా మాసబలేన హీన-
 స్తదా ప్రసూతే సరుజం మనుష్యమ్ || ౬౬ ||

అనాత్మజం కర్మవిపక్షదారం
 పాపోధతం ధర్మఫలవ్యపేతమ్ |
 కరోతి భౌమోబబ్ధబలేన హీనో
 నరం నితాస్తం ప్రియసాహసం చ || ౬౭ ||

శతం పరోపాసనసక్లహేప్పుం
 సుహృదమం స్త్రీగమనోర్సుకం చ |
 స్వపక్షవీర్యేణ వివర్జితస్తు
 భౌమః ప్రసూతేతివికర్మశీలమ్ || ౬౮ ||

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే భౌమచారః ||

ఆధ్యాయ ౨౦

బుధచారాధ్యాయః
 మేషం గతస్త్విస్తుసుతా.....
 కుర్యాత్ కృశం బహ్వాటనం శతం చ |
 మిథ్యాప్రలాపం ప్రియవిగ్నహాస్తం
 భూరిత్రమోత్పన్నవిపన్నచిన్తమ్ || ౧ ||

వృషం గతస్తు పృథుపీనకాన్తం
 బుధో నరం త్యాగినమిష్టరమ్ |

గాన్ధర్వశీలారతిహాస్యశీలం
దక్షం ప్రగల్భం ప్రియవల్గువాక్యమ్ || ౨||

బుధః ప్రసూతే మిథునే సువాక్యం
నరం ప్రియాభాషణమిష్టకేశమ్ |
శిల్పశ్రుతిజ్ఞాపకలావిదగ్ధం
వికత్థినం మానినమూర్జితం చ || 3||

చతుర్థరాశౌ తు శశాంకసూను-
స్తిష్ఠన్ విదేశాభిరతం ప్రసూతే |
ప్రాజ్ఞం కవిం స్త్రీరతిగేయవిత्तం
బహుక్రియాసక్తమనస్వినం చ || ౪||

బుధో నరం సింహముపేత్య.....ఉ.....
దల్పస్మృతం చానకలావియుక్తమ్ |
ఆత్మాహసత్త్వస్థిత్తివిత్తహీనం
జగత్సత్తిజ్ఞాతమసత్యవాక్యమ్ || ౫||

కన్యామపత్య ప్రచురం ప్రసూతే
ర్మప్రియం వాఙ్మీనమిన్ద్రసూనుః |
ఆలేఖ్యలేఖ్యశ్రుతికావ్యవిత्तం
విజ్ఞానశిల్పాదివిమిశ్రితం చ || ౬||

తులాధరే శిల్పవివాదవన్తం
బుధో విధత్తే చపలం ప్రసూతే |
శతప్రవార కృతకోపచార
పణ్యక్రియోపాయవిధానదక్షమ్ || ౭||

బుధో నరం వృశ్చికమేత్య కర్కా-
దమర్ణదుఃఖత్రమశోకతప్తమ్ |
విదీప్తకర్మాణమసాధశీలం
పారుష్యదమ్భచ్చలనిశ్చితమ్ || ౮||

ధనుర్ధరస్థిస్త బుధో మనుష్యం
విఖ్యాతశబ్దం జనయత్యుదారమ్ |
శాస్త్రార్థాశిల్పశ్రుతిశౌర్యయుక్తం

మేధావిన నాక్యవిశారదం చ ॥ ౯ ॥

బుధో మృగస్థో జనయత్యనర్థం
 నీచం పరప్రేష్యమనత్యచేష్టమ్ ।
 ముర్ఖం కలాశిల్పగుణైర్విహీనం
 నిరుద్యమస్థం పిశునస్వభానమ్ ॥ ౧౦ ॥

కుమ్భే తు సౌమ్యః శుచిశీలహీనం
 నరం ప్రసూతే పరిభూతమన్యైః ।
 వాగుబద్ధికర్మోపహతం హతాశం
 ప్రహీనలజ్జం రతిదుర్భగం చ ॥ ౧౧ ॥

మీనద్వయస్థస్తు బుధో మనుష్య-
 మాచారశోభాభిరతం ప్రసూతే ।
 దేశానుగం వాహ్మీనకర్మసాధుం
 దరిద్రమిష్టప్రజమ్లమిష్టమ్ ॥ ౧౨ ॥

హోరం బుధో వాసరపస్య యాత-
 స్తీవ్రం ఖలం కామపరం విశీలమ్ ।
 గతప్రతాపం బహుపాపరక్తం
 దేవద్విజానాం పరినిన్దకం చ ॥ ౧౩ ॥

హోరాం గతో రాత్రిపతేస్తు సౌమ్యో
 నరం ప్రసూతే సుభగం సుశీలమ్ ।
 విశిష్టవాగుబద్ధిగుణం నయశ్చం
 ప్రియాతిథిం నిత్యముదారచేష్టమ్ ॥ ౧౪ ॥

త్స్యంశే బుధో వాసరపస్య తిష్ఠన్
 నరం ప్రసూతే పరివాదయుక్తమ్ ।
 క్రూరం హతారిం సరణం కురూపం
 కూటానురక్తం చ సదా సకామమ్ ॥ ౧౫ ॥

త్స్యంశే బుధో రాత్రి.....
 నరం ప్రసూతే విగతారిపక్షమ్ ।
 ముక్త్రూషకం దేవగురుద్విజానాం
 కులప్రధానం బహుపుత్రయుక్తమ్ ॥ ౧౬ ॥

బుధో యదా భూమిసుతస్య సంస్థో
భాగే తృతీయే ప్రకరోతి మర్త్యమ్ ।
మాఙ్గల్యధర్మం శ్రుతిధర్మబాహ్యం
వబన్ధమానం సమ్పదా వియుక్తమ్ ॥ ౧౭॥

స్వవహ్నిభోగేస్తుసుతః సువాతే
సురూపదేహం సుభగం మనుష్యమ్ ।
యశ్చవ్రతాదిష్వనురక్తచేష్టం
దాతారమార్యం బహుమిత్రపక్షమ్ ॥ ౧౮॥

తృతీయభాగే సురపూజితస్య
బుధో విధత్తే ప్రసభం మనుష్యమ్ ।
స్త్రీవల్లభం శుభ్రమలంఘ్యవీర్యం
ప్రభూతకోశం వివిధార్థయుక్తమ్ ॥ ౧౯॥

భాగే తృతీయే శశిజః సితస్య
తిష్ఠన్ ప్రసూతే సువిదగ్ధమేవ ।
మర్త్యం మహాధామనిధిం గతారిం
ప్రసన్నచింతం నృపవల్లభం చ ॥ ౨౦॥

త్ర్యంశే శనేః సోమసుతః ప్రయాతః
కరోతి మర్త్యం సఘ్నుం
విషాదినం దుర్బలదేహసత్త్వం
ప్రవాసినం విక్రయవిగ్రహం చ ॥ ౨౧॥

చరన్ నవాంశే దినపస్య సౌమ్య
కరోతి పాపం వికృత మనుష్యమ్ ।
స్త్రీదుర్భగం బన్ధజన్వైర్విముక్తం
ప్రసక్తశిలం హతశక్తిదర్పమ్ ॥ ౨౨॥

చన్ద్రాంశకే స్యాన్ నవమే యదైన్ద్రవ-
స్తదా విధత్తే సుసుఖ నితాన్తం
ఖ్యాతం వపుష్పన్తముదారచేష్టం
జేతారమీజ్యం సుహృదాం సతాం చ ॥ ౨౩॥

నవాంశకే భూమిసుతయ సౌమ్యో
నరం విధత్తే రుధిరార్తదేహమ్ ।

వికర్మశీలం సుహృదామభీష్టం
 ద్వేష్యం ఖలం పార్థివపీడితం చ || ౨౪||

నవాంశకే స్వే ప్రకరోతి సౌమ్యః
 సౌమ్యం సురూపం సుభగం మనుష్యమ్ |
 దేవద్విజాతోప్రణతం ప్రసన్న
 ప్రియాతిథిం బ్రహ్మణసంమతం చ || ౨౫||

నవాంశకస్యః సురపూజితస్య
 సౌమ్యః ప్రసూతే సుఖినం మనుష్యమ్ |
 నానార్థలాభం ప్రభుత్ప్రతాపం
 సుమిత్రయుక్తం ప్రసుతం సుశిలమ్ || ౨౬||

శుక్రస్య భాగే నవమే బుధస్తు
 కరోతి మర్త్యం వివిధార్థయుక్తమ్ |
 ప్రభూతామత్ర ద్వీజపూజనపు.....
 సుతాన్వితం నిత్యముదారచేష్టమ్ || ౨౭||

సౌరస్య భాగే నవమే చ తిష్ఠన్
 కరోతి సౌమ్యోఽతిరుజం మనుష్యమ్ |
 కుశిల్పినం సాధుగుణైరయోగ్యం
 పరాజ్ఞనానక్తమనర్థయుక్తమ్ || ౨౮||

సూర్యాంశకస్థో విదధాతి సౌమ్యో
 నృణాం రవేః పాపమతిం న సౌఖ్యమ్ |
 కుమిత్రసజ్గం రిపుపక్షవృద్ధిం
 యశోర్వి..... సతసంశయం చ || ౨౯||

సూర్యాంశకే శాతకరసఔ.....
 నరం విధత్తే వివి.....తాపమ్ |
 సతార్థయుక్తం రతిసౌఖ్యభాజం
 విశిష్టశీలం వినయైః సమేతమ్ || ౩౦||

సూర్యాంశక భూమిసుతస్య సౌమ్యో
 నరం విధత్తేఽతిశరం విశిలమ్ |
 గతశ్రియం బంధజనేన నిత్యం

పాపాత్మకం రోగసమన్వితం చ || 3౧||

సూర్యాంశకే స్వే ప్రకరోతి సౌమ్యో
నరం శాస్త్రరతం సదైవ |
కలాసు దక్షం ప్రణతారిపక్షం
జీతేన్ద్రియం శ్లాఘ్యతమం సదైవ || 3౨||

సూర్యాంశకే దేవపురోహితస్య
సౌమ్యః ప్రసూతే సుతరాం సుశిలమ్ |
మర్త్యం మహావృత్తవిబుద్ధియుక్తం
ప్రియాతిథిం ధర్మపరం సదైవ || 33||

సూర్యాంశకే భార్గవ ఏవ సౌమ్యః
కరోతి మర్త్యం ప్రచురాత్నకోశమ్ |
నృపప్రియం సాధుజనానురక్తం
సద్ధర్మశీలం బహుపుణ్యసౌఖ్యమ్ || 3౪||

సూర్యాంశకే సూర్యసుతస్య సౌమ్యజ్ఞ్
కరోతి దినం కృపగమనష్యమ్ |
వ్యపేతసిలం బహురోగయుక్తం
..... అయాపట నిదయాన..... చ || 3౫||

సూర్యాంశకే వాసరపస్య సౌమ్యో
నరం ప్రసూతే కుటిలం కుశీలమ్ |
కుకర్మరక్తం కుజనప్రసక్తం
కుస్త్రీఘ రక్తం నృపమానయుక్తమ్ || 3౫అ||

సూర్యాంశకస్థః శశినశ్చ సౌమ్యో
నరం ప్రసూతే సుతమానయుక్తమ్ |
శ్రియాధికం కాత్తియుతం సుశిలం
ప్రపన్నమిత్రం పరదారరక్తమ్ || 3౫బ్||

సూర్యాంశకే భూమిసుతస్య మర్త్యం
సౌమ్యః ప్రసూతే నిరుజాభితప్తమ్ |
వినార్థయుక్తం విగతప్రతాపం
పాఖణ్డినం దుర్జనవల్లభం చ || 3౫చ్||

స్వసూర్యభాగే విచరన్ బుధస్తు
 సురూపమేవ ప్రకరోతి మర్త్యమ్ |
 నృపప్రియం సత్యరతం సువాక్యం
 సదానుకూలం ద్విజదేవతాభ్యః || 3౫౬ ||

సూర్యాంశకే దేవపురోహితస్య
 బుధః ప్రసూతే సుభగం మనుష్యమ్ |
 విజ్ఞావినీతం బహుశాస్త్రరక్తం
 వివేకినం విప్రమతిం ప్రగల్భమ్ || 3౫౭ ||

సూర్యాంశకే దైత్యపురోహితస్య
 బుధో విధత్తే బహులాభయుక్తమ్ |
 శ్రీసౌఖ్యయుక్తం ప్రణతారిపక్షం
 సువర్చసాం సాదితమల్మశత్రుమ్ || 3౫౮ ||

రౌద్రం సుకృష్ణం సతతం కుచై
 మాలమ్లుచ పాపరత సదైవ |
 సూర్యాంశకే సూర్యసుతస్య సౌమ్యో
 నరం విధత్తేఽతిఖలం కృతఘ్నమ్ || 3౫౯ ||

త్రింశల్లవస్థోఽవనిజస్య సౌమ్యో
 నరం ప్రసూతే కఠినం కురూపమ్ |
 సతార్థహీనం వ్యసనైరుపేతం
 పరాఙ్ముఖం దేవగురుద్విజానామ్ || 3౬౦ ||

త్రింశల్లవస్థోఽర్కసుతస్య సౌమ్యః
 కరోతి తిష్ఠన్ పరతర్కకం చ |
 రౌద్రక్రియాసక్తమతిం ప్రచణ్డం
 ద్యూతప్రియం వ్యాధిభిరర్దితం చ || 3౬౧ ||

చన్ద్రార్మజో దేవపురోహితస్య
 త్రింశాంశకస్థః ప్రకరోతి ధీరమ్ |
 సదా వినీతం గుణినామభీష్టం
 స్వబన్ధుపూజ్యం కులసత్తమం చ || 3౬౨ ||

త్రింశాంశకే స్వే శశిసూనురేవ

శ్రుతార్థయుక్తం మనుజం సువాతే ।
 గుణైర్విఖ్యాతమలంఘ్యవీర్యం
 ప్రసన్నమూర్తిం సతతం సుశీలమ్ ॥ ౩౯ ॥

త్రింశల్లవే దానవపూజితస్య
 సౌమ్యో విధత్తే ప్రచురప్రతాపమ్ ।
 ప్రభుం పరక్షేత్రవమాధనానాం
 ప్రదానశీలం సుకలత్రయుక్తమ్ ॥ ౪౦ ॥

స్వమిత్రవీర్యేణ యుతస్తు సౌమ్యః
 కరోతి మర్త్యం బహుమిత్రయుక్తమ్ ।
 ప్రదానశీలం గురుదేవభక్తం
 సుశ్రూషకం సాధుజనం సదైవ ॥ ౪౧ ॥

సౌమ్యో యదా క్షేత్రబలేన యుక్తః
 కరోతి మర్త్యం ప్రియమేన లోకే ।
 స్థిరక్రియారమ్భజనస్వభావం
 విఖ్యాతశబ్దం దృఢమిత్రపక్షమ్ ॥ ౪౨ ॥

స్వతుష్కవీర్యేణ యుతస్తు సౌమ్యో
 నరం విధత్తే ప్రమదాస్వభిష్టమ్ ।
 ప్రదానశీలం గురుదేవభక్తం
 సుశ్రూషకం సాధుజనస్య నిత్యమ్ ॥ ౪౩ ॥

నవాంశవీర్యేణ యుతస్తు సౌమ్యో
 నరం ప్రసూతే సతతం మనోజ్ఞమ్ ।
 శుచిం క్షమాసత్యరత కృతజ్ఞ
 మనస్వినం సర్వసుఖాభివాసమ్ ॥ ౪౪ ॥

శుభగ్రహలోకనవీర్యయుక్తః
 కరోతి సౌమ్యః ప్రణతం మనుష్యమ్ ।
 శూరం బహుక్లేశసహం రతశ్చం
 నృపప్రియం పుణ్యమతిం సదైవ ॥ ౪౫ ॥

విచానశాస్త్రశ్రుతకావ్యశిల్ప-
 గాన్ధర్వసగ్గతకలాభిరామమ్ ।
 పుంవీర్యయుక్తః ప్రకరోతి సౌమ్యో

.....కీర్తిమ్ || ౪౬ ||

.....

సౌభాగ్యవాతుర్యగుణైరూపేతమ్ |
 ఆశాబలాఢ్యః ప్రకరోతి సౌమ్యః
 ప్రసన్నమూర్తిం ప్రథితం పృథివ్యామ్ || ౪౭ ||

చేష్టాబలాఢ్యః ప్రకరోతి సౌమ్యః
 స్త్రీవల్లభం భూపయుతం మనుష్యమ్ |
 స్వాచారధర్మప్రచురం ప్రగల్భం
 సత్యాధికం నీతిపరం సదైవ || ౪౮ ||

..... రాత్రివీర్యప్రబలస్తు సౌమ్యో
 నరం ప్రసూతే సతతం ధనాఢ్యమ్ |
 మిష్టాన్నపానం ప్రియగన్ధమాల్యం
 నేవావిధజ్ఞం సుకృతోపచారమ్ || ౪౯ ||

స్వవారవీర్యేణ యుతస్తు సౌమ్యః
 కరోతి మర్త్యం బహుధర్మశీలమ్ |
 ప్రియప్రదానం ప్రియదర్శనం చ
 ప్రాజ్ఞం బహుజ్ఞానవికీర్ణబుద్ధిమ్ || ౫౦ ||

హోరాబలాఢ్యః ప్రకరోతి సౌమ్యా
 నరం నరాణామనిశం హితోపుమ్ |
 బహుశ్రమక్లేశసహ వినాత
 దుర్ధర్షమస్యైః ప్రణతారిపక్షమ్ || ౫౧ ||

బుధో యదా పక్షబలేన యుక్త-
 స్తదా ప్రసూతే బహుపక్షయుక్తమ్ |
 జనప్రియం ధర్మపరం సురూపం
 ప్రమాధినం వైరిగణస్య సమ్యక్ || ౫౨ ||

..... అసవీర్యప్రబలస్తు సౌమ్యః
 కరోతి మర్త్యం బహువిత్తభాజమ్ |
 దేవద్విజ్ఞేభ్యో నిరతం వినీతం
 అస్వినం స్త్రీసుభగం మనుష్యమ్ || ౫౩ ||

సౌమ్యోఽబ్ధవీర్యప్రబలః ప్రసూతే
నరం కలాకోవిదమద్భుతార్థమ్ ।
సౌ.....

గాఢర్వశిలం ప్రియనృత్యహాస్థమ్ ॥ ౫౪॥

స్త్రీహాతుఃఅస్తిక్షయక్తికీర్తిం
జఘన్యరక్తం చ న సౌహృదం చ ।
సౌమ్యః సుహృవీర్యవివర్జితస్తు
నరం ఉవాతే విషయప్రసక్తమ్ ॥ ౫౫॥

వక్షేత్రవీర్యేణ వివర్జితో జ్ఞః
కరోతి మర్త్యం విగతాభిమానమ్ ।
స్త్రీపానదోషప్రభవైరనర్తై-
ర్వాస్యధ్యాదివిద్యేషయతం సదైవ ॥ ౫౬॥

స్వతుఙ్గవీర్యేణ వివర్జితో జ్ఞో
నరం ప్రసూతేఽతినికృష్టచేష్టమ్ ।
ప్రపీడితం వంశసముద్రవైశ్చ
దారిరభాజం సతతం కువైలమ్ ॥ ౫౭॥

నవామ్యవీర్యేణ వివర్జితో జ్ఞః
కరోరవాక్యం జనయేన్మనుష్యం
.....ఏ.....సహజాఙ్గరక్తం
విగర్హితం శీలపరిక్రియాధిః ॥ ౫౮॥

శుభగ్రహలోకనవర్జితో జ్ఞః
కరోతి మర్త్యం సుహృదామనీష్టమ్ ।
హింసాపరం బహ్వుణమల్పకోశం
విరక్తమిత్రం వికృతిప్రగల్భమ్ ॥ ౫౯॥

పుంక్షేత్రవీర్యేణ వివర్జితో జ్ఞః
కరోతి భీరుం సతతం హతాశమ్ ।
ఖలం వధద్రోహకృతానుబన్.....ం
స్వాచారసత్యశ్రుతిధర్మహీనమ్ ॥ ౬౦॥

దిగ్వీర్యహీనః ప్రకరోతి సౌమ్యో

నరం హతాశం నయనష్టతప్తమ్ |
 యుధోత్సుకం చౌరగణాధిపం చ
 క్రియావిహీనం పరదేశరక్తమ్ || ౬౦||

చేష్టాబ్జేన ప్రవివరిత్వ చో
 నరం సవాతేఽతిఖలం కుచేష్టమ్ |
 శతం తథా నిష్ఠురవాక్యశిల
 విపన్నదారాత్మజసంఘతస్తమ్ || ౬౧||

..... || ౬౩||

స్వవారపీర్యేణ వివరితో జ్ఞో
 నరం ప్రసూతే బహుకష్టభాజమ్ |
 రుజ్వసహ్యం విఫలశ్రమార్త-
 మన్యోన్యవైరోపహతాత్మజస్తమ్ || ౬౪||

హోరాబలేన ప్రవివరితో జ్ఞో
 నరం ప్రసూతే బహుశత్రుపక్షమ్ |
 భోగాన్వితం దుఃఖపరీతవృత్తం
 ద్యూతప్రియం ప్రశ్రయసౌచహీనమ్ || ౬౫||

స్వపక్షపీర్యేణ వివరితో జ్ఞో
 నరం ప్రసూతే మలినం సుదీనమ్ |
 ప్రభూతదోష సతతం రుజూర్తం
 విహీనపక్షం బహుతర్కకం చ || ౬౬||

స్వమాసపీర్యేణ వివరితో జ్ఞః
 కరోతి మర్త్యం కుటిలస్వభావమ్ |
 గురుద్విజావజ్ఞకరం హితజ్ఞ
 పరాన్నరక్తం కృపణస్వభావమ్ || ౬౭||

బుధో యదా వర్షబలేన హీన-
 స్తదా ప్రసూతే విధనం మనుష్యమ్ |
 నానార్థనాశైః పరిపిడితాఙ్గం
 ఖలానురక్తం గురుభక్తిహీనమ్ || ౬౮||

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే బుధచారః ||

ఆధ్యాయ ౨౧

గురుచారాధ్యాయః

మేషే గురుర్దేవనరం ప్రసూతే

దుర్మర్షణం శౌర్యబలస్వభవమ్ ।

విఖ్యాతకర్మాణమతిప్రగల్భ-

మోజస్వినం బుద్ధిగుణైరుపేతమ్ ॥ ౧॥

వృషే గురుః పాణ్డ్యయశః ప్రతారం

నరం ప్రసూతే సుభగం సువేషమ్ ।

కాన్తం స్వదారాభిరతం వినీతం

దేవవిజాచార్యకృతోపచారమ్ ॥ ౨॥

తృతీయరాశౌ చ సురేజ్యమస్త్రీ

వైపుణ్యదాక్షిణ్యపరం ప్రసూతే ।

సుమేధసం వాహ్మీనమాహితార్థం

కృపాపరం బుద్ధిగుణాన్వితం చ ॥ ౩॥

తిషన్ గురుః కర్కటకే సురూపం

విద్వాంసమోజోబలవీర్యయుక్తమ్ ।

ప్రాజ్ఞం ప్రసూతే ప్రియధర్మభాజం

యశన్వితం లోకపురస్కృతం చ ॥ ౪॥

సింహం గతో దేవగురుః ప్రవీరం

నరం ప్రసూతే స్థిరహ్.....అసత్త్వమ్ ।

విద్వాంసమాలక్యముదారనుగ్ర

శూరం బహుస్నిగ్ధసుహృజ్జనం చ ॥ ౫॥

షష్ఠే క్రీయాజ్ఞానవిశుద్ధబుద్ధిం

మేధావినం కర్మకథాభిరామమ్ ।

శాస్త్రార్థశిల్పశ్రుతికావ్యచిన్తం

సుదర్శనం దేవగురుః ప్రసూతే ॥ ౬॥

తులే విచిత్రార్థబహుప్రలాపం

గురుః ప్రసంఖ్యాతధీయం ప్రసూతే ।

కాన్తం శుభాచారరతం వినీతం

ప్రాజ్ఞం వణిక్సార్థమహత్తరం చ || ౭||

గురూర్నరం వృశ్చికమభ్యుపేతః
క్షుద్రం ప్రసూతే బహుశత్రుపక్షమ్ |
సుహృచ్చలద్రోహరతం కుశీలం
ప్రపంచకం హింస్రమనిష్ఠదారమ్ || ౮||

ధనుధరస్యస్తు గురుః ప్రసూతే
ప్రియోపహారంశ్రుతధర్మశీలమ్ |
యజ్ఞవ్రతాచార్యమసంస్థితార్థం
దాతారమార్యం బహుమిత్రపక్షమ్ || ౯||

గురుర్మృగే మార్దవమల్పవీర్యం
నీచక్రియాచారరతం దురన్తమ్ |
మూర్ఖం పరాజ్ఞకరమర్థహీనం
బహుశ్రమం క్షేశసహం ప్రసూతే || ౧౦||

కుమేభ తు జీవః నృశస
విద్వేశశీలం జనయత్యసత్యమ్ |
కుశిల్పినోపాశ్రయకర్కశం చ
ముఖ్యం గణానామతినీచచేష్టమ్ || ౧౧||

మీనద్వయస్థో గురుగౌరవజ్ఞం
గురుర్నరం శ్లాఘ్యుధనం ప్రసూతే |
హృష్టం స్థిరారమ్భమనిష్ఠదర్పం
వేదార్థశస్త్రాతికావ్యవిత్రమ్ || ౧౨||

హోరాం రవేర్దేవగురుః ప్రయాతః
కరోతి మర్త్యం బహురోషయుక్తమ్ |
లుబ్ధం స్వవాగ్దోషయుతం సుతీవ్రం
సుగుప్తపాపం పరతర్కకం చ || ౧౩||

చన్ద్రస్య హోరాధిగతః సురేజ్ఞో
నరం ప్రసూతే సుభగం మనోజ్ఞమ్ |
స్థిరక్రియారమ్భుధనం శరణ్యం
ధర్మస్వభావం దృఢసౌహృదం చ || ౧౪||

భాగే తృతీయే సురరాజమస్త్రీ
 సూర్యస్య సూతే కృపణం మనుష్యమ్ ।
 క్రూరం క్రియాహీనమనప్రధృష్యం
 నిష్ఠ్యం కుకర్మార్జితసమ్పదం చ ॥ ౧౫॥

జీవస్త్రీభాగే రజనీకరస్య
 తిష్ఠన్ ప్రసూతే సుమనోశ్చరూపమ్ ।
అరం ప్రసిద్ధం బహుమానవిత్తం
 ప్రగల్భచింతం ద్విజదేవభక్తమ్ ॥ ౧౬॥

త్ర్యంశే గురుర్భుమిసుతస్య ధత్తో
 నృణాం భయం బన్ధజనైః ప్రసూతే ।
ఆక్షిరోగం
 ప్రపోషణం ॥ ౧౭॥

..... సామసుతస్య తిష్ఠన్
 కరోతి మర్త్యం ప్రవరం ప్రసిద్ధమ్ ।
 విద్యావినీతం బహుధర్మసక్తం
 సౌమ్యాకృతిం సౌమ్యగుణైః సమేతమ్ ॥ ౧౮॥

త్ర్యంశే స్వకే దేవగురుః ప్రసూతే
 సుశీల విజితారిపక్షమ్ ।
 క్షమన్వితం పార్థివమానయుక్తం
 చతుష్పదాఢ్య ప్రణతం గురూణామ్ ॥ ౧౯॥

ద్రేష్కాణసంస్థో భృగుజస్య జీవో
 ప్రసూతే బహుకాంచనాఢ్యమ్ ।
 వరర్త్యయుక్తం
 సుఖాన్వితం పార్థివప్లభం చ ॥ ౨౦॥

రౌద్రం పరస్వాపహరం కుబుధిం
 కనిష్ఠేఃఅకర్మాణమమిత్రవన్తమ్ ।
 ద్రేష్కాణసంస్థో రవిజయ జీవో
 నరం ప్రసూతే బహుశోకభాజమ్ ॥ ౨౧॥

ప్రేష్యః కుకర్మాతిఖలస్వభావో

ధవైర్విహీనస్త్యథ మన్దసత్త్వః ।
 నవాంశకే వాసరపస్య జీవో
 యదా తదా స్యాన్మనుజః ప్రచణ్ఠేః ॥ ౨౨॥

నవాంశకే రాత్రిపతేః సురేజ్య-
 స్తిష్ఠన్ ప్రసూతే సుభగం మనుష్యమ్ ।
 ప్రీయాతిథిం ప్రీతికరం నరాణాం
 ప్రసన్నచింతం ప్రమదాస్వభీష్ఠమ్ ॥ ౨౩॥

ముఖాదిరోగం వ్యసనోపతప్తం
 భాయాన్వితం పాపరతం ప్రకామమ్ ।
 నవాంశకే భూమిసుతస్య జీవ-
 స్తిష్ఠన్ ప్రసూతేఽతిఖలం మనుష్యమ్ ॥ ౨౪॥

బుధస్య భాగే నవమ సురేజ్య-
 స్తిష్ఠన్ ప్రసూతే సదయం మనోజ్ఞమ్ ।
 విత్తాన్వితం ధర్మపరం సువేషం
 శాస్త్రర్థరక్తం సుతసౌఖ్యయుక్తమ్ ॥ ౨౫॥

జీవో నవాంశే విచరన్ స్వకీయే
 కరోతి మర్త్యం నృపతుల్యవేషమ్ ।
 పుత్రాన్వితం శుద్ధకలత్రయుక్తం
 శాస్త్రార్థయుక్తం సుజనార్థవన్తమ్ ॥ ౨౬॥

శుక్రస్య భాగే నవమే సురేజ్య-
 తిష్ఠన్ ప్రసూతే సుఖినం మనుష్యమ్ ।
 తేజస్విన కీర్తికరం కృతజ్ఞం
 పుణ్యాత్మకం ధర్మరతం సదైవ ॥ ౨౭॥

భారాక్షిరోగవ్యసనైః సమేతం
 ప్రియావిహీనం విగతప్రతాపమ్ ।
 నవాంశకస్థోరవిజ్యస్య జీవో
 నరం సువాతే నృపపీడితం చ ॥ ౨౮॥

సూర్యాంశకే వాసరపయ జీవో
 నరం ప్రసూతే విధనం విరూపమ్ ।
 అకీర్తివన్తం బహుశత్రుపక్షం

మిత్రైర్వియుక్తం విసుఖం విశీలమ్ || ౨౯ ||

సూర్యాంశకే దేవగురుః ప్రసూతే
చన్ద్రస్య తిష్ఠన్ ధనినం మనుష్యమ్ |
ప్రియాతిథిం పుత్రసుతార్థయుక్తం
భూపాలపూజ్యం దయితం జనానామ్ || ౩౦ ||

బృహస్పతిర్ద్వాదశభాగసంస్థో
భౌమస్య సూతే ప్రఖలం మనుష్యమ్ |
విధర్మశీలం వ్యసనైరుపేతం
రోగార్దితం బన్ధనభాగన చ || ౩౧ ||

ఆర్కాంశసంస్థః శశిజస్య జీవో
నరం ప్రసూతే ప్రథితం నృలోకే |
సత్యాధికం సర్వగుణైరూపేతం
ప్రభుప్రియం బన్ధుజనస్య నిత్యమ్ || ౩౨ ||

ఆర్కాంశకే వే ప్రకరోతి జీవ-
స్తిష్ఠన్ నరం సర్వసమృద్ధిమతమ్ |
పుష్టం జితారిం భయరోహయుక్తం
రామాస్వభీష్టం సతతం సుశిలమ్ || ౩౩ ||

జీవో భృగోర్ద్వాదశభాగసంస్థో
నరం ప్రసూతే హయకాంచనాఢ్యమ్ |
ప్రియాతిథిం భోగినమార్యశీలం
ప్రమాధినం వైరిజనయ నిత్యమ్ || ౩౪ ||

సూర్యాంశకే భాస్కరనన్దన
జీవః కువైలం కురుతే మనుష్యమ్ |
దీనం విరూపం బహుదుఃఖభాజం
ప్రపీడితం దస్యభిరేవ భూపైః || ౩౫ ||

.....
నరం ప్రసూతే కుటిలం మనుష్యమ్ |
హిర్వాపరం పీడితలోకవర్గం
విహీనశిలం పరవాదరక్తమ్ || ౩౬ ||

త్రిమృల్లవే సూర్యసుతస్య జీవ-
 స్తిష్ఠన్ విధత్తే విభృతంమ్ |
 పాపానురక్తం పరదారశీలం
 స్వబంధుహీనం కుటిలస్వభావమ్ || 3౭||

త్రింశాంశకే స్వే సురరాజమస్త్రీ
 మనీషిణం వాక్చతురం కరోతి |
 మర్త్యం సురక్తం దీజదేవభక్తం
 సస్తుష్టచింతం సతతం సుశీలమ్ || ౩౮||

త్రింశాంశకే సోమసుతస్య జీవః
 కరోతి విజ్ఞం సతతం మనుష్యమ్ |
 అధ్యాత్మవిధాగమసక్తచింతం
 క్షమాన్వితం బ్రహ్మవిదాం వరిష్ఠమ్ || ౩౯||

త్రింశాంశకే భార్గవనన్దనస్య
 జీవశ్చరన్ విత్తయుతం విధత్తే |
 నరం వినీతం ఉతలాభయుక్తం
 స్త్రీణామభీష్టం నృలోకమాన్యమ్ || ౪౦||

సుహృద్ధలీ దేవగురుః ప్రసూతే
 నరం వినీతం సతతం సుశీలమ్ |
 ఖ్యాతం స్థిరస్థితధనం సుమిత్రం
 సద్వృత్తయుక్తం చ తథా జితారిమ్ || ౪౧||

వక్షేత్రవీర్యేణ యుతః సురేజ్యో
 నరం ప్రసూతే గుణశీలవన్తమ్ |
 మేధావినం దేవగురుప్రసక్తం
 ప్రఖ్యాతకర్మాణమన్లువీర్యమ్ || ౪౨||

స్వతుజ్గవీర్యేణ యుతః సురేజ్యః
 కరోతి నానార్థయుతం మనుష్యమ్ |
 ర్వశిల్పవ్యవహారకావ్య-
 మాధుర్యదాక్షిణ్యపతుం దయాలుమ్ || ౪౩||

..... || ౪౪||

శుభగ్రహలోకనవీర్యయుక్తో
 జీవో విధత్తే విరుజం మనుష్యమ్ ।
 పాపైరనారైః ప్రఖలైర్విరుధ్యే-
 దభ్యర్చితం జ్ఞాతిభిరేవ భూపైః ॥ ౪౫॥

పుంక్షేత్రవీర్యేణ యుతస్తు జీవో
 గామీభ్యర్షధైర్యప్రవరం మనుష్యమ్ ।
 చతుష్పదాఢ్యం కులదైవముఖ్యం
 సుధర్మశీలం నృపవల్లభం చ ॥ ౪౬॥

బృహస్పతిర్దిగ్బలవాన్ ప్రసూత
 సుపణ్ణితం భూరిగుణైః సమేతమ్ ।
 వస్త్రాన్నపానైః సహితం మనోజ్ఞం
 గతాతిపక్షం గతసాధ్యసం చ ॥ ౪౭॥

చేష్టాబలాఢ్యః సరరాజమస్త్రీ
తిష్ఠం సంజనయేన్మనుష్యమ్ ।
 మన్త్రాన్వితం సౌరతలబ్ధసౌఖ్యం
 శూరం మహాశ్చాసనయుతం సహిష్ణుమ్ ॥ ౪౮॥

దేవాబలాఢ్యః ప్రకరోతి జీవో
 నరం ప్రసిద్ధం బహువిత్తయుక్తమ్ ।
 ప్రసన్నమూర్తిం ప్రణతారిపక్షం
 సుఖాన్వితం తన్త్రవిదాం వరిష్ఠమ్ ॥ ౪౯॥

స్వవారవీర్యేణ యుతస్తు జీవో
 విద్యాధికం సంజనయేన్మనుష్యమ్ ।
 స్త్రీలాభయుక్తం సుజనానుకూలం
 ప్రీయంవదం సర్వకలాసు దక్షమ్ ॥ ౫౦॥

గురుర్యదా వర్షబలేణ యుక్త-
 స్తదా ప్రసూతే శుభగం మనుష్యమ్ ।
 అత్యార్యశీలం బహువీర్యయుక్తం
 చేష్ఠం నృపాణాం ప్రచురాన్నపానమ్ ॥ ౫౧॥

స్వమాసవీర్యేణ యుతః సురేజ్య

కరోతి మర్త్యం సుభగం కృతజ్ఞమ్ ।
కాన్తం వినీతం ప్రచురాఙ్గాధ్యం
స్వబంధపూజ్యం సతతం ధనాధ్యమ్ ॥ ౫౨॥

హోరాబలాధ్యః ప్రకరోతి జీవో
నరం మహాజ్ఞానయుతం పశాన్తమ్ ।
విజ్ఞానశాస్త్రత్రుతసౌఖ్యయుక్తం
ప్రియాతిథిం మానధవైః సమేతమ్ ॥ ౫౩॥

జీవో యదా పక్షబలేన యుక్తో
నరం ప్రసూతేఽతిబలం కృతజ్ఞమ్ ।
విధాన్వితం సర్వసుఖాధివాసం
రత్నాన్వితం వాజిగజైరుపేతమ్ ॥ ౫౪॥

జీవో యదా మిత్రబలేన హీన-
స్తదా ప్రసూతే కృపణం మనుష్యమ్ ।
శత్రుప్రహార జ్వరపానదోష
స్త్రీరోగబంధాదినిపీడితాఙ్గమ్ ॥ ౫౫॥

స్వస్థానవీర్యేణ వివర్జితస్తు
జీవః ప్రసూతే కఠినస్వభావమ్ ।
మృతాఙ్గానం కుక్షిరుగార్తదేహం
మిత్రైర్విహీనం భయవిక్లవం చ ॥ ౫౬॥

జీవోశ్చవీర్యేణ వివర్జితస్తు
కరోతి నీచప్రకృతిం మనుష్యమ్ ।
పుత్రార్థహీనం కఠినం కృతఘ్నం
ప్రపీడితం పార్థివచౌరసంఘైః ॥ ౫౭॥

నవాంశవీర్యేణ వివర్జితస్తు
సురేన్ద్రమస్త్రీ కురుతే భయార్తమ్ ।
పామాదిరోగైః సహితం
బుద్ధా విహీనం విసుఖం సశోకమ్ ॥ ౫౮॥

శుభగ్రహలోకనవీర్యహీనో
జీవః ప్రసూతేఽతికురూపదేహమ్ ।

స్వబన్ధహీనం జతరస్వభావం
వైరప్రియం క్రోధపరం కుశిలమ్ || ౫౯||

పుంవీర్యహీనః సురరాజమస్త్రీ
నరం ప్రసూతే లలనస్వభావమ్ |
భీరుం శతం వైకృతికప్రకారం
శ్లేష్మాత్మదేహం వృజినాత్మకం చ || ౬౦||

దిగ్వాయహీనః కురుతే సురేజ్యా
నరం విహీనం ధనధాన్యజాతైః |
విదేశరక్త ప్రచలస్వ
.....నిత్యమ్ || ౬౧||

చేష్టాబలేనైవ వినా సురేజ్యః
కరోతి పాపాత్మకముగ్రరూపమ్ |

.....
సమ్ప్రీడ్యతే వా నృపతిర్మనుష్యైః || ౬౨||

కరోతి జీవో ద్యుబలేన హీనో
నరం ప్రకృత్యా పిశునస్వభావమ్ |
కన్యాప్రజం వాతరుజాభితప్తం
నీచారివిద్వేషవివృద్ధదోషమ్ || ౬౩||

స్వవారవీర్యేణ వినా సురేజ్యో
నరం ప్రసూతే పరిభూతవీర్యమ్ |
పిత్రాగ్నిదాహజ్వరశస్త్రచౌరైః
ప్రవీడితం ధర్మవివర్జితం చ || ౬౪||

స్వవర్షవీర్యేణ వినా సురేజ్యః
కరోతి మర్త్యం ధనబుద్ధిహీనమ్ |
కృశం కృతఘ్నం చపలస్వభావం
కఫానిలాభ్యం సతతం చ యుక్తమ్ || ౬౫||

వివర్జితో మాసబలేన జీవః
కరోతి మిథ్యాత్మకముగ్రరూపమ్ |
పరాపవాదేషూ రతం కృతఘ్నం
పరాన్నరక్తం పరయోషితాఢ్యమ్ || ౬౬||

కరోతి హోరాబలహానమూర్తిః
 సురేజ్యః..... బహుశాత్యయుక్తమ్ ।
 గతత్రపం హీనబలం కురూపం
 వధాత్మకం శక్కరకారకం చ ॥ ౬౭॥

బృహస్పతిః పక్షబలేన హీనః
 కరోతి మర్త్యం నిజపక్షహీనమ్ ।
 రోగాభిభూతం ప్రవిహీనసత్యం
 ప్రభూతశత్రుపరదారరక్తమ్ ॥ ౬౮॥
 ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే గురుచారః ॥

ఆధ్యాయ ౨౨

శుక్రవారాధ్యాయః
 మేషే తు శుక్రో జనయత్యశాస్త్ర.....
 నరం బహుక్షోధవిరోధశీలమ్ ।
 పరస్త్రీహరణే ప్రసక్తం
 సేర్ష్యం వనారణ్యవిచారణం చ ॥ ౧॥
 వృషే బహుస్త్రీసుతరత్నమాధ్యం
 ఆతం ప్రసూతే భృగుజః సుమూర్తిమ్ ।
 స్వబన్ధధర్తారమనేకపీర్యం
 కృషీబలం గోకులజీవనం చ ॥ ౨॥
 నిషేవమానో మిథునే ప్రసూతే
 శుక్రో నరం వాఃమినముర్జితం చ ।
 సుర్విజాతిధ్యపరం కృతజ్ఞం
 విజ్ఞానశాస్త్రార్థకథారతం చ ॥ ౩॥
 చతుర్థరాశౌ యది షోడశార్చి-
 స్త్రిష్ఠన్ ప్రసూతే రతిధర్మశీలమ్ ।
 ప్రాజ్ఞం శ్రుతిజ్ఞానవిదాం వరిష్ఠం
 మృదుస్వభావం ప్రియదర్శనం చ ॥ ౪॥

సింహశ్రితస్తు ప్రియబంధుపక్షం
 శుక్రం ప్రసూతే నరమత్మనహ్యమ్ ।
 విచిత్రసౌఖ్యవ్యసనం సురూపం
 గురుద్విజాచారపారయణం చ ॥ ౫॥

కన్యాం గతో మార్దవమల్పవిత్తం
 శుక్రః పరోపాసనజీవితం చ ।
 స్త్రీభూషణజ్ఞం రతిగేయకావ్య-
 కలాలిపిజ్ఞం మధురం చ కుర్యాత్ ॥ ౬॥

తులాధరస్థో భృగుసూనురాధ్యం
 నరం ప్రసూతేఽర్థవిరాజపణ్యమ్ ।
 విచిత్రమాల్యామృరమాత్మవశ్యం
 బహుప్రవాసం శ్రమలభ్యవిత్తమ్ ॥ ౭॥

శుక్రోఽష్టమక్షేత్రగతో నృశంసం
 విద్వేషశీలం జనయత్యహన్యమ్ ।
 ప్రద్విష్టదుష్ట ప్రాతలోమ.....
 శతం పరస్త్రీష్యనయప్రపంచమ్ ॥ ౮॥

..... రస్థో విగతార్థవిద్యం
 శుక్రః ప్రసూతేఽతివిలక్షణబద్ధమ్ ।
 సధర్మకామాచఫలరుపత
 గతన్ప్రియం కాన్తమనల్పసౌఖ్యమ్ ॥ ౯॥

కుర్వీత రాశౌ దశమే మనుష్యం
 శుక్రో బహుక్లేశభయశ్రమార్తమ్ ।
 నైశూన్యలోభాశ్రితవంచనానాం
 ప్రయోగిణం క్లివవిపన్నచేష్టమ్ ॥ ౧౦॥

శుక్రశ్చరన్ కుమ్భధరే మనుష్య-
 ముద్యోగరోగవ్యసనోపతప్తమ్ ।
 కర్మస్వసమ్పన్నఫలేషు సక్తం
 కుర్యాద్విరుద్ధం గురుభిః సుతైశ్చ ॥ ౧౧॥

మీనద్వయస్థో జనయత్యుదారం

శుక్రః శ్రుతిజ్ఞానరతం మనుష్యమ్ ।
 దిగుబ్ధికర్మప్రచురం సురూపం
 నృపప్రియం సజ్జనమానలబ్ధమ్ ॥ ౧౨ ॥

హోరాం గతో వాసరపస్య శుక్రః
 కరోతి మూర్ఖం విధనం విశీలమ్ ।
 హింసానృతస్తేయరతం ప్రకామం
 పైశూన్యయుక్తం చ విధర్మశీలమ్ ॥ ౧౩ ॥

హోరాం గతో రాత్రిపతేస్తు శుక్రః
 సతాం ప్రియం స్పృతధనం కరోతి ।
 గాన్ధర్వలీలాశ్రుతిగీతరక్తం
 విప్రప్రియం పార్థివవల్లభం చ ॥ ౧౪ ॥

ద్రేష్కాణసంస్థో దీనపస్య శుక్రో
 నరం ప్రసూతే కఠినం గతస్యమ్ ।
 కుయోషితామాగతసౌఖ్యయుక్తం
 క్షుదం నృశంసం బహురోషిణం చ ॥ ౧౫ ॥

తృతీయభాగే శశలాంఛనస్య
 తిష్ఠన్ భృగుః సౌఖ్యయుతం ప్రసూతే ।
 విద్యావినీతం పితృమాతృభక్తం
 తపస్వినం ధర్మపరం కృతజ్ఞమ్ ॥ ౧౬ ॥

తృతీయభగే ధరణీసుతస్య
 శుక్రశ్చరన్ పాపరతం కరోతి ।
 క్షుద్రోగవస్త వ్యసననరూపేత
 మాయావినం వంచనతస్పరం చ ॥ ౧౭ ॥

ద్రేష్కాణసంస్థః శశిజస్య శుక్రో
 నరం ప్రసూతే సుభగ మనోజ్ఞమ్ ।
 రతప్రగల్భం ప్రియపూర్తదారం
 సువర్ణరత్నాత్మజభాగినం చ ॥ ౧౮ ॥

భాగే తృతీయే సురపూజితస్య
 శుక్రశ్చరన్ శ్రేష్ఠతమం సురూపమ్ ।

సత్యాన్వితం సర్వకలాసు దక్షం
క్షమాన్వితం ప్రీతికరం జనానామ్ || ౧౯ ||

త్ర్యంశే స్వకీయే భృగుజః ప్రసూతే
నరం ప్రగల్భం ధనినం సుశిలమ్ |
అధ్యాత్మవిద్యానిరతమ్ సురూపం
..... రిష్టహీనమ్ || ౨౦ ||

.....గ తృతీయే రవిజస్య శుక్రః
కరోతి మర్త్యం వధబన్ధరక్తమ్ |
స్వబన్ధహీనం పరదారరక్తం
విద్వేషశీలం సతతం కునేవ్యమ్ || ౨౧ ||

నవాంశథో దినపస్య శుక్రః
కరోతి మర్త్యం వికలం సుభీరుమ్ |
బహుద్విషం నిఃక్రియమల్పవీర్యం
ప్రపంచయుక్తం గతసత్త్వసౌఖ్యమ్ || ౨౨ ||

నవామ్కే భార్గవనన్దనస్తు
చన్ద్ర ధత్తే తనయం నరాణమ్ |
సద్యోషితం వా ధనధాన్యలాభం
రిపుక్షయం బన్ధసమాగమం చ || ౨౩ ||

నవాంశకే భూమిసుతస్య శుక్రో
నరం ప్రసూతే రుధిరర్థితాఙ్గమ్ |
ప్రపీడితం దస్యన్యపైః సదివ
ప్రద్వేషశీలం నికృతిప్రియం చ || ౨౪ ||

బుధస్య భోగే నవమే తు శుక్రః
కరోతి మర్త్యం విబుధం సుధర్మ్యమ్ |
తీర్థాశ్రయం దేవగురుప్రసక్తం
ప్రియాతిథిం సంనియమైరుపేతమ్ || ౨౫ ||

శుక్రో నవాంశే సురపూజితస్య
కరోతి మర్త్యం ప్రణతం ద్విజానామ్ |
వివేకవిధగమశస్త్రలు
న్యపప్రియం మిత్రవరైః సమేతమ్ || ౨౬ ||

నవాంశకే స్వే భృగుజః ప్రసూతే
 అధ్యాత్మవిజ్ఞానిరతం మనుష్యమ్ |
 స్వధర్మపూజ్యం సుధియా సమేతం
 హతారిపక్షం వ్రతశీలినం చ || ౨౭||

స్థితో నవాంశేఽర్కసుతస్య శుక్రో
 నరం ప్రసూతే సరుజం సదుఃఖమ్ |
 భార్యాస్యర్థైః పరివర్జితం చ
 ప్రవీడితం నీచజన్వైర్విశేషాత్ || ౨౮||

సూర్యాంశకే వాసరపస్య శుక్రః
 కరోతి దినం న చ దీర్ఘసూత్రమ్ |
ధా విహీనం సుజన్వైర్విముక్తం
ద్రోహాత్మకం వాదరతం నృశంశమ్ || ౨౯||

శుక్రోఽర్కభాగే శశలాంఘనస్య
 నరం ప్రసూతే వరయానభాజమ్ |
 నృపప్రియం భోగినమర్థవంతం
 విహారవాపీకరణేషు సక్తమ్ || ౩౦||

.....ఊ..... శుక్రో
 విదేశరక్తం మనుజం ప్రసూతే
 ద్యూతప్రియం యుద్ధపరం కృతఘ్నం
 వివేకహీనం పరదారభాజమ్ || ౩౧||

సూర్యాంశకే సోమసుతస్య శుక్రో
 నరం ప్రసూతే సుభగం మనోజ్ఞమ్ |
 స్థానార్థమానైః సహితం ప్రసిద్ధం
 విధార్జనే తత్పరమల్పదోషమ్ || ౩౨||

సూర్యాంశకస్థః సురపూజితస్య శుక్రః
 కరోత్యార్యమతిం సుదానమ్ |
 సన్మానసౌహదసుఖాథయుక్తం
 విచిత్రభోగం ద్రవిణోపపనమ్ || ౩౩||

సూర్యాంశకే స్వే భృగుజః ప్రసూతే
విచిత్రవాభ్యం రతిగేయరక్తమ్ ।
ధర్మార్థకామైః సహితం సువిచం
నృపప్రధాన్ నిజబన్ధమాన్యమ్ ॥ ౩౪॥

అర్కాంశకే సూర్యసుతస్య శుక్ర-
స్తిష్ఠన్ ప్రసూతే సుఖభాగ్యహీనమ్ ।
నాపాత్మకం శత్రువివర్జితం చ
ప్రవాసినం వ్యాధిభిరర్దితం చ ॥ ౩౫॥

త్రింశాంశకే భూమిసుతస్య శుక్ర-
స్తిష్ఠన్ ప్రసూతే సురుజం మనుష్యమ్ ।
పితౄర్దితం సజ్వరమల్పవీర్యం
స్వనీచయుక్తం బహునా యథోక్తమ్ ॥ ౩౬॥

త్రింశల్లవే సూర్యసుతస్య శుక్ర-
స్తిష్ఠన్ ప్రసూతే బహుదోషఖిన్నమ్ ।
హతాత్మకం బన్ధవియోగయుక్తం
ప్రపంచశీలం గతసత్యశౌచమ్ ॥ ౩౭॥

త్రింశాంశకే దేవపురోహితస్య
శుక్రశ్చరన్ దేవరతం ప్రసూతే ।
సుధర్మశీలం సుజనాప్తతోషం
నరేన్ద్రపూజ్యం వ్రతచారిణం చ ॥ ౩౮॥

త్రింశాంశకే సోమసుతస్య శుక్ర-
స్తిష్ఠన్ ప్రసూతే సవపుం మనుష్యమ్ ।
సౌమ్యం ధనాధ్యం వరదారయుక్తం
హస్త్యశ్చభాజం నృపవల్లభం చ ॥ ౩౯॥

త్రింశల్లవే స్వే భృగుజః ప్రసూతే
నరం వినీతం ధనధాన్యవన్తమ్ ।
తులాధికం కీర్తికరం సువిశ్వం
హాస్యై రతం కేలికరం ప్రసహ్యమ్ ॥ ౪౦॥

శుక్రో యదా మిత్రబలేన యుక్త-
స్తదా ప్రసూతే బహుమిత్రయుక్తమ్ ।

ప్రియాతిథిం దేవగురుప్రసక్తం
ప్రభామైశ్చర్యగుణైః సమేతమ్ || ౪౧||

స్వస్థానవీర్యేణ యుతస్తు శుక్రః
కరోతి మర్త్యం పురుషప్రధానమ్ |
స్వధానపూజ్యంప్రమదాస్వభీష్టం
ప్రసన్నచింతం ధృతినాధిపం చ || ౪౨||

స్వతుజ్గవీర్యేణ యుతస్తు శుక్రః
కరోతి మర్త్యం బహుకీర్తిభాజమ్ |
పుణ్యాత్మకై సత్యసమృద్ధిమంతం
చతుష్పదాఢ్యం ప్రియదర్శనం చ || ౪౩||

నవామ్యువీర్యేణ యుతస్తు శుక్రః
కరోతి మర్త్యం విజితారిపక్షమ్ |
యశప్రియం దానప్తిం ప్రసిద్ధం
నిర్ముక్తదోషం స్వకులప్రధానమ్ || ౪౪||

శుభగ్రహలోకనవీర్యయుక్తః
శుక్రః ప్రసూతే శుభకర్యమగ్న్యమ్ |
రోగైర్విముక్తం ప్రణతారిప.....
ప్రియాతిథిం సర్వసుఖైః సమేతమ్ || ౪౫||

స్త్రీక్షేత్రవీర్యప్రబలస్తు శుక్రః
కరోతి మర్త్యం బహుయోషితాఢ్యమ్ |
సౌభాగ్యసౌందర్యయుతం సుకాంతం
నానార్థలాభైః సహితం సదైవ || ౪౬||

ఆశాబలాఢ్యః ప్రకరోతి శుక్రో
నరం ప్రసన్నం గతశత్రుపక్షమ్ |
దిగ్దేశవిఖ్యాతియుతం సుతాఢ్యం
ప్రభూతవిత్రం చ సదా ప్రియమ్ || ౪౭||

చేష్టాబలాఢ్యః ప్రకరోతి శుక్రో
నరం ప్రసన్నధుతిమల్పపాపమ్ |
.....శ్చయుక్త గురువ్.....

భయైర్వియుక్తం సుతలాభయుక్తమ్ || ౪౮||

..... || ౪౯||

..... వారబలేన యుక్త-

స్తదా ప్రసూతే మహాజస్వభామ్ |

విజ్ఞానశీలం బహుశాస్త్రరక్తం

సుధర్మశీలం హతశక్త్రుపక్షమ్ || ౫౦||

కరోతి శుక్రోఽబ్ధబలేన యుక్తః

ప్రియాతిథిం సౌఖ్యయుతం మనుష్యమ్ |

.....వ్యసనరుపేత

నృపప్రియం బ్రహ్మణసంమతమ్ చ || ౫౧||

శుక్రో యదా మాసబలేన యుక్త-

స్తదా ప్రసూతే సుభగం జితారీమ్ |

చతుష్పదాఛాదనభోజనాధైః

సమన్వితం అర్వసమృధిమన్తమ్ || ౫౨||

హారాబలాఢ్యః ప్రకరోతి శుక్రో

నరం సుశీలం ప్రియవాక్యదక్షమ్ |

మహాజనైః పూజితమేవ నిత్యం

ప్రసన్నమూర్తిం ప్రియదర్శనం చ || ౫౩||

శుక్రో యదా పక్షబలేన యుక్త-

స్తదా ప్రసూతే విజితారిపక్షమ్ |

స్వపక్షమాన్యం బహుధర్మయుక్తం

ప్రియాగమం సజమలబ్ధసౌఖ్యమ్ || ౫౪||

శుక్రో యదా మిత్రబలేన హీన-

స్తదా ప్రసూతే విధనం మనుష్యమ్ |

మిత్రైర్విహీనం బహుదుఃఖశోకై-

రూపద్రుత పార్థివపీడితం చ || ౫౫||

స్వక్షేత్రవీర్యేణ వివర్జితస్తు

శుక్రః ప్రసూతేఽతిఖలం విశీలమ్ |

దుష్టాఙ్గానాసఖ్యరత కురూప

విధర్మిణం పాపరతం కృతఘ్నమ్ || ౫౬ ||

తుజ్జవీర్యేణ వివర్జితస్తు
 శుక్రః ప్రసూతే మలినం సపాపమ్ ।
 నీచానురక్తం పర్ధారలుబ్ధం
 హింస్రం మహావ్యాధిభిరర్ధితం చ || ౫౭ ||

నవాంశవీర్యేణ వివర్జితస్తు
 శుక్రః ప్రసూతేఽతికరోచిన్తమ్ ।
 భయానురం సత్యధనిర్విహీనం
 విద్వేషశీలం గతసౌహృదం చ || ౫౮ ||

శుభగ్రహలోకనవీర్యహీనః
 శుక్రః ప్రసూతే పరిభూతదేహమ్ ।
 వికర్మరక్తం సతతం
 ప్రపీడితం పార్ధివదస్యభిశ్చ || ౫౯ ||

స్త్రీక్షేత్రవీర్యేణ వివర్జితస్తు
 కరోతి శుక్రః ప్రఖలం మనుష్యమ్ ।
 నరాపవాదాత్మకమల్పసౌఖ్యం
 స్త్రియా వియుక్తం బహుహానియుక్తమ్ || ౬౦ ||

ఆశాబలేనివ వివర్జిత.....
 శుక్రః ప్రసూతే పరదేశరక్తమ్ ।
 భాగ్యైర్విహీనం జరరం కృతఘ్నం
 మాయావినం సాధుజన్వైర్విహీనమ్ || ౬౧ ||

చేష్టాబలేనైవ వివర్జితస్తు
 శుక్రః ప్రసూతే వధబన్ధురక్తమ్ ।
 క్రూరం కుకర్మాశ్రితమల్పసత్యం
 ప్రభూతశత్రుం ధనదారహీనమ్ || ౬౨ ||

శుక్రో యదా వాసరవీర్యహీనః
 కరోతి మర్త్యం సతత కుచైలమ్ ।
 చౌరప్రదుష్టం బహుదుష్టసన్గం
 వీర్యప్రయుక్తం బహువిహ్వలం చ || ౬౩ ||

శుక్రో యదా వారబలేన హీన-
ప్రసూతే హతశత్రుదారమ్ ।
సత్యేన హీనం పరిభూతమన్యైః
సదా సశోకం స్వజన్వైర్వియుక్తమ్ ॥ ౬౪ ॥

కరోతి శుక్రోఽబ్ధబలేన హీనో
నరం నికృష్టం కుటిలస్వభావం
విత్తైర్విహీనం గతబన్ధవర్గం
ప్రవాసశిలం కలహప్రియం చ ॥ ౬౫ ॥

శుక్రో యదా మాసబలేన హీన-
స్తదా ప్రసూతే వృజినైః సమేతమ్ ।
వివాదశీలం వ్యసనైః ప్రతప్తం
.....బాహ్యమ్ సాధుజనస్య ॥ ౬౬ ॥

హోరాబలనైవ వివరితస్తు
శుక్రః ప్రసూతే మతిసత్యహీనమ్ ।
లజ్జావియుక్తం విధనం కుచైలం
పరాజ్ముఖం దేవగురుద్విజానామ్ ॥ ౬౭ ॥

శుక్రో యదా పక్షబలేన హీన-
స్తదా ప్రసూతే పురుషం గతస్యమ్ ।
అనార్యశీలం గతమానలభం
భయాతురం కాపురుషం సజిహ్మామ్ ॥ ౬౮ ॥

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే శుక్రచారః ॥

ఆధ్యాయ ౨౩

శనైశ్చరచారాధ్యాయః
మేషేఽర్క-సూనుర్జనయత్యనార్యం
కువేషమాధివ్యసనం శ్రమార్తమ్ ।
గతాశ్రియం నిష్ఠర.....ఉ.....
విగర్హితం నిర్ధనమిష్టవైరమ్ ॥ ౧ ॥
.....అసజ్జతిమర్థహీనం

వృషేఽర్కనూనుర్జనయేన్మనుష్యమ్ |
 ఆసక్తకర్మాణమయుక్తవాక్యం
 వృద్ధాఙ్గానానాం హృదయానురాగమ్ || ౨||

క్రమాథతోఽర్కిర్మిథునే ప్రసూతే
 శ్రమాతురం బహువిణబద్ధనార్తమ్ |
 శతప్రయోగం ఛలకూటమేవ
 దుష్టక్రియం దా.....కమన్త్రిణం చ || 3||

శనైశ్చరః కర్కటకే ప్రసూతే
 నరం దరిధ్రం సుభగాభిమానమ్ |
 సదా రుగార్తం జనసీవియుక్తం
 మృదుం విశిష్టక్రియ మాచరం చ || ౪||

.....ఓఽర్కిర్జనయత్యశీలం
 విగర్హితాచారగునం మనుష్యమ్ |
 ప్రవృద్ధదోషం నిజలోకబాహ్యం
 క్రియాసు నీచాసు సదాభిసక్తమ్ || ౫||

శనైశ్చరః షష్ఠముపేత్య రాశిం
 నపుంసకాకారతనుం ప్రసూతే |
 నరానవేశ్మాభిరతం గతస్వం
 శతం శిశుస్త్రీజనదూషణం చ || ౬||

తులాధరస్యస్త్రస్వసితః ప్రధాన-
అర్థపరం మనుష్యమ్ |
 ఉరాష్ట్రదేశాటనలబ్ధమానం
 వయఃప్రకర్షోపకృతాస్పదం చ || ౭||

శనైశ్చరో వృశ్చికగో
 విద్యేషవైషమ్యపరం ప్రసూతే |
 ధర్మాదపేతం విషశస్త్రదగ్ధం
 ప్రచణ్ణకోపం నిరయత్ప్రపంచమ్ || ౮||

ధనుర్ధరస్యో మృదుమల్పవాక్యం
 వధర్మవృత్తాభిరతం ప్రసూతే |

శ్రుతార్థవాక్యం వ్యవహారీక్షా-
క్రియాభిధాయశ్చమనల్పసౌఖ్యమ్ || ౯ ||

స్థితోఽర్కసూనుర్జనయేన్మృగాఖ్యే
నరం స్వవంశోద్భవపూజ్యమగ్న్యమ్ |
క్రియాకయాచార్యమనేకశిల్పం
ప్రవాసినం వృన్దపురస్కృతం చ || ౧౦ ||

శనశిచరః కుమ్భధరం ప్రపన్నః
కుర్యాచరం సత్యధనం సువాక్యమ్ |
ఆరోగ్యకాయం వరయాణయుక్తం
శూరం నృపైః పూజితమల్పపాపమ్ || ౧౧ ||

శనైశ్చరో మీనయుగే ప్రసూతే
.....ఉసంబన్ధిసుహృద్వరిష్టమ్ |
త్రింశస్తసత్యార్చితమిష్టయజ్ఞం
విధాసు శిల్పేష్వభిజాతశిల్పమ్ || ౧౨ ||

హోరాం గతో వాసరపస్య సౌరి-
ర్నరం ప్రసూతే బహువైరయుక్తమ్ |
ప్రణష్టధర్మం విగతాభిమానం
దయావిహీనం పరదారలుబ్ధమ్ || ౧౩ ||

హోరాం గతో రాత్రిపతేస్తు సౌరి-
ర్నరం ప్రసూతే బహుకీర్తియుక్తమ్ |
సౌన్దర్యసౌఖ్యార్థసమృద్ధియుక్తం
ప్రియం మనోజ్ఞం ప్రణతం సురాణామ్ || ౧౪ ||

ద్రేష్కాణసంస్థో దినపస్య సౌరిః
కరోతి కన్యాప్రజనం మనుష్యమ్ |
వ్యాయామభాజం విగతప్రతాపం
విపన్నశీలం సతతం సజిహ్మామ్ || ౧౫ ||

భాగే తృతీయే రవిజః ప్రసూతే
చన్ద్రస్య మర్త్యం మహదర్థయుక్తమ్ |
వివేకినం సర్వకలాను.....

విపక్షహీనం సుతలాలసం చ || ౧౬ ||

భాగే తృతీయేఽవనిజస్య సౌరి-
శ్చౌరం పరప్రేష్యకరం ప్రసూతే |
సినిష్ఠురం పాపరతం నృశంసం
వ్యపేతలజ్జం గతసౌహృదం చ || ౧౭ ||

ద్రేష్కాణసంస్థః శశిజస్య సౌరః
కరోతి మర్త్యం బహుశాస్త్రయుక్తమ్ |
విచానినం ధర్మరతం ప్రసక్తం
స్వదారతు.....గతసౌధ్వసం చ || ౧౮ ||

ద్రేష్కాణసమ్మనః సురపుజితస్య
సౌరః ప్రసూతే ద్విజదేవభక్తమ్ |
ప్రియంవదం సర్వసహం ప్రగల్భం
మహాజనైః పూజితసాధుదారమ్ || ౧౯ ||

భాగే తృతీయే రవిజః ప్రసూతే
శుక్రస్య తిష్ఠన్ ప్రచురానపానమ్ |
లాభాన్వితం ధర్మపరంసుమిత్రం
హతారిపక్షం వ్యసనైర్వియుక్తమ్ || ౨౦ ||

.....n ఇభోగే.....ఊ.....

.....సౌఖ్యమ్ |
నృపాత్మజైః ప్రీతిపర వదాన్య
విముక్తరోగ బహుమిత్రయుక్తమ్ || ౨౧ ||

సూర్యస్య భాగే నవమేఽర్కసూనుః
కరోతి మర్త్యం బహుతీవ్రకోపమ్ |
హింసం ప్రణష్టం సుజనైర్వియుక్తం
ప్రదేషశీలం పరిభూతమన్యైః || ౨౨ ||

చన్ద్రస్య భాగే నవమేఽర్కసూను-
ర్నరం ప్రసూతే సుకలత్రయుక్తమ్ |
శాస్త్రానురక్తం క్రతుదానశీలం
జితేన్ద్రియం మన్తవిదాం వరిష్ఠమ్ || ౨౩ ||

శనైశ్చరో భౌమనవాంశసంస్థో
 నరం ప్రసూతే వచనస్వభావమ్ ।
 పరాఙ్గానాసఙ్గరతం విధర్మం
 మిత్రైర్విహీనం సతతం కుచైలమ్ ॥ ౨౪ ॥

శనైశ్చరః సౌమ్యనవాంశసంస్థః
 కరోతి మర్త్యం సుఖభోగత్వప్తమ్ ।
 కాన్తం సుభార్యాత్మపరం విధిశ్చం
 ప్రియాతిథిం యజ్ఞరతం ప్రధానమ్ ॥ ౨౫ ॥

శనిర్నవాంశే సురపూజి.....
 నరం ప్రసూతే సురవిప్రభక్తమ్ ।
 వివేకవిజ్ఞాగమసత్యయుక్తం
 ప్రసన్నవక్త్రం ప్రచురాన్నపనమ్ ॥ ౨౬ ॥

మాతణ్ణజః శుక్రనవాంశసంస్థః
 కరోతి తీర్థాశ్రయమిష్టధర్మమ్ ।
 ప్రాజ్ఞం కృతజ్ఞం బుధలోకసేవ్యం
 జితేన్ద్రియం శుభ్రమతిం మనోజ్ఞమ్ ॥ ౨౭ ॥

నవాంశకే స్వే ప్రకరోతి సౌరో
 నరం సుదాతారతరం విరోగమ్ ।
 సూర్యోషితాం సఙ్గప్రవృద్ధసౌఖ్యం
 హతారిపక్షం స్థిరముగ్రవీర్యమ్ ॥ ౨౮ ॥

సూర్యాంశకే వాసర్పస్య శౌరో
 నరం ప్రసూతే గతధర్మబుద్ధిమ్ ।
 సునిష్ఠురాలాపపరం సుదుష్టం
 నీచానురక్తం విగతప్రభావమ్ ॥ ౨౯ ॥

సూర్యాంశకే త్వృక్షపతేః ప్రయాతః
 సౌరః సువాతే సుమతిం మనుష్యమ్ ।
 లాభాన్వితం పార్థివమానపుష్టం
 గాన్ధర్వశిల్పాదిష సక్తచిన్తమ్ ॥ ౩౦ ॥

శనైశ్చరో ద్వాదశభాగసంస్థో

నరం ప్రసూతే క్షీతిజస్య జిహ్వామ్ ।
 ప్రవీడితం పితృవికారదోషై-
 ర్భీరుం సదా నిన్దతమం నరాణామ్ ॥ 30 ॥

మూర్తణ్ణజో ద్వాదశభాగసంస్థో
 బుధస్య సూతేఽప్రతిమం మనుష్యమ్ ।
 విత్తాన్వితం ధర్మపరం సలజ్ఞం
 కీర్త్యాన్వితం శాస్త్రవిశారదం చ ॥ 31 ॥

ఆదిత్యజో ద్వాదశభాగసంస్థో
 జీవస్య సూతేఽర్థపరం మనుష్యమ్ ।
 పుత్రాన్వితం బాన్ధవనామయుక్తం
 లజ్జాన్వితం బ్రాహ్మణసంమతం చ ॥ 33 ॥

అర్కాంశకే భార్గవజస్య సంస్థః
 కరోతి మర్త్యం ప్రచురాన్నపానమ్ ।
 విశిష్టదారామృరరత్నభాజం
 భాగ్యాధికం ప్రాణభృతాం వరిష్ఠమ్ ॥ 34 ॥

సూర్యాంశకే స్వే దినపస్య పుత్రో
 నరం ప్రసూతే స్థిరబుద్ధియుక్తమ్ ।
 వ్రతోపవాసాన్వితమిష్టమిత్రం
 కుల..... ॥ 35 ॥

త్రింశాంశకే భూమిసుతస్య సౌరః
 కరోతి పాపాత్మకముగ్రచేష్టమ్ ।
 రేన్ద్రైః పరిభూతదేహం
 రోగాపతప్తం ప్రఖలస్వభావమ్ ॥ 36 ॥

త్రింశాంశకే స్వే రవిజః ప్రసూతే
 నరం వినీతం విగతారిపక్షమ్ ।
 విత్తార్జనే తత్పరమిష్టమిత్రం
 మహాబలం సత్యరతం నయజ్ఞమ్ ॥ 37 ॥

త్రింశాంశకే దేవగురోః ప్రయాతః
 శనిః ప్రసూతే సుభగం మనుష్యమ్ ।

శ్రతోపవాసార్జితధర్మవృద్ధిం
ప్రియంవదం సత్యయుతం ప్రగల్భమ్ || 3౮ ||

త్రింశల్లవే సోమసుతస్య సౌరి-
ర్నరం ప్రసూతే ప్రవరం కులస్య |
సౌమ్యాన్వితం పణితమిష్టధర్మం
న్యపప్రియం శాస్త్రరతం సదైవ || 3౯ ||

త్రింశాంశకే భార్గవనన్దనస్య
కరోతి సౌరః సుతసౌఖ్యయుక్తమ్ |
ప్రియాతిథిం బుద్ధియుతం కృతజ్ఞం
నారీప్రియం పూజ్యతమం నృలోకే || ౪౦ ||

శనశిచరో మిత్రబలేన యుక్తో
నరం ప్రసూతే బహుమిత్రబన్ధ్.....
స్థిరవభావం బహుకీర్తియుక్తం
విధావినీతం సతతం మనోజ్ఞమ్ || ౪౧ ||

శనిర్యదా స్థానబలేన యుక్త-
స్తదా ప్రసూతే శుచిమప్రమత్తమ్ |
త్రభూతవేశ్మార్థయుతం సుదారం
చతుష్పదాఢ్యం నృపపూజితం చ || ౪౨ ||

మన్తో యదా స్వోచ్ఛబలేన యుక్త-
ప్రసూతే ప్రభూతరత్నార్థసుతైః
గతారిపక్షం సతతం సుశిలమ్ || ౪౩ ||

నవాంశవీర్యోఽర్కసుతో బలిష్ఠో
నరం ప్రసూతే బహుయశ్చశీలమ్ |
మేధావినం పుణ్యపరం జితారిం
సభాసదం బ్రాహ్మణసంమతం చ || ౪౪ ||

శుభగ్రహలోకనవీర్యయుక్తః
కరోతి సౌరో దృఢకార్యసుగ్రమ్ |
కషిక్రియాలబ్ధసుభూరి.....
వరాశ్చయుక్త సాఖన సుశీలమ్ || ౪౫ ||

పుంక్షేత్రవిర్యేణ యుతోఽర్కనూను-
 ర్నరం ప్రసూతే బహువీర్యయుక్తమ్ ।
 పరైరధృణ్య వనితాస్వభీష్టం
 ప్రియంవదం సర్వకలాసు దక్షమ్ ॥ ౪౬ ॥

శనైశ్చరో దిగ్బలబుద్ధియుక్తో
 నరం ప్రసూతే ప్రచురాన్నపానమ్ ।
 దాక్షిణ్యశీలం బహుభోగయుక్తం
 గాన్ధర్వశీలం ద్విజదేవభక్తమ్ ॥ ౪౭ ॥

చేష్టాబలాఢ్యో రవిజః ప్రసూతే
 నరం సుచేష్టం సుతరాం సదైవ ।
 సత్యాన్వితం దేవగురుప్రభక్తం
 సుతీర్థయుక్తం పితృభక్తిరక్తమ్ ॥ ౪౮ ॥

శనైశ్చరో రాత్రిబలేన యుక్తో
 నరం ప్రసూతే రతసౌ.....ఉ.....
యోగాధికం సౌమ్యవపుం సుచేష్టం
 దయాన్వితం దానరతం సలజ్జమ్ ॥ ౪౯ ॥

శనైశ్చరో వర్షబలేన యుక్తః
 కీర్త్యాభిరక్తం సంజనయేన్మనుష్యమ్ ।
 నిత్యం సుదాన్తం వ్యసనైర్విహీనం
 జితేన్ద్రియం విప్రసురానురక్తమ్ ॥ ౫౦ ॥

శనైశ్చరో మాసబలేన యుక్తో
 నరం ప్రసూతే నయనాభిరామమ్ ।
 ప్రతాపినం ధర్మపరం సహీష్ణుం
 హితైషిణం సర్వజనస్య నిత్యమ్ ॥ ౫౧ ॥

శనైశ్చరో వారబలేన యుక్తో
 నరం ప్రసూతే బహుశాత్రయుక్తమ్ ।
 ఆహింసకం మానగుణైః స.....
 ప్రభూతకోశం జనవల్లభం చ ॥ ౫౨ ॥

హోరాబలాఢ్యో రవిజః ప్రసూతే
 సన్మానభాజం జనసీప్రభక్తమ్ ।

ధర్మే రతం పార్థివమా.....ఉ
విశిష్టలోకానుగతం సదైవ ॥ ౫౩॥

శనిర్యదా పక్షబలేన యుక్త-
స్తదా ప్రసూతే గతశత్రుపక్షమ్ ।

.....
విముక్తరోగం గతపాపమేవ ॥ ౫౪॥

శనైశ్చరో మిత్రబలేనహీనో
నరం ప్రసూతేఽతిఖలం విమిత్రమ్ ।
హతాత్మజం శ్రీరహితం విరూపం
ప్రపీడితం భూపతినా సదైవ ॥ ౫౫॥

స్వస్థానవీర్యేణ వివర్జితోఽర్కి-
ర్నరం ప్రసూతే విధనం విశీలమ్ ।
పరార్ధితం పాపరతం కృతఘ్నం
రోగార్ధితం బాన్ధవివర్జితం చ ॥ ౫౬॥

స్వతుఙ్గవిర్యేణ వివర్జితోఽర్కి-
ర్నరం ప్రసూతే విధనం విశీలమ్ ?
పాపైర్జితం హీనధనేశ్చ యుక్తం
భూతాదిదోషైః సహితం సదైవ ॥ ౫౭॥

నవాంశవీర్యేణ వివర్జితోఽర్కిః
కరోతి నిత్యం బహుశస్త్రయుక్తమ్ ।
సూర్యం సుహింస్రం ధనధాన్యహీనం
ప్రమాదినం పార్థివపీడితం చ ॥ ౫౮॥

..... ॥ ౫౯॥

పుంక్షేత్రవీర్యేణ వివర్జితస్తు.....
సౌరః ప్రసూతే రిపురోగయుక్తమ్ ।
దౌర్భాగ్యయుక్తం వికృతం సుతీక్షణం
సదా విధర్మం నిజధర్మహీనమ్ ॥ ౬౦॥

శనైశ్చరో దిగ్బలవర్జితస్తు
నర ప్రసూతే పరదారరక్తమ్ ।

నిరాశిముగ్రం గురుద్రోహరక్షం
 విపన్నలజ్జం సరుజం సదైవ ॥ ౬౧ ॥
 చేష్టాబలోనో రవిజః ప్రసూతే
 కుచేష్టితానర్థపరం మనుష్యమ్ ।
 విద్వేషశీలం కుటిలం కుదారం
 సన్మానహీనం ధనవర్జితం చ ॥ ౬౨ ॥
 శనైశ్చరో రాత్రిబలేన హీనో
 నరం ప్రసూతే రతసౌఖ్యహీనమ్ ।
 మాయావినం వ్యాధిభిరార్తదేహం
 దుష్టాశయం సర్వజనైశ్చ నిన్దమ్ ॥ ౬౩ ॥
 శనిర్యదా వారబలేన హీన-
 స్తదా ప్రసూతే విధనం మనుష్యమ్ ।
 బహుప్రకారైర్వ్యసనిరుపేతం
 నిన్దం కువేషం బహుసాహసం చ ॥ ౬౪ ॥
 శనైశ్చరో వర్షబలేన హీనో
 నరం ప్రసూతే జ్వరపిత్తయుక్తమ్ ।
 నామాశిరోర్దిప్రభవైర్వికరైః
 సమ్పీడితం సత్యవిహీనమేవ ॥ ౬౫ ॥
 శనైశ్చరో మాసబలేన హానిః
 కరోతి మర్త్యం పరతర్కకం చ ।
 గతస్వకం హానియుతం కరోరం
 ప్రవాసశీలం దయితావిహీనమ్ ॥ ౬౬ ॥
 హోరాబలేనః ప్రకరోతి సౌరో
 నరం ప్రమూర్ఛం సుతదారహీనమ్ ।
 విధర్మరక్షం సతతం కువేషం
 ప్రపీడితం బన్ధుజనేన నిత్యమ్ ॥ ౬౭ ॥
 శనైశ్చరః పక్షబలేన హీనః
 కరోతి మర్త్యం నిజపక్షహీనమ్ ।
 పాపాత్మకం దద్రుభిరార్తదే.....

విదేశశీలం పరతర్కకం చ ॥ ౬౮ ॥

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే శనైశ్చరచారః ॥

ఆధ్యాయ ౨౪

తనుస్థానచింతాధ్యాయః

మేషస్య లగ్నే తు భౌ.....ఊ.....

శ్చణ్ణో ధనీ సర్వకలాసు దక్షః ।

స్వపక్షహంతా బహుమన్యుయుక్తో

.....అతిస్తీక్షణకరః సదైవః ॥ ౧ ॥

వృషస్య లగ్నే తు నరః ప్రసూతో

మిత్రః క్షమీ హాస్యరతః సువాభ్యః ।

విజ్ఞానయుక్తో గురుర్లోకభక్తః

శూరః ప్రధానః సుతలాలసశ్చ ॥ ౨ ॥

తృతీయలగ్నే తు నరోఽభిజాతో

.....అబ్ధః ।

.....అక్షహాజ్యః పరపక్షహంతా.....

.....జితేంద్రియః స్యాద్బహువిత్తయుక్తః ॥ ౩ ॥

లగ్నే కూలీరస్య తు సమ్ప్రసూతో

.....ప్రియోఽస్పృష్టరుగిష్టయోగః ।

సౌభాగ్యయుక్తో రతిలాలసశ్చ

మన్రోపనేపీ గురువత్సలః స్యాత్ ॥ ౪ ॥

సింహస్య లగ్నే తు భవే..... ప్రసూతో

నరో విభాగీ రిపుర్దనశ్చ ।

లగ్నే విధత్తే విధనం మనుష్యం

బహ్వశినం నిత్యవిముక్తలజ్జమ్ ।

నిన్ద్యం సతాం నీచరతం కృతఘ్నమ్ ॥ ౫ ॥

కన్యావలమే తు నరః ప్రసూతో

[విజ్ఞానవిద్యాగమశాస్త్రలుబ్ధః ।]

లుబ్ధో గురుణాం రతిలాలసశ్చ

మానీ చ సౌభాగ్యగుణైశ్చ యుక్తః || ౬ ||

తులావిలగ్నై తు నరః ప్రసూతః
 స్వకర్మణా జీవతి బుద్ధిమాంశ్చ |
 విద్యత్ప్రీతః సర్వకలాస్వభిజ్ఞ-
 శ్చలస్వభావో వనితాజితశ్చ || ౭ ||

జాతో విలగ్నై ఖలు వృత్తికే స్యాత్
 చణ్డోఽభిమానీ పురుషోఽతిశూరః |
 విజ్ఞానవాన్ కావ్యకరః కృతజ్ఞ
 స్యాత్ సంవిభాగీ బహురోషంచిన్తః || ౮ ||

ధనుర్విలగ్నై భవతి ప్రసూతః
నః సుభగో మనుష్యః |
 శూరోఽర్థవాన్ భీతిపరః కృతజ్ఞో
 బహుపభోగ్యో ద్రవిణో వపుష్మాన్ || ౯ ||

మృగస్య లగ్నై పురుషోఽభిజాతః
బహుభృత్య.....ఉ.....
 లుభ్ధోఽలసః స్వాత్మపరః కృతఘ్నః
 ర్యనితోఽగ్న గురువత్సలశ్చ || ౧౦ ||

కుంభస్య లగ్నై పురుషోఽభిజాత-
ఔహృదశ్చ |
 ప్రభూతధాన్యార్థయుతః ప్రచణ్డో
 లుభ్ధోఽన్యనారిరతిలాలశ్చ || ౧౧ ||

మీనే విలగ్నోపగతేఽభిజాతః
స్త్రవిణోఽల్పకశ్చ |
 త్యాగాత్మవాన్ శాస్త్రవిశారదశ్చ
 న దీర్ఘసూత్రో న చ మన్దబుద్ధిః || ౧౨ ||

హోరా యదా వాసరపస్య లగ్నై
 తదా ప్రసూతే బహుసౌఖ్యయుక్తమ్ |
 వివేకినం ధర్మపరం కృతజ్ఞం
 త్యాగాత్మకం సత్యరతం మనుష్యమ్ || ౧౩ ||

శీతాంశుహోరా యది జన్మకాలే
పరాజ్ఞనాభోగపరో నరశ్చ |
శుభే శుభం తత్ర చ క్రూరయుక్తే
సమ్భోగకాలే న చేరప్రదిష్టమ్ || ౧౪ ||

త్ర్యంశో యదా వాసరపస్య లగ్నే
తదా సుతీవ్రం జనయేన్మనుష్యమ్ |
కలిప్రియం ధనరతం విశాలం
విద్వేషశీలం ద్విజదేవతానామ్ || ౧౫ ||

చన్ద్రస్య లగ్నే తు యదా త్రిభాగ-
స్తదా ప్రసూతే సుఖలాభష్టమ్ |
శ్రియాన్వితం భక్తిపరం గురూణాం
ప్రఖ్యాతకమీణముదారచేష్టమ్ || ౧౬ ||

.....యంశకో భూమిసుతస్య లగ్నే
కరోతి మర్త్యం క్షతజార్ద్రహమ్ |
క్రూరవభావ హతబన్ధుదార
ప్రతాపహీనం విషయార్దితం చ || ౧౭ ||

తృతీయభాగః శశిజస్య లగ్నే
కరోతి సౌమ్యం సరుజం మనుష్యమ్ |
నదీర్ఘసూత్రం న చ విత్తహీనం
సత్యాధికం భూరిసుతం సదైవ || ౧౮ ||

త్ర్యంశో యదా దేవపురోహితస్య
లగ్నం ప్రయాతః ప్రకరోతి మర్త్యమ్ |
తేజస్వినం సర్వౌఖ్యాధివాసం
సుధర్మిణం ప్రీతికరం స్వపక్షమ్ || ౧౯ ||

ద్రేష్కాణసంస్థో భృగుజస్య లగ్నో
విత్తాన్వితం సంజనయేన్మనుష్యమ్ |
శాస్త్రానురక్త గతరోగపాప
న్యపప్రియం దేవగురుప్రసక్తమ్ || ౨౦ ||

శనైశ్చరస్య త్రివిభాగన్.....
లగ్నః ప్రసూతే కృపణస్వభావమ్ |

ధనేన హీనం బహుదుఃఖయుక్తం
చలప్రతిజ్ఞం శరతాసమేతమ్ || ౨౧||

భాగే నవమే వివస్వాన
నరం ప్రసూతే విజితం ఖలం చ |
నీచానురక్తం వృజితైః సమేతం
..... || ౨౨||

.....శకో రాత్రిపతేర్విల.....
మర్త్యం బహుశోధనాఢ్యమ్ |
కృష్ణాష్టవిత్తం సుతసౌఖ్యయుక్తం
ప్రియాతిథిం సర్వజనప్రియం చ || ౨౩||

.....శకో భూతలగ్నే
కరోతి మర్త్యం బహుదుఃఖయుక్తమ్ |
పితృజ్వరాస్సకృపిడితా.....
ప్రతాపహీనం సతతం కుచైలమ్ || ౨౪||

లగ్నే నవాంశః శశినన్దనస్య
కరోతి మర్త్యం బహువిత్తయుక్తమ్ |
మేహావినం సర్వసుఖర్థిభాజం
వివేకినం పణ్డితమల్పవైరమ్ || ౨౫||

నవాంశకో దేవపురోహితస్య
లగ్నే విధత్తే సుతవిత్తసౌఖ్యమ్ |
నరాతిగారం కనకాయభాజం
సదా నరాణాం నృపతేశ్చ పూజ్యమ్ || ౨౬||

నవాంశకో భార్గవన.....
లగ్నే విధత్తే బహుపుత్రభోగమ్ |
..... ర్మక్రియాసిద్ధిపరోపఘాతం
దీవ్యాఙ్గానాభోగసుఖం సదైవ || ౨౭||

నవాంశకః సూర్యసుతస్య లగ్నే
నృణాం విధత్తే బహుభూమినాశమ్ |
అర్థక్షయం న్యాయమౌస్తముగ్రం

ప్రమోషణం చౌరకృతం సదైవ ॥ ౨౮ ॥

సూర్యాంశకో వాసరపస్య లగ్నే
నరం ప్రసూతే బహుమన్యువశ్యమ్ ।
లాల్యాన్వితం ధర్మసుఖైర్విహీన
నిస్త్వంశముగ్రం చపలస్వభావమ్ ॥ ౨౯ ॥

సూర్యాంశకో రాత్రిపతేర్విలగ్నే
కరోతి మర్త్యం బహుర్తుభాజ్జ్మ్ ।
నానార్థలాభైః సహితం సుశీలం
కులప్రధానం భుమిత్రయుక్తమ్ ॥ ౩౦ ॥

సూర్యాంశకో భూమిసుతస్య లగ్నే
నరం ప్రసూతే రుధిరామయాఢ్యమ్ ।
పామాదిరోగైర్వ్యసనైః సమేతం
ప్రపంచయుక్తం రణకాతరం చ ॥ ౩౧ ॥

సూర్యాంశకః సోమసుతస్య లగ్నే
నరం సువాతే సుభగం సుశీలమ్ ।
విద్యాసురక్తం గురుదేవభక్తం
పరైరధృష్యం రతలాలసం చ ॥ ౩౨ ॥

సూర్యాంశకో దేవగురోర్విలగ్నే
కరోతిమర్త్యం బహుశాస్త్రరక్తమ్ ।
.....నురాగేణ యుతం వినీతం
ప్రభూతమిత్రం రణకోవిదం చ ॥ ౩౩ ॥

సూర్యాంశకో భార్గవనన్దనస్య
లగ్నే ప్రసూతే సుభగం మనుష్యమ్ ।
రూపాన్వితం పార్థివమానయుక్తం
ప్రియాతిథిం పుత్రధనైః సమేతమ్ ॥ ౩౪ ॥

సూర్యాంశకో ఘస్త్రపనన్దనస్య
లగ్నే ప్రసూతే రణరోగయుక్తమ్ ।
నరం కుశీలం నిజబ్ధుహీనం
శోకార్ధితం హానియుతం సదైవ ॥ ౩౫ ॥

త్రింశాంశకో భూమిసుతస్య లగ్నే
కరోతి మర్త్యం వ్యసనాభిభూతమ్ ।
వ్యయేన హీనం బహువైరయుక్తం
ప్రపూజితం భూపతినా సదైవ ॥ 3౬ ॥

త్రింశల్లవాః సూర్యసుతస్య లగ్నే
కరోతి మర్త్యం పరదేశరక్తమ్ ।
క్షుత్తుచ్ఛమార్తం బహురోగయుక్తం
స్త్రీణామభీష్టం ప్రణతారిపక్షమ్ ॥ 3౭ ॥

త్రింశాంశకో దేవగురోర్విలగ్నే
నరం సువాతే బహుశాస్త్రరక్తమ్ ।
దృఢప్రతిశ్చం దృఢసాహసం చ
సత్యాత్మక్ దేవగురుప్రసక్తమ్ ॥ 3౮ ॥

త్రింశాంశకః సోమసుతస్య లగ్నే
నరం ప్రసూతే సుఖినం సమృద్ధమ్ ।
సద్ధర్మయుక్తం గురుబంధుమాన్యం
మితాశినం ధర్మపరం కృతజ్ఞమ్ ॥ 3౯ ॥

త్రింశాంశకో భార్గవనన్నస్య
లగ్నే ప్రసూతే సదయం మనుష్యమ్ ।
.....న్వితం సత్యపరం కృతజ్ఞ
ముదారచేష్టం సుఖినం సురూపమ్ ॥ ౪౦ ॥

లగ్నం యదా స్థానబలేన యుక్తం
తదా నృణాం స్థానవివృద్ధిదం స్యాత్ ।
కరోతి పూజాం నృపలోకజాతాం
సౌభాగ్యయుక్తం చ కలత్రలాభమ్ ॥ ౪౧ ॥

లగ్నం యదాశోత్థబలేన యుక్తం
తదా ప్రసూతే గుణీనం మనుష్యమ్ ।
సర్వాసు దిక్షు ప్రకరోతి లాభం
రోగారినాశం ప్రియతాం చ లోకే ॥ ౪౨ ॥

చేష్టాబలాధ్యంప్రకరోతి లగ్నం

నృణాంసుచేష్టాం ప్రియమిత్రలాభమ్ ।
మిష్టాన్నపానం వివిధం చ లోకే
చతుష్పదానామధిపత్యతాం చ ॥ ౪౩॥

లగ్నం యదా కాలబలేన యుక్తం
తదా నరాణాం ప్రియలోభకారి ।
సదా తు పూజాం నృపతేః సలోకం
రోగక్షయం సాధుజనేన సఖ్యమ్ ॥ ౪౪॥

లగ్నం యదా స్థానబలేన హీనం
తదా ప్రసూతే పర్దేశరక్తమ్ ।
.....స్థానవిద్వేషపరం సుజిహ్మాం
పరాన్నరక్తం పరదారసక్తమ్ ॥ ౪౫॥

ఆశబలోనం ప్రకరోతి లగ్నం
ధాన్యార్థహానిం సతతం నరాణామ్ ।
ప్రమోషణం తకరచారకాద్యైః
పరాభవం శత్రుకృతం సదైవ ॥ ౪౬॥

చేష్టబలేన ప్రకరోతి లగ్నం
నృణాం కుచేష్టాం పరదారరాతా ।
కుచలతాం శోకమనన్తరోగం
స్వబన్ధువైరం పరతర్కక ॥ ౪౭॥

లగ్నం యదా కాలబలేన హీనం
నరం తదా హీనతరం ప్రసూతే ।
విధర్మశీలం విగతాభి.....
శ్లేష్మార్ధితం చౌరవివర్జితం చ ॥ ౪౮॥

షడ్వర్గశుద్ధ యాద జన్మలగ్న
భవేచ్ఛరీరే మనుజస్య సౌఖ్యమ్ ।
సౌభాగ్యయుక్తం యది పాణిపాదం
కాన్త్యాన్వితం సర్వగుణైః సమేతమ్ ॥ ౪౯॥

తదేవ యుక్తం యది పాపవర్గే
హీనం శిరాలుం చ విరుద్ధగన్ధమ్ ।

.....

భవేత్ సదా స్త్రీషు భయానక్ం చ || ౫౦||

షడ్వర్గశుద్ధం యది సూర్యపుత్ర-
భౌమాశ్రితం సమ్భవతే |
దుష్కర్మరూపో రవిణాన యుక్తః
కాణో ధికాఙ్గస్తు నిరిక్షితం చ || ౫౧||

భౌమాంశకే సౌమ్యదృశా విహీనే
భౌమే వ్యయస్థే నిధనాశ్రితే వా |
భవేత్ సకర్ణాక్షిరుణో మనుష్యః
కృశోఽల్పవీర్యః సతతం చ దీనః || ౫౨||

సూర్యాంశకే సౌమ్యదృశా విహీన
సూర్యే వ్యయస్థే నిధనస్థితే వా |
.....వేన్నిశాన్ధస్తు నిశా ప్రజాతో
దివాధవా తైమిరికో మనుష్యః |
సౌమ్యాఽధికాఙ్గస్తు శిరావనధః || ౫౩||

పాపా వ్యయస్థాః ప్రభవన్తి యస్య
.....అ రవిణా యదా స్యుః |
ఖల్వాటకస్తత్ర భవేత్ ప్రజాతో
విపర్యయస్థాః శుచివర్జితశ్చ || ౫౪||

క్లీబే వ్యయస్థే త్వథ పంచమే చ
లగ్న గ్రహే చైవ భవేన్మనుష్యః |
బృహత్తడాకారధరోఽతిరుద్రో
గ్రహైశ్చలైర్దృష్టివివర్జితశ్చ || ౫౫||

.....౦దయే సూర్యసుతే కుదృష్టి-
శ్చన్ద్రే వ్యయస్థే ప్రభవేఽర్ధదృష్టిః |
కుజస్య లగ్నే కుజసంశ్రితే చ
విరూపనేత్ర ప్రభవేన్మనుష్యః || ౫౬||

పాపా యదా లగ్నగతాః సమ్నాః
సౌమ్యాశ్చ సర్వేఽష్టమగా భవన్తి |

కుబ్జో భవేదత్ర నరోఽభిజాతో
.....ద్వామనకః ప్రదిష్టః ॥ ౫౭॥

పాపాశ్చతుర్థా యది నైధనస్థాః
సౌమ్యా గ్రహాః ఖే జనకోఽత్ర యోగే ।
విమిశ్రితైస్తైః ప్రభవేన్మనుష్యః
పాపాంశకస్తైః సంభవేశ్చ కుష్ఠీ ॥ ౫౮॥

దుర్గన్ధివక్త్రో వ్యయగైశ్చ పాపై-
స్తృతీయగైః సౌమ్యనపుర్ధరైశ్చ ।
పాపాంశకస్తైరథ హృద్గదః స్యాత్
సదా దరిద్రోఽరిగృహం ప్రయాతైః ॥ ౫౯॥

పాపాంశకే పాపనిరిక్షితే చ
పాపే విలగ్నై శుభదృష్టిహీనే ।
భవేన్మనుష్యో వృషణైః ప్రలమైభ-
ర్జీవస్య దృష్టయాధికలిజ్జ ఏవ ॥ ౬౦॥

నఖైర్విహీనో రవిజస్య లగ్నై
మన్దాంశకే మన్దదృశా విహీనే ।
మన్దస్య వర్గే శకటం ప్రయాత
ఏవం హి చక్రస్య విదృష్టక్ః స్యాత్ ॥ ౬౧॥

తులాధికః సూర్యసుతే వ్యయస్థే
భౌమే సుఖస్థే వినితాయకేఽర్కే ।
మహాదరశ్చన్ద్రసుతే కునేత్రః
కుమిత్రరక్తో వనితావిహీనః ॥ ౬౨॥

వక్రే వ్యయస్థే నిధనాశ్రితే జ్ఞే
వివస్వరతిఖగేఽర్కపుత్రే ।
భౌమేఽస్తగేహి గగనే దినేశే
దిజి మూర్తిగతే చ వక్రే ॥ ౬౩॥

సూర్యే సుఖస్థే రవిజేఽష్టమస్థే
స్వవర్గసంస్థే శశిజే తనుస్థే ।
శూరో భవేత్ కాన్తియుతో మనుష్యః

కలస్వనః సత్యర్తః సుచక్షుః ।
సుమీనవక్షా రతకోవిదశ్చ ॥ ౬౪॥

జీవాంశకే జీవయుతో విలగ్నై
భవేన్మనుష్యః సుభగః సురూపః ।
స్త్రీణామభీష్టః సురతేఽతులస్థః
ప్రియంవదో గీతవిచక్షణశ్చ ॥ ౬౫॥

శుక్రాంశకే శుక్రయుతే విలగ్నై
భోగీ సువిజ్ఞః ప్రణతో మనుష్యః ।
భవేత్ సురూపః సతతం దయాలుః
.....భిరణప్రియశ్చ ॥ ౬౬॥

చన్ద్రాంశక చన్ద్రయుతే విలగ్నై
శుక్రో మహిభోగయుతో మనుష్యః ।
భవేత్తథాజ్ఞో మలినః కృశశ్చ
కృచ్ఛః సదా స నయతిర్వృథాదః ॥ ౬౭॥

సౌమ్యే విలగ్నై
శుభాంసవక్షాః శుభజే నవాంశే ।
చన్ద్రస్య హోరా శుభబాహుధాత్రి
త్రింశాంశకః సౌమ్యభవః సుశీలః ॥ ౬౮॥

సూర్యాంశకే సౌమ్యసముద్రవే చ
నరో భవేచ్ఛోభనజానుర్పాశ్చః ।
లగ్నం శుభాలోకిత్పిష్టవీర్య-
మోజో విధత్తే సతతం నరాణామ్ ॥ ౬౯॥

పాపో యదా నీచగతో విలగ్నై
స్వభావసంస్థః శుభవర్జితశ్చ ।
స్యాచ్ఛయామదస్తః పురుషోఽత్ర జాతః
క్రియావిహీనః పిశునస్వభావః ॥ ౭౦॥

.....విహీనే
విలగ్నసంస్థే పురుషోఽత్ర జాతః ।
కన్యారతో వాంఛితపాపయుక్తం

స్త్రీలపటః స్యాత్ సతతం విలుబ్ధః ॥ ౭౧॥

శనైశ్చరే సప్తమగే విలగ్నే
యదా నవాంశో ధరణీసుతస్య ।
వృద్ధాఙ్గనానాం నిరతో మనుష్యః
సదా భవేత్ కామనిపీడితాత్మా ॥ ౭౨॥

యదా విలగ్నే సధనుః శశాఙ్కో
నవాంశకే స్యాద్ద్రవినన్దనస్య ।
వేశ్యానురక్తం కురుతే మనుష్యం
.....అమ్ ॥ ౭౩॥

సింహాంశకే సూర్యయుతే విలగ్నే
భౌమేన దృష్టే రవిజేఽస్తసంస్థ ।
భవేన్నరో వక్రభగోఽత్రయోగే
విపర్యయాద్వక్రరతానురక్తః ॥ ౭౪॥

శనైశ్చరే నీచగతేఽస్తసంస్థే
పాపే విలగ్నే శుభదృష్టిహీనే ।
.....అన్మనుష్యః కరతోఽక్షతపుః
సదా విరక్తో వరయోషితానామ్ ॥ ౭౫॥

ధనాశ్రితే భూతనయే సుఖస్థే
సౌరే వ్యయస్థేఽరినవాంశసంస్థే ।
రూపోఽత్ర భవేన్మనుష్యః
సర్వత్ర నిన్ద్యః కృతవిస్మృతిశ్చ ॥ ౭౬॥

సూర్యత్రికోణే యది భూమిపుత్రః
శనైశ్చరే సౌమ్యగృహాశ్రితే చ ।
తదా మనుష్యస్తు సుదీర్ఘజాను-
ర్విరూపదేహః ప్రియసాహసశ్చ ॥ ౭౭॥

వ్రణార్ధితాఙ్గః సతతం విరూపః
ప్రజావియుక్తః పిశునస్వభావః ।
శనైశ్చరే మృత్యుగతే వ్యయస్థే
భౌమే భవేత్ పాపరతో మనుష్యః ॥ ౭౮॥

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే త్సుస్థానచిన్తా ॥

ఆధ్యాయ ౨౪౯

తనుస్థానచిన్తాధ్యాయః

తనుస్థితో వాసరపః స్వతుజ్ఞే

తీవ్రాం తనుం సంజనయేన్నరాణామ్ ।

తుజ్ఞాంశకే వా దృఢతాసమేతాం

షడ్వర్గశుద్ధో బహుధార్యతాం చ ॥ ౧॥

నీచాశ్రితస్తీక్షణక.....

కాయం విధత్తే సరుజం సదైవ ।

.....ణ్యహీనం భృశనిచభాగే

.....వర్గే నతయే ప్రయుక్తమ్ ॥ ౨॥

మిత్రాశ్రయస్థో యది వాసరేశో

మూర్తిం గవో దీర్ఘతరం ప్రసూతే ।

మిత్రస్య భాగే జతిలం నితాన్తం

వర్గోత్తమే వాధికశాసినం చ ॥ ౩॥

శత్రోర్గృహే వా యది తీక్షణశ్చి-

ర్లగ్నాశ్రితో హీనశరీరకం చ ।

నరం ప్రసూతే త్వథ శత్రుభాగే

హీనక్షకోణం నయవర్జితం చ ॥ ౪॥

చన్ద్రో విలగ్నో పరిపూర్ణదేహ-

స్తుజస్థితః సౌమ్యతనుం ప్రసూతే ।

తుజస్య భాగే సుమనోహరాం చ

షడ్వర్గశుద్ధోఽపరనేత్రయుక్తామ్ ॥ ౫॥

నీచాశ్రితః క్షీణతనుః శశాఙ్కః

కాణాం తనుం లగ్నగతః ప్రసూతే ।

నిశాన్తకం నీచనవాంశశంఘః

పాపొత్థవర్గే తిమిరేణ యుక్తామ్ ॥ ౬॥

మిత్రగృహ శీతకరా విలగ్నో

తనుం సువాతే సుభగాం మనోజ్ఞామ్ ।

మిత్రస్యభాగే వరవక్త్రయుక్తాం

వర్గోత్తమస్థః సుశరితకాన్తిమ్ ॥ ౭॥

నిశాన్ధకం శత్రుగృహశ్చితే చ

లగ్నం గతః స్థూలరుడం ప్రసూతే ।

శత్రోర్విభాగే పృథుద్ధీర్ఘకం చ

మూలత్రికోణేషు శుభాధరాష్ఠమ్ ॥ ౮॥

భౌమః స్వతుజ్ఞే మూర్తిసంస్థః

కరోతి సంరక్తననీశమర్త్యమ్ ।

తుక్ణాంశకే వా చిపిటస్వభావం

షడ్వర్గశుద్ధస్త్యథ కర్కశాఖ్యమ్ ॥ ౯॥

నీచశ్చితో భూతనయో విలగ్న

కరోతి సాన్ద్యం మదనం నదైవ ।

నీచాంశకే త్తైమిరికం నిశాన్ధం

పాపస్య వర్గే త్వథ వక్రదృష్టిమ్ ॥ ౧౦॥

..... ।

మిత్రాంశకే రోగసమేతదృష్టిం

వర్గోత్తమే దూరవిలోకనం చ ॥ ౧౧॥

శత్రోర్గృహే వా యది భూమిపుత్రో

మిత్రం ప్రసూతే బహుదృ.....

సమీపదృష్టిం చ నవాంశకే వా

మూలత్రికోణే చ జలార్దదృష్టిమ్ ॥ ౧౨॥

బుధా విలగ్న యాద తుక్ణసంస్థో

నరం సువాతే సుముఖోరునాసమ్ ।

తుక్ణాంశకే వా సురదాధరైష్ఠం

షడ్వర్గశుద్ధః సుశరిరకాన్తిమ్ ॥ ౧౩॥

నీచాశ్చితో వా యది సోమపుత్ర-

స్తనుస్థితో వక్త్రకుగ్నభాజమ్ ।

నీచాంశకే దీర్ఘకరాకజిహ్వాం

..... || ౧౪ ||

మిత్రాశ్రయస్థా యది సోమపుత్రో
 లగ్నం గతః శుభ్రశిరోరుహం చ |
 మిత్రస్య భాగే త్వథ శుభ్రదృష్టి
 వర్గితమస్థః సుహనుం సదైవ || ౧౫ ||

శత్రోర్గృహే వా యది సోమపుత్రః
 కరోతి మర్త్యం తనుగః కరాలమ్ |
 శత్రోర్విభాగే చపలస్వభావం
 త్రికోణగో రోగవివృద్ధకాయమ్ || ౧౬ ||

సురేజ్యమస్త్రీ యది తుక్లసంస్థో
 లగ్నే మనోజ్ఞం జనయేన్మనుష్యమ్ |
 ఉచ్ఛాంశకే వా శుభబాహుహస్తం
 షడ్వర్గశుద్ధః శుభవర్మభాజమ్ || ౧౭ ||

నీచాశ్రితో దేవగురుర్విలగ్నో
 ఖంజం సువాతే నిరుజం నితాస్తమ్ |
 నీచాంశకే ఖంజననాసకం చ
 వర్గే చ సుభూషణాఢ్యమ్ || ౧౮ ||

మిత్రాశ్రయస్థో యది మూర్తిసంస్థో
 గురుః ప్రసూతే వరవస్త్రభాజమ్ |
 మిత్రాంశకే వా సుకటిం సునాభిం
 వర్గితమస్థః సుభగోదరం చ || ౧౯ ||

శత్రోర్గృహే తా యది దేవపూజ్యో
 మూర్తిస్థితః స్వోదరికం ప్రసూతే |
 శత్రోర్విభాగే త్వథ ఫుల్లమేవ
 మూలత్రికోణే ప్రజనత్యలిజమ్ || ౨౦ ||

శుక్రః స్వతుజ్ఞే యది లగ్నసంస్థః
 సురూపజానుం మనుజం ప్రసూతే |
 స్వోచ్ఛాంశకస్థః శుభపాణిపాదం
 షడ్వర్గశుద్ధః సువిభక్తగాత్రమ్ || ౨౧ ||

నీచస్థితో వా యది దానవేజ్యో
 మూర్తిస్థితః స్వల్పకచం ప్రసూతే ।
 స్వల్పాటకం వా యది నీచహాగే
 పాపాత్థవర్గే బలిరోమభాజమ్ ॥ ౨౨॥

మిత్రగృహస్థో యది దైత్యపూజ్యః
 సౌభాగ్యయుక్తం శుభకీర్తిభాజమ్ ।
 నరం ప్రసూతే సునఖం విభాగే
 వర్గోత్తమస్థో బహురుపిణం చ ॥ ౨౩॥

శుక్రో యదా శత్రుగృహం ప్రపన్నో
 లగ్నం గతః కుబ్జతనుం ప్రసూతే ।
 శత్రోర్విభాగేఽతికృశం విగ.....
 మూలత్రికోణే నయనాభిరామమ్ ॥ ౨౪॥

శనైశ్చరో మూర్తిగతః స్వతుజ్ఞే
 లగ్నం గతః శ్యామతనుం మనుష్యమ్ ।
 తుఙ్గాంశకే నేవ త్వథ భిన్నవర్ణం
 షడ్వర్గశుద్ధస్త్వథ గౌరఅత్రమ్ ॥ ౨౫॥

నీచస్థితః సూర్యసుతో విలగ్నే
 కాసార్తమర్త్యం జనయేనమనుష్యమ్ ।
 నీచాశకస్థః కఫవాతపాతం
 పాపస్య వర్గే త్వథ పితృతాం చ ॥ ౨౬॥

మిత్రాశ్రయస్థో యదిసూర్యసూను-
 ర్లగ్నస్థితో గౌరవపుం ప్రసూతే ।
 మిత్రాంశకస్థోఽస్థసాయసార
 వర్గోత్తమస్థస్త్వథ పీవరాజమ్ ॥ ౨౭॥

శత్రోర్గృహస్థో రవిజోఽతిరూప్యం
 లగ్నాశ్రితః స్థూలనఖం ప్రసూతే ।
 సుస్థూలదంతం రిపుభాగసంస్థో
 మూలత్రికోణే తు సుదీర్ఘజానుమ్ ॥ ౨౮॥

స్వోచ్ఛస్థితః స్వభవనే క్షితిపాలతుల్యో

లగ్నేఽర్కజే భవతి దేశపురాధినాథః ।
 శేషేషు దుఃఖమదపీడిత ఏవ బాల్యే
 దారిద్ర్యకామవ్యసనో మఖినోఽలసశ్చ ॥ ౨౯ ॥
 ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే తనుస్థానచిన్తా ॥

ఆధ్యాయ ౨౫

ధనస్థానచిన్తాధ్యాయః
 సూర్యో ద్వితీయే యది తుఙ్గసంస్థో
తే నృపమానజాత్మే ।
 ఉచ్చాంశకే వా నృపసేవకం చ
 షడ్వర్గశుద్ధః శుభలోకదత్తమ్ ॥ ౧ ॥
 నీచాశ్రితో బాసరపో ద్వితీయే
 పాపారితం ధర్మధనం ప్రసూతే ।
 నీచాంశకస్థః స్థలజం సదైవ
 పాపస్య వర్గే త్వథ చౌర్యజం చ ॥ ౨ ॥
 మిత్రాశ్రస్థో దినపో ద్వితీయే
 కరోతి జాతం ధనధాన్యసమ్భవమ్ ।
 మిత్రస్య భాగే త్వథ లోహజాతం
 వర్గోత్తమస్థః పరదారజాతమ్ ॥ ౩ ॥
 శత్రోర్గృహే వా యది తీక్ష్ణరశ్మి-
 ర్ద్వితీయగః స్వల్పధనం ప్రసూతే ।
 కష్టాస్తదేశేఽధమసవయా చ
 మూలత్రికోణే త్వథ భిక్షజం చ ॥ ౪ ॥
 చంద్రో ద్వితీయే యది తుఙ్గసంస్థే
 ముక్తామణిప్రాయభనం ప్రసూతే ।
 తుఙ్గాంశకే వా కనకం చ రూప్యం
 షడ్వర్గశుద్ధో వివిధం హిరణ్యమ్ ॥ ౫ ॥
 నీచాశ్రితః శీతకరః ప్రసూతే
 ద్వితీయగో విత్తమసద్వ్యయం చ ।

నీచస్య భాగే త్య వ్యయేన హీనం
పాపోత్థవర్గే వసవాం భయం చ ॥ ౬॥

మిత్రాశ్రయస్థో యది వా శశాజ్కోక్
విత్తం ప్రసూతే సుతజం నరాణామ్ ।
మిత్రస్య భాగే కృషికృత్ప్రసూతం
వర్గోత్తమస్థః సుహృదరిజ్జితం చ ॥ ౭॥

శత్రోర్గృహే వా యది రాత్రినాథః
కోశాశ్రితచ్ఛార్వధనం ప్రసూతే ।
తదాంశకే వాథ కుకర్మజాతం
మూలత్రికోణే త్వథ భార్యజ్కోత్తమ్ ॥ ౮॥

భౌమః స్వతుజ్గే యది కోశగః స్యాద్
యుద్ధోద్భవం సంజనయేద్ధనం చ ।
ఉచ్ఛాంశకే వాతికృశం చ కష్టాత్
షడ్వర్గశుద్ధః స్వజనోద్భవమ్ చ ॥ ౯॥

నీచాశ్రితో భూతనయస్తు నీచే
ద్వీతీయగో నిర్ధనమేవ సూతే ।
నీచాంశకే బహ్వణమేవ నిత్యం
పాపోత్థవర్గే వ్రణయుక్తదేహమ్ ॥ ౧౦॥

మిత్రగృహే వా యది భూమిసుతే
కోశాశ్రితో మిత్రబలేన జాతమ్ ।
ధనం ప్రసూతే సుహృదంశకే చ
వర్గోత్తమే దేవగురుప్రసాదాత్ ॥ ౧౧॥

శత్రోర్గృహే భూతనయో ద్వీతీయే
ధనం ప్రసూతే న కదాచిదేవ ।
శత్రోర్విభాగే ధృణపాపసజ్ఞాన్
మూలత్రికోణే తు జనోపరోధాత్ ॥ ౧౨॥

సౌమ్యస్వతుజ్గే యది కోశసంస్థః
.....నం భూరిధనస్య ధత్తే ।
తుజ్ఞాంశకే సస్యచతుష్పదాత్

షడ్వర్గశుద్ధో వివిధైరూపయైః ॥ ౧౩ ॥

నీచాశ్రితః సోమసుతో ధనస్థో
నికృష్టవిత्तం కురుతే నరాణామ్ ।
నీచాంశకస్థో రిపుతోఽత్తిదైన్యాత్
పాపొత్థవర్గో బహువంచనాశ్చ ॥ ౧౪ ॥

మిత్రాశ్రితస్థే యదిసోమపుత్రో
ద్వితీయగో వాజిజమేవ విత్తమ్ ।
ధత్తే నరాణాం చం సుహృద్విభాగే
వర్గోత్తమే వా సుకృతం ప్రసూతే ॥ ౧౫ ॥

బుద్ధో యదా శత్రుగృహం ప్రయాతో
ద్వితీయగః శత్రునీషేవణేన ।
ధనం భవేచ్ఛత్రువి.....
త్వల్పం త్రికోణే వరలోకజాతమ్ ॥ ౧౬ ॥

జీవో ద్వితీయే యది తుఙ్గ
సదా ధనం న్యాయజితం ప్రసూతే ।
తుఙ్గాంశకే చ ద్వీజసాధువృత్త
షడ్వర్గశుద్ధో నృపసంభవం చ ॥ ౧౭ ॥

నీచాశ్రితో దేవగురుర్ద్వితీయే
ధనం ప్రసూతే పరదారజాతమ్ ।
నీచాంశకే చాన్త్యజలోకజాతం
పాపస్య వర్గే బహుకష్టజాతమ్ ॥ ౧౮ ॥

మిత్రాశ్రయస్థో యది దేవమస్త్రి
ద్వితీయగో వస్త్రగజాశ్చజం చ ।
ధత్తే తదంశే న కృషిప్రసూతం
వర్గోత్తమస్యః సుజనప్రదన్తమ్ ॥ ౧౯ ॥

యదా ద్వితీయేఽరిగృహే సురేజ్యో
విధత్తేఽరినిషేవణేన ।
శత్ర్వాంశకే శత్రుజనేన దత్తం
మూలత్రికోణే నిధిజం సదైవ ॥ ౨౦ ॥

శుక్రే ద్వితీయే యది తుక్కుసంస్థః
సదాక్షయం భూరిధనం ప్రసూతే ।
తుక్కుంశకే పూర్వజసంచితం చ
షడ్వర్గశుద్ధో ద్వితయం నితాన్తమ్ ॥ ౨౧॥

నీచాశితో దైత్యగురుద్వితీయే
ధనం సువాతే శ్రుతిజం నితాన్తమ్ ।
ద్యూతర్జితం నీచనవాంశసంస్థః
పాపస్య వర్గ పరదేశసఽగాత్ ॥ ౨౨॥

మిత్రాశ్రయస్థో యది దానవేజ్యో
ద్వితీయసంస్థో నృపజం విధత్తే ।
.....న్నం తదశం నృపపుత్రజాత
రాజ్ఞీ.....ముత్తం యది శుభవర్గే ॥ ౨౩॥

శుక్రో ద్వితీయే యది శత్రుసంస్థో
ధనం ప్రసూతే వరకర్మజాతమ్ ।
శత్రోర్విభాగే త్వథ దైన్యజాతం
మూలత్రికోణే స్వసుతార్జితం చ ॥ ౨౪॥

శానిద్వితీయే యది తుక్కుసంస్థో
ధనం ప్రసూతే తు కుకర్మజాతమ్ ।
తదంశకే కష్టవినిరితం చ
షడ్వర్గశుద్ధో వ్యసనోద్భవం చ ॥ ౨౫॥

నీచం గతో భాస్కరజః ప్రసూతే
నిఃకిచనం నిత్యమనేకదుఃఖమ్ ।
నరం తదంశేఽన్యజవిత్తభాజం
.....వర్గే తు సుపాపజం చ ॥ ౨౬॥

మిత్రాశ్రయస్థో యది సూర్యపుత్రో
ద్వితీయగః స్వస్థధనం ప్రసూతే ।
మిత్రస్య భాగే త్వథ మృన్మయం చ
వర్గోత్తమస్థో జలజం సదైవ ॥ ౨౭॥

సౌరో యదా శత్రుగృహాశ్రయస్థో

ద్వితీయగః పాపధనం ప్రనూతే ।
 శత్రోర్విభగే బహుదాసతోత్థం
 మూలత్రికోణే పరపోష చ ॥ ౨౮॥

సహస్రనాథో దినవః ప్రదిష్టో
 లక్షాధిపో రత్రికరః సదైవ ।
 శతాధిపో భూతనయః సదైవ
 కోటీశ్వరః సోమసుతః సదైవ ॥ ౨౯॥

స్వర్వాధినాథః సురరాజమస్మి
 శుక్రో హ్యసంఖ్యః శనిర్భృమతుల్యః ।
 స్వతుష్ణాః స్యుర్వది సర్వ ఏవ
 ఆర్థాస్తరాలే త్వనుపాతజాతమ్ ॥ ౩౦॥

స్వవర్గజం విత్తమహో దధత్తి
 హిత్యా హి శుక్రం బహుసంజుజం చ ।
 స్వం స్వం ధనం స్వాసు దశాసు సమ్యక్
 ॥ ౩౧॥

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే ధనస్థానచింతా ॥

ఆధ్యాయ ౨౬

సహజస్థానచింతాధ్యాయః
 తృతీయసంస్థో యది వాసరేశో
 మిత్రం నృపం తుజ్గతో విధత్తే ।
 తుజ్గంశకే వా నృపసంభవం చ
 షడ్వర్గశుద్ధస్తవథ సార్వభౌమమ్ ॥ ౧॥

నీచాశ్రితో నీచధనం విధత్తే
 మిత్రం తృతీయే యది తీక్ష్ణరశ్మిః ।
 నీచాంశకే భిక్షుకపుత్రవైరం
 పాపస్య వర్గే త్వథ వారణం చ ॥ ౨॥

మిత్రాశ్రయస్థో యది వాసరశీ
 మిత్రం ద్విజన్యం కురుతే తృతీయే ।

మిత్రాంశకస్థో జనయేత్ సుశీలం
వర్గోత్తమస్థోఽద్భుతశాస్త్రరక్షమ్ || 3 ||

రవితృతీయేఽరిగృహం ప్రయాతో
మిత్రం విధత్తే రిపువర్జితాఙ్గమ్ |
ద్విషవిభాగే గుణవర్జితం చ
మూలత్రికోణే పతిమేవ శాస్తమ్ || 4 ||

తృతీయగః శీతకరః సువాతే
మిత్రం స్వతుజ్ఞే కృపణస్వభావమ్ |
.....మేవ భాగే పరతర్కకం చ
షడ్వర్గశుద్ధః పరదారరక్షమ్ || 5 ||

సీచాశ్రితో రాత్రిపత్తిస్తృతీయే
మిత్రం స్వాతేఽత్యజమేవ నిత్యమ్ |
సీచస్య భాగే త్వథ నర్తకం చ
భణ్ణం చ వర్గే ఖలనమ్భవం చ || 6 ||

మిత్రాశ్రయస్థో యది శీతరశ్మి-
ర్మిత్రం సువాతే పరవంచకం చ |
మిత్రస్య భాగే బహుదోషజం చ
వర్గోత్తమస్థో ఘృణయా విహీనమ్ || 7 ||

తృతీయగః శీతకరో విధత్తే
నరాధమం శత్రుగృహం ప్రయాతః |
శత్రోర్విభాగే బహుమాయయాధ్యం
మూలత్రికోణే పరదారరక్షమ్ || 8 ||

భౌమస్తృతీయే యది తుఙ్గసంస్థో
మిత్రం విధత్తే వరభూమిపాలమ్ |
తుఙ్గాంశకే వా నృపతేరమాత్యం
షడ్వర్గశుద్ధో ద్వివ్రతయం సదైవ || 9 ||

సీచాశ్రితో భూతనయస్తృతీయే
మిత్రం విధత్తే బహుకామసక్షమ్ |
సీచాంశకస్థో భృతకం చ వైద్యం

పాపోత్థవర్గే వ్యసనాభిభూతమ్ || ౧౦||

మిత్రాశ్రయస్థో యది భూమిపుత్ర-
స్తృతీయగో భూరిసుఖం ప్రసూతే |
మిత్రాంశకే వాక్షయజం కుమారం
వర్గోత్తమస్థః ప్రచురాన్నపానమ్ || ౧౧||

శత్రోర్గృహస్థో యది భూమిపుత్రో
మిత్రం ప్రసూతే సహజాశ్రితం చ |
తస్మైవ భాగే చ సమృద్ధిభాజం
మూలత్రికోణే త్వథ దణ్డనాథమ్ || ౧౨||

సౌమ్యస్తృతీయే యది తుఙ్గసంస్థో
..... శాస్త్రమతిం ప్రసూతే |
తుఙ్గాంశకే కంచకిన సమ.....
షడ్వర్గశుద్ధః సుతరా కృత్మ్ || ౧౩||

నీచారితః సోమసుతస్తృతీయే
మిత్రం విధత్తే వృజివైః సమేతమ్ |
గోపాలకం నీచవిభాగసంస్థః
పాపస్య వర్గే గతసౌహృదం చ || ౧౪||

మిత్రాశ్రయస్థః శైజస్తృతీయ
మిత్రం సువాతే బహుకర్మభాజమ్ |
భాగే త్వథ నాపితం చ
.....ఖల..... రమ్ || ౧౫||

శత్రోర్గృహస్థో యది సోమపుత్రో
మిత్రం తృతీయే కురుతే సునిన్దమ్ |
తస్మైవ భాగే జనితాతిగం చ
మూలత్రికోణేఽథ మల్లిముచమ్ చ || ౧౬||

నీచస్తృతీయే యది తుఙ్గసంస్థో
మిత్రం సువాత్ వినయేన హీనమ్ |
ఉచ్ఛాంశకే దమ్భపరం నృశంసం

షడ్వర్గశుద్ధస్తు తథాప్రజం చ ॥ ౧౭॥

సీచాశ్రితో దేవగురుస్తుతీయే
మిత్రం ప్రసూతే బహుపాచితారమ్ ।
తదంశకే ద్యూతరతం సదైవ
..... వర్గే గతబధువర్గమ్ ॥ ౧౮॥

జీవో యదా మిత్రగృహే తృతీయే
తదా ప్రసూతేఽతికృశం చ మిత్రమ్ ।
మిత్రాంశకే పణ్యపరం ప్రధానం
వర్గోత్తమస్థః ఖలు దస్తకారమ్ ॥ ౧౯॥

తృతీయగో దేవగురుర్య.....
శత్రోర్గృహే క్షీవసుఖం సువాతే ।
తదంశకే శిల్పినమప్రధానం
మూలత్రికోణే పతితం నికృష్టమ్ ॥ ౨౦॥

శుక్రో యదా తుజ్జతస్తుతీయే
తదా సువాతే పతితం చ మిత్రమ్ ।
తుజ్గాంశకే వా నృపనేవకం చ
షడ్వర్గశుద్ధం కలహప్రియం చ ॥ ౨౧॥

సీచాశ్రితో దైత్యగురుస్తుతీయే
మిత్రం విధత్తే వధకం నృశంశమ్ ।
సీచాంశకే నిచకులప్రసూతం
పాపస్య వర్గే పతితం నృశంసమ్ ॥ ౨౨॥

మిత్రాశ్రయస్థో భృగుజస్తుతీయే
కరోతి మిత్రం ఖలు భాణ్ణమ్వ ।
మిత్రాంశకే వారణమప్రశస్తం
వర్గోత్తమస్థః శబరం కృతఘ్నమ్ ॥ ౨౩॥

రిపోర్గృహే భార్గవజః ప్రసూతే
తృతీయగః క్రీడనకం చ మిత్రమ్ ।
తదంశకే శిల్పినమప్రశస్తం
మూలత్రికోణేఽథ జన్వైర్నిరస్తమ్ ॥ ౨౪॥

సూర్యాత్మజస్తుజ్గతస్తుతీయే
 మిత్రం సువాతే వరభూమిపాలమ్ ।
 తుఙ్గాంశకే విత్తపతిం ప్రసిద్ధం
 షడ్వర్గశుద్ధో బహుశాస్త్రరక్తమ్ ॥ ౨౫॥

నీచాశ్రితః సూర్యసుతత్పతీయే
 మిత్రం ప్రసూతే మలినస్వభావమ్ ।
 నీచాంశకే వంచనతత్పరం చ
 పాపస్య వర్గే ఘృనథా విహీనమ్ ॥ ౨౬॥

మిత్రాశ్రయస్థః ఖలు సూర్యపుత్రో
 మిత్రం ప్రసూతే సచివం నయచమ్ ।
 మిత్రాంశకే వా గుణవిత్తభాజం
 వర్గోత్తమస్థ స్థితిమానయుక్తమ్ ॥ ౨౭॥

శనిర్యదా శత్రుగృహోశ్రయస్థ-
 స్తుతీయగః పాపరతం చ మిత్రమ్ ।
 ధత్తే తదంశే వృజినం సుదీనం
 మూలత్రికోణే విజితారిపక్షమ్ ॥ ౨౮॥

.....సావతా ప్రవి
 దశాధిపః శీత్కరస్తు
 సహస్రమిత్రః ఊతిజోఉ.....
 శతాధిపో దేవపురోహితశ్చ ॥ ౨౯॥

అశీతినాథో భృగునా
 సారస్తు భౌమేమమితోఽధికో వా ।
 స్వతుఙ్గరాశౌ యది వత్తమానాః
 సర్వేఉ.....అతస్య వశాద్దదన్తి ॥ ౩౦॥

ఇతి శ్రీవృధయవనే సహజస్థానచిన్తా ॥

ఆధ్యాయ ౨౭

సుఖస్థానచిన్తాధ్యాయః

.....

.....బహుదుష్టజాతమ్ ।

తుఙ్గాంశకస్థోఽణుసుఖం కదాచిత్
షడ్వర్గశుద్ధః పరదారశ్చం చ ॥ ౧॥

నీచాశ్రితో వాసరపశ్చతుర్థే
సుఖం విధత్తే న కదాచిదేవ ।
నిచాంశకే దుఃఖవిమిశ్రితం చ
పాపస్య వర్గే ధృణదుఃఖమిశ్రమ్ ॥ ౨॥

మిత్రాశ్రయస్థో దినకృశ్చతుర్థే
సుఖం విధత్తే వృజ్జినైః సమేతమ్ ।
చౌర్యదృఢవం శత్రువిభాగసంస్థో
వర్గోత్తమస్థోఽక్షజమేవ నిత్యమ్ ॥ ౩॥

శత్రోర్గృహే వాసరపశ్చతుర్థే
యుద్ధే తు సౌఖ్యం కురుతే నరాణామ్ ।
శత్రోర్విభాగే పరసేవయా చ
మూలత్రికోణే వధవన్ధజాతమ్ ॥ ౪॥

సుఖస్థితః శీతకరః స్వతుజ్ఞే
సుఖం విధత్తే గజవాజిజాతమ్ ।
తుఙ్గాంశకే హేమసముద్భవం చ
షడ్వర్గశుద్ధో వివిధం సదైవ ॥ ౫॥

నీచాశ్రితః శీతకరః
సుఖం సదా ద్యూతజమేవ పుంసామ్ ।
నీచాంశకే భూరికృషిప్రసూతం
పాపస్య వర్గే బహుపాపజాతమ్ ॥ ౬॥

మిత్రాశ్రయస్థః ఖలు శీతరశ్మిః
సుఖస్థితో భూరిసుఖం విధత్తే ।
సుతాద్భవ మిత్రావభాగసంస్థో
వర్గోత్తమస్థో వనితోద్భవం చ ॥ ౭॥

చతుర్థగో రాత్రిపతిః ప్రసూతే
శత్రోర్గృహే సౌఖ్యమనీతిజాతమ్ ।

శత్రోర్విభాగే కపటప్రసూత
 మూలత్రికోణే త్వథ ధర్మజాతమ్ || ౮||

చతుర్థో భూతనయః స్వతుజ్ఞే
 సుఖం విధత్తే పరసూదనేన
 తుజ్ఞాంశకస్థః పరబన్ధనేన
 షడ్వర్గశుద్ధః పరవంచనేన || ౯||

సుఖాశ్రితో భూమిసుతస్తు నీచే
 సౌఖ్యం కదాచిన్న కరోతి పుంసామ్ |
 నీచాంశకస్థః పరపోషణేన
 పాపత్య వర్గే వధబన్ధనేన || ౧౦||

మిత్రారయస్థః క్షితిజశ్చతుర్థే
పరదేశయోగాత్ |
 మిత్రాంశకస్థః సురతప్రస్థః.....
 వర్గోత్తమస్థః పరవిత్తనాశాత్ || ౧౧||

శత్రోర్గృహే స్యాధది భూమిపుత్ర-
 ర్చతుర్థగః పుంశ్చలజం చ సౌఖ్యమ్ |
 ధత్తే తదంశే కరయోనిజాతం
 మూలత్రికోణే సుఖమోహనాధ్యమ్ || ౧౨||

సౌమ్యః సుఖస్థః సుఖమేవ ధత్తే
 మహాజనోత్థం యది తుజ్ఞసంస్థః |
 తుజ్ఞాంశకే పార్థివజం చ పుంసాం
 షడ్వర్గశుద్ధో వ్యయమేవ పుంసామ్ || ౧౩||

నీచాశ్రయస్థః శశిణో విధత్తే
 చతుర్థగః క్షేశజమేవ సౌఖ్యమ్ |
 నీచాంశకస్థః పరసేవయా చ
 అతివిర్గహణేన || ౧౪||

మిత్రాశ్రయస్థః శశిజశ్చతుర్థే
 సుఖం విధత్తే వరపుత్రజాతమ్ |

మిత్రాంశకస్థస్తు కలత్రజాతం
వర్గోత్తమస్థో దుహితోద్భవం చ ॥ ౧౫॥

శత్రావశ్రయస్థః శశిజశ్చతుర్థే
సుఖం విధత్తే క్రయవిక్రయేణ ।
తస్యైవ భాగే పశుపాలనేన
మూలత్రికోణే నిజబనవోత్తమ్ ॥ ౧౬॥

జీవశ్చతుర్థే యది తుజ్గసంస్థో
సుఖం విధత్తే సకలం సదైవ ।
తుజ్గస్య భాగే చ తథా తదర్థం
షడ్వర్గశుద్ధశ్చ సుధర్మయుక్తమ్ ॥ ౧౭॥

నీచాశ్రితో దేవగురుశ్చతుర్థే
సౌఖ్యం విధత్తే బహునీచసంజ్ఞాత్ ।
నీచాంశకస్థశ్చ విచిత్రభావాత్
పాపస్య వర్గే పరపోషణేన ॥ ౧౮॥

మిత్రాశ్రయస్థే సురరాజపూజ్యే
చతుర్థగే వంశజమేవ సౌఖ్యమ్ ।
భవేత్తదంశే బహుభృత్యజాత
వర్గోత్తమస్థే భగినీసముత్తమ్ ॥ ౧౯॥

శత్రోర్గృహథో యది దేవపూజ్య.....
స్పృతుర్థగో నీచనిషేవణేన ।
సౌఖ్యం విధత్తే౭థ తదంశకే వా
మూలత్రికోణే నృపసంజ్ఞమేన ॥ ౨౦॥

శుక్రః స్వతుజ్గే యది బన్ధు.....
సుఖం విధత్తే బహువిత్తజాతమ్ ।
తుజ్గాంశకస్థస్తు స్వరోష్ఠ్రజాతం
షడ్వర్గశుద్ధశ్చ గజోద్భవం చ ॥ ౨౧॥

నీచాశ్రయస్థో యది దైత్యమస్త్రీ
సుఖం విధత్తే పరనారిజాతమ్ ।
నీచాంశకే చైవ విలాసినీనాం

పాపస్య వర్గే గురుపత్నిసంకాత్ ॥ ౨౨॥

మిత్రాశ్రయస్థో భృగుశ్చతుర్థే
సౌఖ్యం విధత్తే బహుగోధనోత్థమ్ ।

మిత్రాంశకేఽజావికమేవ నిత్యం
వర్గోత్తమస్థో మహిషీసముత్థమ్ ॥ ౨౩॥

శత్రోర్గ్రహస్థో యది దైత్యపూజ్యః
సుఖం విధత్తే కునిషేవణేన ।
తదంశకే వా పరదేశవాసాన్
మూలత్రికోణే ద్విజదేవసంకాత్ ॥ ౨౪॥

శనిః సుఖస్థో యది తుజ్జసంస్థః
సుఖం విధత్తే మృగపక్షినాశాత్ ।
.....అకే వా విషభక్షణేన
షడ్వర్గశుద్ధః కృషికర్మజాతమ్ ॥ ౨౫॥

నీచాశ్రితో భాస్కరజః ప్రసూతే
చతుర్థగః సౌఖ్యవినా మనుష్యమ్ ।
నీచాంశకే లోకనిబన్ధనేన
పాపస్య వర్గే పరరస్థాసంకాత్ ॥ ౨౬॥

మిత్రాశ్రయస్థో యది
విధత్తే స్వకలత్రభుక్తమ్ ।
మిత్రాంశకే వా స్వకుతుమ్భహీనం
వర్గోత్తమస్థః పరపీడనేన ॥ ౨౭॥

..... రానజః ప్రసూతే
సుఖం చతుర్థే పరవంచనేన ।
తదంశకే మానుషవిక్రయేణ
మూలత్రికోణే క్రయవిక్రయేణ ॥ ౨౮॥

సౌఖ్యః సురరాజమస్త్రీ
శతాధిపః సోమసుతః సితశ్చ ।
..... అలీ
.....యాధిపాః సూర్యశనైశ్చరారాః ॥ ౨౯॥

స్వతుజ్గసంస్థ.....

సౌఖ్యాని యచ్ఛన్తి సదా గ్రహేన్ద్రాః ।

నీచాశ్రితా హీనసుఖా భవన్తి

షడ్వర్గశుద్ధాశ్చ యథా స్వతుజ్గే ॥ 30 ॥

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే సుఖస్థానచిన్తా ॥

ఆధ్యాయ ౨౮

సుతస్థానచిన్తాధ్యాయః

తుజ్గశ్రితో వాసరపః సుతస్థః

సుతాన్ విధత్తే౭ల్పతరాన్ నృశంసాన్ ।

తుజ్గంశకస్యః సకలార్థసిద్ధిం

షడ్వర్గశుద్ధః సుభగం మనోజ్ఞమ్ ॥ ౧ ॥

నిచాశ్రయథో దినపః సుతస్థః

సుతాన్ ప్రసూతే చ హి జాతనష్టాన్ ।

నీచాంశకస్థో వికలాజ్గభాగాన్

పాపస్య వర్గే త్వథ గభినష్టాన్ ॥ ౨ ॥

మిత్రాశ్రయస్థో యది తీక్ష్ణరశ్మిః

సుతాన్ ప్రసూతే పురతః సుతావ్రాన్ ।

మిత్రాంశకస్థస్తు సుశీలవృత్తాన్

వర్గోత్తమస్థో వ్యసనాధికాంశ్చ ॥ 3 ॥

సుతాశ్రితః శత్రుగ్రహే దినేశః

సుతాన్ విధత్తే పరదేశజాతాన్ ।

శత్రోర్విభాగే త్వథ జారజాతాన్

మూలత్రికోణే గుణవర్జితాంశ్చ ॥ ౪ ॥

సుతాశ్రితః శితకరః

కన్యాః ప్రసూతే విపులాయతాఙ్కాః ।

తుజ్గంశకస్థస్తు సురూపయుక్తాః

షడ్వర్గశుద్ధః సుభగా మనోజ్ఞాః ॥ ౫ ॥

నీచాశ్రితో రాత్రిపతిః

కన్యాః ప్రసూతే చ సురూపయుక్తాః ।
 సీచాంశకస్థశ్చ కుబుద్ధియుక్తా
 గతాయుషాశ్చైవ హి పీతలాశ్చ ॥ ౬ ॥

మిత్రాశ్రయస్థః సుతగశ్చ చన్ద్రః
 కన్యాః ప్రసూతే శుభశీలయుక్తాః ।
 మిత్రాంశకే శౌచపరాః సుదాన్తా
 వర్గోత్తమే భర్తృపరాః సదైవ ॥ ౭ ॥

శత్ర్వాస్త్రయస్థః సుతగస్తు చన్ద్రః
 కన్యా ప్రసూతేఽతిఖలస్వభావాః ।
 శత్రోర్విభాగే తు సుకుత్సితాఙ్గా
 మూలత్రికోణే నితరాం ప్రగల్భాః ॥ ౮ ॥

భౌమః సుతస్థస్తనయాన్ విధత్తే
 స్వతుఙ్గసంస్థోఽల్పసుజివితాంశ్చ ।
 తుఙ్గస్య భాగే బహురోగభాజాన్
 షడ్వర్గశుద్ధః క్షతజార్ద్రదేహాన్ ॥ ౯ ॥

నీచాశ్రితో భూతనయః సుతస్థః
 సుతాన్ విధత్తే పరదారరక్తాన్ ।
 ఆదీర్ఘజీవాంశ్చ తదంశకస్థః
 పాపస్య వర్గే బహుపాపరక్తాన్ ॥ ౧౦ ॥

మిత్రాశ్రయస్థః క్షితిజః సుతస్థః
 సుతాన్ విధత్తే కృపణస్వభావాన్ ।
 మిత్రాంశకస్థః కువిధిప్రసక్తాన్
 వర్గోత్తమస్థో విజితారిపక్షాన్ ॥ ౧౧ ॥

శత్ర్వాశ్రయస్థః సుతగో మహీజః
 కరోతి పుత్రాన్ వ్రణరు.....
 తదంశకస్థః సతతం కువైలాన్
 మూలత్రికోణే పరతర్కకాంశ్చ ॥ ౧౨ ॥

బుధః స్వతుఙ్గే యది పంచమస్థః
 సుతాన్ విధత్తే సుభగాన్ మనోజ్ఞాన్ ।

ఉచ్చాంశకే వా వినయేన యుక్తన్
షడ్వర్గశుద్ధో వినయేన హీనాన్ || ౧౩||

నీచాశ్రితః సోమసుతః సుతస్థః
సుతాన్ విధత్తే బహుదుఃఖయుక్తాన్ |
నీచాంశకస్థ కన్యకాం చ
పాపస్య వర్గే వికృతాన్ నృశంసాన్ || ౧౪||

మిత్రాశ్రయస్థో యది పంచమస్థః
కరోతి సౌమ్యో నిరుజాన్ సుపుత్రాన్ |
మిత్రాంశకస్థో బహుశాస్త్రరక్తాన్
వర్గోత్తమస్థో నయసారదక్షాన్ || ౧౫||

శత్ర్వాశ్రయస్థా యది సోమపుత్రః
సుతాన్ విధత్తే బహుబంధుపక్షాన్ |
తదంశకస్థః పిశునస్వభావాన్
మూలత్రికోణే గురుదేవభక్తాన్ || ౧౬||

నీజః స్వతుక్ల యది పంచమస్థః
పుత్రాన్ విధత్తే బహుజీవభాజాన్ |
తదంశకస్థః సుభగాన్ భనోజ్ఞాన్
షడ్వర్గశుద్ధః ప్రియదర్శనాశ్చ || ౧౭||

నీచాశ్రయస్థః ఖలు పంచమస్థో
జీవో విధత్తే తనయాన్ సుదుఃఖాన్ |
తస్యైవ భాగే వృజినైః సమేతాన్
పాఠాస్య వర్గే గతసౌహృదామ్భు || ౧౮||

మిత్రాశ్రయస్యః సుతగః సురేజ్యః
సుతాన్ విధత్తే పతితాన్ సురక్తాన్ |
ద్యూతప్రియాన్ తస్య విభాగసంస్థో
మూలత్రికోణేఽద్భుతవిక్రమాంశ్చ || ౧౯||

..... || ౨౦||

శుక్రః సుతస్థో నిజతుక్లసంస్థః

కన్యాః ప్రఠితే సుభగా మనోజ్ఞాః ।
 తుక్టాంశకస్థో బహుపుత్రయుక్తాః
 షడ్వర్గశుద్ధః శుభరూపయుక్తాః ॥ ౨౦॥

నీచాశ్రితో దైత్యగురుః సుతస్థః
 కన్యా ప్రసూతే వివిధాః సురూపః ।
 నీచాంశకస్థః పరర్కచింతాః
 పాపసుత వర్గే కృపణస్వభావాః ॥ ౨౧॥

మిత్రాశ్రయస్థో భృగుజః సుతస్థః
 సుతా ప్రసూతే పతిభక్తియుక్తాః ।
 మిత్రాంశకే వా వతసత్యయుక్తా
 వర్గోత్తమస్థః ప్రభయా సమేతాః ॥ ౨౩॥

శత్ర్వాశ్రయస్థో భృగుజః సుతస్థః
 సుతాః సువాతే బహుపాపయుక్తాః ।
 తదంశకే నష్టసుఖాః కృతఘ్నా
 మూలత్రికోణే హతశత్రపక్షాః ॥ ౨౪॥

శనైశ్చరః పంచమగః స్వతుజ్ఞే
 పుత్రాన్ ప్రసూతే బహుశత్రుపక్షాన్ ।
 తదంశకే వా బహుయోగయుక్తాన్
 షడ్వర్గశుద్ధః సుతరాం కృతఘ్నాన్ ॥ ౨౫॥

నీచాశ్రితః సూర్యసుతః సుతస్థః
 సుతాన్ విధత్తే చ స్వభావన.....ఆన్ ।
 తదంశకే వా గ.....
 పాపస్య వర్గే బహురోగభాజాన్ ॥ ౨౬॥

మిత్రాశ్రయస్థో రవిజః సుతస్థః
 పుత్రాన్ విధత్తే కృషికర్మసక్తాన్ ।
 తదంశకే వా పశపాలనోత్థాన్
 వర్గోత్తమస్థో బహులోకపాంశ్చ ॥ ౨౭॥

శత్ర్వాశ్రయస్థో రవిజః ప్రసూతే
 సుతస్థితః కాపురుషాంశ్చ పుత్రాన్ ।

తదంశకే భూతతమానతీవ
 మూలత్రికోణే బహుపానభాజాన్ || ౨౮||
 యది భవతి సుతర్ణం యుగ్మమేవాబలానాం
 విషమమథ నరాణాం ప్రాయశోజన్మదం స్యాత్ |
 యువతిపురుషషణ్ణా దృష్టితుల్యా గ్రహేన్ద్రా
 బలమితపరిపాకం సస్తతేర్ధారయన్తి || ౨౯||
 క్లిబోపమే పంచమగే తథాభే
 షణ్ణగ్రహాః షణ్ణనరం ప్రసూతే |
 షణ్ణాశ్రితో స్యాత్ పురుషః ప్రశస్తః
నహీనో యది వాబలాశ్చ || ౩౦||
 ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే సుతస్థానచిన్తా ||

ఆధ్యాయ ౨౯

రిపుస్థానచిన్తాధ్యాయః
వాసరపో౨రిసంస్థః
 శత్రుం విధత్తే వ్రతినం సదైవ |
 తుజ్ఞాంశకస్థిత ఆథ విప్రమేవ
 షడ్వర్గశుద్ధో నృపతిం సదైవ || ౧||
 నీచాశ్రయస్థః సవితారిసంస్థః
 శత్రుం విధత్తే కుమతిం కృతఘ్నమ్ |
 నీచాంశకస్థః ప్రమదానురక్తం
 పాపస్య వర్గే పరతర్కకం చ || ౨||
 సుహృద్గృహస్థః సవితారిసంస్థః
 శత్రుం విధత్తే వణిజానురక్తమ్ |
 మిత్రాంశకస్థస్త్వథ గాజపాల
 వర్గోత్తమస్థో బహుశిష్యభాజమ్ || ౩||
 శత్ర్వాశ్రయస్థో యది తీక్ష్ణరశ్మిః
 షష్ఠే విధత్తే ప్రమదాసముత్థమ్ |
 వైరం తదమ్మే త్వథ పంశ్చలీభీ-

రూమలత్రికోణే చ విలాసినీభిః || ౪ ||

చన్ద్రోఽరిసన్ధో యది తుజ్గసంధః
 శత్రుం విధత్తే బహుశాస్త్రరక్షమ్ |
 ఉచ్ఛాంశకే వా పరదారరక్షం
 షడ్వర్గశుద్ధోఽప్యథ పార్థివం చ || ౫ ||

నీచాశ్రితః శీతకరోఽరిసన్ధో
 మిత్రం న కించిత్ కురుతే మరాణామ్ |
 నిచాంశకస్థశ్చ బహుప్రకారం
 వైరం వవర్ణేన ఖలోత్థవర్గే || ౬ ||

మిత్రాశ్రయస్థో యది శీతరశ్మిః
 షష్ఠస్థితోఽరిం నృపతిం ప్రసూతే |
 మిత్రాంశకస్థస్తు నరేన్ద్రపుత్రం
 వర్గోత్తమస్థః సతతం నృశంసమ్ || ౭ ||

శత్ర్వాశ్రయస్థో యది శీతరశ్మిః
 శత్రుం విధత్తే వికృతస్వభావమ్ |
 తస్యైవ భాగే హ్యథ సైన్యనాథం
 మూలత్రికోణే గురువత్సనం చ || ౮ ||

తుజ్గాశ్రితో భూతనయస్తు షష్ఠే
 శత్రుం న పుంసాం కురుతే కదాచిత్ |
 తుజ్గాంశకే చాథ సుదీనచేష్టం
 షడ్వర్గశుద్ధః పరదేశభాజమ్ || ౯ ||

భౌమోఽరిసన్ధో యది నీచసంస్థః
 శత్రుం విధత్తేఽన్త్యజమేవ పుంసామ్ |
 నీచాంశకే వా కృషికర్మరక్షం
 పాపస్య వర్గే ధనధాన్యహీనమ్ || ౧౦ ||

మిత్రాశ్రయస్థో యది భూమిపుత్రః
 షష్ఠే ప్రసూతే తనయేన వైరమ్ |
 మిత్రాంశకే వా త్వథ బాన్ధవేన
 వర్గోత్తమస్థో నిజమాతులేన || ౧౧ ||

భౌమోఽరిసంస్థో యది శత్రురాశౌ
 రిపుం విధత్తే గురుదేవతారీమ్ |
 తస్యైవ భాగే ఘృణయా విహీనం
 మూలత్రికోణే ప్రియసాహసం చ || ౧౨||

సౌమ్యోఽరిసంస్థో యది తుఙ్గసంస్థః
 శత్రుం విధత్తే వికృతవభావమ్ |
 తుఙ్గాంశకే వా ధనినం విరూపం
 షడ్వర్గశుద్ధః సురతానుకూలమ్ || ౧౩||

బుధోఽరిసంస్థో యది నీచరాశౌ
 శత్రుం సువాతే వికలం వినేత్రమ్ |
 కాణం తదంశే వికృతాంఘృదంష్ట్రం
 పాపస్థ వర్గే ద్విజధామరక్తమ్ || ౧౪||

మిత్రాశ్రయస్థో యది సోమపుత్రః
 షష్ఠే విధత్తే సచివం హి మిత్రమ్ |
 మిత్రామ్భకస్థః సచివస్య పుత్రం
 షడ్వర్గశుద్ధః పరదారరక్తమ్ || ౧౫||

శత్రోర్గృహస్థో యది సోమపుత్రః
 శత్రుం విధత్తే పరవిస్తరక్తమ్ |
 చౌరం తదంశే సతతం నృశంసం
 మూలత్రికోణే వ్యసనాభిభూతమ్ || ౧౬||

జీవః స్వతుఙ్గో యది షష్ఠసంస్థః
 శత్రుం ప్రసూతే బహుదోషభాజమ్ |
 తుఙ్గాంశకే రివివర్జితం చ
 షడ్వర్గశుద్ధః ప్రమదానుకూలమ్ || ౧౭||

నీచాశ్రయే వా యది దేవపూజ్యః
 షష్ఠే ప్రసూతేఽల్పసుఖం చ సక్తమ్ |
 తదంశకే వా బహుపానరక్తం
వర్గే గుణవర్జితం చ || ౧౮||

మిత్రాశ్రయ..... యది దేవమస్త్రీ
 శత్రుం సువాత్తేఽ.....పతిం ప్రసిద్ధమ్ ।
 తదంశకే వా ఖరగర్దభాఢ్యం
 వర్గోత్తమస్థః శ్రుతవర్జితం చ ॥ ౧౯ ॥

శత్రావశ్యస్థః కురుతే సురేజ్యః
 శత్రుం విహీనం నిజబన్ధవర్గే ।
 శత్రోర్విభాగే వినయేన హీనం
 మూలత్రికోణే బహుపుత్రపౌత్రమ్ ॥ ౨౦ ॥

శుక్రః స్వతుజ్ఞే యది శత్రుసంస్థః
 శత్రుం విధత్తే జితశత్రుపక్షమ్ ।
 తుజ్ఞాంశకే వా జితశత్రుదారం
 షడ్వర్గశుద్ధః ప్రణతారిపక్షమ్ ॥ ౨౧ ॥

నీచాశ్రయస్థో రిపుగోఽసురేజ్యః
 శత్రుం ప్రసూతే బహుకన్యకాఢ్యమ్ ।
 నీచాంశకస్థస్థు గజాధినాథం
 పాపస్య వర్గే కృతపాపసజ్జమ్ ॥ ౨౨ ॥

మిత్రాశ్రయస్థో రిపుగో విధత్తే
 శుక్రో రిపుం బన్ధవవర్గనేవ ।
 తదంశకే వా స్వకలత్రవర్గే
 వర్గోత్తమస్థః శ్వశురం సదైవ ॥ ౨౩ ॥

శత్రావశ్రయస్థోఽరిగతస్థు శుక్రో
 రిపుం ప్రసూతే సుతరాం నృశంసమ్ ।
 తస్యాంశకే వ్యాధువివర్జితాజ్ఞం
 మూలత్రికోణే ధనవర్జితం చ ॥ ౨౪ ॥

శనైశ్చరః షష్ఠగతః స్వతుజ్ఞే
 పరైర్విహీనం జనయేన్మనుష్యమ్ ।
 తుజ్ఞాంశకే స్వల్పరిపుం జితారిం
 షడ్వర్గశుద్ధః సునతం పరైశ్చ ॥ ౨౫ ॥

నీచాశ్రయస్థో యది సూర్యపుత్రః

శత్రుం ప్రనూతే తరలం మనుష్యమ్ ।
 సీచస్య భాగే కనకాఢ్యమేవ
 పాపస్య వర్గే కృషికర్మదక్షమ్ ॥ ౨౬ ॥

మిత్రాశ్రయస్థో రవిజోఽరిసంస్థః
 శతం రిపుం స్వల్పతనుం ప్రనూతే ।
 మిత్రస్య భాగే హనినం ప్రధానం
 వర్గోత్తమస్థో బహుకర్మయుక్తమ్ ॥ ౨౭ ॥

శత్ర్వాశ్రయస్థో రవిజో రిపుస్థః
 శత్రుం సువాతే సతతం గతార్థమ్ ।
 శత్రోర్విభాగే సుతదారహీనం
 మూలత్రికోణే పరసంకతం చ ॥ ౨౮ ॥

దశాధిపస్తీక్ష్ణకరః ప్రదిప్తం
 సహత్రనాథో రజసిపతిశ్చ
 వక్త్రార్కజౌ హీనపరౌ సదైవ
 సేషాస్తు చంద్రేణ సమాః స్వతుజ్ఞే ॥ ౨౯ ॥
 ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే రిపుస్థానచిన్తా ॥

ఆధ్యాయ ౩౦

కలత్రస్థానచిన్తాధ్యాయః
 దీనాధిపః సప్తమగః స్వతుజ్ఞే
 కరోతి భార్యం కలహప్రియాం చ ।
 తుజ్ఞాంశకస్థః పరకర్మరక్తాం
 షడ్వర్గశుద్ధతు దరిద్రయుక్తామ్ ॥ ౧ ॥

సీచాశ్రితః సప్తమగస్తు సూర్యో
 భార్యాం విధత్తే వ్యధిచారిణీం చ ।
 సీచాంశకస్థశ్చ సరోగయుక్తాం
 పాపస్య వర్గే సతతం కుశీలామ్ ॥ ౨ ॥

మిత్రాశ్రయస్థో దీనపః కలత్రే
 కరోతి భార్యాం సుతరాం నృశంసామ్ ।

మిత్రస్య భాగే సువిహీనచింతాం
వర్గోత్తమస్థః సురతప్రియాం చ || 3||

శత్ర్వాశ్రయస్థో యది వాసరేశః
కరోతి భార్యాం వ్యసనాభిభూతామ్ |
శత్రోర్విభగే పరహీనకృత్యాం
మూలత్రికోణే ప్రియసాధ్వసాం చ || 4||

చన్ద్రస్తు కామ్ యది తుజ్గసంస్థో
భార్యాం విధత్తే సుభగాం మనోజ్ఞామ్ |
తుజ్గాంశకే వా సురదేవభక్తాం
షడ్వర్గశుద్ధోఽతిమనోశ్చరూపామ్ || 5||

నిశాకరః కామగతః స్వనీచే
భార్యామ్ విధత్తే బహురోగభాజామ్ |
నీచాంశకే కుష్టరుజా సమేతాం
పాపస్య వర్గే పతినా విరుధామ్ || 6||

మిత్రాశ్రయస్థో యది రాత్రినాథో
భార్యాం ప్రసూతే ప్రియవాదినీం చ |
మిత్రాంశకే వా వినయేన యుక్తాం
వర్గోత్తమస్థో బహుకర్మయుక్తామ్ || 7||

శత్ర్వాశ్రయస్థో యది రాత్రినాథో
విరుద్ధచేష్టాం జనయేశ్చ భార్యామ్ |
శత్రోర్విభాగే విగతప్రభావాం
మూలత్రికోణే బహుభృత్యదజ్ఞామ్ || 8||

ధరాసుతః కాతః కామగతేః స్వతుజ్గే
భార్యాం విధత్తే గతరూపవిత్రామ్ |
తుజ్గాంశకే వాతిజరాభిభూతాం
షడ్వర్గశుద్ధః ప్రచితప్రభావామ్ || 9||

నీచాశ్రయస్థః ఊతిజస్తు కామే
దారం విధత్తే ప్రచురప్రగల్భామ్ |
నీచాంశకే వా బహుశత్రుపక్షాం

పాపస్య వర్గే నిజవర్గహీనామ్ || ౧౦||

మిత్రాశ్రయస్థః ఊతిజః కలత్రే
భార్యాం సువాతే లఘుచోలనాం చ |
మిత్రస్య భాగేల్పసరోరుడాక్షీం
వర్గోత్తమస్థః ప్రభుతావిహీనామ్ || ౧౧||

శత్ర్వాశ్రయస్థో యది భూమిపుత్రో
భార్యాం విధత్తే కఠినస్వభావామ్ |
తదంశకే వా హతబన్ధివర్గం
మూలత్రికోణే పరసజ్ఞతాం చ || ౧౨||

కామాశ్రయస్థః శశిజః స్వతుజ్ఞే
భార్యాం విధత్తేద్భుతరూపయుక్తామ్ |
తుజ్ఞాంశకే వా బహుభోయుక్తాం
షడ్వర్గశుద్ధః కృతమణ్ణనాం చ || ౧౩||

నీచే చ సౌమ్యః ఖలు సప్తమస్థః
కరోతి భార్యాం కునరానురక్తామ్ |
నీచాంశకే వా వ్యసనానురక్తం
పాపస్య వర్గే గుణవర్జితాం చ || ౧౪||

మిత్రాశ్రయస్థో యది సోమపుత్రో
దారం ప్రసూతే బహుపుత్రపుత్రమ్ |
మిత్రాంశకే వా ప్రచురాన్నపానాం
వర్గోత్తమస్థః ప్రభయా సమేతామ్ || ౧౫||

శత్ర్వాశ్రయస్థే యది కామగో జ్ఞో
భార్యాం సువాతేర్థవివర్జితాం చ |
తదంశకే వా ధనధాన్యహీనాం
మూలత్రికోణే జనవల్లభాం చ || ౧౬||

జీవః కలత్రే యది తుజ్ఞసంస్థః
కరోతి దారం ప్రియదర్శనం చ |
తుజ్ఞాంశకస్థో బహుసౌఖ్యయుక్తాం
షడ్వర్గశుద్ధః సుకులోద్భవాం చ || ౧౭||

నీచాశ్రితో దేవగురుః కలత్రే
 దారే విధత్రే న కులోద్భవం చ ।
 నీచాంశకస్థో బహుమానయుక్తాం
 పాపస్య వర్గే పిశునస్వభావామ్ ॥ ౧౮ ॥
 మిత్రాశ్రయస్థో మదనే సురేణ్యో
 దారం విధత్రే బహుసాధుమిత్రమ్ ।
 మిత్రాంశకస్థో మణిమాక్తీకాధ్యం
 వర్గోత్తమస్థోఽతివిశుద్ధకాయామ్ ॥ ౧౯ ॥
 శత్ర్వాశ్రయస్థో మదనే సురేణ్యో
 దారం విధత్రే చపలస్వభావమ్ ।
 పరాంశకస్థోఽతికరోరవాక్యాం
 మూలత్రికోణే గుణవర్జితాం చ ॥ ౨౦ ॥
 శుక్రోశ్చనస్థో యది సప్తమస్థో
 భార్యాం సువతే బహుమిత్రపక్షామ్ ।
 తుఙ్గాంశకస్థో ద్విజదేవభక్తాం
 షడ్వర్గశుద్ధస్తు పతివ్రతాం చ ॥ ౨౧ ॥
 నీచాశ్రితో దైత్యగురుః కలత్రే
 కలత్రముచ్చైః కురుతే ప్రాన్నమ్ ।
 నీచాంశకస్థస్తు సురూపనేత్రాం
 పాపస్య వర్గే ఘృణయా విహీనామ్ ॥ ౨౨ ॥
 మిత్రాశ్రయస్థః కురుతే చ శుక్రః
 కామే సుకామాం సుభగాం చ భార్యామ్ ।
 మిత్రాంశకస్థశ్చ సుశుద్ధచింతాం
 వర్గోత్తమస్థో జనవల్లభాం చ ॥ ౨౩ ॥
 శత్ర్వాశ్రయస్థో భృగుజస్తు కామే
 భార్యాం ఉవాతే సుతరాం ప్రహీనామ్ ।
 తదంశకస్థోఽప్రకృతస్వభావాం
 మూలత్రికోణే సుసమన్వితాం చ ॥ ౨౪ ॥

శనైశ్చరస్తుజ్గతః కలత్రే
 స్థూలం కలత్రం కురుతే నరాణామ్ ।
 తుష్టాంశకస్థశ్చ సుకృష్టగాత్రాం
 షడ్వర్గశుద్ధో బహుదుఃఖభాజామ్ ॥ ౨౫॥

నీచాశ్రితః కామగతస్తు కోణో
 దారం ప్రసూతే వికరాలగాత్రమ్ ।
 నీచాంశకస్థశ్చ విహీనధర్మాం
 పాపస్య వర్గే పరరక్తవిన్తామ్ ॥ ౨౬॥

మిత్రాశ్రయస్థః ప్రకరోతి సౌరః
 కామాశ్రితః కోపవరం కలత్రమ్ ।
 మిత్రస్యభాగే గుణవర్జితాక్షాం
 పాపస్య వర్గేఽతిఖలస్వభావామ్ ॥ ౨౭॥

శత్ర్వాశ్రయస్థో రవిజః కలత్రే
 దారం ప్రసూతే బహుపాపరక్తమ్ ।
 తస్త్వైవ భాగే పతినిస్థితాం చ
 మూలత్రికోణే విధనాం సదైవ ॥ ౨౮॥

పచాధిపో దేవగురుః సితశ్చ
 సోమో విసంఖ్యః శశిజో గణానామ్ ।
 ఏకాధిపాః సూర్యశనైశ్చరారాః
 స్వతుఙ్గగాః స్యుర్యది సద్గ్రహేన్ద్రాః ॥ ౨౯॥

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే కలత్రస్థానచిన్తా ॥

ఆధ్యాయ ౩౧

మృత్యుస్థానచిన్తాధ్యాయః
 సూర్యే యథ మృత్యుతశ్చ తుఙ్గే
 మృత్యుం విధత్తేఽగ్నినివేశనేన ।
 భక్త్యా తదంశే జనలఙ్ఘమేవ
 షడ్వర్గశుద్ధస్తవథవా ప్రమాదాత్ ॥ ౧॥

నీచాశ్రితో వాసరపోఽష్టమస్థో

మృత్యుం విధత్తే వనపావకేన ।
 సీచాంశకే దమభనకర్మతశ్చ
 పాపస్య వర్గే తు ప్రదీపనేన ॥ ౨॥

మిత్రాశ్రయస్థో దినపోఽష్టమస్థో
 మృత్యుం విధత్తే విషభక్షణేన ।
 మిత్రాంశకస్థశ్చ నిబన్ధనేన
 వర్గోత్తమస్థో నిశి తాపనేన ॥ ౩॥

శత్ర్వాశ్రయస్థో దినపోఽష్టమస్థః
 కరోతి మృత్యుం రుధిరప్రకోపాత్ ।
 తదమ్మకే వా బహుకాసశోషాన్
 మూలత్రికోణే వనితాపరాధాత్ ॥ ౪॥

చన్ద్రోఽష్టమస్థో యది తుక్కుసంస్థః
 కరోతి మృత్యుం సలిలప్రవేషాత్ ।
 తుక్కుంశకస్థః కరకాభిఘాతాత్
 షడ్వర్గశుద్ధస్త్వశనిప్రపాతాత్ ॥ ౫॥

సీచాశ్రితో రత్రిపతిః కరోతి
 ఛిద్రే వినాశం వనితాకరేణ ।
 సీచాంశకస్థః కఫపిత్తదోషాత్
 పాపస్య వర్గే త్వథ సన్నిపాతాత్ ॥ ౬॥

మిత్రాశ్రయస్థో రజనీపతిశ్చ
 కరోతి మృత్యుం జఠరప్రకోపాత్ ।
 తస్యైవ భాగే గుదరోగతశ్చ
 వర్గోత్తమస్థః పశుపాదఘాతాత్ ॥ ౭॥

శత్ర్వాశ్రయస్థో విధురేవ ధత్తే
 మృత్యుం నరాణాం బహుభృత్యరోగాత్ ।
 తదంశకస్థః పశుశ్చృక్కుసంస్థాన్
 మూలత్రికోణే క్షయరోగతశ్చ ॥ ౮॥

భౌమోఽష్టమస్థో యది తుక్కుసంస్థః
 సన్కామమృత్యుం కురుతే నరాణామ్ ।

తుఙ్గాంశకస్థస్త్వథ శస్త్రకర్మం
షడ్వర్గసుద్ధస్త్వథ గోగ్రహణ ॥ ౯ ॥

నీచాశ్రయస్థో ధరణిజ ఛిద్రే
స్వహస్తమృత్యుం కురుతే నరాణాం
నీచాంశకస్థశ్చ నిజాయుధేన
పాపస్య వర్గే ద్విజపర్శ్చతశ్చ ॥ ౧౦ ॥

..... అః ఊతిజోఽష్టమస్థః
కరోతి మృత్యుం దృషదాశ్రయేణ ।
మిత్రస్య భాగే త్వథ గోష్ఠసఙ్గాద్
వర్గోత్తమస్థస్త్వథ కూపపాతాత్ ॥ ౧౧ ॥

శత్రావశ్రయస్థః ఊతిజోఽష్టమస్థో
భూకూపపాతాశ్చ కరోతి మృత్యుమ్ ।
తస్యాంశకస్థస్త్వథ గుప్తిరోధాన్
మూలత్రికోణే విషభక్షణేన ॥ ౧౨ ॥

సౌమ్యోఽష్టమస్థో యది తుఙ్గసంస్థో
కరోణ మృత్యుం ప్రకరోతి పుంసామ్ ।
తుఙ్గాంశకస్య కఫజైర్వికారైః
షడ్వర్గశుద్ధోఽనిలసమ్భవైశ్చ ॥ ౧౩ ॥

నీచారయస్థోఽష్టమగస్తు సౌమ్యః
కరోతి మృత్యుం వ్రణవైకృతేన ।
నీచాంశకస్థశ్చ మహాభయేన
పాపస్య వర్గే ప్రియవిప్రయేణ ॥ ౧౪ ॥

మిత్రాశ్రయస్థో యది సోమపుత్రో
మృత్యుం విధత్తే హృదయప్రకోపాత్ ।
మిత్రస్య భాగేఽఊరుజా నరాణాం
వర్గోత్తమస్థస్త్వథ గుహ్యరోగాత్ ॥ ౧౫ ॥

శత్రావశ్రయస్థః శశిజః ప్రసూతే
మృత్యుం నరాణాం దృఢబన్ధనేన ।

తస్యైవ భాగే జఠరోత్థరోగాన్
 మూలత్రికోణేఽగ్నివ్రణేన పుంసామ్ || ౧౬ ||

జీవోఽష్టమస్థో యది తుఙ్గసంస్థో
 మృత్యుం విధత్తే వివిధైశ్చ రోగైః |
 తుఙ్గంశకస్థస్త్వథ మూలరోగాత్
 షడ్వర్గశుభః శ్రవణప్రకోపాత్ || ౧౭ ||

గురుః స్వనీచే యది చాష్టమస్థో
 మృత్యుంవిధత్తే స్వజనస్య హస్తాత్ |
 తస్యైవ భాగేఽథ విషాగ్నిసంక్లాత్
 పాపస్య వర్గే త్వతిసారతశ్చ || ౧౮ ||

మిత్రాశ్రయస్థో యది దేవమస్త్రీ
 రస్థ్యే వినశం కురుతే స్వభృత్యాత్ |
 తస్యైవ భాగే రుధిరప్రకోపాద్
 వర్గోత్తమస్థః సురతానుసంక్లాత్ || ౧౯ ||

శత్ర్వాశ్రయస్థో యది దేవమస్త్రీ
 రస్థ్యే వినాశం కురుతే సకోపాత్ |
 తస్యైవ భాగే శిరసః ప్రకోపాన్
 మూలత్రికోణే బహుభక్షణేన || ౨౦ ||

శుక్రోఽష్టమస్థో యది తుఙ్గసంస్థః
 పిపాసయాన్తం కురుతే నరాణామ్ |
 తుఙ్గాంశకస్థశ్చ ముఖస్య శోషాత్
 షడ్వర్గశుద్ధో వరదుఃఖతశ్చ || ౨౧ ||

నీచాశ్రితో దైత్యగురుశ్చ రస్థ్యే
 మృత్యుం విధత్తే గురుసన్నిపాతాత్ |
 నీచాంశకస్థస్త్వథ వవశ్రరోగాత్
 పాపస్య వర్గే వనసత్త్వతశ్చ || ౨౨ ||

మిత్రాశ్రయస్థో భృగుజః ప్రసూతే
 స్థానేఽష్టమే నాశమదేప్రసంక్లాత్ |

మిత్రాంశకస్థో విషకణ్ణకేన
వర్గోత్తమస్థవధ లూతయా చ || ౨౩||

శత్రావశ్రయస్థో భృగుజోఽష్టమస్థః
కరోతి మృత్యుం విషకణ్ణకేన ।
తదంశకస్యః సురతప్రకోపాన్
మూలత్రికోణే ప్రచురప్రకోపాత్ || ౨౪||

శనైశ్చరస్థుజతోఽష్టమస్థో
మృత్యుమ్ విధతేఽతిబుభుక్షయా చ ।
తుజస్య భాగే గురులంఘనేన
ప్రాయోపవేశాద్రసవర్గౌద్ధః || ౨౫||

నీచాశ్రితః సూర్యసుతోఽష్టమస్థో
మృత్యుం విధతే నిజబన్ధువర్గాత్ ।
త్స్థైవ భాగే రిపుహస్తతశ్చ
పాపస్య వర్గేఽత్ర పరీక్షయేణ || ౨౬||

మిత్రాశ్రయథో రవిజః ప్రసూతే
మృత్యుం మహాదద్రుక్వతైర్వికారైః ।
త్స్థైవ భాగే పిటకైశ్చ మృత్యుం
వర్గోత్తమస్థో వ్రణవైకృతేన || ౨౭||

శత్రావశ్రయస్థో రవిజోఽష్టమస్థో
మృత్యుం విధతే హయపాదఘాతాత్ ।
త్స్థైవభాగే కరిణః ప్రసక్తాన్
మూలత్రికోణే ఖరతః సకాశాత్ || ౨౮||

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే మృత్యుస్థానచింతా ||

అధ్యాయ ౩౨

ధర్మస్థానచింతాధ్యాయః
ధర్మాశ్రితో వాసరపః స్వతుజ్ఞే
ధర్మం నృణాం తాపసమేవ ధతే ।
తుజ్ఞాంశసంస్థస్తవధ దమ్భదం చ

షడ్వర్గశుద్ధస్తవథ వజ్జయా చ || ౧||

నీచాశ్రయస్థే దినపస్తు ధర్మే
 ధర్మేణ హీనం జనయేన్మనుష్యమ్ |
 నీచాంశకస్థశ్చ కుకర్మరక్తం
 పాపస్య వర్గే పరధర్మరక్తమ్ || ౨||

మిత్రాశ్రయస్థో దినపస్తు ధర్మే
 కౌలోత్థధర్మం కురుతే నరాణామ్ |
 మిత్రాంశకే వైకృతికం తథైవ
 వర్గోత్తమస్థోఽతిలఘుప్రమాణమ్ || ౩||

శత్ర్వాశ్రయస్థో దినపస్తు ధర్మే
 కృతఘ్నుధర్మం కురుతే నరాణామ్ |
 తదంశకస్థస్తవథ చౌరజం చ
 మూలత్రికోణేఽతిసుఖోత్థమేవ || ౪||

చన్ద్రః స్వతుజ్ఞే యది ధర్మసంస్థః
 ప్రసాద్ధర్మం కురుతే నరాణామ్ |
 తదంశసంశ్లశ్చ తదాగజం చ
 షడ్వర్గశుద్ధో ద్విజా.....దానజం చ || ౫||

..... || ౬||

మిత్రాశ్రయస్థో హిమగుశ్చ ధర్మే
 ధర్మం విధతే స్వకుటుమ్బద.....
 తదంశకే మిత్రజనోత్థమేవ
 వర్గోత్తమస్థోఽత్ర సమృద్ధిదమ్ || ౭||

శ్త్ర్వాశ్రయస్థో హిమగుశ్చ ధర్మే
 ధర్మం ప్రసూతే విటపాత్రదానాత్ |
 తదంశకస్థః ప్రమదానుసక్గాన్
 మూలత్రికోణే బహువిత్తదానాత్ || ౮||

భౌమః స్వతుజ్ఞే యది ధర్మసంస్థో
 ధర్మం ప్రసూతే రణజం నరాణామ్ |

తుష్ణాంశకస్థః పరసేవయా చ
షడ్వర్గశుద్ధో గురుపోషణేన ॥ ౯ ॥

నీచాశ్రయస్థః ఊతిజస్తు ధర్మే
ధర్మం విధత్తే.....
తదణ్ణకస్థః పరదారలాభాత్
పాపస్య వర్గే జనతాపరోధాత్ ॥ ౧౦ ॥

మిత్రాశ్రయస్థ ఊతిజస్తు ధర్మే
ధర్మం విధత్తే సుహృదప్రకోపాత్ ।
త్స్త్వైవ భాగే బహుకోపతశ్చ
వర్గోత్తమస్థః పరసేవయా చ ॥ ౧౧ ॥

శత్ర్వాశ్రయస్థః ఊతిజస్తు ధర్మే
ధర్మం విధత్తే న కదాచిదేవ ।
తదాంశకస్థః కనచౌరణానాం
మూలత్రికోణే నమితార్జితేన ॥ ౧౨ ॥

ధర్మాశ్రితః సోమసుతః స్వతుష్ణే
ధర్మం విధత్తే వరశత్రుజాతమ్ ।
తదంశకస్థో ద్విజదేవతానాం
షడ్వర్గశుద్ధో వ్రతపాలనేన ॥ ౧౩ ॥

నీచాశ్రయస్థః శశిజస్తు ధర్మే
ధర్మం ప్రసూతే కపదేన పుంసామ్ ।
తదంశకస్థః కుహకప్రయోగైః
పాపస్యవర్గే౭థ ఛలేన నిత్యమ్ ॥ ౧౪ ॥

మిత్రాశ్రయస్థ శశిజస్తు ధర్మే
ధర్మం ప్రసూతే గృహదానతశ్చ ।
మిత్రాంశకే తాపసమేవ నిత్యం
వర్గోత్తమస్థో బహువస్త్రదానాత్ ॥ ౧౫ ॥

శత్ర్వుశ్శ్లోఠః శశిజస్తు ధర్మే
ధర్మం విధత్తే౭క్షవివరితం చ ।
త్స్వైవ భాగే గురులోకాభాన్

మూలత్రికోణే బహుశాన్త్యమేవ || ౧౬ ||

ధర్మాశ్రితో దేవగురుః స్వతుజ్ఞే

ధర్మం విధత్తే ప్రచరం సదైవ |

తదంశకస్థో

షడ్వర్గశుద్ధో ద్రుతమేవ పుంసామ్ || ౧౭ ||

నీచాశ్రితో దేవగురుశ్చ ధర్మే

..... సువతే కృతకం నరాణామ్ |

నీచాంశకస్థో గురుణానురోధాత్

పాపస్య వర్గే బహుతీర్థసంక్లాత్ || ౧౮ ||

మిత్రాశ్రయస్థః సురరాజమస్త్రీ

ధర్మం విధత్తే బహుధర్మమార్గాత్ |

మిత్రాంశకస్థో వనితామతేన

వర్గోత్తమస్థస్తనయానుసంక్లాత్ || ౧౯ ||

శత్ర్వాశ్రయస్థః కురుతే సురేజ్ఞోః

ధర్మే నరాణాం సునయేన ధర్మమ్ |

తదంశకస్థో గురుపోషణేన

మూలత్రికోణే ఘృణయానురోధాత్ || ౨౦ ||

శుక్రోశ్చసంస్థో యది ధర్మసంస్థో

ధర్మం ప్రసూతే వరదానజాతమ్ |

..... ఆన్నజం తస్య విభాగసంస్థః

షడ్వర్గశుద్ధః పితృతర్పణేన || ౨౧ ||

నీచాంశకస్థో భృగుజశ్చ ధర్మే

ధర్మం ప్రసూతే పరదేశసంక్లాత్ |

తదంశకస్థోఽధ్వగతోకసంక్లాత్

వర్గోత్తమస్థః సుముఖైరనేకైః || ౨౨ ||

మిత్రాశ్రయస్థో భృగుజస్తు ధర్మే

ధర్మం సువతేఽల్పఫలం నరాణామ్ |

తస్మైవ భాగే చ వినిసయేన

పాపస్య వర్గే పరవంచనేన ॥ ౨౩॥

శత్రావశ్రయస్థో భృగుజశ్చ ధర్మే
 ధర్మం ప్రసూతే పరలోకసజ్ఞాత్ ।
 తదంశకస్థోఽరినిషేవణేన
 మూలత్రికోణే కృషికర్మలాభాత్ ॥ ౨౪॥

శనైశ్చరస్తుజ్ఞతస్తు ధర్మే
 ధర్మం విధత్తే వయసి తృతీయే ।
 తదంశకస్థోఽల్పతరం పరం చ
 షడ్వర్గార్ధస్తవథ భక్తిబాహ్యమ్ ॥ ౨౫॥

నీచాశ్రితః సూర్యోతస్తు ధర్మే
 ధర్మేణ హీనం జనయేన్నునుష్యమ్ ।
 తదంశకస్థః పరధర్మరక్తం
 పాపస్య వర్గే కవలోద్భవం చ ॥ ౨౬॥

మిత్రాశ్రయస్థోఽర్కసుతస్తు ధర్మే
 ధర్మం విధత్తే సతతం సుగర్హమ్ ।
 తదంశకస్థస్త్రయజః.....
 వర్గోత్తమస్థో నృపనేవయా చ ॥ ౨౭॥

శత్రావశ్రయస్థోఽర్కసుతస్తు ధర్మే
 కృచ్ఛేణ ధర్మం జనయేత్ సుసూక్ష్మమ్ ।
 తదంశస్థః పరదర్శనోత్థం
 మూలత్రికోణే గురులభమానాత్ ॥ ౨౮॥

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే ధర్మస్థానచింతా ॥

అధ్యాయ ౩౩

కర్మస్థానచింతాధ్యాయః
 కర్మాశ్రితస్తీక్షణకరః స్వతుజ్ఞే
 కరోతి కర్మ వ్రతకృత్యమేవ ।
 తదంశకస్థో వధబన్ధజం చ
 షడ్వర్గశుద్ధః సకలం కలాజమ్ ॥ ౧॥

నీచాశ్రితస్తీక్షకరోఽమ్బరస్థో
 నృణాం విధత్తే బహుదాసకర్మ ।
 తస్యైవ భాగే వణిజోద్భవం చ
 వర్గోత్తమస్థో వణిజప్రసూతమ్ ॥ ౨ ॥

మిత్రాశ్రయస్థో దినకృత్ ఖసంస్థః
 కరోతి పుంసాం కృషిజం చ కర్మ ।
 మిత్రస్య భగే కున్యపస్య సేవజం
 పాపస్య వర్గే వధబన్ధజమ్ ॥ ౩ ॥

శత్ర్వాశ్రయస్థో దినపో నరాణా
 దదాతి కర్మాశుభమేవ నిత్యమ్ ।
 తస్యైవ భాగే జనగర్హితం చ
 మూలత్రికోణే ఖరసేవజం చ ॥ ౪ ॥

కర్మాశ్రితః శీతకరః స్వతుజ్ఞే
 కరోతి కర్మ ప్రథితం నృలోకే ।
 తస్యైవ భాగే ద్విజదేవజం చ
 షడ్వర్గశుద్ధో వరదానభాజమ్ ॥ ౫ ॥

నీచాశ్రితః శీతకరోఽమ్బరస్థో
 దదాతి కర్మతిసలజ్జమేవ ।
 తస్యైవ భాగే క్రయవిక్రయోత్థం
 పాపస్య వర్గే వ్యసనోద్భవం చ ॥ ౬ ॥

మిత్రాశ్రయస్థో యది శీరశ్మిః
 కర్మాశ్రితః కర్మ దదాతి సౌమ్యమ్ ।
 తస్యైవ భాగే బహుశాస్త్రభాజం
 వర్గోత్తమస్థో మఖజం సదైవ ॥ ౭ ॥

శత్ర్వాశ్రయస్థోఽమ్బరగో నిశేశః
 కర్మ ప్రసూతే సుతరాం నృశంసమ్ ।
 తస్యైవ భాగే వనితోద్భవం చ
 మూలత్రికోణే నృపదైత్యజాతమ్ ॥ ౮ ॥

భౌమోఽమ్బస్తస్థో యది తుజ్గసంస్థో

యుద్ధోద్భవం కర్మ దదాతి పుంసామ్ ।

తస్యాంశకే ద్యూతసముద్భవం చ
షడ్వర్గశుద్ధః స్మరజం నితాన్తమ్ ॥ ౯॥

నీచాశ్రితో భూతనయోఽమృరస్థః
కర్మ ప్రసూతే పరదారజాతమ్ ।
తదంశకస్థో గణికోద్భవం చ
పాపస్య వర్గే హుళ్యభయం సదైవ ॥ ౧౦॥

మిత్రాశ్రయస్థః క్షీతిజోఽమృరస్థః
కర్మ ప్రసూతేఽక్షమముద్ధవం చ ।
తస్యాంశకస్థో బహుభారజాతం
వర్గోత్తమస్థః ప్రణయేన హీనమ్ ॥ ౧౧॥

శత్ర్వాశ్రయస్థః క్షీతిజో నభోగః
కర్మ ప్రసూతే బహుదైన్యజాతమ్ ।
తస్యైవ భాగే త్వథ భిక్షజం చ
మూలత్రికోణేఽమృరకాష్ఠజాతమ్ ॥ ౧౨॥

సౌమ్యః స్వతుష్ఠే యది కర్మసంస్థః
కర్మ ప్రసూతే ధనధాన్యజాతమ్ ।
తస్యైవ భాగే చ చతుష్పదోత్థం
షడ్వర్గార్థో గజవాజిజాతమ్ ॥ ౧౩॥

నీచాశ్రితః సోమసుతోఽమృరస్థః
కర్మ ప్రసూతే నిజమేవ పుంసామ్ ।
తస్యైవ భాగే పరదేశజాతం
పాపస్య వర్గే ఖలజం సదైవ ॥ ౧౪॥

మిత్రాశ్రయస్యః శశిజోఽమృరస్థః
కర్మ ప్రసూతే హయవిక్రయోత్థమ్ ।
తస్యైవ భాగే రజతం నరాణాం
వర్గోత్తమస్థోఽద్భుతమిత్రజాతమ్ ॥ ౧౫॥

శత్ర్వాశ్రయస్థః శశిజోఽమృరస్థః
కర్మ ప్రసూతే బహుకష్ఠజాతన్ ।

తస్యైవ భాగే గుణవర్జితం చ
మూలత్రికోణే సుయశోద్భవం చ ॥ ౧౬ ॥

జీవోఽమ్బరస్థో యది తుఙ్గసంస్థో
దదాతి కర్మ ప్రచరం ప్రధానమ్ ।
తదంశకస్థో ద్విజపూజనోత్థం
షడ్వర్గశుద్ధః సుజనార్థనోత్థమ్ ॥ ౧౭ ॥

నీచాశ్రితో దేవగురుః ససంస్థః
కరోతి కర్మాధమలోకనేష్యమ్ ।
తదంశకస్థోఽద్భుతచౌర్యజాతం
పాపస్య వర్గేఽర్థవివర్జితం చ ॥ ౧౮ ॥

మిత్రాశ్రయస్థో దశమే సురేజ్యః
కరోతి కర్మాణి శుభాని నిత్యమ్ ।
తదంశసంస్థో నృపతేః సముత్థం
వర్గోత్తమస్థో మహిషిగవోత్థమ్ ॥ ౧౯ ॥

శత్రావశ్రయస్థో దశమే సురేజ్యః
కర్మ ప్రసూతే సతతం కృతఘ్నమ్ ।
తస్యైవ భాగే పరవంచనేన
మూలత్రికోణే నృపతేరభీష్టమ్ ॥ ౨౦ ॥

తుఙ్గాశ్రయస్థోఽమ్బరగో భృగుశ్చ
మర్మ ప్రసూతే జనవల్లభం చ ।
తస్యైవ భాగే మణిమౌక్తికాఢ్యం
షడ్వర్గశుద్ధః కనకోద్భవం చ ॥ ౨౧ ॥

నీచాశ్రయస్థః భృగుజః ఖసంస్థః
కర్మ ప్రసూతే వనితాశ్రితం చ
తస్యైవ భాగేఽల్పసుఖం నితాన్తం
పాపస్య వర్గే గురుదుఃఖజం చ ॥ ౨౨ ॥

మిత్రాశ్రయస్థో భృగుజోఽమ్బరస్థః
కరోతి కర్మ ప్రభుతానమేతమ్ ।
తస్యైవ భాగే నిజబన్ధుజాతం

వర్గోత్తమస్థో బహుగౌరవాఢ్యమ్ ॥ ౨౩ ॥

శత్రావశ్రయస్థో భృగుజోఽమ్బరస్థః
కర్మ ప్రసూతే విరజం నృశంసమ్ ।
తస్యైవ భాగే బహుచిన్తయాఢ్యం
మూలత్రికోణేఽన్యతసంయుతం చ ॥ ౨౪ ॥

తుఙ్గాశ్రితః సూర్యసుతోఽమ్బరస్థః
కర్మ ప్రసూతేఽతిమృదుస్థిరం చ ।
తస్యైవ భాగే బహుశిల్పజం చ
షడ్వర్గశుద్ధః ప్రియసాధ్యసం చ ॥ ౨౫ ॥

నీచాశ్రితః సూర్యసుతోఽమ్బరస్థః
కర్మ ప్రసూతే ద్విజద్రోహజాతమ్ ।
తస్యైవ భాగే నృపనేవజం చ
పాపస్య వర్గే సనృశంసరూపమ్ ॥ ౨౬ ॥

మిత్రాశ్రితో భాస్కరజశ్చ ఖస్థః
కరోతి కర్మ ప్రభుతావిహీనమ్ ।
తస్యైవ భాగే నృపనేవజం చ
వర్గోత్తమస్థో మృగయా సమేతమ్ ॥ ౨౭ ॥

శత్రావశ్రయస్థోఽర్కతోఽమ్బరస్థః
కర్మ ప్రసూతే బహుకష్టజాతమ్ ।
తస్యైవ భాగే పరపాశునోత్థం
మూలత్రికోణే భిషజోద్భవం చ ॥ ౨౮ ॥

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే కర్మస్థానచిన్తా ॥

ఆధ్యాయ ౩౪

లాభస్థానచిన్తాధ్యాయః
లాభాశ్రితస్తీక్ష్ణకరః స్వతుఙ్గే
లాభం విధత్తే గజవాజిజం చ ।
తస్యైవ భాగే మహిషినముత్తం
షడ్వర్గశుద్ధః కనకోద్భవం చ ॥ ౧ ॥

నీచాశ్రితో వాసరపస్తు లాభే
 లాభం విధత్తే జలపాదపానామ్ ।
 తస్యైవ భాగే చ కుఢాన్యకానాం
 పాపస్య వర్గే పరయోషితాం చ ॥ ౨॥

మిత్రాశ్రయస్థో దినపస్తు లాభే
 లాభం ప్రసూతే సుహృదాం సదైవ ।
 మిత్రాంశకస్థః కులయోషితానో
 వర్గోత్తమస్థ ప్రవరార్యకాణామ్ ॥ ౩॥

శత్ర్వాశ్రయస్థో దినకృశ్చ లాభే
 లాభం ప్రసూతే రథకమ్పలానామ్ ।
 తదంశకస్థః ఖలమానవానాం
 మూలత్రికోణే గుణీనాం నితాన్తమ్ ॥ ౪॥

లాభాశ్రితః శీతకరః స్వతుజ్ఞే
 లాభం విధత్తే మణిమౌక్తికానామ్ ।
 తస్యైవ భాగే ద్రవిణాన్నకానాం
 షడ్వర్గశుద్ధః ప్రియమానుషాణామ్ ॥ ౫॥

నీచాశ్రయస్థో హిమగుశ్చ లాభే
 లాభం ప్రసూతే కుకలత్రకాణామ్ ।
 తదంశకస్థస్తు సుసేవకానాం
 పాపస్య వర్గే పరపైశునానామ్ ॥ ౬॥

మిత్రాశ్రయస్థో హిమగుశ్చ లాభే
 లాభం విధత్తే బహుబన్ధవానామ్ ।
 తస్యైవ భాగే నదనర్తకానాం
 వర్గోత్తమస్థః ప్రవరార్థకానామ్ ॥ ౭॥

శత్ర్వాశ్రయస్థో హిమగుశ్చ లాభే
 లాభం ప్రసూతే బహుకన్ధజానామ్ ।
 తదంశకస్థో హి మహీరుహాణాం
 మూలత్రికోణే ఊతిమృద్ధృహాణామ్ ॥ ౮॥

భౌమః స్వతుజ్ఞే యది లాభసంస్థో

లాభం విధత్తే చ చతుష్పదానామ్ ।
 తస్యైవ భాగేఽత్ర సుభక్షకాణాం
 షడ్వర్గశుద్ధో నృపమణ్ణలానామ్ ॥ ౯॥

లాభాశ్రితో భూతనయస్తు నీచే
 లాభం విధత్తే బహుశౌర్యజాతమ్ ।
 తస్యైవ భాగే బహువంచనోత్థం
 పాపస్య వర్గే వధబన్ధుజాతమ్ ॥ ౧౦॥

మిత్రాశ్రయస్థః ఊతిజస్తు లాభే
 లాభం విధత్తే నృపలోకజాతమ్ ।
 తదంశకస్థస్తు మహాజనోత్థం
 వర్గోత్తమస్థో హ్యుభయం సదైవ ॥ ౧౧॥

శత్ర్వాశ్రయస్థః ఊతిజస్తు లాభే
 లాభం సువాతే బహువచకానామ్ ।
 తస్యైవ భాగే పర్తర్కకానాం
 మూలత్రికోణేఽద్భుతభూషణానామ్ ॥ ౧౨॥

సౌమ్యః స్వతుక్లే యది లాభసంస్థో
 లాభం సువాతే బహుశాస్త్రజాతమ్ ।
 తస్యైవ భాగే వివిధైరుపాయైః
 షడ్వర్గశుద్ధస్త్యథ సర్వవిధామ్ ॥ ౧౩॥

లాభాశ్రితః సోమసుతస్తు నీచే
 లాభం విధత్తే బహునీచసన్గ్లాత్ ।
 తస్యైవ భాగే కృతకానుసన్గ్లాత్
 పాపస్య వర్గేఽన్యజలోకపార్శ్వాత్ ॥ ౧౪॥

మిత్రాశ్రయస్థః శశిజస్తు లాభే
 లాభం విధత్తే పరలోకజాతమ్ ।
 తస్యైవ భాగే నిజవిధయాతో
 వర్గోత్తమస్థో వ్యవహారతశ్చ ॥ ౧౫॥

శత్ర్వాశ్రయస్థః శశిజస్తు లాభే
 కరోతి లాభం వితథోపచారాత్ ।

తస్యైవ భాగే కపటైరనేకై-
 ర్మూలత్రికోణే క్రయవిక్రయాభ్యామ్ || ౧౬||

జీవః స్వతుజ్ఞే యది లాభసంస్థో
 నరేన్ద్రలాభం కురుతే నరాణామ్ |
 తస్యైవ భాగే నృపసేవకానాం
 షడ్వర్గశుద్ధః ప్రచురప్రభావాత్ || ౧౭||

నీచాశ్రితో దేవగురుశ్చ లాభే
 లాభం నరాణాం కురుతే ధనం చ |
 నీచాంశకస్థో భృతకాహ్వయానాం
 పాపస్య వర్గే బహుకష్టతశ్చ || ౧౮||

మిత్రాశ్రయథః కురుతే సురేజ్యో
 లాభం చ లాభే రజతోద్భవం చ |
 తస్యాంశకస్థో బహుధాతుజాతం
 వర్గోత్తమస్థః సుజనోద్భవం చ || ౧౯||

శత్రావశ్రస్థః కురుతే సురేజ్యో
 లాభం చ లాభే పురుషాధమానామ్ |
 తస్యైవ భాగే గుణవర్జితానాం
 మూలత్రికోణే వివిధజానామ్ || ౨౦||

శుక్రః స్వతుజ్ఞే యది లాభసంస్థో
 లాభం సువాతే సుతబాన్ధవోత్థమ్ |
 తస్యాంశకస్థో నృపకన్యకోత్థం
 షడ్వర్గశుద్ధో ద్వివితయస్య చాస్య || ౨౧||

నీచాశ్రయస్థో భృగుజన్తు లాభే
 లాభం విధత్తే చ కుపశ్యకానామ్ |
 తదంశకస్థస్തു కుబుద్ధికానాం
 పాపస్య వర్గే ద్విజనిస్థితానామ్ || ౨౨||

మిత్రాశ్రయథో భృగుజన్తు లాభే
 కరోతి లాభం వరవాహనానామ్ |
 తస్యైవ భాగే వరసున్దరీణాం

వర్గోత్తమస్థః ప్రియదర్శనానామ్ || ౨౩||

శత్రావశ్రయో భృగుజశ్చ లాభే
కరోతి లాభం హతబాన్ధవానామ్ |
తస్యైవ భాగే గతసౌహృదానాం
మూలత్రికోణే సుఖినాం సదైవ || ౨౪||

సౌరోచ్ఛసంస్థో యది లాభసంస్థో
లాభం విధత్తే పురుషోత్తమానామ్ |
తస్యైవ భాగే ధనధాన్యకానాం
వర్గోత్తమస్థః ప్రవరాచ్ఛితానామ్ || ౨౫||

నీచాశ్రితః సూర్యోత్తస్తు లాభే
లాభం విధత్తే బహుపాతకానామ్ |
తస్యైవ భాగే జననర్దితానాం
పాపయ వర్గే మతివర్జితానామ్ || ౨౬||

మిత్రాశ్రయస్థోఽర్కసుతస్తు లాభే
లాభం విధత్తే బహుమిత్రనాతమ్ |
తస్యైవ భాగే వనితాసముత్సం
వర్గోత్తమస్థః శుభకర్యలాభమ్ || ౨౭||

శత్రావశ్రయస్థోఽర్కసుతస్తు లాభే
లాభం విధత్తే బహువిత్తజం చ |
తస్యైవ భాగే కృమిజం సదైవ
మూలత్రికోణే స్థిరధర్మజాతమ్ || ౨౮||

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే లాభస్థానచింతా ||

ఆధ్యాయ ౩౫

వ్యాయస్థానచింతాధ్యాయః
వ్యయస్థితో వాసరపః స్వతుజ్ఞే
వ్యయం విధత్తే శ్రు.....లో.....సజ్ఞాత్ |
తస్యైవ భాగే గురునేవకానాం
షడ్వర్గశుద్ధో ద్విజదేవ..... ర్యాత్ || ౧||

నీచారయస్థో వ్యయగోదినేశో
 వ్యయం ప్రసూతే కుజనాత్ కుసక్లాత్ ।
 తస్యైవ భాగే వనితానిరోధాద్
 వర్గోత్తమస్థో నృపసక్లామాశ్చ ॥ ౨॥

మిత్రాశ్రయస్థో వ్యయగో దినేశో
 వ్యయం విధత్తే బహుమిత్రకార్యే ।
 తస్యైవ భాగే కుకలత్రతశ్చ
 పాపస్య వర్గేఽన్యజకారణేన ॥ ౩॥

శత్ర్వాశ్రయస్థో వ్యయగో దినేశో
 వ్యయం విధత్తే గణికానుసక్లాత్ ।
 తస్యైవ భాగే కుజనానురాగాన్
 ములత్రికోణే జనతః సదైవ ॥ ౪॥

చన్ద్రో వ్యయస్థో యది తుజ్జసంస్థో
 వ్యయం ప్రసూతేఽక్షవిదేవనేన ।
 తస్యైవ భాగే క్రయవిక్రయాభ్యాం
 షడ్వర్గశుద్ధో ద్విజనేవనాశ్చ ॥ ౫॥

నీచాశ్రయస్థః శశభృద్జయస్థో
 వ్యయం ప్రసూతే పరమారిసక్లాత్ ।
 తస్యైవ భాగే పరలోకసక్లాత్
 పాపస్య వర్గే బహుపాపతశ్చ ॥ ౬॥

మిత్రాశ్రయస్థో వ్యయగః శశాజ్కోక్
 వ్యయం విధత్తే సుహృదాం ప్రసక్లాత్ ।
 త్స్యైవ భాగే నిజబన్ధుమానాద్
 వర్గోత్తమస్థః ప్రియసక్లామాశ్చ ॥ ౭॥

శత్ర్వాశ్రయస్థో వ్యయగః శశాజ్కోక్
 వ్యయం విధత్తే రిపులోకతశ్చ ।
 తస్యైవ భాగే బహుధా చ సర్వం
 మూలత్రికోణే నిజబన్ధుతశ్చ ॥ ౮॥

భౌమో వ్యయస్థో యది తుజ్జసమ్హేన్

వ్యయం విధత్తే రణజైర్వికారైః ।
 తస్యైవ భాగే పరవంచనేన
 షడ్వర్గశుద్ధో రణజాద్వికారాత్ ॥ ౯॥

నీచారయస్థః క్షితిజో వ్యయస్థో
 వ్యయం విధత్తేఽన్త్యజులోకసజ్ఞాత్ ।
 తస్యైవ భాగే వ్యసనైరనేకైః
 పాపస్య వర్గే ఖలసక్తమేన ॥ ౧౦॥

మిత్రాశ్రయస్థః క్షితిజో వ్యయస్థో
 వ్యయం సువాతే వితథం నరాణామ్ ।
 తస్యైవ భాగే పితృకర్మజాతం
 వర్గోత్తమస్థః సుహృదానురాగాత్ ॥ ౧౧॥

శత్ర్వాశ్రయస్థః క్షితిజో వ్యయస్థో
 వ్యయం సువాతే చ చతుష్పదోత్థమ్ ।
 తస్యైవ భాగే బహురోగాత.....
 మూలత్రికోణే వరబద్ధితశ్చ ॥ ౧౨॥

సౌమ్యో వ్యయస్థో యది తుక్కుసంస్థో
 వ్యయం విధత్తే బహుగీతవాధైః ।
 తస్యైవ భాగే గుణీనాం ప్రసజ్ఞాత్
 షడ్వర్గార్థోఽగ్నిపరిగ్రహేణ ॥ ౧౩॥

నీచాశ్రయస్థో వ్యయగశ్చ సౌమ్యో
 వ్యయం ప్రసూతే ధనసక్తమేన ।
 తస్యైవ భాగేఽధమలోకజాతం
 పాపస్య వర్గే నృపలోకదానాత్ ॥ ౧౪॥

మిత్రాశ్రథః శశిజో వ్యయస్థో
 వ్యయం సువాతే భుమిత్రసజ్ఞాత్ ।
 తస్యైవ భాగే నిజబాన్ధవానాం
 వర్గోత్తమస్థో వ్రతినాం సదైవ ॥ ౧౫॥

శత్ర్వాశ్రయస్థః శశిజో వ్యయస్థో
 వ్యయం సువాతే సుతజం సదైవ ।

తస్యైవ భాగే సుతదారజం చ
మూలత్రికోణే వరభోగతశ్చ ॥ ౧౬॥

వీవో వ్యయస్థో యది తుజ్గసంస్థో
వ్యయం ప్రసూతే గురులోకదానాత్ ।
తస్యైవ భాగే గురునేవకానాం
షడ్వర్గశుద్ధో నిజబాన్ధవానామ్ ॥ ౧౭॥

నీచాశ్రితో దేవగురుర్వ్యయస్థో
వ్యయం సువాతే వ్యవహారజాతమ్ ।
తస్యైవ భాగే తు కుసీదజాతం
పాపస్య వర్గే వణిజోత్థమేవ ॥ ౧౮॥

మిత్రాశ్రయస్థో వ్యయగః సురేజ్ఞోఽ
వ్యయం విధత్తే పరవాదతశ్చ ।
తస్యైవ భాగే పరదేశసజ్ఞాత్
వర్గోత్తమస్థః ప్రణయానురోధాత్ ॥ ౧౯॥

శత్రావశ్రయస్థో వ్యయగః సురేజ్ఞోఽ
వ్యయం సువాతే వ్యసనైర్విచిత్రైః ।
తస్యైవ భాగే మతివిభ్రమేణ
మూలత్రికోణే సురతోపరోధాత్ ॥ ౨౦॥

శుక్రో వ్యయో యది తుజ్గసంస్థో
వ్యయం ప్రసూతే వ్రతజైర్వికారైః ।
తస్యైవ భాగే బహుశాస్త్రరగాత్
షడ్వర్గశుద్ధః ప్రియసంక్లమేన ॥ ౨౧॥

నీచాశ్రయస్థో భృగుజో వ్యయస్థో
వ్యయం విధత్తే నృపలోకసజ్ఞాత్ ।
తస్యైవ భాగే పరరోషతశ్చ
పాపస్య వర్గే దయ్యశ్చ నిత్యమ్ ॥ ౨౨॥

మిత్రాశ్రయస్థో భృగుజో వ్యయస్థో
వ్యయం విధత్తే బహుభక్షణేన ।
తస్యైవ భాగే బహుపానయోగాద్

వర్గోత్తమస్థః ఊతిజైర్వికారైః ॥ ౨౩॥

శత్రావశ్రయ భృగుజో వ్యయోన్య
వ్యయం ప్రసూతే రణకర్మయోగాత్ ।
తస్యైవ భాగే జనవిప్లవేన
మూలత్రికోణే వితథోపచారైః ॥ ౨౪॥

మన్దో వ్యయోన్య యది తుఙ్గసమ్భో
వ్యయం సువాతేఽధమకర్మజాతమ్ ।
తస్యైవ భాగేఽధమ్మిత్రసమ్భో
షడ్వర్గశుద్ధో నిజబన్ధదోషాత్ ॥ ౨౫॥

నీచాశ్రితః సూర్యసుతో వ్యయస్థో
వ్యయం ప్రసూతేఽన్త్యజమాన్తశ్చ ।
తస్యైవ భాగేఽద్భుతవాదసమ్భో
పాపస్య వర్గే నిజబన్ధనేన ॥ ౨౬॥

మిత్రాశ్రయో రవిజః ప్రసూతే
వ్యయం విధత్తే బహుమిత్రరోధాత్ ।
తస్యైవ భాగే సుతదాసదోషాద్
వర్గోత్తమస్థః ప్రణయప్రకోపాత్ ॥ ౨౭॥

శత్రావశ్రయస్థోఽర్కసుతో వ్యయస్థో
వ్యయం సువాతే కరణానురోధాత్ ।
తస్యైవ భాగే బహులౌల్యదోషాన్
మూలత్రికోణే ప్రియసమ్మమాశ్చ ॥ ౨౮॥

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే వ్యాయస్థానచిన్తా ॥

ఆధ్యాయ ౩౬

లగ్నదర్శనచారాధ్యాయః
లగ్నేఽర్కదృష్టే సున్యశంసచేష్టో
భవేన్మనుష్యః పురుషస్వభావః ।
సదాభిమానీ నతిధర్మసంస్థో
రుజాన్వితో ద్వేషరతః సుభీతః ॥ ౧॥

చన్ద్రేక్షితే ధర్మపరో మనుష్యో
 భవేద్విలగ్నో వరయానభోగీ ।
 స్త్రీభోగభోగీ ప్రభయా సమేతః
 ప్రియంవదః శాస్త్రకలానురక్తః ॥ ౨॥

కుజేక్షితే శేష్మవికారదోషైః
 సమ్పిడ్యతే రక్తసముద్భవైశ్చ ।
 లగ్నో మనుష్యః పరిభూతదేహః
 సదాతురస్త్రాససమన్వితశ్చ ॥ ౩॥

బుధేన దృష్టే సురసత్యభాగీ.....
 భవేన్నరః సత్యపరః సుశీలః ।
 నరేంద్రపూజ్యః ప్రథితః పృథివ్యాం
 ప్రియంవదో దానప్రో౭ల్పకాయః ॥ ౪॥

లగ్నో సురేజ్యేన విలోకితే చ
 భవేన్నరో రత్నగజాశ్చభాజః ।
 నానార్థలాభైః సహితః ప్రగ్ల్భః
 ప్రధానసేవ్యో ద్విజదేవభక్తః ॥ ౫॥

శుక్రేక్షితే సత్యపరో మనుష్యో
 భవేన్నరః పుణ్యపరః కృతజ్ఞః ।
 యజ్ఞ్యా వివేకీ సుదృఢ్యప్రతాపీ
 హస్తా విపక్షః ప్రణతః ప్రసన్నః ॥ ౬॥

సౌరేణ దృష్టే౭ల్పసుఖో విలగ్నో
 భవేన్నమనుష్యో భయసంక్కులాత్మా ।
 రోగాన్వితః స్వల్పసు.....
 నీచానురక్తః సతతం కృతఘ్నః ॥ ౭॥

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే లగ్నదర్శనచారః ॥

ఆధ్యాయ ౩౭

అనఘాయోగాధ్యాయః
 సూర్య వినా రాత్రిపతేర్వ్యయస్థో
 యదా గ్రహః స్యాద్భహవో౭థవా స్యుః ।

స్యాతామథ ద్వా త్వనపాఖ్యయోగ
ఉత్పద్యతే రూపగుణప్రమాణః ॥ ౧॥

భౌమే వ్యయస్థే శశినః ప్రచణ్డో
భవేన్మనుష్యః పరవిత్తహారీ ।
..... పరేషమతిపుష్టకాయః
సౌర్యాన్వితః ప్రాణధరో గురుశ్చ ॥ ౨॥

చన్ద్రస్య సౌమ్యే వ్యయగే ప్రసన్నో
విద్యాధికః శాస్త్రపరః సదైవ ।
విభుః ప్రతాపీ ప్రమదానుకులః
ప్రభూతమిత్రః ప్రణతారిపక్షః ॥ ౩॥

చన్ద్రస్య జీవే వ్యయగే వినితో
నరో భవేద్ధర్మపరః కృతజ్ఞః ।
ప్రభావయుక్తో లలనాస్వభీష్టః
సురూపకాయో నృపవల్లభశ్చ ॥ ౪॥

శుక్రే వ్యయస్థే శశినో నిరీహో
గుణప్రధానః ప్రణయేన హృష్యః ।
భవేన్మనుష్యః సురతానుకులః
ప్రియంవదః కామవిశారదశ్చ ॥ ౫॥

కరోతి చన్ద్రాద్వ్యయగోఽర్కపుత్రో
నరం నితాన్తం స్కృటస్వభావమ్ ।
స్థూలం ప్రభూతాభరణైః సమేతం
జితారిపక్షం క్షమయాన్వితం చ ॥ ౬॥

వ్యయస్థితౌ రాత్రిపతేర్రభౌమా
నరం ప్రసూతే ప్రణతం సురూపమ్ ।
విద్వేషహీనం సుతఖిన్నయుక్తం
నయానురక్తం ప్రియసజ్గమం చ ॥ ౭॥

జీవావనేయౌ కురుతే మనుష్యం
వ్యయస్థితౌ రాత్రిపతేః ప్రగల్భమ్ ।
సువాజినారం జితశత్రుసంఘం

నతం గురూణాం సతతం విధిజ్ఞమ్ || ౮ ||

సౌరావనేయా దధతో మనుష్యం
వ్యయాశ్రితౌ నై నృపతేః క్షతారిమ్ |
ప్రభూతకోశం సుతసత్యయుక్తం
వినీతవేషాభరణం సదైవ || ౯ ||

చన్ద్రాద్య్యయస్థౌ యది జీవససామ్యౌ
నరం దధాతే ప్రథితం నృలోకే |
దయాధికం శాస్త్రకథానురక్తం
ససంమతం సాధుజనస్య నిత్యమ్ || ౧౦ ||

చన్ద్రాద్య్యయస్థౌ యది శుక్రసామ్యౌ
నరం దధాతే ప్రియవిప్రకృత్యమ్ |
స్వదారరక్తం నృపమానభాజం
జితేన్ద్రియం శౌచపరం సువిజ్ఞమ్ || ౧౧ ||

చన్ద్రాద్య్యయస్థౌ యది సౌరసామ్యౌ
నరం ప్రసూతే ప్రభుతాసమేతమ్ |
ప్రభూతమిత్రం ప్రథితాభిమాన్
గుణాధికం దేవగురుర్పుభక్తమ్ || ౧౨ ||

చన్ద్రాద్య్యయస్థౌ యదిజీవశుక్రౌ
నరం ప్రసూతేఽద్భుతరూపగాత్రమ్ |
కృతానురక్తం పితృమాతృభకతం
శాస్త్రప్రియం ప్రాణభృతం వరిష్ఠమ్ || ౧౩ ||

చన్ద్రాద్య్యయస్థౌ యది జీవసౌరౌ
రనం దధాతే సుతవిత్తతుష్ఠమ్ |
గుణానురక్తం నృపకార్యదక్షం
వినీతవాక్యం రణకోవిదం చ || ౧౪ ||

చన్ద్రాద్య్యయస్థౌ యది శుక్రసౌరౌ
నరం ప్రసూతే స్థిరతాసమేతమ్ |
ప్రభూతదారం గతరోగవిత్తం
మహావ్యయం శాస్త్రపరం సదైవ || ౧౫ ||

జీవారసౌమ్యా వ్యయగా యదా స్యు-
శ్చన్ద్రస్య కుర్యుః ప్రణతం మనుష్యమ్ |
నృపప్రియం సర్వకులప్రధానం
ప్రజధికం కీర్తినమన్వితం చ || ౧౬ ||

శుక్రారసౌమ్యా వ్యయగా యదా స్యుః
కుర్యుర్నరం సత్యపరం దయాలుమ్ |
హస్త్యశ్చయానాసన్భజనాఢ్యం
విహీనశత్రుం గుణసజ్గహం చ || ౧౭ ||

సౌరారసౌమ్యా వ్యయగా యదా స్యు-
శ్చన్ద్రస్య కుర్యుర్దృఢతాసమేతమ్ |
నరం ప్రశస్తం నితరాం ప్రగ్భం
ఖ్యాతం ప్రియం బాన్ధవవల్లభం చ || ౧౮ ||

శుక్రారజీవా వ్యయగా యదా స్యు-
శ్చన్ద్రస్య కుర్యుర్వృత్తినం మనుష్యమ్ |
మాతాపితృభ్యాం ప్రణతం చ శూరం
సిరోగఢం నృపతేరభీష్టమ్ || ౧౯ ||

సౌరారజీవా వ్యయగా యదా స్యు-
చన్ద్రయ కుర్యుః కృపయా సమేతమ్ |
నరం సతాం ప్రీతికరం విధిజ్ఞం
ప్రభూతసస్యం ద్రవిణం సుసత్యమ్ || ౨౦ ||

సౌరారశుక్రా వ్యయగా యదా స్యు-
శ్చన్ద్రస్య కుర్యుః సుభగం మనుష్యమ్ |
యగ్్యోనురక్తం హయవాహనజ్ఞం
ప్రభూతకీర్తిం సుతరాం సురూపమ్ || ౨౧ ||

శుక్రజ్ఞజీవా వ్యయగా యదా స్యు-
శ్చన్ద్రస్య కుర్యుః సుతలాలసం చ |
నరం సదా దానపరం హయాఢ్యం
ప్రియాతిథిం సర్వసమం సుసత్యమ్ || ౨౨ ||

సౌరజ్ఞజీవా వ్యయగా యదా స్యు-
శ్చన్ద్రస్య కుర్యుః ప్రవరం మనుష్యమ్ |

రోగైర్విహీనం శుభచక్షుఃశ్రోత్రం
నానాయుధానాం ప్రవిచక్షణం చ || ౨౩||

సౌరగ్రంశుక్రా వ్యయగా యదా స్యు-
శ్చన్ద్రస్య కుర్యుర్విసయప్రధానమ్ |
నరేన్ద్రయానం వివిధాన్నపానం
భోగాన్వితం సర్వకలాసు దక్షమ్ || ౨౪||

సురేజ్యశుక్రార్కసుతా వ్యయస్థాః
కుర్యుర్నరం భూరిధనం వినీతమ్ |
శ్రియాన్వితం ప్రాణపరం సలజ్ఞం
జితేన్ద్రియం విప్రపరం నయజ్ఞమ్ || ౨౫||

సురేజ్యశుక్రగ్రంశుక్రా వ్యయయాన్-
శ్చన్ద్రస్య కుర్యుర్భహువాహనాఢ్యమ్ |
నరం ప్రసన్నం వినయప్రధానం
సుసంమతం సర్వకలాసు దక్షమ్ || ౨౬||

సురేజ్యసౌరజ్ఞకుజా వ్యయ్యాః
కుర్యుర్నరం పుణ్యప్రం క్షతారిమ్ |
నృపప్రసాదేన సుతుష్టచిన్తం
పుఖ్యాతక్రాణమలోలుపం చ || ౨౭||

సురేజ్యశుక్రారదినేశపుత్రా
వ్యయస్థితా రాత్రిపతేర్వదా స్యుః |
కుర్యుస్తదా భూరిసుతం మనుష్యం
విద్యాధికం రోగవివర్జితం చ || ౨౮||

శుక్రారసౌమ్యార్కసుతా వ్యయస్థాః
కుర్యుః శతాఙ్కస్య సతామభీష్టమ్ |
నరం ప్రచణ్డం ప్రభుతాసమేతం
గజాశ్చవస్త్రాభరణైః సమేతమ్ || ౨౯||

శుక్రగ్రంశుజీవార్కసుతా వ్యయస్థా-
శ్చన్ద్రస్య కుర్యుర్వ్యసనైర్విముక్తమ్ |
నరం ప్రసూతే ప్రియవాక్యదక్షం

విదగ్ధనారీసహితం సదైవ ॥ 30 ॥

సురేజ్యశుక్రజ్జశనైశ్చరారా-

శ్చన్ద్రాద్యయస్థాః సతతం చ కుర్యుః ।

ప్రభూతభావం హతశత్రుదర్పం

నరం నితాన్తం జనసంమతం చ ॥ 30 ॥

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనేనఫాయోగాధ్యాయః ॥

ఆధ్యాయ 3౮

సునఫాయోగాధ్యాయః

సూర్యం వినా రాత్రిపతేర్ధనస్థో

యదా గ్రహాః స్యాద్భహవోఽథవా స్యుః ।

స్యాతానయ ద్వౌ సునఫాఖ్యయోగ

హస్యద్యతే రూపగుణైః సదైవ ॥ ౧ ॥

చన్ద్రస్య భౌమో యది విత్తసంస్థో

నరం ప్రసూతే సుతరాం ధనాఢ్యమ్ ।

ధర్మధ్వజం ప్రాణభృతాం వరిష్ఠం

ప్రభూతమిత్రం జనవల్లభం చ ॥ ౨ ॥

ద్వితీయగః సోమసుతో యదా స్యా-

శ్చన్ద్రస్య ధత్తే సుభగం మనుష్యమ్ ।

ప్రభూతవిత్తం ధనధాన్యయుక్తం

గుణానురక్తం జనసంమతం చ ॥ 3 ॥

గురుర్భవేచ్ఛయది విత్తసంఘ-

శ్చన్ద్రస్య ధత్తే ప్రణతం మనుష్యమ్ ।

స్వభావశుద్ధం ప్రియసాధుకృత్య

మహాజనైః శంసితమేవ నిత్యమ్ ॥ ౪ ॥

చన్ద్రస్య శుక్రో యది విత్తసంస్థో

నరం విధత్తేఽద్భుతకృత్యదక్షమ్ ।

జనానురక్తం విభవైః సమేతం

సుశంసితం బ్రాహ్మణసంమతం చ ॥ ౫ ॥

చన్ద్రస్య సౌరో విత్తసంస్థా
 నరం విధత్తే బహులాభభాజమ్ ।
 ప్రభూతహస్త్యగ్వగణైః సమేతం
 కులప్రధానం శుభక్రమరక్తమ్ ॥ ౬ ॥

ధనస్థితౌ రాత్రిపతేర్గ్్యవక్త్రౌ
 నరం సదా దమ్భధృతం కృతజ్ఞమ్ ।
 విదగ్ధవాక్యం బహుధర్మభాజం
 గతవ్యయం పార్థివవల్లభం చ ॥ ౭ ॥

సురేజ్యవక్త్రౌ యది విత్తసంస్థా
 చన్ద్రస్య మర్త్యం దధతః ప్రధానమ్ ।
 మనస్వినం శత్రుజనైర్విహీనం
 సదా ప్రసుష్టం బహుధర్మభాజమ్ ॥ ౮ ॥

శుక్రావనేయౌ యది విత్తసంస్థా
 చన్ద్రస్య విత్తం దధతో నరాణామ్ ।
 నరాక్రమం భూరియశఃప్రతాపం
 శత్రుక్షయం బాన్ధవసంఘం చ ॥ ౯ ॥

సౌరావనేయౌ యది విత్తసంస్థా
 చన్ద్రస్య ధత్తః శుభగం మనుష్యమ్ ।
 విద్యావివేకాగమశాస్త్రరక్తం
 మహాప్రభావం ప్రచురార్థయుక్తమ్ ॥ ౧౦ ॥

సురేజ్యసౌమ్యౌ యది విత్తసంస్థా
 చన్ద్రస్య పుంసాం దధతః ప్రతాపమ్ ।
 ధర్మార్థసిద్ధిం ప్రియతాం చ లోకే
 పూజ్యోత్తమానాం జగతాం జనానామ్ ॥ ౧౧ ॥

దైత్యేజ్యసౌమ్యౌ యది వి.....స్థా
 ధనం తదా సందధతో నరాణామ్ ।
 చన్ద్రస్య మిత్రాశ్వగణైఃఏ.....అం
 సుసాధువాదం నయసంఘహా చ ॥ ౧౨ ॥

శనైశ్చరణ్ణౌ యది విత్తసంస్థా

చన్ద్రస్య పుంసాం దధతః క్షమాం చ ।
 ధర్మస్య వృద్ధిం గురుదేవభక్తిం
 జితేన్ద్రియత్వం బహుసస్యలాభమ్ ॥ ౧౩॥

సురేజ్యశుక్రౌ యది విత్తసంస్థా
పుంసాం దధతో మతిం చ ।
 సుసాధుసన్మానమరిప్రణాశ.....
 సుశీలతాం సాధుజనేన సఖ్యమ్ ॥ ౧౪॥

సురేజ్యసౌరా యది విత్తసంస్థా
 చన్ద్రస్య పుంసాం ధతోఽద్భుతాని ।
 సౌఖ్యాని దారాత్మజనమ్భవాని
 సహాశ్చవస్త్రాఘసువర్ణసంఘైః ॥ ౧౫॥

ధనస్థితౌ శుక్రదినేశపుత్రౌ
 చన్ద్రస్య ధత్తో ధనపుత్రదారాన్ ।
 గుణానురాగం ప్రియతాం చ లోకే
 సుశీలతాం భూరిపురాధిపత్యమ్ ॥ ౧౬॥

జీవజ్ఞభౌమా యది విత్తసంస్థా-
 శ్చన్ద్రస్య కుర్వన్తి విభుం చ పుంసామ్ ।
 పురాధిపత్యం జనతాధిపత్యం
 విద్వజ్జనిః సజ్గమమిష్టలాభమ్ ॥ ౧౭॥

శుక్రజ్ఞభౌమా యది విత్తసంస్థా-
 శ్చన్ద్రస్య కుర్వన్తి సుఖం నరాణామ్ ।
 ప్రియాతిథిత్యం జనతోపరోధం
 విదగ్ధతాం వీర్యవిశుద్ధిమేవ ॥ ౧౮॥

సౌరశ్చభౌమా యది విత్తసంస్థా-
 శ్చన్ద్రస్య కుర్వన్తి నరం ధనాఢ్యమ్ ।
 నిర్ముక్తవైరం సుతబన్ధమాన్యం
 ఆభరణం విదగ్ధమ్ ॥ ౧౯॥

జీవారశుక్రౌ యది విత్తసంస్థా-
 శ్చన్ద్రస్య కుర్వన్తి నృణాం ప్రహర్షమ్ ।

గుణానురాగం విజయం ప్రమోదం
విదగ్ధతాం వైరినినాశనం చ ॥ ౨౦॥

..... ॥ ౨౧॥

మన్దారశుక్రా ధనగా యదా స్యు-
ర్నరం ప్రకుర్వన్తి సుశీలచేష్టమ్ ।
జనానుకూలం విభవైః సమేతం
ధర్మధ్వజం చారువిశాలనేత్రమ్ ॥ ౨౨॥

జీవజ్ఞశుక్రా ధనగా యదా స్యు-
శ్చన్ద్రస్య కుర్వన్తి సదా ప్రభుత్వమ్ ।
కృతజ్ఞతాం సాధుజరోన్ద్రియత్వం
విద్వజ్జనైః సజమనం సదైవ ॥ ౨౩॥

జీవజ్ఞసౌరా ధనగా యదా స్యు-
శ్చన్ద్రస్య కుర్వన్తి యశోర్థలాభమ్ ।
నరేన్ద్రసత్యం ప్రియతాం చ లోకే
కీర్తిం సదా సాధుసమాగమం చ ॥ ౨౪॥

శుక్రజ్ఞసౌరా యది విత్తసంస్థా-
శ్చన్ద్రస్య కుర్వన్తి కలత్రభాజమ్ ।
నరేన్ద్రపూజ్యం ప్రియతాం చ లోకే
తీర్థానురాగం సతతం నరాణామ్ ॥ ౨౫॥

జీవార్కిశుక్రా యది విత్తసంస్థా-
శ్చన్ద్రస్య కుర్వన్తి గజాశ్లాఘభమ్ ।
మనోవిశుద్ధిం సుకలత్రలాభం
వివేకతాం తీర్థరతి అత్వమ్ ॥ ౨౬॥

సురేజ్యశుక్రజ్ఞకుజా ధనస్థా-
శ్చన్ద్రస్య కుర్వన్తి సుపార్థివేభ్యః ।
ప్రభూతలాభం స్మృతిశాస్త్రసారం
సదా నరాణాం ప్రవివేకమేవ ॥ ౨౭॥

సురేజ్యసౌరజ్ఞకుజా ధనస్థా-
శ్చన్ద్రస్య కుర్వన్తి బహుప్రతాపమ్ ।

సుతార్థలాభం సుజనప్రహర్ష-
మఘ్యం చ భూపాదినమాగమం చ || ౨౮||

సౌమ్యారశుక్రార్క-సతా ధనస్థా-
శ్చన్ద్రస్య కుర్వన్తి మహాధనాని |
నృణాం సుచేష్టా వివి.....
కలత్రపుత్రార్థనిషేవణం చ || ౨౯||

సురేజ్యశుక్రారదినేశపుత్రా-
శ్చన్ద్రస్య కుర్వన్తి ధనాశ్రితాశ్చ |
ధనం ప్రభూతం జనతానురాగం
ప్రసిద్ధిమోజోద్భుతలాభమేవ || ౩౦||

సురేజ్యశుక్రగ్్యదినేశపుత్రా
.....ఆశ్రితా రాత్రిపతేర్నరాణామ్ |
కుర్వన్తి రాజ్యం బహువిత్తలాభం
సుసత్యతాం భోగవివృద్ధిమేవ || ౩౧||

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే సునఘాయోగాధ్యాయః ||

ఆధ్యాయ ౩౯

దుర్ధారాయోగాధ్యాయః
సూర్యం వినా ద్వాదశ్యవిత్తసంధై-
శ్చన్ద్రస్య యోగోఽత్ర హి దుర్ధరాఖ్యః |
అశీతియుక్తం సతమేవ తేషాం
పుథక్ ప్రదిష్టం ఉశుభం సమగ్రమ్ || ౧||

బుధే వ్యయస్థే ధనగే చ భౌమే
.....జాతోఽత్ర మనుశ్యధర్మః |
భవేద్వి.....ప్రచురప్రతాప.....
ఊతీజ్జురాణామతివల్లభశ్చ || ౨||

భౌమే వ్యయస్థే శ్చైజ్జే ధనస్థే
మర్త్యః ప్రభవేద్విసీతః |
శాస్త్రానురక్తః ప్రణతః ప్రగల్భః

సదానురక్తః సురసత్త్వమానామ్ || 3||

జీవే వ్యయస్థే ఊతిజే ధనస్థే
చన్ద్రస్య మర్త్యోఽత్ర భవేత్ సురూపః |
శ్రియాన్వితః సత్యరతః కృతజ్ఞః
ప్రియంవదః శాస్త్రకథానురక్తః || ౪||

జీవే ధనస్థే ఊతిజే వ్యయస్థే
చన్ద్రస్య జాతోఽత్ర భవేన్మనుష్యః |
కులప్రధానో విజేదేవభక్తః
సదా వినీతో జనవల్లభశ్చ || ౫||

భౌమే వ్యయస్థే భృగుజే ధనస్థే
చన్ద్రస్య జాతః సుభగో మనుష్యః |
భవేద్దిదగ్గశ్చ సభాసమేతః
ప్రభూతవిత్రః సుతరాం శ్రుతశ్చ || ౬||

శుక్రే వ్యయస్థే ఊతిజే ధనస్థే
చన్ద్రస్య జాతోఽత్ర భవేన్మనుష్యః |
..... రతుప్రః ప్రవరాశ్చకోశో
దాక్షిణ్యవిద్యావౌభోగభాజః || ౭||

సారే వ్యయస్థే ఊతిజే ధనస్థే
నిశాపతేః పుణ్యపరో మనుష్యః |
భవేన్నిరిహః ఉతశత్రుపక్షః
ప్రియాతిథిః కాన్తిపరః కృతజ్ఞః || ౮||

సదా విభోగీ నృపమోహనశ్చ
నరేన్ద్రపూజ్యః సుభగః ప్రతాపీ |
భౌమే వ్యయస్థేఽర్కసుతే ధనస్థే
చన్ద్రస్య జాతో మనుజః సదైవ || ౯||

జీవే వ్యయస్థే శశిజే ధనస్థే
చన్ద్రస్య జాతః ప్రియవాన్ మనుష్యః |
సుసాధువన్ద్యః శ్రుతిబుద్ధియుక్తః
కృపాసమేతః సతతం సుభోగీ || ౧౦||

జీవే ధనస్థే శశిజే వ్యయస్థే
 చన్ద్రస్య జాతః సుజనానుయాయీ ।
 నరో భవేద్రోగవిముక్తదేహః
 సన్తుష్టచిత్తో వినయాన్వితశ్చ ॥ ౧౧॥

సౌమ్యే వ్యయస్థే భృగుజే ధనస్థే
 చన్ద్రస్య మర్త్యః ప్రభవేత్ సుదారః ।
 ప్రియాతిథిః సత్యదయాన్వితశ్చ
 సమ్పూజితః శీలధనప్రభావాత్ ॥ ౧౨॥

సౌమ్యే ధనస్థే భృగుజే వ్యయస్థే
 చన్ద్రస్య జాతః ప్రథితాభిమానః
 భవేన్మనుష్యః సుజనప్రవీణో
 భోక్తా విభాగీ వినయేన యుక్తః ॥ ౧౩॥

మన్దే వ్యయస్థే శశిజే ధనస్థే
 చన్ద్రస్య జాతః పతితాగమశ్చ ।
 భవేన్మనుష్యః ప్రథితోఽభిమానీ
 నీతిప్రియః ప్రాణభృతాం వరిష్ఠః ॥ ౧౪॥

..... ॥ ౧౫॥

జీవే వ్యయస్థే భృగుజే ధనస్థే
 చన్ద్రస్య జాతోఽత్ర భవేన్మనుష్యః ।
 సమ్పూర్ణకాయః కృత్తిర్విహీనో
 సతామభీష్టో నృపవల్లభశ్చ ॥ ౧౬॥

జీవే ధనస్థే భృగుజే వ్యయస్థే
 సన్గమదక్షస్తు భవేన్మనుష్యః ।
 చ్ఛ్ద్రస్య నానావిధహేమభాజో
 జనప్రధానః ప్రథితోఽభిమానీ ॥ ౧౭॥

జీవే వ్యయస్థేఽర్కసుతే ధనస్థే
 చన్ద్రస్య జాతో బహుబుద్ధిభాజః ।
 భవేన్మనుష్యః శ్రుతిశాస్త్రరక్తః
 కలాసు దక్షో గుణసాగరశ్చ ॥ ౧౮॥

జీవే ధనస్థేఽర్కసుతే వ్యయస్థే
మనస్వనాం ముఖ్యతమో నరః స్యాత్ |

చన్ద్రస్య దాతా సుకృపః ప్రగల్భః
సుశీలవిత్తార్జనతత్పరశ్చ || ౧౯
శుక్రే వ్యయస్థేఽర్కసుతే ధనస్థే
చన్ద్రస్య జాతో బహుపుణ్యనేపీ
భవేమనుష్యః సతతం గుణాఢ్యః
ప్రభూతకోశః ప్రచరప్రగల్భః || ౨౦||

శుక్రే ధనస్థేఽర్కసుతే వ్యయస్థే
భవేన్మనుష్యో భయతః సువీరః |
సదాన్యదేశార్జితవిత్తతుష్టః
ఊతీశ్చరస్యాభిమతః సుధామః || ౨౧||

చన్ద్రస్య భౌమో యది విత్తసంస్థో
వ్యయస్థితౌ జీవబుధౌ మనుష్యః |
భవేత్ ప్రధానః శుభకర్మరక్తః
ప్రభూతలాభః సుతరాం సుభోగీ || ౨౨||

చన్ద్రస్య భౌమో యది రిషసంస్థో
ధనస్థితౌ జీవబుధౌ మనుష్యః |
భవేన్సృపాణాం కర్తైః కనిష్ఠః
సువస్త్రవిద్యాగమసద్యభాజః || ౨౩||

చన్ద్రస్య భౌమో యది విత్తసంస్థో
వ్యయస్థితౌ భార్గవసోమపుత్రౌ |
నరో భవేన్నీతిపరస్తథాఢ్యః
ప్రభూతమిత్రాభరణైశ్చ దక్షః || ౨౪||

చన్ద్రస్య భౌమో వ్యయగో యదా స్యాద్
ధనస్థితౌ భార్గవసోమపుత్రౌ |
భవేన్మనుష్యః ప్రణయప్రధానః
ప్రియంవదః పార్థివవర్ధితశ్చ || ౨౫||

నిశాపతేర్భూతనోఽవ్యయస్థో

ధనస్థితౌ మన్దశశాఙ్కపుత్రౌ ।
 యదా తదా సత్యపరో మనుష్యోః
 భవేద్విదగ్ధో వనితాసఖశ్చ ॥ ౨౬ ॥

భౌమః శశాఙ్కస్య యదా ధ్లోఽను
 వ్యయస్థితౌ సౌమ్యదినేశపుత్రో ।
 తదా ప్రగల్భః ప్రచురాన్నపానః
 ప్రభూతకోశః ప్రభవేన్మనుష్యః ॥ ౨౭ ॥

నిశాపతేర్భూతనయో వ్యయస్థో
 ధనాశ్రితౌ జీవభృగూ ప్రధానః ।
 నరో భవేత్ సత్యపరోఽత్ర జాత
 ముదారచేష్టః ప్లతః ప్రసిద్ధః ॥ ౨౮ ॥

భౌమో ధనస్థే రజనీపతేశ్చ
 వ్యయస్థితౌ భార్గవదేవపూజ్యౌ ।
 భవేన్మనుష్యః ప్రథితాభిమానో
 రత్నార్థస్యాదిహిరణ్యసారః ॥ ౨౯ ॥

వ్యయస్థితే భూమిసుతే హిమాంశో-
 ర్ధనాశ్రయస్థౌ యది జీవసారౌ ।
 తదా మనుష్యః ప్రభవేత్ సుశీలః
 కలాసు దక్షః క్షతశత్రుపక్షః ॥ ౩౦ ॥

ధనస్థితౌ భూతనయే హిమాంశౌ-
 ర్వ్యయస్థితౌ సౌరారేశపూజ్యౌ ।
 స్యాతాం తదా స్యాత్ సుతదారవితైః
 సన్తుష్టచిన్తః ప్రవరో మనుష్యః ॥ ౩౧ ॥

హిమద్యుతేర్భూతనయో వ్యయస్థో
 యదా ధనస్థౌ భృగునూర్యపుత్రౌ ।
 తదా భవేత్ పుణ్యపరో మనుష్యో
 గుణానురక్తః ప్రచితాభిమానః ॥ ౩౨ ॥

ధనే యది స్యాత్ ఇతిజో వ్యయస్థౌ
 శుక్రార్కపుత్రౌ ప్రచురప్రతాపః ।

భవేచ్ఛ జాతః పరదేశకృత్యో
విఖ్యాతకీర్తిః శ్రుతిసంయుతశ్చ || 33||

హిమద్యుతే సోమసుతో వ్యయస్థౌ
ధనస్థితౌ వక్రసురేశపుజ్యౌః |
తదా భవేన్ముఖ్యతమః స్వవర్గే
ప్రియంవదః ప్రాజ్ఞత్వః ప్రభుత || 34||

..... || 3x||

చన్ద్రస్య సౌమ్యో యది రిష్యసంస్థో
హనస్థితౌ వక్రభృగూ ప్రధానః |
తదా మనుష్యః స్మృతివాక్యరక్షః
శ్రుతిప్రధానో నయనాభిరాతః || 3౬||

హిమద్యుతేః సోమసుతో ధనస్థో
వ్యయస్థితౌ భౌమభృగూ ప్రధానః
నరో భవేత్ నర్వసహః కృతఘ్నః
స్వదారసన్తుష్టమనాః సదైవ || 3౭||

సౌమ్యః శశాంకస్య యదా వ్యయస్థో
ధనస్థితౌ సూర్యజభూమిపుత్రౌ |
నరో౭త్ర జాతః ప్రభవేత్ సురూపః
ప్రియంవదో౭నల్పమతిః సుధర్మః || 3౮||

సౌమ్యో ధనస్థో హిమగోర్యదా స్యాత్
స్యాతాం కుజార్కి యది రిష్యా తౌ |
తదా భవేద్భూరిధనో మనుష్యః
ప్రియాతిథిః సత్యపరో దయావాన్ || 3౯||

సౌమ్యో వ్యయస్థో యది శీతరశ్మే-
ర్ధనస్థితౌ శుక్రసురేశపుజ్యౌః |
తదా నరః స్యాద్భువనవిత్తయుక్తో
వివేకవిద్యాగమశాస్త్రలుభః || ౪౦||

వ్యయస్థితౌ శుక్రసురేశపుజ్యౌః
హనస్థితో జ్ఞో రజనీపతేశ్చ |

తదా మనుష్యః ప్రభవేత్ కృతజ్ఞో
దేవద్యజానాం సతతం ప్రసక్తః ॥ ౪౧॥

సౌమ్యో వ్యయస్థో యది శీతరశ్మే-
ర్ధనస్థితౌ సూరిశైశ్చరౌ తు ।
తదా వినితః ప్రణతారిపక్షః
సురూపగాత్రః ప్రచురాన్నపానః ॥ ౪౨॥

సౌమ్యో ధనస్థో యది శీతరశ్మే-
ర్వ్యయస్థితౌ జీవదనేశపుత్రౌ ।
తదా మనుష్యః సుకృతానురక్తో
భవేన్మహాత్మా బహువిత్తభాజః ॥ ౪౩॥

చన్ద్రస్య సౌమ్యో యది రిషసంస్థః
శుక్రార్కజౌ విత్తగతౌ మనుష్యః ।
తదా భవేత్ సాధుసమాగ్మోక్తః
ప్రభూతమిత్రో ఘృణయాధికశ్చ ॥ ౪౪॥

ధనస్థితః సోమసుతో హిమాంశో-
ర్వ్యయస్థితౌ శుక్రశైశ్చరౌ తు ।
భవేన్మనుష్యః సుసుతః సువిజ్ఞః
ప్రియాసమేతః ప్రియసాధువాదః ॥ ౪౫॥

జీవో వ్యయస్థో యది శీతరశ్మి-
ర్ధనస్థితౌ భూమిజవన్ద్రపుత్రౌ ।
సురూపదారోఽత్ర భవేన్మనుష్యో
దృఢ్యవ్రతజ్ఞః సురతానుకూలః ॥ ౪౬॥

చన్ద్రస్య జీవో యది విత్తసంస్థో
వ్యయస్థితౌ భూమిశశాంకజౌ చ ।
భవేత్తదా విజ్ఞత్మో మనుష్యః
ప్రభూతశాస్త్రార్థసమృద్ధబుద్ధిః ॥ ౪౭॥

చన్ద్రస్య జీవో యది రిషసంస్థో
ధనస్థితౌ శుక్రధరిత్రిపుత్రౌ ।
తదా భవేన్నాతివిధానదక్షో

లజ్జాధికః స్నేహపరో మనుష్యః ॥ ౪౮ ॥

ధనస్థితో దేవగురుర్హిమాంశో-
ర్వ్యయస్థితౌ శుక్రకుజౌ మనుష్యః ।

భవేత్ ప్రజాతః సతతం నయశ్చః
ప్రభూతకోశో మఖకర్మరక్తః ॥ ౪౯ ॥

హిమద్యుతేర్దేవగురుర్వ్యయస్థో
ధనస్థితౌ వక్రశ్చైశ్చరౌ తు ।
భవేన్నరః ప్రాణభృతాం వరిష్ఠో
హస్త్యశ్చభాగీ సుదృఢ్యాఙ్గయష్ఠిః ॥ ౫౦ ॥

చన్ద్రస్య జీవో ధనగో యదా స్యాద్
వ్యయాశ్రితౌ సూర్యజభూమిపుత్రౌ ।
భవేన్మనుష్యః సుతరాం సుకర్మా
జితారివర్థో గుణగౌరవశ్చ ॥ ౫౧ ॥

హిమద్యుతేర్దేవగురుర్వ్యయస్థో
ధనారయస్థౌ సితసోమపుత్రౌ ।
శూరశ్చ యుక్తో మతిమాన్ ప్రసిద్ధో
భవేన్మనుష్యః ఖలతావిహీనః ॥ ౫౨ ॥

ప్రాలేయరశ్మేర్ధనగః ఉరేజ్యో
వ్యయస్థితౌ శుక్రశశాఙ్కపుత్రౌ ।
భవేన్నరో రోషకలిప్రయుక్తః
ప్రియాధికః ప్రాప్తధనః సదైవ ॥ ౫౩ ॥

చన్ద్రస్య జీవో యది రిషభసంస్థో
ధనస్థితౌ సౌమ్యశ్చైశ్చరౌ తు ।
భవేన్మనుష్యః శ్రుతచిన్తయుక్తః
సత్యాన్వితః పార్థివవల్లభశ్చ ॥ ౫౪ ॥

చన్ద్రస్య జీవో యది విత్తసంస్థో
వ్యయస్థితౌ సోమససూర్యపుత్రౌ ।
తదా వివేకీ ప్రభవేన్మనుష్యః
కల్పః కవిః పాపవివర్జితశ్చ ॥ ౫౫ ॥

నోవోఽన్యసంస్థో యది శీతరశ్మే-
 ర్ధనథితౌ శుక్రశనైశ్చరా తు ।
 తదాతిశూరోఽత్ర భవేన్మనుష్యో
 నీరోగదేహః స్మితపూర్వవక్త్రః ॥ ౫౬ ॥

జీవో ధనస్థో యది శీతరశ్మే-
 ర్వ్యయస్థితౌ భార్గవసూర్యపుత్రౌ ।
 నయప్ర..... విత్తసారో
 భవేన్నుపః సత్యశుచిః ప్రగల్భః ॥ ౫౭ ॥

చన్ద్రస్య శుక్రో యది రిష్యసంస్థో
 ధనాశ్రితౌ సోమజభూమిపుత్రౌ ।
 తదా భవేన్మాతృప్రభక్తః
 శాస్త్రానురక్తో రణకర్మదక్షః ॥ ౫౮ ॥

చన్ద్రస్య శుక్రో యది విత్తసంస్థో
 వ్యయస్థితౌ భౌమశశాఙ్కపుత్రౌ ।
 తదా భవేద్దానపరో మనుష్యః
 ప్రక్షీణపాపో బహుపుత్రపౌత్రః ॥ ౫౯ ॥

చన్ద్రస్య శుక్రో వ్యయగో యదా స్యాద్
 ధనస్థితౌ భౌమసురేజ్యసంజ్ఞౌ ।
 తదా మనస్వీ నిజదారరక్తో
 మహాకవిః సత్యశుచిః సదైవ ॥ ౬౦ ॥

శుక్రో ధనస్థో యది శీతరశ్మే-
 ర్వ్యయస్థితౌ భూమిజదేవపూజ్యౌ ।
 తదా ప్రభూతద్రవిణస్య నాథో
 భవేత్ సురూపః సుతరాం మనుష్యః ॥ ౬౧ ॥

నక్షత్రనాథస్య సితో వ్యయస్థో
 ధనస్థితౌ భౌమదినేశపుత్రౌ ।
 తదా మనుష్యః క్షితివిత్తనాథో
 భవేత్ ప్రనూతశ్చ సుతైః సమేతః ॥ ౬౨ ॥

నక్షత్రనాథస్య సితో ధనస్థో

వ్యయస్థితౌ సౌరిధరిత్రిపుత్రౌ ।
 భవేన్నరః శిల్పకలాసు దక్షః
 క్షమాధికః కృయపరః ప్రసన్నః ॥ ౬౩ ॥

నక్షత్రనాథస్య సితో వ్యయస్థో
 ధనస్థితౌ సౌమ్యసురేశపూజ్యౌ ।
 భవేన్మనుష్యః క్షతజాతిపక్షో
 దక్షః క్షమీ ప్రాణసమన్వితశ్చ ॥ ౬౪ ॥

నక్షత్రనాథస్య ఇతో ధనస్థో
 వ్యయస్థితౌ సౌమ్యసురేశపూజ్యౌ ।
 భవేన్మనుష్యః సతతం సుశీలః
 సభావశుద్ధః ప్రియధర్మకృత్యః ॥ ౬౫ ॥

శుక్రో వ్యయస్థో యది శీతరశ్మే-
 ర్ధనస్థితౌ సూర్యజసోమపుత్రౌ ।
 భవేన్మనుష్యః ప్రియసాహుకృత్యో
 మాయావిహీనః స్ఫుటవాక్యవక్త్రా ॥ ౬౬ ॥

శుక్రో ధనస్థో యది శీతరశ్మే-
 ర్వ్యయ్యుత్తో మన్దశశాఙ్కపుత్రౌ ।
 నరో భవేద్భూరియశోనిధానో
 నానాశ్చసంఘాధిపతిః ప్రగల్భః ॥ ౬౭ ॥

శుక్రః శశాఙ్కస్య యదా వ్యయస్థో
 ధనస్థితౌ సౌరసురేంద్రపూజ్యౌ ।
 నరో భవేత్ ప్రీతిపరః ప్రసన్నః
 సతామభీష్టః సురతాసురక్తః ॥ ౬౮ ॥

శుక్రః శశాఙ్కస్య యదా ధనస్థో
 వ్యయాశ్రితౌ జీవదినేశపుత్రౌ ।
 తదా మనుష్యః పరపక్షహంతా
 భవేనిరీహో హతకమషశ్చ ॥ ౬౯ ॥

మన్దః శశాఙ్కస్య యదా వ్యయస్థో
 ధనాశ్రితౌ భూమిజసోమపుత్రౌ ।

[తదా మనుష్యః పరపక్షహంతా]
 సతుష్టచింతః ప్రబలో విశక్యః ॥ ౭౦ ॥

మన్దః శశాంకస్య యదా ధనస్థో
 వ్యయస్థితౌ భూమిజసోమపుత్రౌ ।
 తదా మనుష్యః ప్రభుతాసమేతో
 మఖాంశభుక్ శాస్త్రకలాసు దక్షః ॥ ౭౧ ॥

శనిర్యయస్థో యది శీతరశ్మేః
 సురేజ్యభౌమా ధనగౌ భవేతామ్ ।
 తత్రాభిజాతః ప్రథితః స్వవర్గే
 సతామభీష్టః సుతసౌఖ్యభాజః ॥ ౭౨ ॥

శనిర్నస్థో యది శీతర్శ్మై-
 ర్యయస్థితౌ భౌమారేన్ద్రపూజ్యో ।
 భవేన్నరః శాస్త్రపరః ప్రసిద్ధిః
 సదా సుశీలః కృపయా సమేతః ॥ ౭౩ ॥

శనైశ్చరో రాత్రిపతేవ్యయథో
 ధనస్థితౌ భార్గవమగ్గలాస్యౌ ।
 భవేన్మనుష్యః సతతం మనస్వీ
 ప్రసన్నముర్తినజనాసురక్షః ॥ ౭౪ ॥

శనైశ్చరో రాత్రిపతేర్ధనస్థో
 వ్యయస్థితౌ భార్గవభూమిపుత్రౌ ।
 భవేన్నరశ్చారూవిశాలనేత్రో
 గమ్భీరవాకో మలిమాన్స..... ॥ ౭౫ ॥

నిశోపతేః సూర్యసుతో వ్యయస్థో
 ధనస్థితౌ సౌమ్యసురేన్ద్రపూజ్యో ।
 భవేన్మనుష్యః కృషిలబ్ధివిత్రో
 వానిజ్యదశ్చః కాలదోషముక్షః ॥ ౭౬ ॥

చన్ద్రస్య సౌరో యది విత్తసంస్థో
 వ్యయాశ్రితౌజీవశశాంకపుత్రౌ ।
 తదా నరో భోగవివృద్ధగాత్రః

సదా సుభక్తో విజదేవతానామ్ || ౭౭ ||

చన్ద్రస్య సౌరో యది రిషసంస్థో
 ధనస్థితౌ శుక్రబుధౌ తదా స్యాత్ |
 నరో౭ తిమాన్యః ప్రభుతాసమేతః
 సుధర్మశీలః సతతం వినీతః || ౭౮ ||

చన్ద్రస్య సౌరో యది విత్తసంస్థో
 వ్యయస్థితౌ భార్గవసోమపుత్రౌ |
 భవేత్ సుశీలః పశుముఖ్యవృత్తిః
 ప్రసన్నమూర్తిర్మనుజః సుసత్యః || ౭౯ ||

శనైశ్చరో రిషగతో హిమాంశో-
 ర్ధనాశ్రితౌ జీవసితౌ యదా చ |
 నరో భవేత్ ప్రీతిపరః ప్రజానాం
 సదైవ భక్తో ద్విజపుంజవానామ్ || ౮౦ ||

శనశిచరో విత్తగతో హిమాంశో-
 ర్వ్యయస్థితౌ జీవసితౌ యదా చ |
 తదా ప్రసూతః ప్రబలః ప్రసిద్ధో
 నరో భవేన్నీతిపరః సులజః || ౮౧ ||

ఇతి ద్వివికల్పః ||

చన్ద్రస్య భౌమో యది విత్తసంస్థో
 వ్యయస్థితాః సౌమ్యసురేజ్యశుక్రాః |
 తదా భవేద్భూమిపతిర్మనుష్యో
 హతారిపక్షో హతకల్మషశ్చ || ౮౨ ||

భౌమో వ్యయస్థో యది శీతరశ్మే-
 ర్ధనస్థితాః సౌమ్యసురేజ్యశుక్రాః |
 భవేదసత్యః పురుషో౭త్ర జాతః
 కులప్రధానః సువిశారదశ్చ || ౮౩ ||

చన్ద్రస్య భౌమో యది రిషసంస్థో
 ధనాశ్రితాః సౌరసురేజ్యసౌమ్యాః |

తదా భవేచ్ఛౌచపరో మనుష్యః
ప్రభూతవిత్తః ప్రభుతానమేతః ॥ ౮౪ ॥

చన్ద్రస్య భౌమో యది విత్తసంస్థో
వ్యయస్థితో జీవబుధార్కపుత్రాః ।
తదా సురూపః సుభగో మనుష్యో
భవేత్ సుదాన్తః సుతరాం వివేకీ ॥ ౮౫ ॥

వ్యయస్థితో భూతనయో హిమాంశో-
ర్ధనస్థితాః శుక్రబుధార్కపుత్రాః ।
విదగ్ధచేష్టః ప్రభవేన్మనుష్యః
శ్రుతిప్రియః ప్రాజ్ఞతమః ప్రధానః ॥ ౮౬ ॥

ధనస్థితో భూతనయో హిమాంశో-
బుధార్కపుత్రాస్సుజిదో వ్యయస్థాః ।
భవేన్నరః ప్రాప్తిధనాతిభవ్యో
వియాధికః కీర్తిసమన్వితశ్చ ॥ ౮౭ ॥

చన్ద్రస్య భౌమో యది రిషసంస్థో
ధనస్థితాః శుక్రసురేజ్యసౌరాః ।
భవేద్వివేకః ప్రథితోఽభిమానీ
నరో విధిజ్ఞః ప్రణతః ప్రసిద్ధః ॥ ౮౮ ॥

చన్ద్రస్య భౌమో యది విత్తసంస్థో
వ్యయస్థితో జీవసితార్కపుత్రాః ।
భవేత్ సతామిష్టతమోఽభిరామః
శాస్త్రానురక్తః కృపయాధికశ్చ ॥ ౮౯ ॥

చన్ద్రస్య సౌమ్యో యది రిషసంస్థో
ధనస్థితా భౌమసితామరేజ్యాః ।
సుసత్యచేష్టః ప్రభవేన్మనుష్యో
నీరోగగాత్రస్త్రపయాధికశ్చ ॥ ౯౦ ॥

బుధో హిమాంశోర్యది విత్తసంస్థో
వ్యయస్థితాః శుక్రకుజామరేజ్యాః ।

భవేత్ సుభక్తో నిజబంధువర్ధే
సతామభీష్టః ప్రచురాన్నపానః || ౯౦||

సౌమ్యో వ్యయస్థో యది శీతరశ్మే-
ర్ధనస్థితా వక్రసురేజ్యసౌరాః
విఖ్యాతకర్మా సుభగో మనుష్యో
భవేత్ ప్రతాపీ గుణసాగరశ్చ || ౯౧||

సౌమ్యో ధనస్థో యి శీతరశ్మే-
ర్వ్యయస్థితా మన్దారేజ్యవక్త్రాః |
మహాధనో బుద్ధియుతో మనుష్యో
భవేత్ ప్రధానో నియమైః సమేతః || ౯౩||

వ్యయస్థితః సోమసుతో హిమాంశో-
ర్ధనస్థితాః శుక్రుజార్కపుత్రాః |
భవేన్మనుష్యో నితరాం విదగ్ధః
ప్రియాతిథిః శాస్త్రపరః కృతజ్ఞః || ౯౪||

ధనస్థితః సోమసుతో హిమాంశో-
ర్వ్యయశ్రితాః సౌరసితావనేయాః |
భవేదభీష్టః ప్రణతః ప్రీసిద్ధో
హతారిపక్షః సతతం సుధర్మః || ౯౫||

చన్ద్రస్య సౌమ్యో వ్యయగో యదా స్యాద్
ధనస్థితా జీవసితార్కపుత్రాః |
భవేద్విసీతః సుతదారయుక్తః
ప్రసన్నమూర్తిః ప్రథితాభిమానః || ౯౬||

చన్ద్రయ సౌమ్యో ధనగో యదా స్యాద్
వ్యయస్థితాః సౌరసితామరేజ్యాః |
భవేన్మనుష్యో అద్భుతావిత్తరూప
ఉదారచేష్టః సతతం విధిజ్ఞః || ౯౭||

వ్యయస్థితో దేవగుర్హుర్హిమాంశో-
ర్ధనస్థితాః సౌమ్యసితావనేయాః |
నరో భవేదత్ర సలజ్జకర్మా

విశేషశాస్త్రార్థయుతః సదైవ ॥ ౯౮ ॥

ధనస్థితో దేవగుర్వర్హిమాంశో-
 ర్వ్యయస్థితా భార్గవవక్రసౌమ్యాః ।
 భవేన్నరః శత్రువధానురక్తః
 క్రియాపరః పుణ్యసమన్వితశ్చ ॥ ౯౯ ॥

జీవో వ్యయస్థితో యది శీతరశ్మే-
 ర్ధనస్థితా మన్దబుధావనేయాః ।
 భవేన్మనుష్యో బహుగోవృషాఢ్యో
 హస్త్యశ్చభాగీ మతిమానుదారః ॥ ౧౦౦ ॥

జీవో ధనస్థో యది శీతరశ్మే-
 ర్వ్యయస్థితాః సౌమ్యకుజార్కపుత్రాః ।
 తదా మనుష్యో యశసా సమృద్ధో
 వహ్నన్నభాగ్రోగవివర్జితశ్చ ॥ ౧౦౧ ॥

..... ॥ ౧౦౨ ॥

చన్ద్రయ జీవో యది విత్తసంస్థో
 వ్యయస్థితా భార్గవసౌరభౌమాః ।
 తదా మనుష్యః ప్రణయానురక్తక్తో
 వివేకయుక్తః ప్రమదాప్రియశ్చ ॥ ౧౦౩ ॥

చన్ద్రస్య జీవో యది రిషసంస్థో
 ధనస్థితాః సౌమ్యసితార్కపుత్రాః ।
 తదా మనుష్యః పరమాత్తభావో
 భవేత్ సుధామా విజితారిసంఘః ॥ ౧౦౪ ॥

జీవః శశాఙ్కస్య యదా ధనస్థో
సౌమ్యసితార్కపుత్రాః ।
 తదా మనుష్యః సుభగగ్ం సుశీలః
 కృతీ విదగ్గః సతతం ప్రగల్భః ॥ ౧౦౫ ॥

శుక్రో యదా రాత్రిపతేర్వ్యయస్థో
 ధనస్థితా భౌమబుధామరేజ్యాః ।
 తదా మనుష్యః సుచిరప్రసన్నః

ప్రభూరసత్త్వః సుజనానురక్తః ॥ ౧౦౬ ॥

శుక్రో యదా రాత్రిపతేర్ధనస్థో
 వ్యయస్థితా భౌమబుధామరేజ్యాః ।
 తదా మనుష్యో నృపతేరభీష్టః
 సదా సుభోగీ రణకర్మ ॥ ౧౦౭ ॥

శుక్రో యదా రాత్రిపతేర్వ్యయస్థో
 ధనాశ్రితా భౌమబుధార్కపుత్రాః ।
 తదా మనుష్యః సుతవిక్రమాఢ్యః
 ప్రభూతభృత్యః పరమప్రభావః ॥ ౧౦౮ ॥

శుక్రో యదా రాశ్మిర్ధనస్థో
 వ్యయస్థితా మన్దబుధావనేయాః ।
 భవేన్మనుష్యః ప్ర.....ఇతాభిమానః
 సస్తుష్టచిన్తః ప్రచురప్రభావః ॥ ౧౦౯ ॥

శుక్రో యదా రాత్రిపతేర్వ్యయస్థో
 ధనస్థితా జీవకుజార్కపుత్రాః ।
 భవేన్నరో ధర్మపచానుగమీ
 ప్రియాశ్రమో బాన్ధవసంమతశ్చ ॥ ౧౧౦ ॥

శుక్రో యదా రాత్రిపతేర్ధనస్థో
 వ్యయస్థితాః సౌరికుజామతేజ్యాః ।
 భవేన్నరః సర్వకలాను దక్షో
 నరః ప్రతాపీ పరదర్పణా చ ॥ ౧౧౧ ॥

శుక్రో యదా రాత్రిపతేర్వ్యయస్థో
 ధనస్థితా జీవబుధార్కపుత్రాః ।
 భవేత్ ప్రజాతో మతిసౌఖ్యదాయీ
 నరః ప్రధానః పరహీనపక్షః ॥ ౧౧౨ ॥

శుక్రో యదా రాత్రిపతేర్ధనస్థో
 వ్యయస్థితా మన్దబుధామరేజ్యాః ।
 భవేజ్జయీ వివజ్జవిధానదక్షో
 నరో నితాన్తం ప్రభుతాసమేతమ్ ॥ ౧౧౩ ॥

మన్తో వ్యయస్థో యది శీతరశ్మే-
 ర్ధనస్థితా భౌమబుధామరేజ్యః ।
 భవేవినీతః ప్రథితో
 ప్రభూతపుత్రస్త్రపయా సమేతః ॥ ౧౧౪ ॥

మన్తో ధనస్థో యది శీతరశ్మే-
 ర్వ్యయస్థితా భౌమబుధామరేజ్యః ।
 తదార్థభాగీ సుభగో
 భవేత్ సుదాన్తో ద్విజవల్లభశ్చ ॥ ౧౧౫ ॥

చన్ద్రస్య సౌరో యది రిషసంస్థో
 ధనస్థితాః శుక్రబుధావమేయాః ।
 ప్రభూతతామస్త్రసుతార్థభాగీ
 తదా నరః స్యాద్భహుశాస్త్రసవీ ॥ ౧౧౬ ॥

చన్ద్రస్య సౌరో యది విత్తసంస్థో
 వ్యయాశ్రితా భార్గవసౌమ్యభౌమాః ।
 భవేత్తదా దమ్భురుషావిహీనః
 సత్వాధ్కః కావ్యకరో మనుష్యః ॥ ౧౧౭ ॥

చన్ద్రస్య సౌరో వ్యయగో యదా సాద్
 ధనాశ్రితాః శుక్రకుజామరేజ్యః ।
 తదా విపక్షక్షయకృన్మనుష్యో
 భ్వేత్ సుమేధా నృపతేరభీష్టః ॥ ౧౧౮ ॥

సౌరో ధనస్థో యది శీతరశ్మే-
 ర్వ్యయశ్రితా భౌమసితామరేజ్యః ।
 నానార్థభాగీ ప్రియవాఙ్మనుష్యో
 భవేత్ సదా దాన్దయాసమేతః ॥ ౧౧౯ ॥

సూర్యాత్మజో రిషగతో హిమాంశో-
 ర్ధనస్థితాః సౌమ్యసితామరేజ్యః ।
 భవేత్ ప్రతాపః జనతాసుతాఢ్యో
 నరఃఉ..... ర్హః ప్రియదః ప్రజానామ్ ॥ ౧౨౦ ॥

సూర్యాత్మజో విత్తగతో హిమాంశో-
 ర్వ్యయస్థితాః శుక్రాబుధామరేజ్యాః ।
 నరో భవేన్మనుష్యతమః కులస్య
 స్వదారరక్తః పరవర్జితశ్చ ॥ ౧౨౧॥

ఏవం త్రివికల్పః ॥

వ్యయస్థితో భూమిసుతో హిమాంశో-
 ర్ధనస్థితాః సౌరసితజ్జుజీవాః ।
 భవేన్నరః పార్థివవంశజాతోఽ
 జాతోఽత్ర యోగే సచివః సమృ..... ॥ ౧౨౨॥

ధనస్థితో భూమిసుతో హిమాంశో-
 ర్వ్యయస్థితాః సౌరైతజ్జుజీవాః ।
 భవేద్దనానామధిపః సురూపః
 ప్రభూతమిత్రః సతతం సుశీలః ॥ ౧౨౩॥

చన్ద్రస్య సౌమ్యో యది రిష్యసంస్థో
 ధనస్థితాః సౌరసితారజీవాః ।
 భవేన్మనుష్యః క్షతశత్రుపక్షో
 విదగ్ధనారిరతలబ్ధసౌఖ్యః ॥ ౧౨౪॥

చన్ద్రస్య సౌమ్యో యది విత్తసంస్థో
 వ్యయస్థితాః సౌరసితార్జీవాః ।
 భవేత్ సదా ప్రితిపరో మనుష్యః
 ప్రభూతకోశః సుభగో మనోజ్ఞః ॥ ౧౨౫॥

వ్యయస్థితో దేవగుర్వూర్హిమాంశో-
 ర్ధనస్థితా భౌమసితజ్జుసౌరాః ।
 తదార్థసన్యాశ్చగజప్రధానో
 భవేన్మనుష్యో వివిధప్రమోదః ॥ ౧౨౬॥

ధనస్థితో దేవగుర్వూర్హిమాంశో-
 ర్వ్యయస్థితా వక్రసితజ్జుసౌరాః ।
 నరో భవేత్ ప్రాజ్ఞతరః సలజ్ఞః
 సతామభీష్టః సుధనః సుదారః ॥ ౧౨౭॥

శుక్రః శశాఙ్కస్య యదా వ్యయస్థో
 ధనస్థితా భౌమగురుజ్ఞసౌరాః ।
 సుపుణ్యశీలోఽత్ర భవేన్మనుష్యః
 ప్రియాత్మజోఽదీక్షితలోకభక్తః ॥ ౧౨౮ ॥

శుక్రః శశాఙ్కస్య యదా ధనస్థో
 వ్యయస్థితా భౌమగురుజ్ఞసౌరాః ।
 ప్రభూతవిత్తోఽత్ర భవేన్మనుష్యః
 ప్రధానమిత్రః కృషికర్మసక్తః ॥ ౧౨౯ ॥

సౌరః శశాఙ్కస్య యదా వ్యయస్థో
 ధనస్థితా భౌమసితజ్ఞజీవాః ।
 తదా వివేకాగమశాస్త్రరక్తః
 క్రియాసు దక్షః సతతం విధిజ్ఞః ॥ ౧౩౦ ॥

సౌరః శశాఙ్కస్య యదా భనస్థో
 వ్యయస్థితా భౌమసితజ్ఞజీవాః ।
 తదా సుతారామతహాగకర్మ-
 క్రియాసమేతః ప్రియసాహసశ్చ ॥ ౧౩౧ ॥

ఏవం చతుర్వికల్పః ॥

సౌమ్యవనేయౌ యది రిష్యసంస్థౌ
 ధనస్థితౌ భార్గవదేవపూజ్యౌ ।
 సురేజ్యపూజానిరతో మనుష్యః
 కులప్రధానః ప్రణతః సుధామః ॥ ౧౩౨ ॥

..... ॥ ౧౩౩ ॥

యథావ.....యౌ యది రిష్యసంస్థౌ
 హనరిపతౌ జీవదినేశపుత్రౌ ।
 తదా మనుష్యః సుతదారతుష్టో
 భవేన్మహాత్మా గురుదేవభక్తః ॥ ౧౩౪ ॥

బుధావనేయౌ యది విత్తసంఘౌ
 వ్యయస్థితౌ జీవదినేశపుత్రౌ ।

భవేదరోగః శుభకా.....

ప్రియంవదో సీతిపరో మనుష్యః ॥ ౧౩౫॥

బుధావనేయా యది రిషుసంస్థా
శుక్రార్కపుత్రౌ ధనగౌ హిమాంశోః ।

జనానురాగరితభూమివిత్తః
ఉసంమితః సత్యరుచిర్మనుష్యః ॥ ౧౩౬॥

బుధావనేయా యది విత్తసంస్థా
శుక్రార్కపుత్రౌ వ్యయగౌ హిమాంశోః ।

సురూపగాత్రః ప్రభవేన్మనుష్యః
సౌభాగ్యవిద్యాసహితః సదైవ ॥ ౧౩౭॥

భౌమామరేజ్యౌ యది రిషుసంస్థా
సితేన్దుపుత్రౌ ధనగౌ హిమాంశోః ।
భవేన్మనుష్యః సతతం ప్రగల్భః
ప్రభూత విత్తాన్నచతుష్పదాఢ్యః ॥ ౧౩౮॥

భౌమామరేజ్యౌ యది విత్తసంస్థా
సితేన్దుపుత్రౌ వ్యయగౌ హిమాంశోః ।
భవేన్మనుష్యః ప్రథితాభిమానో
నయప్రధానః సతతం సుధీరః ॥ ౧౩౯॥

సురేజ్యభౌమౌ యది రిషుసంస్థా
సౌరేన్దుజౌ విత్తగతౌ సుధాంశోః ।
భవేన్మనుష్యో బహుభోగభాగీ
నరేన్ద్రపూజ్యః కృతనిశ్చయశ్చ ॥ ౧౪౦॥

సురేజ్యభౌమౌ యది విత్తసంస్థా
సరేన్దుజౌ రిషుగతౌ సుధాంశోః ।
జ్ఞానశీలః క్రమమార్గామీ
జితేన్ద్రియః స్యార్ సుభగో మనుష్యః ॥ ౧౪౧॥

జీవావనేయా యది రిషుసంస్థా
ధనాశ్రితౌ సూర్యజదైత్యపూజ్యౌ ।
భవేన్మనుష్యః పిశునాధినాథః

ప్రభూతకోశః ప్రచురప్రతాపః ॥ ౧౪౨ ॥

జీవావనేయు యదీ విత్తసంస్థా
 రిషాశ్రితౌ సూర్యజదైత్యపూజ్యౌ ।
 భవేన్మనుష్యః సుతరాం ప్రసూతో
 నయానుకూలః సుమనోజ్ఞరూపః ॥ ౧౪౩ ॥

చన్ద్రస్య శుక్రావనిజౌ వ్యయస్థౌ
 ధనాశ్రితౌ జీవశశాంకపుత్రౌ ।
 యదా తదా సత్యపరో మనుష్యః
 శుచిర్భవేత్ పుణ్యపరః సదైవ ॥ ౧౪౪ ॥

చన్ద్రస్య శుక్రావనిజౌ విత్తసంస్థౌ
 వ్యయస్థితౌ జీవశశాంకపుత్రౌ ।
 యదా తదా ముఖ్యతమః సురూపో
 గుణానురక్తః ప్రథితః సుసత్యః ॥ ౧౪౫ ॥

చన్ద్రస్య శుక్రావనిజౌ వ్యయస్థౌ
 ధనాశ్రితౌ సౌమ్యదినేశపుత్రౌ ।
 నరోఽత్ర జాతః కృతభూరిదానః
 కులప్రధానః ప్రచురాన్నపానః ॥ ౧౪౬ ॥

చన్ద్రస్య శుక్రావనిజౌ ధనస్థు
 వ్యయస్థితౌ సౌమ్యదినేశపుత్రౌ ।
 నరోఽత్ర జాతః ప్రభుతాసమేతో
 భవేత్ సురూపః ప్రమదాప్రియశ్చ ॥ ౧౪౭ ॥

శుక్రావనేజౌ వ్యయగౌ హిమాంశో-
 ర్ధనాశ్రితౌ సౌరసురేన్ద్రపూజ్యౌ ।
 నరోఽత్ర జాతః కమలాయతాక్షః
 కులప్రధానః ప్రియసౌహృదశ్చ ॥ ౧౪౮ ॥

శుక్రావనేయౌ ధనగౌ హిమాంశో-
 ర్వ్యయాశ్రితౌ సౌరసురేన్ద్రపూజ్యౌ ।
 భవేన్మనుష్యః సుతసౌఖ్యయుక్తః
 ॥ ౧౪౯ ॥

భౌమార్కపుత్రౌ వ్యయగౌ హిమాంశో-
 ర్ధనస్థితౌ జీవశశాంకపుత్రౌ ।
 నరోఽత్ర జాతో వినయప్రసన్నః
 కులాధికః కావ్యరతో దయాలుః ॥ ౧౫౦॥

భౌమార్కపుత్రౌ ధనగౌ హిమాంశో-
 ర్వ్యయాశ్రితౌ జీవశశాంకపుత్రౌ ।
 భవేన్మనుష్యః శుభబుద్ధివిత్తః
 సతామభీష్టః సదయః సుశీలః ॥ ౧౫౧॥

చన్ద్రస్య భౌమార్కసుతు వ్యయస్థౌ
 ధనాశ్రితౌ భార్గవసోమపుత్రౌ ।
 భవేన్నరః సాధుతమః సురమ్యః
 ప్రభూతకీర్తిర్జయమానభాజః ॥ ౧౫౨॥

చన్ద్రస్య భౌమార్కౌఽతు ధనస్థౌ
 వ్యయాశ్రితౌ భార్గవసోమపుత్రౌ ।
 ప్రభవేద్వినితోఽత్ర నరః కృపాలు-
 శ్చతుష్పదాచాదనభోజనాఢ్యః ॥ ౧౫౩॥

చన్ద్రస్య సౌరక్షితిజౌ వ్యయస్థౌ
 ధనాశ్రితౌ భార్గవదేవపూజ్యౌ ।
 నరో వినీతో హతశత్రువిత్తః
 సదాన్నదో ధర్మసమన్వితశ్చ ॥ ౧౫౪॥

చన్ద్రస్య సౌరక్షితిజౌ ధనస్థౌ
 వ్యయాశ్రితౌ భార్గవదేవపూజ్యౌ ।
 భవేద్వినితోఽత్ర పుమాన్ విదగ్ధః
 ప్రభూతసౌఖ్యః ప్రవిభక్తగాత్రః ॥ ౧౫౫॥

జీవేన్దుపుత్రౌ వ్యయగౌ హిమాంశో-
 ర్ధనస్థితౌ శుక్రదినేశపుత్రౌ ।
 భవేత్ పుమాన్ నీతిపరః సుకామీ
 పుతాధికారః పరపక్షమారః ॥ ౧౫౬॥

జీవేన్దుపుత్రౌ ధనగౌ హిమాంశో-

రవ్యయస్థితో శుక్రదినేశపుత్రౌ ।
 జనానురక్తః సురదేవభక్తో
 భవేన్నరః శాస్త్రవిశార్థశ్చ ॥ ౧౫౭ ॥

శుక్రేన్దుపుత్రౌ వ్యయగౌ హిమాంశో-
 ర్ధనాశ్రితౌ మన్దసురేన్దుపూజ్యౌ ।
 జాతోఽత్ర భోగీ సునయప్రధానో
 భవేన్మనుష్యఃమప్రభావః ॥ ౧౫౮ ॥

శుక్రేన్దుపుత్రౌ ధనగౌ హిమాంశో-
 రవ్యయస్థితౌ సౌరసురేన్దుజ్యౌ ।
 భవేద్విధిజ్ఞః సతతం నయజ్ఞః
 ప్రజానురక్తః పురుషః ప్రగల్భః ॥ ౧౫౯ ॥

..... ॥ ౧౬౦ ॥

..... ॥ ౧౬౧ ॥

ఏవం వివేకల్పః
 సౌమ్యవనేయౌ వ్యయగౌ సుధాంశో-
 ర్ధనస్థితౌ శుక్రసురేజ్యసౌరాః ।
 భవేన్నరః శిల్పకలాసు దక్షో
 భూపాలలాభైః సతతం సుపూజ్యః ॥ ౧౬౨ ॥

వ్యయస్థితాః శుక్రౌరేజ్యసౌరా
 ధనాశ్రితౌ భౌమబుధౌ హిమాంశోః ।
 భవేత్ ప్రభూతాశ్చగజాధినథో
 నరో వివేకీ జితశత్రుపక్షః ॥ ౧౬౩ ॥

జీవావనేయౌ వ్యయగౌ హిమాంశఙ్-
 ర్ధనస్థితాః శుక్రబుధార్కపుత్రాః ।
 భవేన్మనుష్యో ద్విజదేవభక్తః
 ప్రసన్నచేతాః ప్రణతో నయజ్ఞః ॥ ౧౬౪ ॥

శుక్రజ్ఞసౌరా వ్యయగా హిమాంశో-
 ర్ధనస్థితౌ భౌమసురేన్దుపూజ్యౌ ।
 ॥ ౧౬౫ ॥

వ్యయస్థితౌ ఉక్రధరిత్రిపుత్రౌ
 ధనస్థితా మన్దబుధామరేజ్యైః ।
 నరోఽత్ర జాతః ప్రభవేత్ సువిజ్ఞః
 సతామభీష్టః ప్రియదర్శనశ్చ ॥ ౧౬౬ ॥

వ్యయస్థితా
 రిత్రిపుత్రౌ ।
 త్రజ్ఞాధికః పుణ్యజనః సదైవ
 భవేన్మనుష్యః శుభకర్మరక్తః ॥ ౧౬౭ ॥

వక్తార్కపుత్రౌ వ్యయగౌ హిమాంశో-
 ర్ధనస్థితా శుక్రబుధామరేజ్యైః ।
 భవేన్మనుష్యో నృపమానపుష్టః
 శౌర్యాన్వితః శ్వసవివర్జితాఙ్గః ॥ ౧౬౮ ॥

వక్తార్కపుత్రౌ ధనగౌ హిమాంశో
 ర్వ్యయస్థితాః శుక్రబుధామరేజ్యైః ।
 భవేన్మనుష్యః కృషికర్మభోగీ
 గుణాధికః కల్పతరుస్వరూపః ॥ ౧౬౯ ॥

శ్రీవేన్దుపుత్రౌ వ్యయగౌ హిమాంశో-
 ర్ధనస్థితా మన్దసితావనేయాః ।
 భవేన్మనుష్యః ప్రచురాన్మపానః
 స్మితాభిభాషీ దృఢసౌహృదశ్చ ॥ ౧౭౦ ॥

వ్యయస్థితా మన్దితావనేయా
 ధనస్థితౌ జీవశశాఙ్కపుత్రౌ ।
 నరోఽత్ర జాతః సుతరాం వివేకీ
 మహానురాగీ గుణసంయుతశ్చ ॥ ౧౭౧ ॥

సితేన్దుపుత్రౌ వ్యయగౌ హిమాంశో-
 ర్ధనస్థితా మన్దకుజామరేజ్యైః ।
 భవేధనాప్తియుతః సదైవ
 నరోఽత్ర జాతో వనితానురాగః ॥ ౧౭౨ ॥

వ్యయస్థితా మన్దకుజామరేజ్యా
 ధనస్థితో శుక్రశశాంకృపుత్రౌ ।
 భవేన్నరః స్త్రీదయితః శుభ్ణః
 కృతజ్ఞతావిష్కృతమానసశ్చ ॥ ౧౭౩॥

సౌమ్యార్కపుత్రౌ వ్యయగౌ హిమాంశో-
 ర్ధనస్థితా భౌమసితామరేజ్యాః ।
 శుచిః ప్రగల్భోఽత్ర భవేన్మనుష్యః
 శుభాకృత్తిస్తీర్ధరతః సుసౌమ్యః ॥ ౧౭౪॥

వ్యయస్థితా భౌమసితామరేజ్యా
 హనస్థితౌ మన్దశశాంకృపుత్రౌ ।
 నరో భవేత్ సద్విభవైః సమృదః
 ప్రియాత్పిర్థిబ్రాహ్మణసంమతశ్చ ॥ ౧౭౫॥

శుక్రామరేజ్యా వ్యయగౌ హిమాంశో-
 ర్ధనస్థితా మన్దబుధావనేయాః ।
 భవేన్మనుష్యః ప్రథితాభిమానః
 సతామభీష్టః కృతకోపచారః ॥ ౧౭౬॥

వ్యయస్థితా మ్దబుధావనేయా
 ధనాశ్రితౌ జీవైతౌ హిమాంశోః ।
 భవేన్నరః కీర్తిసుఖైః స.....
 ప్రభూతమిత్రో ద్రవిణస్వభావః ॥ ౧౭౭॥

సౌరామరేజ్యా వ్యయగౌ హిమాంశో-
 ర్ధనస్థితా భార్గవౌభమసౌమ్యః ।
 నరోఽత్ర జాతః సుతరాం కృతజ్ఞో
 భవేద్బహుద్రవ్యసమృద్ధిభాగీ ॥ ౧౭౮॥

సౌరామరేజ్యా ధనగౌ హిమాంశో-
 ర్వ్యయస్థితా భార్గవభౌమసౌమ్యాః ।
 భవేశ్చ జాతో నృపతేరభీష్టః
 శుభప్రియః స్యాత్ సుమతిః కృతజ్ఞః ॥ ౧౭౯॥

శుక్రార్కపుత్రౌ వ్యయగు హిమాంశో-

ర్థనస్థితా జీవబుధావనేయాః ।

భవేత్ సుధామా పురుషోఽత్ర జాతః

.....మూర్తిః ప్రియసాధుమానీ ॥ ౧౮౦ ॥

శుక్రార్కపుత్రౌ ధనగౌ హిమాంశో

రవ్యయస్థితా జీవబుధావేయాః ।

నరోఽత్ర జాతః ప్రభవేత్ సుచిత్తః

సుదారపుత్రార్థస్తుష్పదాఢ్యః ॥ ౧౮౧ ॥

ఇతి శ్రీవృద్ధయవనే దుర్ధరాయోగాధ్యాయః ॥

Enchoded and proofread by Radu Canahai clradu at yahoo.com

——
mInarAja shrIvRiddhayavanajAtaka pUrvakhaNDa
pdf was typeset on September 24, 2023

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

